

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

SLOVENE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga št. 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Novoletna voščila

Zopet smo prestopili prag novega leta. Zopet imamo priliko, da pozabimo skrbi ali si jih vsaj ob upalnih pogledih v bodočnost olajšamo. Z nezaupanjem, mnogim temnim slutnjami ter le malim optimizmom so šli pred 12 meseci narodi novemu letu nasproti. Ko sedaj delamo obračun čez preteklost, vimo, da je bilo res mnogo težav, mnogo bridkosti, marsikje je celo smrt na pretresljiv način posegla v krog nam dragih in najbližjih. Toda končno se moremo pa le vseeno tolažiti s preprosto tolažbo vseh optimistov: Moglo bi biti tudi še mnogo slabše! In naj so črnogledi še tako maloverni in nezaupljivi, je to tolažba, ki v vsakem primeru drži. Marsikaj bi moglo biti še slabše, in ker smo pred mnogim zlem bili obvarovani, gremo v novim upanjem novemu letu naproti.

Za bodoče leto si izražamo najboljša voščila. Je neko staro ljudsko voščilo, ki pravi, naj bi si ljudje ob novem letu drug drugemu želeli, da bi jih Bog obvaroval »bolezni, vojne, lakote ter neprevidevne smrti«. Prav lepo in krščansko voščilo, kakor si lepšega skoraj želeli ne moremo.

Predvsem si vsi prav iskreno želimo zdravja, ki je ena največjih zemeljskih dobrin. Dokler je človek zdrav, more se vse upati, še vse doseči. Dokler je zdravje v hiši in družini, toliko časa ni še prav do kraja hudo, pa čeprav je pomanjkanje in prihajajo težave ena za drugo. Hiter način sodobnega življenja stavlja večje zahteve na človeški organizem kot nekdanj, ko je človek živel bolj mirno in varno v vednem stiku z naravo. Zato je sodobni človek prisiljen, da se bolj briga za svoje telo, da ga tudi na umeten način krepi in varuje. Brez zdravja navadno človeku tudi manjka tistega življenjskega optimizma, ki je za trdo življenjsko borbo in za vedno novo ustvarjanje neobhodno potrebno. Upravičeno si torej želimo v prvi vrsti trdnega zdravja v novem letu!

In da bi nas Bog obvaroval vojne! Nepretrgano in vedno huje oboroževanje, mirno beganje odgovornih politikov in državnikov z enega posvetovanja na drugega, sklepanje vedno novih pogodb in »sporazumov« — ki so le dokaz, da ni v resnici nikjer iskrenega sporazuma in zaupanja, — kakor tudi dejanski izbruh sovražnosti na mnogih krajih sveta, vse to nas opominja, da je svet v nemirnem vrenju, da si nove oblike meddržavnega in družabnega življenja utrjujejo pot in groze, da se bodo z revolucionarnim prelomom uveljavile, med tem ko bi jih sedanja družba hotela po potu mirnega razvoja uvesti v življenje. Prva vojna leta, ko so nam bile vojne grozote komaj preostane krvave morije še sveže pred očmi, smo bili trdno prepričani, da bo šiba boja, ki je naš rod zadela, služila kot svarilen zgled za poznejše rodove. Prišlo pa je drugače. Po nekaj letih zatijja in veselja nad znova priletim življenjem opazujemo, da se zopet pojavlja napetost med starimi tekmeči in zavist med novo vstalimi rivali, ki mislijo, da ni za vse dovolj prostora pod soncem. To medsebojno nezaupanje, ki ustvarja neugodno mednarodno ozračje, ki slabo vpliva na zdrav politični razvoj.

Vendar v sled tega še ne smemo sklepati, da nam neposredno grozi vojna nevarnost. Res, da so države silno oborožene, toda prav tako je resnica, da si nihče vojne ne želi, ampak bi jo vsi smatrali za veliko nesrečo. V sled tega tudi ni italijansko-ahesinska vojna sprožila evropskega požara, dasi je nekaj časa bilo ozračje zelo voharno. Enako ememo upati, da bo tudi španska državljanska vojna ostala omejena na Pirenejski polotok, čeprav se je vsled direktnega posega komunistične internacionale, ki je v tem predelu Evrope hotela ustoličiti boljševiški režim, cela Evropa nevarno razdelila v dva politična in svetovna naznana tabora. Nesrečno špansko ljudstvo že nad osem mesecev krvavo plačuje svojo nepremišljenost, da je pri zadnjih volitvah izročilo politično moč levčarski ljudski fronti, ki je svojo oblast takoj pričela zlorabljati s političnimi umori svojih nasprotnikov. Brezpravice je seveda izkazalo odpor na desnici in tako se stanje v deželi vedno bolj pogošča. Naj že zmaga ena ali druga fronta, Španija je za desetletja gospodarsko in politično uničena. Morda bo tudi ta okoliščina ugodno vplivala na ostalo Evropo, da bo bolj previdna s sklepanji paktov z boljševiki, ki sami sebe proglašajo za poklene revolucionarje in za svoj cilj svetovno revolucijo. — Kar tiče naše države, se moremo le veseliti njene miroljubne, trezne politike. Naša država nima nobenih mednarodnih pogodb, ki bi jo avtomatično zapletle v vojni ples. Njen ugled se je pri sosedih in tudi drugod v zunanjem svetu zelo dvignil, kar nam bo omogočilo dolgotrajen, miren razvoj in notranjo politično ustaljenost ter pri dobri volji tudi iskreni sporazum, ki nam je najbolj potreben. V tem pogledu obeta letošnje leto biti odločujoče važnosti.

Ako bomo obvarovani vojne, se nam tudi lakote ni bati. Ni pa s tem rečeno, da so naše domače socialne razmere tako urejene, da ni noben naš sonarodnjak in sodržavljan več v nevarnosti, da ga zadene pomanjkanje. Za božične praznike, — tako smo dobivali poročila, — so bili naši zimski športni kraji in postojanke izredno dobro obiskani. Tisoči so se, oproščeni dnevnih skrbi v krasni zimski naravi in v veseli družbi izvrstno zabavali. Kdor je imel priliko opazovati razgledane skupine letoviščarjev ali je celo sam sodeloval, jim je gotovo privoščil veselo ure odhoda. Toda napačno bi storil, kdor bi iz te okoliščine tudi že sklepal na splošno blagostanje našega naroda. Kajti istočasno jih je še mnogo več ždelo doma v mrzlih, mokrotnih stanovanjih in drugih, ki si tudi za lepe božične praznike niso mogli ničesar privoščiti. Brezposelnost je ravno v Sloveniji še vedno zelo velika, socialne razmere še nezadovoljivo urejene. Sedanje oblasti, ki izhajajo iz ljudstva in uživajo zaupanje ljudstva, so sicer z javnimi deli že marsikaj izboljšale, toda še vedno nam manjka dobre socialne zakonodaje in še mnogih socialnih ustanov ter naprav, po katerih čas in razmere nujno kličejo.

Ljubljanski škof Slovincem za novo leto:

„Popolnoma v službo razširjanja dobrega tiska!“

Zadnji čas ie, da se katoličani vzdramimo

Hude vesti od bolniške postelje sv. očeta

Vatikan, 31. decembra. AA. Stefani. Zdravstveno stanje sv. očeta je še zmeraj zadovoljivo in zadnje dni se ni zgodilo ničesar, kar bi upravičevalo kak strah ali pa bojazan. Sv. oče mnogo trpi zaradi bolečin v nogi in je zelo nervozen, ker se že dolgo ne sme nič gibati. Hude bolečine prenaša bolnik potrpežljivo. Bolnikovi dnevi so postali že čisto enolični. Ta enoličnost vesti je pri nekaterih tujih časnikarjih povzročila razburjenje in so zato začeli spuščati v svet ploho senzacionalnih vesti. Tako je včeraj neki angleški časnikar sporočil svojo listo, da je bila sv. očetu amputirana noga. Sv. oče so sproti obveščali o teh vesteh in zato se je odločil, da bo na božični dan govoril po radiu. Z nasmehom je rekel: »Tisti, ki me bodo slikali, bodo vsaj lahko rekli, da še živim.« S tem je zanikal vesti nekaterih tujih listov, ki so že objavili njegovo smrt. Stanje sv. očeta ni dobro, vendar pa ni takšno, da bi bila upravičena čezmerna bojazan.

Sv. oče Pij XI je sprejel kardinala državnega tajnika Pacellija in mu naročil, da naj pošlje pismo redni karmaličank. V tem pismu jih prosi sv. oče, da naj molijo zanj, da bi mu Vsemogočni dal potrpežljivost, da bi dostojno prenašal bolečine.

Nasprotno pa poroča avstrijski katoliški dnevnik »Grazers Volksblatt«, ki ima v Vatikanu svojega posebnega poročevalca, mnogo bolj vznemirljive vesti, ki jih dobesedno posnemamo:

»Zdravstveno stanje sv. očeta se je zadnje dni tako poslabšalo, da se bojijo najhujšega. Na levi nogi se je vnetje živev in žil tako razširilo, da je vsako upanje, rešiti življenje sv. očeta takorekoč izgubljeno. Vnetje je že tako nevarno napredovalo, da so zdravniki ugotovili, da bo kmalu ogrožen obtok krvi in

Za novo leto je nam katoličanom papežev drž. tajnik kardinal Pacelli dal v imenu sv. Očeta geslo in program: »najstrožje dolžnost, da beremo in po svoje možnosti širimo katoliško dnevno časopisje življenje, presoja dogajanja in ustvarja rasti ter brani stebre krščanskega družabnega reda, moralni zakon, družino in mladino.«

K temu prav za prav nimamo katoličani ničesar pripomniti, ampak samo iti in izvršiti, kar je naša velika in sveta dolžnost.

Kardinal Pacelli poudarja katoliško dnevno časopisje, ne misli torej v prvi vrsti na versko časopisje v ožjem pomenu besede, marveč na dnevnik. Katoliški dnevnik smemo imenovati tisti, ki opisuje življenje, presoja dogajanja in ostanja javno mnenje v smislu katoliških resnic, raz stališče vere v Boga ali kakor je to izrazil kardinal Pacelli: »ki iz vseh njegovih strani sije katoliška resnica, ki varuje posameznika, utrjuje družino, visoko dviga čednost, ki človeško družbo osrečuje in ji zagotavlja blagostanje in srečo.«

Svojih dolžnosti do takega katoliškega časopisja se mi katoličani premalo zavedamo.

Pregledal sem vatikansko razstavo katoliškega tiska ter mogel ugotoviti, da imamo katoličani veliko število tednikov in mesečnikov, tudi z znanstvenimi revijami se smemo ponašati — a dnevnikov imamo mnogo, mnogo premalo. Veliko svetovno dnevno časopisje v drugih rokah! In to časopisje, ki v ogromnih nakladah preplavlja svet in daje duševno hrano milijonom, oznanja v nešteti otenkih materializem. Presoja, razpravlja vse iz golega materialističnega stališča. Bog, njegove zapovedi in resnice, za to časopisje ne eksistirajo. Če

kaj pove o cerkvi, o verskih zadevah, stori to le v toliko, v kolikor vsebuje kako senzacijo in hoče zadovoljiti radovednost čitateljev. Načelno pa stoji na stališču: brez Boga. In uspeh takega časopisja? Prvi rod, ki ga je dan za dnem bral, je obdržal še nekaj sledov privržene vere, dasi je padel vedno bolj v verski indiferentizem, otroci so postali že brezbožniki, vnuki pa bodo protibožniki, borbeni sovražniki vere in Boga, saj dnevne injekcije materialističnega naziranja z železno doslednostjo umore vsako vero v osebnega Boga in v odgovornost pred njim.

Katoličani pa berejo, naročajo, podpirajo in pomagajo vzdrževati takšno časopisje, ki bo, ako pojde tako dalje, ob malomarnosti katoličanov uničilo duhovno kulturo krščanskega sveta in vrglo človeštvo nazaj v poganstvo, ne, reči moramo v brezboštvo, kar je huje od poganstva.

Zadnji čas je, da se katoličani vzdramimo. Ne sme biti med nami več katoličanov, ki se sramujejo katoliškega imena, ki pred vsakim, o komur mislijo, da je drugačnega nazora, sramežljivo prosijo, vsaj v dejanju če ne v besedah: oprostite, da sem katoličan! Ne sme biti med nami več katoličanov, ki samo še za uradno statistiko nosijo katoliško ime, pa smešijo, zaničujejo, rušijo in napadajo vse, kar je resnično katoliško, celo stoje v prvih vrstah nasprotnikov božjih.

Bodimo ponosni, da smo katoličani in storimo odločno, dosledno in neustrašeno svojo polno dolžnost, da se postavimo »popolnoma v službo razširjanja dobrega tiska.«

† Gregorij Rožman, škof ljubljanski.

da pride potem polagoma zadnja ura. Temu primerno se je seveda tudi ostalo stanje papeža skrajno poslabšalo.

V božičnih dneh smo se na različnih krajih informirali o boleznih poglavarja vesoljne cerkve ter dobili vesti, ki izpopolnjujejo silno piela uradna poročila vatikanskega dnevnika »Osservatore Romano«. Razumljivo je, da vatikansko glasilo ni moglo in še ne more mnogo pisati, odnosno se na široko razpisovati o papeževi bolezni, ker list sv. očeta še vsak dan sam bere. Ne bilo bi priporočljivo, ne iz zdravstvenih niti iz človeških razlogov razprostrati pred bolnikom dan za dnem njegov položaj ter ga vznemirjati. Papežev zdravnik prof. Milani je zato odredil, da pride čim manj v časopis. Bolezen na žilah leve noge, kjer je ognjišče vnetja v sklepih kolena in noge, je danes tako napredovala, da jo zdravniki smatrajo še za kronično, to je neozdravljivo. Vsa najmočnejša sredstva, ki so jih vporabljali, kot zavijanje v radiomaterijo, obsevanje itd. so se izkazala nezadostna. Sv. oče se v spodnjem delu telesa sploh ne more ganiti, ker bi mu to povzročilo prevelike bolečine.

Še le sedaj se je izvedelo iz ust papeževga zdravnika samega, da je sveti oče že dolgo trpel na teh bolečinah, a da se ni hotel izdati in so ljudje njegove okoliščine samo opazili, da nekoliko šepa, niso pa slutili, kaj se za tem skriva. Če torej v »Osservatore Romano« beremo, da se zdravstveno stanje sv. očeta boljša, se zboljšanje nanaša samo

na nekatere okoliščine bolezni, ki so jo zdravniki proglasili za neozdravljivo. Osebnostno razpoloženje sv. očeta se tudi spreminja in je to odvisno od bolečnih napadov, ki trajajo po več ur in bolnika silno poterejo. Dne 23. decembra se je sveti oče počutil tako slabega, da so resno dvomili če bo sploh mogel govoriti na radiu v četrtek, 24. decembra, kot je bilo sklenjeno. Sveti oče pa je dejal: »da mu bo ljubi Bog, ki mu je vdahnil misli za njegov božični nagovor, dal gotovo tudi moči, da bo te misli sam poslal po vesoljnemu svetu. In res, proti poldnevju so bolečine nekoliko ponehale in je sveti oče s velikim trudom v prisotnosti svojih zdravnikov mogel prebrati svoj božični govor, ki je takorekoč govor s smrtne postelje poglavarja katoliške cerkve na zemlji.«

V Vatikanu so nam tudi povedali, da bolezen sama ne vzbuja strahu, da bi moglo priti do katastrofe kar naenkrat, toda bolezen se je razvila tako, da se lahko reče, da je nastopila doba počasnega hiranja, ker bo zastoj krvnega obtoka, ki ga povzroča vnetje na nogi, povzročil počasno samozastrupljenje notranjih organov.

Vatikan, 31. dec. b. Stanje sv. očeta se je zelo poslabšalo. Pričakovati je tudi najhujšega, vsled česar so bili poklicani sorodniki papeža Pija XI., da ostanje v bližini. Zdravniki so v skrbah, da pokvarjena kri iz hrome leve noge ne vdrje v telo ter pri cirkulaciji skozi srce in možgane ne povzroči smrti pri bolniku.

Pakt z Bolgari

mogočna mirovna trdnjava ob vstopu v leto 1937

Pariz, 31. decembra. AA. Pod naslovom »Resnica glede bolgarsko-jugoslovanskega zblizanja« priobčuje list »L'Ordre« izpod peresa Spektatorja tale članek:

V dobi, ko se nesoglasja med velikimi silami nevarno razširjajo in ko na ta način žal demantirajo predvidevanja listov, se je agencijski vesti posrečilo presenetiti pariške časnikarje, ki gledajo stvari navadno jasno in ki iskreno iščejo opor za evropski mir kjerkoli na evropski celini, kjer sedaj divja brezposelnost, gospodarska kriza in germansko razširjanje. Gre za poročilo o bližnjem dogovoru med Bolgarijo in Jugoslavijo. Nekateri pravijo, da bi bil ta dogovor za Malo zvezo in zlasti za Balkansko zvezo nevaren. Po njihovem mnenju bi se Jugoslavija približala Bolgarski in usmerila njeno ekspanzionistično željo proti Grčiji, Romuniji in Turčiji. Pravijo tudi, da bi samo

pangermanizem črpal iz tega koristi. Če bi vse to bilo res, potem bi dejansko bolgarsko-jugoslovansko zblizanje ogrozilo blok miroljubnih držav, združenih v zvezi srednje in balkanske Evrope.

Priznati je pa treba k sreči, da so take govorice brez vsake podlage. Zakaj gre dejansko? Pač za to, da se s diplomatsko listino ugovori zboljšanje političnih stikov med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki sta po smrti Stamboliškega leta 1923. živeli v stalnem in latentnem neprijateljstvu zaradi neprestanih nastopov, ki so jih vpričarjale proti Jugoslaviji komitske tolpe na pobudo nekkih tujih sil, po zgledu Avstro-Ogrske pred l. 1914., misleč, da bodo mogle izkoristiti razdor med obema slovanskima državama na Balkanu.

Leta 1933. sta se blagopokojni kralj Aleksander in kralj Boris sestali v Belgradu in sta tedaj ugotovila, da je to razmerje za obe državi škodljivo. Odslej se je med obema državama razvijalo ozračje prišrnosti. Videli smo skupine duhovnih delavcev, dijakov in pravoslavni duhovnikov, ki so drug drugemu hodili v obiske in kako so pri tem naglašali miroljubno idejo. Vsekakor je bilo lepše gledati te miroljubne obiskovalce, kakor pa poslušati poročila o komitskih bombah in o ženah in otrocih pobitih v jugoslovanskih vasi.

(Nadaljevanje na 2. strani zgoraj.)

Radiogovor dr. A. Korošca

Belgrad, 31. decembra. AA. Notranji ministar dr. Anton Korošec bo govoril dne 1. januarja 1937 po radiu.

Togal

Proti revmatizmu, išijesu in prehladu pomagajo Togal tablete. Pazite na varstveno znamko:

TOGAL

Din 21— v vseh lekarnah

Dr. Stevanović i Pyk Registrirano S. br. 28088/1936

Vse torej tako kaže, da bo tudi v novem letu borba za vsakdanji kruh ostala v ospredju vsega našega zanimanja. Saj drugače tudi biti ne more, ko pa je človek obsojen, da »v potu obraza« uživa svoj kruh. Vendar bi naše življenje na zemlji bilo brezsmiselno, medsebojna borba za boljšo skorjo kruha preveč nečloveška, ko bi bil to edini cilj bivanja na svetu. Sredi boja za snovne dobrine ne smemo pozabiti, da smo ljudje, da imamo tudi duše, ki so vredne vsaj toliko skrbi kakor naše telo. Gojiti moramo torej tudi svojo dušo in jo ohranjati v prijateljstvu z Bogom. Edinole to prijateljstvo daje človeku ono mirnost in trdnost v večnih tudi tragičnih merah življenja, ki ga ljudje, ki zidajo na svoje prijatelje ali izključno le na sebe, ne morejo nikdar doživeti. Prav je, da si prijateljstvo z Bogom osvežimo baš

Nadaljevanje s prve strani
seh in hišah, porušeni ob borbašev. Šlo je za zmago miru nad duha vojne. Obe državi pa sta po pravici mislili, da tudi to ne zadošča in da je treba iti še dalje. Tragične izkušnje iz leta 1913, in 1915, so poučile Bolgarsko, da se vojna ne izplača, zlasti za koristi nebalgarskih držav. Ko je opazila, da se na evropskem obzorju pojavlja vojna nevarnost, je smatrala, da je napočil čas, ko naj se s pomiritvijo za Jugoslavijo loči od revizijskega bloka in sporoči svetu svojo željo, da živi s svojimi sosedi v miru.

Jugoslavija s svoje strani ni imela nobenega povoda, da bi se dalje sumnila Bolgarsko, ko je videla, da hoče s njo sodelovati pri obnovi miru na Balkanu. Njeno potrpljenje je bilo s tem nagrajeno. Balkan balkanskim narodom je bilo vedno osnovno načelo njene zunanje politike. Po končani vojni je postalo še jasnejše, če to lahko na ta način povemo. Ali ni stari Pašić, ki so mu de-

seto obletnico smrti nedavno s pleteto proslavili po vsej Jugoslaviji, že leta 1893. zagovarjal teo sodelovanje med Bolgarsko in Srbijo? Ali niso leta 1912. zaradi zveze teh dveh držav balkanski kristjani v nekaj mesecih doživeli obnovo svoje nacionalne svobode v svoji lastni domovini.

Zbližanje med Bolgarsko in Jugoslavijo, o katerem sedaj govorijo, dokazuje tudi to, da ta dva naroda odklanjata odsej vsako podrejeno vlogo in slepo odvisnost do pohepnih velikih sil, ki so zakleti sovražniki njune nacionalne neodvisnosti. Sporazum med obema slovanskima narodom, ki zavzemata večji del Balkanskega polotoka in ki nimata nobenih teritorialnih težav do drugih držav, to velja zlasti za Jugoslavijo, mora razveseliti vse miroljubne države, predvsem pa narode Male zveze in Balkanske zveze. Lahko je trditi, kakor delajo to sedaj nekateri, da bo Jugoslavija dala v bodoče Bolgarski proste roke naj razvija svoje teritorialne težnje proti Grčiji, Romu-

niji in Turčiji. težko je pa take trditve dokazati. Zakaj naj bi se Jugoslavlani, ki vendarle ne vodijo politike vihravosti in ki niso izgubili zdrave politične presoje, spuščali v tako igro? Ali morda zato, da razbijejo Malo zvezo in Balkansko zvezo, te glavne osi njihove nacionalne varnosti in zunanje politike, in da dobe morda v nadomestilo molčeče priznanje svojih vzhodnih mej, ki ga je mogoče vsak hip preklicati? Ali naj jamčijo za vse meje Jugoslavije ravno pogodbe, ki družijo države Male zveze in Balkanske zveze? Viharna in slavná zgodovina jugoslovanskega naroda, njegovi stoletni napor za nacionalno državo ga poučujejo, da zemljepisno in prirodno ustvarjenih zvez ni treba nikoli žrtvovati začasnim kombinacijam. Prav tako uči zgodovina, da svojih zanesljivih prijateljev ne smemo nikoli pustiti. Če pa iščemo novih, naj bodo le morebitna izpolnitelji starih in preizkušenih prijateljev. Ti nasveti so v našem primeru odveč.

Iz Španije

London, 31. decembra. b. Nemška križarka »Königsberg« je še vedno zaškrta pri Bilbao. Med poveljnikom križarke in baskiško oblastjo se še vedno vodijo nujna pogajanja za odstranitev spora. Nemčija zahteva, da se ji vrne ves tovor, ki ga je baskiška oblast zaplenila, enako pa tudi oni trije španski državljani, ki so bili aretirani na »Phalosu«. Poveljnik nemške križarke je dobil nalogo, da ultimativno zahteva izročitev vsega materiala, enako pa tudi vseh oseb, ki so bile aretirane na nemški ladij, torej na nemškem področju. Baskiška oblast pa je izjavila, da z ozirom na to, ker Nemčija nima v Valenciji svojega predstavnika, smatra, da je za rešitev tega spora merodajen nevtalni odbor v Londonu, kamor je izročila celotni predmet. Tja naj se Nemčija tudi obrne za rešitev te zadeve.

Italijanski odgovor

Pariz, 31. dec. c. Iz Londona prihaja vest, da je Italija že poslala svoj odgovor na nolo Francije in Anglije. Italijanska nota je bila dostavljena odboru za neumeševanje in je absolutno pozitivna in opravičuje vse optimizem. Havasov dopisnik namreč pravi, da je vsebina italijanske note taka, da je popolnoma nasprotna predvidevanjem mednarodnega tiska, ki je bil zelo pesimističen. Havasov dopisnik pravi, da se iz italijanske note glede Španije jasno vidi, da Italija upošteva dobro voljo Francije in Anglije, da sta de facto priznali aneksijo Abesinije, posebno pa dobro voljo Anglije, ki sedaj s Italijo sklepa gentlemenki sporazum. Italijanski odgovor pristaja na uvedbo kontrole vsega španskega uvoza in ta kontrola naj bo splošna in mednarodna. Tudi odgovor o tranzitu prostovoljev mora pasti pod mednarodno kontrolo. Italija tudi zahteva, da se zlato španske narodne banke, ki ga je vlada iz Valencije poslala v tujino, ne sme uporabljati za nakup orožja. Na koncu svoje note pa Italija posebno zahteva, da se mora ustaviti vsa propaganda po radiu.

Upravičeno je mnenje, da nemški odgovor najbrž ne bo mnogo različen od italijanskega.

„Glasnik notranjega ministrstva“

Belgrad, 31. decembra. m. Danes je izšla prva številka »Službenega glasnika ministrstva za notranje zadeve«. V uvodu objavlja predgovor notranjega ministra dr. Korošca o potrebi ustanovitve uradnega organa notranjega ministrstva. Dalje objavlja glasnik razne uredbe, pravilnike in navedbe notranjega ministrstva. Med drugim objavlja tudi naredbo notranjega ministra vsem podrejenim ustanovam, da se morajo posamezna kinopodjetja točno držati predpisov § 9 zakona o filmih ter pri vsaki predstavi predvajati določen odstotek domačih filmov. Za kršitev tega člena bodo filmski podjetniki najstrožje kaznovani. Dalje objavlja važno navodilo notranjega ministra vsem podrejenim upravam glede državljanstva naših izseljencev v Ameriki. Glasnik bo izhajal vsakega prvega v mesecu, po potrebi tudi večkrat. Glasnik pomeni napredek naše notranje uprave.

Podaljšanje železniških voznih olajšav

Belgrad, 31. dec. AA. Z odlokom prometnega ministra je do 15. aprila 1937 podaljšana veljavnost imen glasečih se letnih brezplačnih voznih kart, izdanih uslužbencem državnih ustanov in ne na posamezne osebe glasečih se letnih voznih kart, izdanih državnim uradom za potovanja državnih uslužbencev.

Prav tako je podaljšana do 31. januarja 1937 veljavnost zelenih (vezanih) legitimacij za vožnjo s 75% popustom in neomejenim številom potovanj, ki so bile izdane profesionalnim novinarjem. Šlanom Jugoslovanskega novinarskega združenja. (Poročilo generalnega ravnateljstva državnih železnic.)

Izvoznih nagrad za vino ni

Belgrad, 31. dec. AA. Narodna banka kraljevine Jugoslavije razglašala, da je vest, ki so jo objavili te dni neki dnevniki in tedniki, da bo Narodna banka izročala Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine tedensko po 50.000 Din za izplačilo izvoznih premij za izvoz vina, netočna in docela samovoljna. Prav tako razglašala Narodna banka, da nima nobenih skladov, ki bi bili nastali iz kakršnihkoli preferencialov. (Iz Narodne banke kraljevine Jugoslavije.)

Zagrebska vremenska napoved. Zmerno hladno pod vplivom stalnih zračnih tokov iz vzhodnih pokrajin. Vreme se bo v teku prihodnjih dni apremnilo, najprej v Primorju, nato pa v notranjosti države.

Dunajska vremenska napoved: naraščanje oblačnosti, lahne padavine.

Jugoslavija v letu 1936

Na znotraj:

Pomirjenje, red in gospodarska okrepitev

Natančno pred 366 dnevi smo pisali tak notranjepolitičen pregled. Hitro se je zasukalo leto, nikdar več ga ne bo nazaj. Vedno so potekali samo trenutki, ure in dnevi, pa se je nabralo — celo leto, po novo številko smo morali seči v večni čas, da bomo dobo, ki prihaja, mogli ločiti od dobe, ki je minula. Petnajst milijonov ljudi, ki so združeni v državi, da bi lažje dosegli svoj namen, je opazovalo potekajoče dneve in odpira se nam veliko vprašanje: Ali je država, ki kot neka enota vodi in skrbi za to petnajstmilijonsko družino med sloveštvom, v preteklem letu dosegla svoj namen, ali ga je morda vsaj bolj dosegla kakor prejšnja leta?

Ce bi hoteli na to vprašanje odgovoriti, bi se morali spustiti najprej v dolge razprave, kaj je namen države. Tu bi se najprej razšli: tisti, ki bi državi dajali tak namen, kakor ga ji daje krščanstvo, in tisti, ki bi državi izkovali namen iz svoje modrosti in — svojih namenov. Država kot celota se še ni odločila ne za eno ne za drugo stran in politiki si sami skušajo pomagati iz zadrege in z vsjo govorniško spretnostjo namen države opisujejo. Večinoma pa pravijo, da je namen države in vseh njenih organizacijskih stopenj: varovati narodno edinstvo. Ker pa tudi vsebina narodnega edinstva še ni z vseh strani neoporečno dognana, nekateri to prepuščajo toku časa in se oprijemljejo bolj otipljivih nalog, ki niso sporne: skrbeti za dobre ceste, varen promet, osebno in imovinsko varnost, boriti se proti nepismenosti, proti boleznim, zlasti tistim, ki so v nekaterih pokrajinah kar splošne, proti brezposelnosti, ki nekateri sili, nekateri pa zapeljajo, da živijo od podpor zaposlenih, skrbeti za zapuščene otroke, za nepreskrbljene bolnike, za čim višjo in čim bolj zdravo izobrazbo ljudskih množic, za dobro vzgojo mladine, za stalen in zadosten kruh družin — v preteklem letu smo obojne videli pri delu: tiste, ki mislijo, da je edini namen države varovati narodno edinstvo, in tiste, ki so preko tega vprašanja, ki naj ga reši čas, skrbeli za blagor državljanov. Če ta skrb še ni bila takšna, kakor jo zahtevajo potrebe in kakor jo omogočajo v Jugoslaviji razkošno nakopičena sredstva, je to zaradi tega, ker še ni prodrlo enotno naziranje o namenu države. Krščanski nazor se nekaterim zdi preveč enostaven in premalo učen in deklaratoričen, drugih nazorov pa je toliko, kolikor govornikov; zato se več govori o namenihih strank kot pa o namenu države, zato je le preveč ljudi, ki skušajo izpeljati namene strank, v dobro njihovim voditeljem in pristajalcem, namen države pa ostaja ob strani.

Drugo vprašanje, ob katerem bi se duhovi razšli, je: Kaj je prav ta, naša država? Ali je razširjena kraljevina Srbija, ki se je razlegnila na osvojenec pokrajine, ali pa so se 1. 1918 Srbi, Hrvatje in Slovenci združili v novo državo? Obojno mnenje ima v državi svoje pristaječe, obojni bi radi svojemu mnenju pomagali do zmage, država sama pa se še ni odločila na nobeno stran. Če je to samo razširjena Srbija, potem je samo po sebi razumljivo, da se srbski zakoni in vse srbske ustanove razširijo tudi na nove pokrajine in da se državljani razdelijo na osvobodilce in osvobodence, če pa je to nova država, potem pa je treba ustvariti nekaj novega, ki bo Srbom in Hrvatom in Slovincem enako domače, preteklosti pa postaviti lep spomenik, ki bo pred potomci slavil prednike. Inozemstvo stoji pod vislom, da je to nova država; vse pokrajine, ki do 1. 1918 niso bile znotraj meja dotlejnjega kraljevine Srbije, bi tudi rade rekly tej državi naša, so pa tu še drugi, ki ji pravijo naša, v čem pomenu in smislu.

Pravniki so to vprašanje že zdavnaj rešili, gre pa še za dejansko priznanje enega ali drugega mnenja, ker ima kakršnokoli priznanje velike praktične posledice. Dejansko se to vprašanje rešuje od ustanovitve države, se je reševalo letos in se bo še reševalo. Od rešitve tega vprašanja je odvisno, ali bodo uredniki slovenskih, hrvaških in srbskih listov čez petdeset let (pred petdesetimi leti so pisali leto 1887) še pisali o kraljevini Jugoslaviji. S tem vprašanjem se bo tudi odločilo, ali sta bila slovenski in hrvaški narod samo iznajdba avstroogrške monarhije in bi morala torej z njenim razpadom izginiti, ali pa sta to dva samostojna naroda, ki živita tudi izven prejšnjega državnega okvira. Na obeh straneh gre za zgodovinske vrednote, tudi odločitev je zgodovinsko važna, zato bi bilo kratkovidno, ako bi se pritoževali, da v preteklih 366 dneh to vprašanje še ni bilo rešeno.

Trenja med temi vprašanji se imenujejo spor za notranjo ureditev države. Vse drugo — volitve, shodi, izjave, avdijske — so dogodki, s katerimi se zgodovinar ne bo ukvarjal, vodijo pa od začetka k zaključku, kar oboje zgodovinar zabeleži. Zato tudi dneva ne smemo držati izpod rok, ako hočemo, da bodo naša leta in desetletja. Po zaslugi sedanje vlade, ki na bolj modrih in razlagala nemodre zakone, tvori dogodke sedaj, kot činiteljev, kakor pa pred njo. V tok dobo naša najbolj posega politična skupina JRZ, sestavljena iz bivših srbske politične stranke, slovenske ljudske stranke in jugoslovanske muslimanske stranke. Običajne politike so ji zaradi bivših političnih skupin, katerim njej zastopane, in zaradi voditeljev prinesle po vsej državi večino. Ob njej stoji SD koalicijske postavljene iz bivše hrvaške seljaške stranke in samostojne demokratske stranke. Ta se je za mnogo svojega nazora največ opajala s tretjo skupino, s srbsko združeno opozicijo, ki je sestavljena iz vse demokratske stranke, iz poljedelske stranke

Na zunanaj:

Mir z vsemi sosedi - številni novi trgi za naše gospodarstvo

Ce bi sedanja jugoslovanska vlada, ki ji je knez-namestnik po določilih ustave izročil vodstvo jugoslovanske države, ne imela nobenih drugih uspehov, kakor tega, da je dala naši državi veljavo in ugled na zunanjepolitični ploskvi, bi morala biti v zgodovini zapisana kot ena najbolj ustvarjajočih vlad, kar smo jih in tudi kar jih bomo imeli. Takšno sodbo mora izreči vsak nepristranski državljani ali inozemec brez ozira na njegovo politično opredeljenost.

Prejšnja leta smo jugoslovanskim vladam ekaraj brez izjeme upravičeno očitali, da na zunanjepolitičnem polju tako rekoč niso obstojale kot samostojne postavke. Ne morda ravno zaradi tega, ker je manjkalo talentov, ampak zato, ker je bilo premalo gorečnosti. Obešali smo se na vsemogče zunanjepolitične toke, najrajši na tiste, od katerih smo imeli kakšne neposredne denarne koristi, ali pa smo brez samostojnosti prikrmavali drugim, ki so bolj smelovali svoje cilje. Prišli smo že tako daleč, da nas ekoraj nikdo ni več vprašal za mnenje ampak so kar drugi o nas odločevali, prepričani, da naj bo tako ali tako — od naše strani ne bo nobenega odpora — v najskrajnejšem primeru morda samo lena pasivnost. Če se je pa izjemoma pripetilo, da smo zunanjepolitično kaj samostojnega podvzeli, je bil način neresen, nepremišljen, podoben ekokom človeka, ki se rešuje, ko se pod njim zemlja v potresnih sunkih maje — in uspeh je bil zopet ničev. Politično smo prišli v takšen položaj, da smo bili obkoljeni okrog in okrog od samih neprijateljev in niti najbolj veselogleadne izjave takratnih zunanjih ministrov našemu narodu niso moge nuditi utehu v prepričanju, ki ga je imel, da nas veensokrog duše in da je Jugoslavija postala tisti povojni »bolni mož«, ki ga je treba po receptu bivšega carskega diplomata princa kneza Čartorjskega — receptu, ki je takrat veljal sultanovi Turčiji — polagoma kos za kosom pojesti kot okusno artičoko. Naša gospodarska zunanja politika je bila evedda tudi temu primerna in ko je nastopila avetovna gospodarska stiska, smo bili oboroženi s tako klavirni trgovinskimi pogodbami, da smo naenkrat ostali brez zunanjih trgov in se za naše tožbe niti politični prijatelji, ki smo jim za naklonjena posojila atelski roke, niso niti malo zmenili. Inozemski opazovalci so se čudom čudili, kako je mogoče, da država, kot je Jugoslavija, s svojim pridnim ljudstvom, s svojimi naravnimi bogastvi, s svojo poveljujočo zemljepisno lego na velikih evropskih križiščih, v mednarodni politiki ne pomeni nič. V mednarodnem gospodarstvu pa predstavlja siromaka, ki mu počasi vlečejo kožo čez ušesa.

To je sedaj drugače. Temeljito drugače. Leto 1936 je v naši zgodovini velika doba, v kateri se je jugoslovanska država pogumno in krepko dvignila in mrtvila, se Evropi predstavila kot sila, ki ima svojo lastno, po svojih potrebah pomejeno zunanjo politiko, a ki ima poleg tega tudi trmasto voljo, da si poskrbi spoštovanje za svoje zunanjepolitične cilje, ki jih smatra za svoj obstanek in za svojo lastno neodoljivo potrebo. Evropa je sicer nekoliko obstrmelala, ker kaj takšnega res ni pričakovala po dosedanjih izkušnjah, toda strmenja je sedaj konci in novo Jugoslavijo je Evropa sedaj vzela na znanje ter je pripravljena računati z njo ter se njeni volji prilagoditi.

Politično smo razbili obroč, ki je legal okrog našega vrata. Mnogo je k temu pripomogla zavest, da imamo hrabro voljo in da smo jo za obrambo naše zemlje dobro opremili ter jo povežali z varnimi jamstvi v okviru naših zavezništva v Podonavju in na Balkanu. Mnogo pa je k temu pripomogla tudi podoba naše vlade, ki se ni bala podreti nekaj trivaj, na katere nas je evropska politika potegnila, da na njih izhramo v suženjstvu in dolgovih. Postavili smo se pogumno na načelo, da rabimo okrog sebe mir, da se ne odemo vlikati v nopolne spore, ki se nas ne tičejo in da nočemo zavzeti neprijatelja nobenega, ki nima namenov, da bi nas ogrožal. — Dejali smo, da nas, ki smo srednja država, velika evetovna politika, s svojimi trenji ne briga prav čisto nič, a da hočemo na področjih, ki nas tičejo, odločevati v prvi vrsti mi sami. Sedaj, ko gre leto h koncu, je razgled po našem zunanjepolitičnem obzorju zelo prijeten. Starih prijateljev, ki so

nam draga, nismo izgubili, ampak jih poglobili s spoštovanjem, ki smo si ga pri prijateljih pridobili, ko smo pokazali zrelo samostojnost odraslega naroda. Nasprotja, ki so se ob naših mejah kupčila, pa so nekam splahnela. Iz Italije smo čuli prijateljske besede, ki so po trogirskega rjovenju prijetno odjeknile po vsej državi. Iz Madjarske, kjer je marsejski zločin nakopičil tako silne napetosti, prihajajo mehkejši glasovi, ki oznanjajo lepše sožitje dveh sosedov. Z Nemčijo imamo koristne gospodarske zveze, ki so silno olajšale politične odnose in pokrile mnogo prej obstoječe nezaupljivosti. S Poljsko smo navezali bratske zveze. Z Avstrijo je sedaj vse v redu in je pritisk na severni meji v novem ozračju, s katerim se je rimska trozveza obdala, popolnoma odnehal. V par dneh bomo že podpisali večni prijateljski pakt z Bolgarijo, kar bo zgodovinski dogodek nepreglednega obsega, važen za nadaljno rast obeh držav, za pomiritev Balkana in za uravnoteženje Evrope. Z največjo zadovoljnostjo pa lahko beležimo, da je naša država v l. 1936 tako rekoč izvajala prijateljsko Anglije in si e tem pridobila morda svoje najmočnejše moralno jamstvo za obstoj države in napredek njenega političnega in gospodarskega blagostanja. Vse to so močne postavke v naši zunanji politiki. Sovražni obroč ni samo počil, marveč je izpuhtel in ko stopamo v novo leto, se nam zdi, da nas obdaja obroč miru in dobre volje, na katerega gleda z velikim dopadenjem naša prijateljica Anglija.

Gospodarsko se je naša zunanja politika udeleževala v istem smislu. Korak za korakom je naša država izprašila trgovinske odnose s celo vrsto evropskih držav. Z desetimi državami, to je s Španijo, Grčijo, Nizozemsko, Italijo, Češkoslovaško, Nemčijo, Turčijo, Francijo, Anglijo in Madjarsko smo trgovinske pogodbe, ki nam dajejo velike ugodnosti za prodajo našega blaga, že obnovili in dosegli radikalne preosnove v obsegu 68% naše zunanje trgovine. V pogajanjih smo še s Švico, Finsko, Poljsko in Zedinjenimi državami S. A. Brez dvoma jih bomo začeli še z Bolgarijo, Avstrijo in Romunijo. To je rekordno delo, opravljeno v enem samem letu, ne v naglici med dvema banketoma, marveč po strogo premišljenem načrtu in v veliko korist našega gospodarstva.

Leto 1936 torej upravičeno lahko imenujemo srečno, in ko stopamo v novega, imamo samo to željo, da na bi vlada, ki bo še dolgo časa živela zaupanje kneza-namestnika in jugoslovanskega naroda, nadaljevala zunanjepolitično pot, ki si jo je izbrala, da bo l. 1937 utrdilo in trajno zajamčilo dva pogoja za rast Jugoslavije: mir z vsemi državami in emotren razvoj našega gospodarskega blagostanja.

Osebnosti

Belgrad, 31. decembra. m. Postavljen je za predsednika razsodišča delavskega zavarovanja v Ljubljani Jakob Jerman, starešina okrajnega sodišča v Ljubljani, za njegovega namestnika pa dr. Edvard Vračko in Franjo Gorenčan, sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani.

Prestavljena je na pošto v Slovenigrade Vid Koman, pomožna uradnica IX. skup. na pošti Ljubljana I. Prestavljeni so: Anton Skrobar, prometnik VIII. skup., s Pragerskega na koroški kolodvor v Mariboru; Ciril Zalokar, prometnik IX. skup., z Vrhnike v St. Vid-Vižmarje; Janez Sušteršič, pomožni prometnik X. skup., iz Pesnice v Slov. Bistrici; Viktor Kariz z Šoštanj v Radohovo vas.

Na lastno prošnjo sta prestavljena Rihard Blažič, prometnik VIII. skup., iz Slov. Bistrice v Pesnico in Anton Lovrič, prometnik IX. skup., iz Ozalja v Trebnje na Dolenjskem.

V petek, dne 25. t. m. je po kratkom trpljenju legel k večnemu počitku moj iskreno ljubljani mož, atek, brat, svak itd., gospod

Anton Stekar

carinski posrednik

Vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, najlepša

zahvala

Prav posebno se zahvaljujemo gospodu dr. Viktorju Marčiču za njegovo izredno požrtvovalnost in pomoč, ki jo je izkazal tako pokojniku, kakor tudi meni in mojemu osirotelemu sinu Jurčku s tem, da mi je stal na strani vse do zadnjih trenutkov pokojnikovega trpljenja ter mi tako on kakor tudi njegova gospa soproga s prijateljsko naklonjenostjo in ljubeznivostjo nudil največjo pomoč in uteho tudi še po smrti pokojnega.

Zahvaljujem se najlepše prečastiti duhovščini, zastopnikom carinarnice, finančne kontrole, drž. železnice, Sokolskemu društvu, Gasilski četli in vsim, ki so se tako čestno udeležili pogreba. Vsem darovalcem krasnih vencev priskrba hvala!

Jesenice, dne 31. decembra 1936.

Marija Stekar, žena, Jurček, sin in ostalo sorodstvo.

Pastirsko voščilo mariborskega škola dr. Tomažiča

Delavcem in delodajalcem

Mir in veselje so oznanjali angeli božji ob rojstvu Njega, v čigar imenu začenjamo Novo leto 1937. Pa je tako malo miru na svetu, tako malo pravega veselja. Zdi se, da od leta do leta manj. Bo se li v nastopajočem letu obrnilo na bolje?

Mir je bil oznanjen ljudem, ki so dobre, blage volje. Ljudem, ki so hudobne, zle volje, mir ni obljubljen, pa ga tudi nikdar nimajo in ga ne bodo imeli, niti ga ne bodo mogli ustvariti in dati človeški družbi. Veselje je bilo oznanjeno in obljubljeno njim, ki bodo Kristusa sprejeli za svojega Odrešenika, Zveličarja, Gospoda. Kdor meni, da odrešena ne potrebuje, komur za zveličanje duše ni mar, človek, ki se ne briga za Boga in njegove zapovedi: on ne ve in ne sluti, kaj je veselje bogu danega srca — tudi sredi bridkosti in trpljenja.

Zakaj torej na svetu toliko nemira, toliko vsega, kar nasprotuje veselju? — Ker se izpolnjuje, kar je zapisal apostol ljubezni, evangelist sv. Janez: Beseda, Sin božji, je bil na svetu, pa svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli (Jan 1, 10, 11).

Sprejme naj posameznik božjega Zveličarja, naj ukloni razum pod Njegovo resnico, voljo pod Njegove zapovedi, pa mu bo duša polna miru, srce polno veselja.

Sprejme naj se Sin božji, ki je iz ljubezni do nas postal človek, v medsebojno razmerje do bližnjega, in zavladalo bo v ožji in širši družbi dobro sosedstvo, pravo prijateljstvo, resnično bratstvo.

Sprejeto bodi božje Dete v družino: kakor v Nazaretu bodo v njej cvetele cvetke zakonske zvestobe, ljubezni, sreče.

Sprejmejo naj božje zakone Kristusove vere občinske in državne uprave, vsi, ki vodijo usodo narodov, kmalu bo manj zapletljiv, oboroževanje ne bo več potrebno, vojne nevarnosti bodo prenehale.

Sprejmejo naj zapovedi božje in svoje delo in v svoje posle kmetijstvo, obrt, trgovina, industrija. Posledica bo ravnovesje med proizvodi raznih strok in njih cenami, omiljena bo beda in brezposelnost, utrjena poštenost in medsebojno zaupanje.

Sprejmite načela Kristusova pravičnosti in ljubezni gospodarji in uslužbeni, delodajalci in delavci, ter vselej in povsod dosledno izvajajte ta načela, kakor vas k temu navaja sveta Cerkev Kristusova po izjavah svojih poglavarjev-papežev, pa bo prav rešeno socialno, družabno vprašanje, preprečeno bo rovarjenje prevratnih sil.

Naša dolžnost je, da vsak po svojem poklicu in v svojem območju dela na sprejetje Kristusa — Njegove vere, Njegovih zapovedi. Njegovih načel — v mišljenje in življenje človeške družbe: čim bolj splošno in temeljito bo to delo, tem bolj bodo dobivale pomenovo leto želje miru, veselja, sreče.

† Ivan Jožef, škof lavantinski.

V Krškem je zagorela električna

Ban dr. Natlačen in elektrifikacija Dolenjske

20 letne želje so se 1. 1936 začele uresničevati

Krško, 31. decembra.

Težko smo čakali na elektriko v Krškem. Ko smo brali zadnje dni v »Slovenca«, kako so bili na banovinsko električno omrežje priključeni kraji med Trebnjem in Sevnico, do nas pa daljnovid še ni bil dograjen in še ni bilo zgrajeno krajevno omrežje, smo se bali, da bo Krško tudi letos še zaostalo za onimi srečnimi kraji, ki so bili pred božičem elektrificirani potom banovinskih elektrarn.

Ko so pa KDE poslate v zadnjih dneh tudi v Krško svoje ljudi in smo videli njihovo delo, smo zopet začeli upati, da bomo tudi mi kmalu deležni ugodnosti, ki nam jih nudi elektrika. Krško je bilo poleg Šmarja pri Jelšah še edini kraj s sedežem okrajnega načelstva v banovini, ki še ni imelo elektrike. Da bi pa bilo delo tako hitro končano, tega pa skoraj nismo mogli verjeti.

In vendar nam je v naše veliko veselje včeraj dne 30. decembra 1936 ob 5 popoldne zasvetila elektrika. Za ta slovesni trenutek je bilo Krško vse v zastavah. Pred okrajnim načelstvom so se okoli slavnostne tribune zbrali predstavniki državnih in samoupravnih oblasti z gospodom okrajnim načelnikom in županom Lazarinjem ter velika množica ljudstva iz Krškega in okolice. Tam je čakala na prihod gospoda bana tudi galska četa s svojo lepo zastavo in z godbo na čelu in šolska mladina.

Točno ob 5 se je pripeljal gospod ban dr. M. Natlačen s svojim tajnikom dr. Kovačičem. Prišli so pa tja tudi referent za elektrifikacijo inž. Rueh, ravnatelj KDE inž. Miklavc, član banskega sveta dekan Anžič in gospod Tomazin, tajnik JRZ iz Ljubljane.

Gospoda bana je pozdravil g. župan Lazarini ter se mu zahvalil za veliko dobroto, ki jo je bilo deležno Krško, ko je banovina pripeljala elektriko na Dolenjskem do Krškega.

V imenu šolske mladine je pozdravila gospoda bana mala deklica in mu izročila šopek rdečih nageljnov, mali deček ga je pa nagovoril z lepo, ljubko deklamacijo. Po končanih pozdravih je gospod ban zbrano množico tako nagovoril:

Banov govor

Želja prebivalstva Krške doline po elektrifikaciji je že primeroma stara. Prvi poskus tega se v predvojni časi. V februarju 1914. je namreč predložil znani slovenski gospodarstvenik Lenarčič okrajnemu glavarstvu v Krškem projekt in zaprosil za koncesijo za zgradbo vodne električne centrale na Savi v bližini krškega mosta. V mesecu maju istega leta pa je predložil deželni odbor krajski konkurenčni projekt in zaprosil, da se podeli deželi Krajski odnosno Krajskim deželni elektrarnam koncesija za zgradbo vodne električne centrale na Savi pri Krškem. Po tem načrtu deželne odbora krajskega bi se zgradil 200 m nad krškim mostom jez, dočim naj bi bila električna centrala postavljena par 100 metrov pod krškim mostom. Ta vodna električna centrala bi po načrtu deželnega odbora dajala okrog 14 tisoč konjskih sil.

Novoletni pregled ministra dr. Kreka

Polni upanja in vere v novo leto

Soglasno mnenje sveta okoli nas je, da je letošnje Jugoslavija imela sorazmerno srečno leto.

Razen sankcij in protisankcij, ki smo jih podredovali še iz leta 1935, ni nobena politična in gospodarska nesreča narodov okoli nas mogla čez naše meje, da bi nas bistveno oškodovala. Odvabili smo se izgovarjati na druge in smo v

sebi, v močeh naše države in bogastvu naše zemlje, naših sposobnosti in razvojnih možnostih dobili vedno dovolj sredstev, da se obvarujemo škodljivih tujih vplivov in izognemo poizkusom izkoriščanja. O obližih in oddaljenih sosesčinah smo doživljali državne udare, krvave in nekrvave revolucije, »spremembe v temeljih« in državljanske vojne. Jugoslavija je bila trdna v svojem notranjem miru in je rasla v svojem ugledu in moči napram okolici. Gospodarski in socialni potresi so drugod zahtevali krute sankcije, oddaje premoženja, devalvacijo najzanesljivejših valut in državnih premoženj, jugoslovanske gospodarstvo pa se je urejalo, opomoglo, osvajalo nova tržišča ter si priborilo novih zvez in prijateljev.

To je bilo mogoče, ker je vsako objektivno oko videlo in ugotovilo, da so naše notranje razmere urejene in trdnije. Razveselivo je raslo novo zaupanje in veselje do obnove vsega javnega in socialnega življenja. — Narod je čutil trdno, zanesljivo pa dobrohotno in sposobno vodstvo svoje in državne usode in je zdravo, redno, pravilno in sistematično izkoristil vsako pobudo in priliko za ureditev in izboljšanje. Uspehi so rodili novo razveseljevo razpoloženje za nove napore k obnovi in ozdravljenju vseh neštevilnih težkih ran, ki so še ostale iz polpreteklega doba politične, gospodarske in duhovne krize.

Velikopotezna javna dela, dvigovanje cen glavnih kmetijskih pridelkov, dvig delavskih mezd, uspešno pospeševanje tujkega prometa, mirna in pravična ureditev neštevilnih mezdnih sporov in vse druge gospodarske in socialne reforme so samo markantnejše odredbe v nepretrganem etremu, ki je rodilo boljšo bilanco, dalo kmetu večji zaslužek, delavcu več dela in boljšo mezdo, trgovinu in promet pa več kot podvojilo, potrošilo, popotirilo napram prejšnjim zadnjim letom.

Zunanja politična manifestacija teh skupnih naporov in uspehov naroda in njegovega vodstva so bile splošne občinske volitve. V svobodno, mirno in zakonito izvoljenih občinskih odborih je dobila naša javna uprava nova žarišča in stebre obnovitvene ljudske politike, ki naj vodi k popolni demokratični ureditvi vseh še vseh problemov.

Ti niso majhni in ne lahki. Zunanje politično smo v Evropi tako vzvalovani, da bo treba res velike sklenjenosti vseh narodnih sil, vsega medsebojnega zaupanja, spretnosti in sreče, da bi Jugoslavija tudi še v bodoče bila zaželjen neodvisen otok miru in reda, ki varno plava med trenji razpaljenih nasprotij v tem malem, pa od evropskega in nevoščljivosti najbolj prizadetem kontinentu.

Naši notranji problemi, ki še čakajo rešitve so dobro znani. Gotovo je, da smo se priklopili toliko daleč, da jih že gledamo in sodimo v večji mirnosti in objektivnosti ter da na vse strani z dneva v dan raste prepričanje, da nujen interes enotnosti in moči države zahteva rešitev, ki se bo najbolj približala popolnemu iskrenemu in trajnemu sporazumu vseh Jugoslovancev: Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Politiko medsebojne naklonjenosti, razumevanja in pravičnosti, ki je doslej rodila že lepe sadove, velja potrpežljivo nadaljevati in tako naj uspešnejše pospeševati notranjo konsolidacijo države.

V novo leto gremo mi Slovenci z živo pripravljenostjo vselej in na vsakem mestu izpolniti svojo pošteno dolžnost. Da bodo zdrave naše vrste, naj skrbi duhovna kultura in naša narodna prosveta. Komunizem, v sedanjosti edina resna nevarnost našega gibanja se je to leto razgalil kot čisto brezsrčni, neosocialni, partizanski režim. Izgubil je privlačnost in mikavnost mode. Resna vzgoja in delavna propaganda večnih Kristusovih socialnih naukov nas bo obvarovala vsake resnejše bolezni v družbi, neprestano pošteno prizadevanje za omiljenje socialnih krivic in neoglasij pa naj bo živ zgled in pravična sila za vse, da pristopijo in gredo z nami.

Ni razloga za malodušje. Težke gospodarske in socialne bolezni, ki nas še vijejo bomo zmagali kot smo se rešili še težjih javnih in političnih pritiskov. Sedanjost je napram prejšnjim težavam v preteklosti že toliko osvežujoča, da si polni upanja in vere krepko lahko etimemo roko za: »Srečno in uspešno novo leto.«

SREČNO IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO

1937

voščila vsem svojim bralcem, naročnikom, dopisnikom, prijateljem ter inserentom

UREDNIŠTVO IN UPRAVA »SLOVENCA«

go gospodarskega blagostanja in kulturnega napredka. Naj bi bil današnji dan v zgodovini krškega okraja vsikdar zapisan s svetlimi črkami, oznanjujočimi še poznim rodovom pravi blagoslov in vesteransko srečo.

Med njegovim govorom so zasvetile številne električne luči ter mogočen svetlobni napis na okrajnem načelstvu »Banovina Dolenjske«. V spremstvu godbe se je razvil po banovem govoru obhod po mestu do slavnostno razsvetljene župne cerkve, kjer je ob asistenci več duhovnikov gospod dekan in član banskega sveta Anžič izvršil nato blagoslovilni obred nove naprave.

Razsvetljava po mestu in predvsem v cerkvi je napravila na vse mogočen vtis.

Po končanih cerkvenih obredih so se zbrali slavnostni gostje in predstavniki Krškega na večerji pri v. krškem župniku Filipiču.

S prijateljem Krškega se v glavnem za letošnje leto dela KD dokončana. Hvala je smogo gosp. banu in vsem, ki so nam pomagali, da je pridila elektrika tako daleč v krškem okraju. Naše želje so pa, da bo tudi spodnji del krškega okraja s mladimi dobil elektriko in da bo na ta način omogočen gospodarski dvig v časih tako zanemarljive Dolenjske.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE
CELJE — LJUBLJANA — MARIBOR
OBRESTNA MERA ZA VLOGE ZNASA

DO 5%

ZA VLOGE IN OBRESTI JAMČI
DRAVSKA BANOVINA Z VSEM
SVOJIM PREMOŽENJEM IN
VSO SVOJO DAVČNO MOČJO

Božični brzoturnir v Ljubljani

Ljubljana, 31. dec.

Medklubski odbor ljubljanskih šahovskih klubov ni zamudil prilike, ko se mudi v Ljubljani večina znanih močnih šahistov in je priredil v sredo zvečer velik brzoturnir z lepimi nagradami za zmagovalce. Turnir je bil zelo dobro zaseden, poleg najboljših šahistov iz Ljubljane je igral tudi naš državni prvak Vasa Pirc iz Maribora. Turnir je bil odigran v lovski sobi hotela Miklič in je trajal skoraj sedem ur, ker je bilo pripuščeno 19 igralcev in je torej vsak udeleženec moral odigrati 18 partij. Favorit je bil seveda Pirc, ki je bil v odlični formi in mu topot ni mogel nikdo konkurirati. Izgubil ni nobene partije, remiziral pa samo s Šorlijem, tako da je dosegel izredno visoko število točk. Vzrok temu je bila seveda predvsem njegova dobra igra, nekoliko pa tudi nezigranost nekaterih močnih igralcev. Pirc je dosegel 17 in pol točk in prvo nagrado, ki je bila znana Morejeva zgodovina — darilo g. Cirila Vidmarja. Drugo mesto s 14 točkami je zasedel Šorli, ki je prišel precej iz vaje in je igral nesigurno tako, da mu je v več partijah morala pomagati sreča. Za nagrado je dobil Doslojevskega knjigo Zločin in kazen — darilo tvrdke Kleinmayer-Bamberg. Tretji je bil Furlani s 13 točkami, kar je lep uspeh, ker Furlani v brzoturnirjih običajno nima posebne sreče. Četrty je bil ing. Weiss z 12 in pol točke, peti Sikosek 12 in šesti Gabrovšek Julij 11 točk. Slede 9 renifalk in C. Vidmar 10 in pol, Iskra 10, Cibri in Gabrovšek Ludvik 9 i. t. d. Turnir je potekel v redu, čeprav je bil zelo dolg. V kratkem bo najbrže še en brzoturnir, h kateremu bo pripuščeno manjše število izbranih igralcev in katerega se bo najbrže zopet udeležil tudi Pirc.

— Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčne kamna in zlatenice urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznitve črev. Kliniške izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje ako se jemlje jutraj na tešče »Franz-Josefova« voda pomešana z nekoliko vroče vode

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br 15485, 25. V. 35.

Drobne novice

Koledar

Petek, 1. januarja: Novo leto. Razglasenje Gospodovo.

Sobota, 2. januarja: Makarji (Blaženko).

Novi grobovi

† Tomaž Prijatelj

St. Rupert, o božiču 1936.

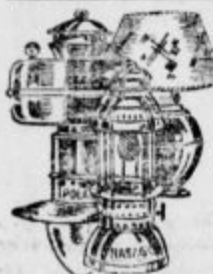
Preteklo nedeljo je v St. Rupertu umrl mož, ki je v svojem delom in lepim, kristalno čistim življenjem zaslužil, da se ga tudi v »Slovenec« na kratko spomnimo. Bil je to naš stari dolgoletni župan Tomaž Prijatelj.

Njegova velika delavnost in gospodarska sposobnost, katero je še družila globoka vernost in skromnost, sta ga kmalu postavili na važno in odgovorno mesto župana občine St. Rupert, kateri na čelo je ostal skoro do smrti. Pri letošnjih občinskih volitvah se je zaradi starosti in boleznih pomaknil za stopnjo nižje, na mesto podžupana. Varčen in skromen, kakor je bil v zasebnem življenju, je tudi na občini vpeljal sistem stroge varčnosti, pri čemer pa javno gospodarstvo ni trpelo. Iz premoženja, ki si ga je ustvaril iz nič, je mnogo daroval revežem, kar pa razen njega, ki je dajal in onih, ki so prejeli, ni nihče vedel. Obiskal je skoro vsa važnejša božja pota, Sv. deželo, Rim, Lurd in še mnoga druga. Svoje življenje je lepo spravil za Bogom, katerega je skozi 20 let vsak dan prejemal, mirno in skoro brez bolečin dokončal. Njegovega pogreba se je udeležila skoro vsa fara, posebno velika je bila vrsta mož, njegovih sodelavcev v občinskem odboru in strankinih pristavev JRZ ter obe gasilski četi. Ob odprtem grobu se je v imenu občine in pokojnikovih prijateljev poslovil od njega domači g. župnik Peter Flajtnik, katerega besede so vse prisotne globoko ganile. Počivalj v miru naš dragi župan Tomaž.

† Ga. Ida Teršan rojena Barbič, žena bano-vinskega uradnika v Ljubljani, je izdihnila svojo dušo, stara komaj 37 let. Pogreb bo v soboto ob pol štirih popoldne iz splošne bolnišnice. Naj ji sveti večna luč. Zaljubljenim svojem naše sožalje!

† Mihael Mastnak, posestnik v Hrastju, žup-nija Sv. Ana na Perevorju, je dne 30. grudnia uga-snil v visoki starosti 82 let. Pogreb bo danes na novega leta dan ob osmih zjutraj. Naj počiva v Gospodu! Njegove žalostne sovce naj tolaži Bog!

† Na Vrhnikih je na starega leta dan zaspal v Gospodu upokojeni železničar g. Mihael Urbančič. Pokopali ga bodo v soboto ob devetih dopoldne. Naj počiva v miru! Njegovim ostalim naše sožalje!

Cena ni merodajna pač pa kvaliteta.

ORIGINALNE

Polar in Masag

SVETILKE

nudijo to, kar se od njih pričakuje.

Telefon 7260

Petro-Lux k. d. Zagreb, Radišina ul. 9

Varujte se manj vrednih posnetkov

— Ilustrirana priloga »Slovenec« in »Sloven-skega doma« bo, če se bo oglašilo zadosti naroč-nikov, radevolje priobčevala zanimive in nove po-netke. Na to opozarjamo že sedaj vse fotomaterije, ki bodo prav v sedanjih praznikih imeli priložnost posneti marsikaj zanimivega, zlasti iz zimsko-sportnega udejstvovanja. Če v ogledni številki pri-loge je bil razpisani natečaj, po katerem bo naj-boljši posnetek nagrajen s 100 Din. Za to nagrado tekmovalci bodo prišli v poštev vse slike, ki bodo odgovarjale geslu: »Smola na dilekah. Smučanje samo omogoča toliko smešnih prizorov, da prav gotovo o tem ne manjka tudi dobrih posnetkov, zlasti če, če se smola ne drži le dile, ampak tudi smučarja samega. Odposlane slike naj imajo format do 13 cm krat 18 cm. Tekmovanje se zaključuje dne 15. januarja 1937.

Zahvala

Da sem po dolgi težki bolezni okrevaj, si do-voljujem izraziti najudanejšo zahvalo g. primariju dr. Murgliju in g. dr. Fencu iz krške bolnice. Obiskovala sta me z izredno požrtvovalnostjo tudi v nočnih urah in me tako rešila smrti. Bog jim plačaj!

TINE KERIN

Leskovec pri Krškem, dne 28. decembra 1936

— Opravičilo. Ker je bil naš včerajšnji uvod-nik zaplenjen, je imel »Slovenec« zaradi tega za-mudo, katero naj nam naročniki oprostite.

— Okrajni čestni odbor Ljubljana naznanja, da bo zaradi naprave provizorij pri gradnji novega mostu čez Kamniško Bistrico v Beričevem bano-vinske cesti št. Jakob—Dol zaprta za ves vozni promet od vštete 4. do 10. jan. 1937. V tem času se bo vršil promet po banovinskih cestah št. Jakob—Domžale in Domžale—Dol ter obratno.

— Vremenska napoved. — Evropa: Ciklon nad južno Evropo. Oblačno in megleno ter nekoliko toplejše vreme vlada v ostalih krajih. V Britaniji in Skandinaviji dež in burja. — Jugoslavija: Ob-lačno in megleno na severu, na jugu vedro. Tam-perature se ni mnogo spremenila. Najnižja je za-beležena v Prevaljah — 17, najvišja pa v Omišlju + 12 stopinj. — Napoved za danes: Oblačno in megleno vreme. Vedro v vzhodnih krajih in na jugu. Ponekod sneži. Temperatura se ne bo spre-menila.

Obvestilo! Ker smo zvedeli, da se naš re-nome zlorablja, opozarjamo vse naše odjemalce, da v Ljubljani nimamo ne poseb-nega sprejemališča ne potnikov za pokromanje. — SPREJEMAMO bloge v pokromanje le v Šiški, Celovška cesta 90a, poleg stare mitnice.

Obenem sporočamo, da smo cene znatno znižali.

UNITAS dr. z o. z.

— Razpisane službe. Zveza za tujski promet v Sloveniji razpisuje sledeče službe: 1. Pomožni tajnik. Pogoji: znanje državnega in nemškega je-zika v govoru in pisavi ter sposobnost samostojno voditi pisarno. Prednost imajo absolventi trgoveko-strokovnih in ostalih visoših šol z zaključnim iz-pitom in znanjem angleškega, francoskega ali ita-lijanskega jezika v govoru. 2. Uradnik za bilje-tarno. Pogoji: večletna bančna praksa in znanje

vsaj enega tujega jezika. Prednost je znanje več jezikov. 3. Sluga. Pogoji: sposobnost za manipula-cijske posele v pisarni in znanje nemškega jezika vsaj za sprejemanje obiskovalcev. — Vsi morajo biti jugoslovanski državljani in imeti izpolnjen vo-jasni rok. Prednost imajo osebe z dobrim in vplju-dnim nastopom. Prošnje z navedbo višine plače in z izjavo, da se sprejmejo zakoniti roki za odpoved, je vložiti na Zvezo za tujski promet za Slovenijo v Ljubljani, Tyrševa 1-III do vključno 15. janua-rija 1937.

— Nagrade za higiensko stanovanja jetičnih bolnikov! Protituberkulozna Zveza v Ljubljani je razpisala za območje vsakega dispanzerja v drav-ski banovini po tri nagrade po 250, 200 in 100 Din, ki so se o Božiču razdelile onim bolnikom z odprto ali zaprto jetiko, ki imajo najbolj snažna in higienska stanovanja. S tem je nameravala vzbuditi zanimanje za posebno snažnost pri onih jetičnih bolnikih, ki živijo v skromnih razmerah. V kolikor bodo to denarna sredstva dopuščala, se bodo nagrade v prihodnjih letih zopet razde-ljevale.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zju-traj na prazen želodec kozarec naravne »Frauz-Jo-sef grenčice«.

— Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanemu optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— Koledarje — stenske, beležne, blok, žepne, za pisarne, urade in dom priporočajo za novo leto 1937 Jugoslovanska knjigarna sledeče: Stenski koledar (celo leto na eni strani) 6 Din; Beležni koledar — tedenski (10 Din); Serafinski beležni te-denski koledar (10 Din); Blok-koledarji — z več-jiimi številkami (6 Din), manjši (2 Din); Pravniški godišnjak (ima precej prostora za dnevne beležke) 50 Din; Gospodinski koledar (20 Din). Dalje žep-ne: Koledar slov. gospodarja (Kmetijske zveze) 10 dinarjev; Mali žepni koledar — vezan, 8 Din, ve-zan z zlato obrobo 10 Din, vezan v usnje, zlata ob-roza, 15 Din; Koledarek Jadranske straže (8 Din); Društveni koledar (7 Din); Obrtniški koledar (12 dinarjev); Zimsko-sportni koledar (12 Din); Dru-žinski pratika (5 Din); Koledar Družbe sv. Mo-horja (16 Din); Gospodinski koledar (20 Din).

— PRI RAZPOKANI KOZI. ozehlinah. Išajih in izpuščajih čudovito deluje »OBLAKOVO KA-MILICNO MAZILLO«.

V novem letu

želi mnogo sreče in uspeha vsem cenjenim naročnikom tovarna

Jos. Reich

za kemično čiščenje in barvanje oblek
Pranje in svetlokanje perila

Na svetovno razstavo v Pariz!

Mnogo tisočakov bi moral človek potrošiti, ako bi si hotel vse stvari, ki jih bomo videli na raz-stavi zbrane na enem samem mestu, ogledati tam-kaj, kjer je njihov izvor, kjer so doma.

Za mal denar pa bo skoro slehernemu inteli-gentu omogočena udeležba pri naši študijski eks-kurziji in ogledu te edinstvene kulturne prireditve poleg sto in sto drugih zanimivosti Pariza, saj znašajo celokupni stroški za vožnjo, izlete, preno-čišča, vstopnino za razstavo, prehrano itd. — torej popolno oskrbo — za 12 dni le 2260 Din in se odplačujejo v mesečnih obrokih.

Naš cilj pa ni samo kolonijalna in svetovna razstava v Parizu. Med vožnjo tja in nazaj grede si bomo ogledali naravne krasote Avstrije, Fran-cije in Italije, posebno pozornost v tem oziru pa bomo posvetili Švici, kjer obiščemo najlepše kraje, jezera in gore te znamenite države. V ta namen nam bodo na razpolago vsa najmodernejša pro-metna sredstva — nadzemski in podzemski že-leznici, avtomobili, ladje, vzpenjače itd.

Koga ne zanima n. pr. simbol Pariza — na katerega so Francozi tako ponosni — 300 m visok razgledni Eifflov stolp, Scala v Milanu in toliko opevane Benetke itd. Vsega niti opaziti ne more-mo, zlasti lepoti kjerkoli bomo potovali, vse to se more le doživeti.

Točen spored potovanja je razviden iz pro-spekta naše ekskurzije. Zanimanje, zlasti od strani inteligence je zelo živo.

Prihodnji teden (10. jan. 1937) zapade tretji obrok v znesku 250 Din. Pri tej priliki ponovno prosimo, da prišete imena pri nakazilih točno in čitljivo ter vedno na ime listega, za katerega je bil vplačan prvi obrok. Odrezke vplačil skrbno hranite, ker služijo lastniku kot legitimacija.

Prijave sprejema in daje prospekte: Hvale Jože, Ljubljana, Miklošičeva 10. — Prijavite se! Vodstvo.

*Vezati pakete
z motorizom Groupje
= biti zadovoljen!*

Automobilska nesreča pri Ptuj

V torek, 29. t. m. okrog 16 se je dogodila v bližini Ptuja avtomobilska nesreča, in je le za las manjkalo, da ni prišlo do usodne katastrofe. Ob navedeni uri je privozil osebni avto Franca Minarija po državni cesti od Sv. Marjete proti Ptuj. Ko je prišel do Budine, ki je oddaljena 2 in pol km od Ptuja, se je nenadoma vnel mo-tor, kar je povzročilo, da je bil v hipu aparat v ognju. Zahvaliti se je le duhaprisotnosti šoferja Kogovskega, da ni prišlo do katastrofe. Videl pre-več nevarnost je naglo ustavil avto, zapel dotok bencina do motorja iz bencinskega rezervoarja, nato pa naglo odprl vrata in spravljal 4 osebe, ki so se nahajale v avtomobilu, na varno. Komaj je to izvršil, je bil avtomobil že v plamenu. Avto-mobil je popolnoma zgorel in so zamogli rešiti le dve pneumatiki. V veliki nevarnosti je bil tudi šofer sam, ker je izpod gorečega avtomobila iz-vlekel goreče komade od bližnje bencinskega rez-ervoarja, v katerem se je nahajalo še 30 l ben-cina, in preprečil s tem eksplozijo. Povzročena škoda se ceni nad 30.000 Din, vendar je lastnik avtomobila zavarovan.

Kulturno življenje belgrajskih Slovencev

Belgrad, koncem decembra 1936.

Tiho, brez kričave reklame in samohvalisanja je tukaj Prosvetno društvo tudi to leto nadaljevalo svoje prosvetno delo med belgrajskimi kat. Slo-venci ter našimi brati v notranjosti Srbije.

Društvo, ki ima svoje prostore v Slomškovem domu, v ulici Vojvode Milenka 46, je letos šte-vilčno precej narastlo ter je delo razdelilo v več odsekov. Med njimi se lepo udeležujejo akademska sekcija. Mladi navdušeni kat. akademiki imajo vsako soboto redne sestanke, na katerih obravna-vajo razna stanovska, socialna in ostala sodobna pereča vprašanja. Krožek vodi medicinar g. Mar-jan Barle.

Prav živahno delujeta tudi pevski in dramat-ski odsek. Predsednik pevskega odseka je g. dr. Jurij Dolenc. Mešani zbor šteje nad 30 članov in nastopa pri vseh društvenih prireditvah. Poje tudi vsako prvo nedeljo v mesecu pri slovenski sv. maši v Kruski ulici. Pevski zbor uživa tukaj lep sloves ter je ožet tega zbora pel tudi na čajanki, ki jo je priredil tukaj francoski klub na čast so-progi francoskega poslanika grofici Dampiere. Vodi ga prof. g. Tomaž Ulaga, ki pripravlja z njim tudi koncert, na katerem bo pokazal razvoj slovenske pesmi.

Slomškov dom v Belgradu

Dramatski odsek vodi g. dr. Karol Faganel. Člani tega odseka istotako sodelujejo pri vsaki društveni prireditvi predvsem pri prosvetnih ve-čerih z recitacijami in deklamacijami. Dramatski odsek bo tokom zimskih mesecev vpriporil več gledaliških del.

Glavno nalogo pa polaga tukaj Prosvetno društvo na prosvetne večere. Tekom leta jih je bilo več. Med njimi je posebno uspel Krekov večer. Verno sliko velikega Evangelista je zbranemu ob-činstvu podal najboljši naš krekolog g. prosvetni inspektor Ivan Dolenc. V novem poslovnem letu je že bilo 6 prosvetnih večerov. Na prvem je g. prof. Tomaž Ulaga govoril o pomenu in zaslugah škola Slovencev za naš narod. Drugi večer je bil posvečen koroškim Slovincem. O trpljenju in bor-bah naših bratov in sester za narodno samoohranitev onstran Karavank je govoril g. senator Smodej. Na tretjem je predsednik Prosvetnega dru-

štva g. dr. Bizjak razvijal program in naloge Pro-svetnega društva s posebnim ozirom na diasporo. Na četitem se je Prosvetno društvo oddolžilo spo-minu goriškega slavka Simona Gregorčiča. Nje-govo življensko in pesniško pot je orisal časnikar g. Kroželj. O letošnji olimpijadi in njenih uspehih v Berlinu je pa poročal na naslednjem prosvet-nem večeru g. prof. Drago Ulaga. Pred božičnimi prazniki je bil zadnji prosvetni večer v tem letu. Na njem je govoril zopet g. senator Smodej in to o pomenu in važnosti katoliškega tiska.

Društvo se tudi trudi, da navede slike z vsemi Slovenci, ki žive v notranjosti Srbije ter jim po-maga pri ustanavljanju novih društev in knjižnic. V ta namen je Prosvetno društvo priredilo več izletov, kakor n. pr. v Paračin.

Velik problem, ki ga Prosvetno društvo prav-niž ne zanemarija, je tudi vprašanje slovenskih služkinj v Belgradu. Je to velik problem, ker ne sme biti nikomur vseeno, kakšna se vračajo naša dekleta zopet v ožjo domovino, na svoje domove. Nevarnosti velemesta so dekleta kaj hitro opazila ter so si že davno pred leti ustanovila lastno orga-nizacijo Zvezo služkinj, ki so jo pozneje prekrstila v Slomškovo družino. Ta je pa danes odsek Pro-svetnega društva.

Istočasno s ustanovitvijo tega društva se je pojavilo tudi vprašanje dekliškega zavetišča. V začetku je temu namenu skušala služiti majhna sobica za cerkvi v Kruski ulici. Ker so pa de-kleta vsake pomoči najbolj potrebna za časa brez-poselnosti, je bilo treba misliti na večje prostore, ki jih je društvo tudi našlo. Zavetišče se je po-tem selilo iz stanovanja v stanovanje, iz ulice v ulico. Potrebe po večjem zavetišču so rastle iz leta v leto. S tem pa tudi stroški za vzdrževanje in najemnino, ki jih dekleta sama niso več zmogla. Zato se je porodila srečna misel, da naj prevza-mejo zavetišče in sploh vso skrb za slovenska dekleta v Belgradu slovenske šolske sestre, kar se je pozneje tudi zgodilo. Šolske sestre so se takoj lotile dela ter so odprle v ulici Vojvode Mi-lenka 46 Slomškov dom, kjer ima svoje prostore tudi dekliško zavetišče. V Slomškovem domu ima svoje prostore tudi Prosvetno društvo. Dom ka-kor dekliško zavetišče vodi sedaj č. s. Maristela. Vsa poslopja, ki jih je pet, je bilo treba najprej popraviti ter tudi urediti prostorni vrt. V Slomškovem domu dobi vsak lahko tudi po zmerni ceni na razpolago domačo hrano.

Prosvetno društvo se tudi na vso moč trudi, da bi spopolnilo in razširilo svojo knjižnico. Po-trebe večje slovenske knjižnice v Belgradu paš še ni treba posebej dokazovati. Tu žive ljudje, revni in pomoči potrebni ter pridejo do sloven-ske knjige lahko samo v društveni knjižnici. Še potrebnejša je knjižnica za tukajšnje slovensko šolsko mladino, ki v šolskih knjižnicah nima na razpolago slovenskih leposlovnih del. Zato bo Prosvetno društvo hvaležno vsakomur, ki mu bo na kakršenkoli način pomagal, da bo čimprej moglo izvršiti svoj program ter še z večjim uspe-hom nadaljevati svoje kulturno delo tako med bel-grajskimi kat. Slovenci, kakor med Slovenci v no-tranjosti Srbije.

Koncert ljubljanskega godalnega kvarteta

Lahko rečemo, da vreže v obraz slovenske-ga glasbenega življenja danes že vidno in tudi značilno potezo obstoj in delovanje domačega go-dalnega kvarteta, ki ga sestavljajo štirje mladi umetniki: Pfeifer, Stanič, Sušteršič in Müller. Kajti mladostni umetniški zanos se združen z resno izoblikovanostjo tako tipično in odločno uve-ljavlja in to na najbolj subtilnem polju glasbene umetnosti, da obrača nase vso pozornost in tudi upoštevanje.

To je zopet močnejše stopilo v ospredje ob zadnjem koncertu te umetniške skupine, na ka-terem so bile izvedene tri komorne umetnine — dokaj različnih stilnih potez. Najprej Mozartov kvartet v B-duru, s katerim je bila vzpostavljena sama po sebi najčistejša komorna umetnina, ki raste iz jasne klasične značilnosti v najkristal-nejšo likovno obliko na trdnem in vseokoli na-petem notranjem ogrodju, podprta z močno intim-no vsebino. Tej umetnini je sledil kvartet mla-dega domačega skladatelja D. Zebreta, kar je bila spričo skromne tovrstne domače tvornosti mikav-na posebnost. Godalni kvartet ima tri stavke (Maestoso, Allegro non troppo, Andante, Allegro) in priča v glavnem, da ga je zgradil talent, ki mu pomenja ton sam po sebi osrednje glasbeno umetniško gibalno. Največja vrednota v kvartetu je zvočnost tonov in njih zaporednih in vzporednih razmerij. Ker je tudi fantazija bogata, se ob ce-lotnem kvartetu vsiplje nate vedno nova, vedno presenetljiva tonska snov, ki te mami s svojo barvitostjo. S te strani bi bila umetnina v sorodstvu z impresionizmom. Loči jo pa od njega povsem struktura, ki se trdovratno priznava polifonem slogu in je s te druge strani umetnina bliže nove stvarnosti. Vsekakor pa je v učinkovitosti glavni poudarek na čisti zvočni strani, kjer ostaja prav za prav tudi edina ali vsaj glavna vrednota umet-nine, dočim je po notranji vsebini delo še slabot-no in se zdi, da je nekako s tem v zvezi tudi dejstvo, da je drugi stavek, ki je sicer v takih tvorbah vsebinsko najbolj poglobljen (in navadno tudi preizkusni kamen za notranjo silo tvorca), izvenel nekam nemirno in bežno brez pravega vtisa z izjemo konca, kjer je pa vzbudila pozor-nost zopet le svojevrstna in kar rafinirana tonska barvitost. Neopoplna pa je tudi še arhitektonska stran umetnine (ki je vedno najtrajni oreh). Raz-pletanje in menjavanje motivov je skoro preveč živahno in uhaja dojemalcu spriti iz zavesti, s čemer se mu tudi podira pozornost, ki spričo tega ne more obstati v trajni napetosti. Če pa pri vsem tem upoštevamo, da je to mladostno in morda prvo tovrstno delo, moremo pričakovati, da bo te-mu pričetku sledil še ugoden razvoj. Tretji in zad-nji del sporeda je sestavljal Griegov kvartet v G-molu. Umetnina je zasidrana še v romantičnem slogu, pa ima istočasno v sebi mnogo naturalizma, kot se je vsestransko razvijal že ob koncu pre-tekega stoletja. Delo ima bolj razpodičen značaj — glasbene misli si v živih kontrastih slede in menjavajo prav pestra razpoloženja. Vsemu pa je globoko vtisnjen znak Griegove osebnosti, ki je zopet označena s tipičnimi potezami severnjakega sveta in z njega svojstvenimi lepotami. V tej svoji stilni tipiki ima umetnina na sebi nedvomno mno-go privlačne in prepričevalne sile, ki dojemalca po svoje nujno ganejo.

V enem laskavem stavku bi človek označil izvedbo umetnikov kot vztrajno napredovanje. V tem je rečeno marsikaj, predvsem pa to, da je ta izvajalska skupina v svojem umetniškem ob-stajanju povsem upravičena, ker kaže na podlagi že poznanih uspehov njen trajni razvoj navzgor in veliko umetniško aktivnost, vsled česar je po-

dana možnost nastanka največje vrednote v tem izvajalskem okviru. Pri podrobnejšem preceje-vanju se pokaže dosledno obvladovanje snovi, kar prehaja od posameznika tudi v celoto in se iz tega poraja tanko občutena medsebojna ubranost. V tem slednjem pogledu se sicer tu in tam še javi kakšna pomanjkljivost v pretehtavanju motivne snovi in v izmenjavajočem se postavljanju tehničnih misli v ospredje (violoncello je zlasti rad na važ-nih mestih preskromen); mestoma je plastična jas-nost nekoliko zastrta bodisi po premočnem akcen-tuiranju ali vibriranju. Toda mimo tega je kar presenetljiva zlitost ritmičnega potekanja in enot-nost dinamičnega valovanja. Zdi se, kot da veže iz-vajalce skupni duševni utrip, ki daje podajanju potrebno, a redko tako doseženo mnogodržnost. Vzrok za to je v živem notranjem utripu vsakega posameznega, iz česar dobijo tako oživljeni glas-beni liki tudi izpolnjeno notranjo stran, kar do-prinaša tedaj druga, a še bolj važna stran izva-jalske sposobnosti tega kvarteta. V njihovo po-da-janje je zato vedno vložena sorazmerno bogata vsebina, ki je vzeta iz resnega doživljanja, ki je sicer na razvoju k zreli poglobljenosti, ki pa ven-dar že izpolnjuje zunanjo likovno posodo, tako da zaživi umetnina že v svoji pristni podobi. To se je javilo pri Mozartu, čeprav je bilo za tega delikatnega mojstra nekoliko preveč južnjaškega temperamenta, — po možnosti in z veliko skrbjo je bil izpolnjen Zebretov kvartet in tudi Grieg je bil v tej izvedbi prav, nekoliko razneženi sever-njak. S takimi odlikami se že more kvartet pred-staviti vsakemu koncertnemu občinstvu (tudi ino-zemskemu).

Obenem s tem koncertom pa je ob tej pri-liki stopilo v javnost še dvoje drugih dejstev. Koncert je priredil pripravljalni odbor Društva prijateljev glasbenega naraščaja — tedaj društva, ki se snuje in o katerem smo brali, da ima na-men podpreti naše glasbeno življenje pri osnovi s tem, da bo vzelo v vsestransko zaščito našo glas-beno mladino. Takega društva moremo biti sa-mo veseli, ker je v danih prilikah zelo potrebno. In če bo sledeče delo tako, kot je bil ta koncert, potem je društvu nadaljni uspeh zajamčen; kajti za nas more biti danes jamstvo le umetniška kva-liteta. In ta se je v tem okviru vsestransko dvig-ula. Priznati moram, da že dolgo ni bilo na kon-certo tako intimnega razpoloženja, kot to pol, ki ga je ustvarilo izbrano glasbeno občinstvo, ki je znalo razloiti notranji spoj z izvajalci. Gotovo pa je tako razpoloženje podprla tudi druga novost — nova franciškanska dvorana, ki ji je dal inž. L. Kham elegantno, a vendar domače lice, pa se mu je tudi akustična stran toliko obnesla, da bo dvo-rana zelo primeren prostor predvsem za take in podobne komorne prireditve. V. U.

SREČNO NOVO LETO

želita vsem svojim cenj. strankam

Franc in Anica Šimenc

higijenična pralnica in svetlokal-nica. — Kemično čiščenje oblek.

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

Sprejemališče:

Knaflijeva ulica št. 2, dvorišče.

Občina - mati vsem potrebnim

Novoletne besede mestnega župana dr. Adlešiča Ljubljancem

»Skrbeli bomo, da ustvarimo za mesto potrebne socialne ustanove.«

Novo leto je kakor mejnik v življenju posameznika, družine, naroda, države, pa tudi mejnik komunalnega dela in življenja. Takrat si delamo bilanco za preteklost in kujemo načrte za bodočnost. Bilanca za preteklo leto naše slovenske prestolnice je precej boljša od zadnje bilance, v kolikor so se gospodarske in organizatorične razmere popravile in uredile. To sem podrobneje pojasnil že v zadnji (božični) občinski seji.

Cas, v katerem živimo, ni rožnat. Usoda nas je postavila v težko dobo, dobo težkih nalog in preizkušenj. Življenjska problematika se nam pred očmi zaostrojuje iz dneva v dan. Ko gledamo sodobni tok življenja, se nam čisto zdi, da so ovire težke, nepremagljive. Vendar, če pogledamo preteklost, vidimo, da tudi našim očetom ni bilo vedno najbolje in da so jih često obiskovale še hujše stiske od današnje. Toda naši predniki so s svojim delom in elanom do življenja znali premagati nebroj težav, da so nam ustvarili zapuščeno, katero mora očuvati naš rod.

Ob podrobnem pogledu v strukturo življenja mesta Ljubljane vidimo napore vseh stanov in poklicev v borbi za vsakdanji kruh in za človeka dostojno življenje. Radi bi ustvarili vsem meščanom, zlasti še mlajšemu rodu, ki prenaša največjo težo današnjega življenja, človeka vredno življenje. Najhujše pa nam je ob pogledu na vse tiste

množice ljudi, ki si ne morejo ob pomanjkanju dela in zaslužka ustvariti niti najosnovnejših pogojev za življenje. Zato je program za novo leto podan že sam po sebi. Ljubljana pogreša raznih socialnih naprav, s katerimi se tako lepo ponašajo druga moderna mesta in v katerih skrb za svoje, pomoči potrebne, katerim njihove družine ne more nuditi zadosti opore. Ljubljana nima v tem oziru skoraj ničesar, razen Delavskega doma in nekaj zavetišč ter ene sirotišnice, ki pa še daleč ne zadostuje niti za najnujnejše potrebe. Za zaposlitev brezposelnih pa doslej skoraj ni bilo nič preiskrbljeno.

In vendar je dolžnost občine v prvi vrsti socialna, da pomaga vsem potrebnim, da jim nadomesti pomoč družine. Občina naj bi bila kakor skrbna mati vseh potrebnih. Tako imajo tudi socialne ustanove Prage, tako zvani Masarykovi domovi, v veliki dvorani, kjer se vršijo vse skupne prireditve, napis: »Praga, skrbna mamica vsem«. Ljubljana danes nima takih naprav, da bi mogla o sebi s ponosom trdit, kaj podobnega. Vendar pa vsi potrebni gledajo nanjo kot na mater. Zato bo po ureditvi finančnih razmer njena prva dolžnost, da sestavi socialni program za bodoča leta in da popravi vse zamujeno na tem polju, da si tako pridobi tudi ona časten naslov »mati vsem potrebnim«.

Današnji čas je čas materializma. Toda mnogi znaki kažejo, da se obrača že na bolje in da se zopet dvigamo. Z novim gospodarskim dvigom se dviga tudi duh, dviga življenjski optimizem, dviga tudi idealizem našega ljudstva. Naši dedje, ki so gradili cerkve po gričih in gorah, so bili prežeti z idealizmom in živo vero — pa tudi danes se gradijo cerkve, se grade domovi, zavetišča, šole. In danes je to morda težje kot nekoč. Zbirali smo in zbiramo darove za pomoč ubogim in brezposelnim — ne brez uspeha. Ljudje darujejo, pomagajo po svojih močeh, da se revščina ublaži, da se začelijo najhujše socialne rane našega mesta. Zavest soobčestva v občinah raste, zavest, da smo vsi člani ene velike družine, ki ne more dopustiti, da bi poleg tistih, ki imajo pogoje za urejeno življenje, drugi hirali in umirali od pomanjkanja in bede. In če so za to potrebne žrtve, so te žrtve porojene iz te občestvene zavesti, ki prav tako predstavlja idealizem, oni višji idealizem, porojen iz ljubezni do bližnjega, do Boga. Ljubezen do bližnjega in do Boga pa je tisto, kar predstavlja simbol našega odrešenja — križ, katerega vertikala je usmerjena k Očetu, horizontala pa k bratu, sočloveku.

Naš čas zahteva od nas vseh velikega samozatajevanja in občestvene zavesti. Pri tem pa nam je potrebno mnogo zaupanja in življenjskega poguma. Naš narod je zdrav, je krepak in bo zato srečno preštel tudi to preizkušnjo našega časa. V tem optimizmu, da nam bodo novo in bodoča leta prinesla onih sadov, ki si jih vsi želimo, želim vsem someščanom srečno in blagoslovljeno leto 1937!

Dr. Juro Adlešič, a. r.

Sredstev za iztrebljenje je mnogo

Zanesljivo, milo, normalno izpraznjenje omogočajo

ARTIN-DRAŽEJE
dr. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah v skatlicah po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po 2 dražej Din 1'50.

Ogl. reg. št. B. r. 12258/32.

I Upokojencem! Pošta Ljubljana I sporoča, da bo dostavljala pokojnine v nedeljo, 3. januarja dopoldne.

I Silkar Božidar Jakac bo imel v nedeljo, 3. januarja 1937 ob 11 dopoldne vodstvo po svoji razstavi norveških motivov. Ker se razstava bliža koncu, opozarja, da na priliko.

I Nesreča šolskega upravitelja g. Horna. Na klancu pred viaduktom na Šmartinski cesti se je večeraj dopoldne ponesrečil 38-letni šoleki upravitelj šole na Šmartinski cesti g. Peter Horn. Peljal se je s koleseom po cesti, na zmazrženih tleh pa mu je spodrselo, tako da je padel ter si zlomil levo nogo v kolku. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

I 3500 bolnikov več. Zalosten rekord ima letošnja ljubljanska bolnišnica. Snodi do večera je zadnji bolnik, ki je bil v bolnišnico sprejet, dobil štev. 28.950, verjetno pa je, da pride ponovi še kdo. Lani je bilo v ljubljansko bolnišnico sprejetih 26.400 bolnikov, torej je bilo v l. 1936 sprejetih dobrih 3500 bolnikov več. Te žalostne številke najbolj dokazujejo, kako nujno potrebna je povečava ljubljanske bolnišnice ali sploh nova zgradnja.

I Vse delodajalci, ki zaposlujejo mesečno povprečno nad 20 delavcev, se opozarjajo, da morajo po določilih člena 100 pravilnika k zakonu o neposrednih davkih javiti pristojni davčni upravi do 25. januarja 1937 sedež obrata in točni naslov, da jih vpiše v knjigo delodajalcev. Na vsakega delodajalca, ki se ne prijavi do tega roka, se mora upotrebiti najvišja kazen po členu 136 zak. o neposr. davkih. Poleg te kazni morajo porabiti taki delodajalci do konca prvega četrtletja davek v znakmah in še le do začetka naslednjega četrtletja v gotovini.

Med. vet. dr. Franjo Kovač

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 8/L.

Veterinarska ambulanta za notranje, kožne in usne bolezni psov. — Ordinira 14. 16. Vsa ostala veterinarska praksa.

I Kontrola uslužbenskega davka in davka na samce. Davčna uprava za mesto Ljubljana naznaja: Vsi delodajalci, ki plačujejo uslužbenski davek v davčnih znakmah, se vabijo, da v emislu določil razpisa Ministrstva financ z dne 10. sept. 1929 št. 83.390 predložijo tekom januarja 1937 pristojni davčni upravi v pregled knjižice uslužbenskega davka za leto 1936. Če ne predložijo knjižice, se bo proti njim postopalo po čl. 139 odnosa v primeru davčne utaje po čl. 142 zakona o neposr. davkih. Vsi delodajalci se opozarjajo tudi na določila zakona o davku na samce (Služb. list 27/4 iz 1931 od 15. januarja 1931). Podrobnejša določila glede zavezavnosti temu davku, iznosa davka in oprostitvev so razvidna iz razglasa na uradni deski davčne uprave in mestnega načelnika.

I Davčna uprava za mesto Ljubljano objavlja, da dospe v emislu čl. 48 zakona o neposrednih davkih v l. četrtletju 1937 v plačilo: a) dne 1. januarja 1937 l. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoznežene osebe, davka na poslovni promet in vojnice; b) dne 15. avgusta 1937 l. polletni obrok zemljarine. Podrobnejša pojasnila so razvidna iz razglasov, nabitih na uradni deski davčne uprave

I Gospa Danilova priredi dobrodelno predstavo za brezposelne dne 3. januarja, nedeljo dopoldne ob 5. Zive jaslice, petje in recitacije v franciškanski dvorani Seraphicum.

I Društvo civilnih geometrov v Ljubljani naznaja, da bo redni letni občni zbor dne 17. januarja 1937 ob 10. dopoldne v gostilni »Novi svet« na Gosposvetski cesti. Tajnik.

I Spored koncerta v spomin blagopokojnega slovenskega skladatelja Emila Adamiča. V enemu, mešani zbor. Spominski govor prof. Marijana Lipovška. Mlad junak. Smrt carja Samuela. Mešana zbor. Poje zbor Glasbene šole pod vodstvom ravnatelja Poljaka. II. Glasbene šole. Triboveljski Slavski ter zborjo naslednje Adamičeve skladbe: Ni mi volja več na svetu živeti. Sijaj sonce. Vandrovec. Učavanka. Vabilo na ples. Pasterol. Sestrica in Ciganec. Solenka Trboveljskih Slavčkov Renka Koritnikova pa zapoje s spremljevalcem klavirja Uspavanka in Vesele pesem. Po odmoru zapoje ravnatelj Julij Betetto Noč je tožna in pri Studeu. Nato nastop Slovenski vokalni kvintet z Adamičevimi mešanimi zbori. Po kvintetu zopet ravnatelj Betetto z dvema samospevoma Kot iz tih zabljene kapele in Planinec. Zaključno točko koncertnega sporeda ima Trboveljske pevski zbor Emil Adamič po vodstvom Milana Pertota in zapoje tri duhovne pesmi. Vragovo nevesto in Ptički lepo pojo. Spremljevanje na klavirju oskrbi kapelnik dr. Danilo Švara. Adamičev spominski večer bo v naslednjem, dne 4. januarja 1936 ob 30. ur v veliki Filharmonični dvorani. Predprodaja v knjižarni Glasbene Matice.

I Ženski odsek Salezijanske prosvete na Kodeljevem bo imel v soboto zvečer ob 8. odborovo sejo v pisarni voditelja.

I Kino Kodeljevo igra danos ob 8. po matinejskih cenah »Valček na Nevlu«, ob 5. barvan film »Muzej voščenih lutk« in »Valček na Nevlu«, ob 8. »Anasvero« (Konrad Veldt) in »Valček na Nevlu«. Jutri »Charlie Chan v Parizu« in »Priposelke iz Wienerwald«. I. Salezijanska prosveta na Kodeljevem vabi vse odbornike in odbornice na odborovo sejo na dan Treh kraljev dopoldne. Priidite vsi in točno! I. Pombergarjeva igra »Prilike na odru Roka delskega doma«. Drevo bo rokodelsko društvo igralo le po Pombergarjevo igra »Vrnitev«. Vse, ki žele videti prav dramatično umetniško vabimo, da si oskrbe vstopnice v predprodaji, ki bo danes dopoldne od 10. do 12. Pričetek igre bo drevi ob pol 8. I. Nočno službo imajo lekarne: danes: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 3; mr. Hočvar, Celovška cesta 62 in mr. Gartner, Moste; jutri: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trukovec d. d. Mostni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7. I. Krizanska moška kongregacija ima v nedeljo 3. januarja zvečer ob šestih redni mesečni shod. Prosimo, polnoštevilno!

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 7. januarja, to je dan po sv. Treh kraljih, v uršulinski cerkvi. Zjutraj ob 5. bo prva sv. maša, ob pol 6. predpog. in ob 6. sv. maša s blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo pobožnosti na prvi četrtek v januarju v uršulinski cerkvi.

Poizvedovanja

Izgublil se je velik pes bernardinec z imenom ob. čine Dolako. Najdite ga prosimo, nad ga proti nagradi vrne na naslov: Jože Grad, Petelinje, p. Dol.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.

Četrtek, 31. decembra ob 21. uri: »Korajla velja!« Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

KAKOR

DOJILJA

DOJENČKA,

umiri

Bronhi bonbon kašelj

PROIZVOD: UNION, ZAGREB

Petek, 1. januarja ob 15. uri: »Kralj z neba«. Izven. Cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: »Na ledeni plohi«. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Sobota, 2. januarja: »Atentat«. Rod A. Nedelja, 3. januarja ob 15: »Repositev«. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: »Konjeniška patrola«. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20.

Četrtek, 31. decembra ob 21. uri: »Pod to goro zele. no.« Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Petek, 1. januarja ob 15: »Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izven. Cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: »Trubadur«. Izven. Godovanje g. dr. Adrijana Cene od 30 Din navzdol. Sobota, 2. januarja: »Vesela vdova«. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Nedelja, 3. januarja ob 15: »Sevilljski brivci«. Izven. Izredno znižane cene od 24 Din navzdol. — Ob 20: »Pri treh mladostnikih«. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Gospodarstvo se izboljšuje

Mariborski župan dr. Juvan za novo leto

Lanskoletna novoletna voščila so izzvenela v željo, da bi se gospodarske razmere izboljšale in da bi naši denarni zavodi dobili večja denarna sredstva. Ob koncu leta lahko z zadovoljstvom ugotovljamo, da so se naše želje deloma izpolnile in da so prišli boljši časi. Kraljevska vlada je sklenila ugodne trgovske pogodbe, naš izvoz raste, trgovska bilanca je aktivnejša. Cene kmetijskim pridelkom rastejo, zlasti živini, žitu in lesu, naša tekstilna industrija ima toliko naročil, da ne more vseh izvršiti, brezposelnost pada, podeželski trgovci točneje plačujejo svoje račune. Skratka: naše gospodarske razmere so se izboljšale, naš narodni dohodek raste in naša želja je, da bi se v bodočem letu gospodarske razmere še izboljšale.

To gospodarsko izboljšanje se pozna tudi že pri naših večjih denarnih zavodih. Dvigovanje vlog je popustilo, zaupanje se vrača, prihajajo tudi nove vloge. Mislim predvsem na naše mariborske večje denarne zavode, to je Banovinsko hranilnico, Posojilnico v Narodnem domu in Spodnjestajersko

ljudsko posojilnico, ki so letošnje leto odlično prešale in zaupanje svojih vlagateljev v polni meri pridobile. Tudi drugi naši zavodi dobro uspevajo. Težave smo imeli pri Mestni hranilnici, toda tudi pri tej se je proti koncu leta dvigovanje vlog vsaj deloma ustavilo. V novem letu stopi Mestna hranilnica v likvidne zavode, dobila je od Hipotekarne banke potom mestne občine 18 milijonov dinarjev nove gotovine in a tem zadostno sredstev, da resničnim potrebam vlagateljev ugoditi. Znesek 18 milijonov dinarjev predstavlja 20% vseh vlog, v normalnih časih noben zavod ni imel toliko razpoložljive gotovine na razpolago. Zato apeliram na mariborsko javnost, na okolico, sploh na vse vlagatelje našega mestnega zavoda, da prenehajo z dvigovanjem vlog. Kdor res rabi, temu se bo ugodilo, nespametno pa je dvigati vloge in imeti denar doma Mestna hranilnica je popolnoma varen zavod, za njega jamči mestna občina z vso davčno močjo. Mestni davkoplačevalci so najbolj zainteresirani na tem, da ta zavod uspeva. Prinesite zato v novem letu nove vloge, otvorite tekoče račune in prepičati sem, da bomo konec leta 1937 tudi pri Mestni hranilnici z veseljem ugotovili, da se je zaupanje vlagateljev vrnilo in da Mestna hranilnica normalno posluje, kakor drugi večji mariborski zavodi. Naše slovenske gospodarske prilike se bodo same po sebi izboljšale, če se vrne zaupanje naroda do naših domačih denarnih zavodov. Zato je naša dolžnost v bodočem letu, da širimo zaupanje naroda do naših denarnih institutov. Gotovine je zadosti na razpolago, zavodi morajo imeti samo miru pred nepotrebnim dvigovanjem. Vrniti se morajo stari časi, da dviga samo tisti, ki rabi in samo toliko, kolikor rabi. Če se bo ta naša želja izpolnila, bodo lahko vsi večji denarni zavodi dajali normalne kredite.

Zadnje čase se je večkrat čitalo zahteve po zbolšanju uradniških plač. To zahtevo moramo postaviti stalno na dnevni red. Naš uradnik, zlasti nižji, je tako slabo plačan, da ne more preživljati svoje rodbine. Ugled državne uprave zahteva, da se najdejo sredstva in plače povišajo. Ker se dohodki države zboljšujejo, bo mogoče najti sredstva za zvišanje uradniških plač. Da se najdejo ta sredstva, je prošnja in želja nas vseh, ki ljubimo to državo in ki želimo dobro državno upravo.

V tem smislu voščim: Srečno novo leto!

Podružnica „Slovenca“

Želi vsem cenj. naročnikom, inserentom in prijateljem
blagoslovljeno novo leto!

m Ordinacije subdijakov v Mariboru se zavoljo škofovskih konferenc v Zagrebu preloži od 10. na 17. jan. 1937, kar naj častiti gospodje dušni pastirji blagovolijo pri oznanilu upoštevati!

m Ljudski oder v Mariboru pripravlja duhovito komedijo »Cvrček za pečjo«. Prva vprizoritev bo predvidoma na praznik sv. Treh kraljev.

m Večraj je zagorela elektrika v Svečini. Za severozapadni del naše meje je bil večerjšnji dan pomemben. Ob 10 dopoldne je zagorela v Svečini prva električna luč v transformatorju. Mestno električno podjetje mariborsko je dokončalo daljnovod in transformator ter je daljnovod priključilo na tok. V svečinskem gradu zaenkrat še niso končali inštalacijska dela ter bodo tam začele žarnice šele v nekaj dneh. Mestno električno podjetje je začelo graditi daljnovod od Kamnice v Svečino 16. novembra. Dela so se pričela tako pozno zaradi tega, ker kostanjev les, ki se rabi za nosilne drogove, dozori za posekanje šele na jesen, ko izgubi listje. Delo je bilo zelo naporno, ker se je vršilo po najhujšem vremenu ter ga je zaviralo deževje in sedaj zima. Kljub temu je bilo dovršeno v predpisnem roku, kar je dokaz velike sposobnosti podjetja. Daljnovod meri v dolžino 12 kilometrov. Kakor z ogromno tipalko je z njim seglo mestno električno podjetje mariborsko tudi v svojo daljno okolico ter je obljelo s tem gornji del Pesniške doline v nameri, da ga podaljša še do Pesnice in seže potem še v osrčje Slovenskih goric proti St. Lenartu. V Svečini se priključi zaenkrat na daljnovod samo banovinsko posestvo z gradom, v katerega pride gospodinjstva šola. Istočasno se prične sedaj pogajanja za priključitev naselij od Kamnice do Svečine na daljnovod.

m Drsaljšča so v polnem obratu. Na Treh ribnikih ter na ribniku v parku je že za dobro ped debela ledena skorja. Drsaljšča so že v polnem obratu ter sedaj prav dobro zasedena, ker se ni snega za smučanje. Zanimivo je, da so letošnji skoraj povsem izginile z drsaljšč dane v krikih ter se drsajo vse obledene v smučarske hlače. m Reveti so postenjak! Posetnica Emilija Bertl iz Peka je izgubila na poti od Orla do Mariborske tiskarne denarnico z vsebino 1080 din.

Denarnico je našla občinska uбоga Ivana Smonik, ki stanuje v mestni oskrbnišnici, ter jo je zanesla na policijo. Poštenost, ki jo je pokazala siromašna reva, zasluži nagrado!

m Na vozo je povila večeraj zjutraj v najhujšem mrazu 29letna posestnica Jožefa Brauner iz Dogač, ko so jo peljali v mariborsko poročnišnico.

m Poročila sta se profesor mariborske trgovske akademije dr. Vladimir Kralj in gospodična Hilda Lobe, hčerka industrijalca in veleposetnika iz Slovenjgradca. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

Pohišstvo

najhujše in najcenejše, dobite lahko tudi proti plačilu s branilnimi knjižicami pri Ernestu ZELENKU, Maribor, Ulica X. oktobra št. 5

m Popis davčnih zavezancev. Mestno poglavstvo opozarja hišne lastnike in upravitelje, da popišejo na podlagi posebnih pol, ki se jim bodo dostavile, imenoma vse v hiši se nahajajoče osebe, kakor tudi njih poklice in stan ter rojstno leto po stanju z dne 1. januarja 1937. Popisne pole se morajo izpolniti najkasneje tri dni po prejemu ter potem izročiti občinskemu organu, ki pride po nje.

m V Kamnici pri Mariboru se vprizori v nedeljo ob 3 dopoldne v cerkveni dvorani drama »Stilmondski župan«. Vabljeni!

m Dr. med. Klara Kukovec zopet ordinira v Krekovi ulici 18.

Tkanine

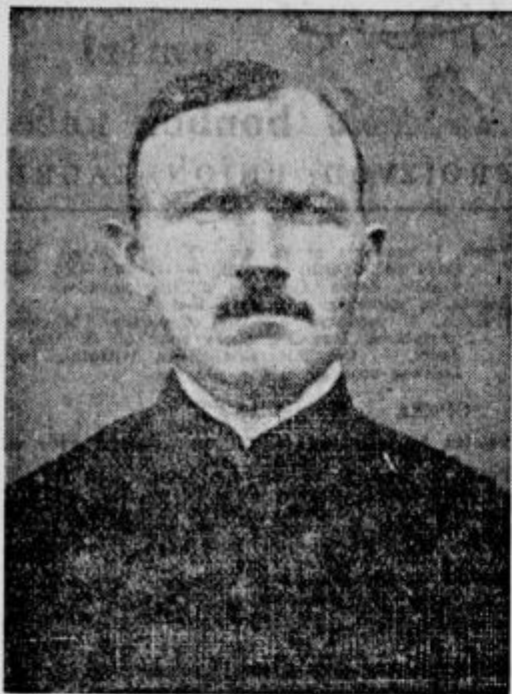
za pohišstvo in zavese v najmodernejših vzorih kupite najceneje pri **Novak, Maribor**
Vetrinjska 7 Koroška c. 8

Mariborsko gledališče

Četrtek, 31. decembra ob 21. uri: »Ples v Savojcu«. Petek, 1. januarja ob 15: »Visokost ples«. — Ob 20: »Baron Trunk«. Goduje Maudia Kraljeva. Znižane cene. Sobota, 2. januarja ob 20: »Ukročena trimoglavka«. Znižane cene. Zadržje. Nedelja, 3. januarja ob 15: »Ples v Savojcu«. — Ob 20: »Visokost ples«.

Po 22 letih iz Rusije

Anton Pristovnik pripoveduje, kako se mu je godilo v Rusiji in kako se je vrnil

Celje, dne 29. decembra 1936.

Pred dnevi smo poročali med celjskimi novicami, da se je vrnil po 20 letih iz ruskega ujetništva Anton Pristovnik s Frankolovega pri Celju.

Danes dopoldne se je Pristovnik, ki je v dvaindvajsetih letih, kar je živel daleč proč od svoje domovine, doživel toliko, da bi lahko pripovedoval dneve in dneve ali pa napisal debele knjige, pa bi se še ne izčrpal, oglašil v naši podružnici in nam več ur pripovedoval o svojih doživljajih v Rusiji. Neverjetno so skoraj take zgodbe v današnjih dneh, ko vse živi z nekako filmko hitrostjo, pa vendar tako renične in poučne. So pa nam zopet nov dokaz, da še vedno žive v Rusiji naši ljudje, ki bi radi prišli domov, pa jim ni mogoče. In pa še nekaj: naj bi tisti naši maloštevilni skriti propagatorji rdečih idej prišli in obiskali tega uspešnega in zrelega moža govoriti bi jih kmalu minilo veselje po boljševiškem »raju«. Ena taka živa priča nam več pove kakor pa vsi rdeči, pa bodisi mali ali veliki ideologi. Pa poslušajmo rajši našega Pristovnika, kaj nam vse povedati iz svojih 22 letnih doživljajev.

Ujet.

Rodil se je 22. maja 1893 na Roveh, župnija Frankolovo pri Celju, sedaj občina Vojnik-okolica. Živel je brezskrbno življenje kmečkega sina. Maja meseca 1914 je bil potrjen v vojsko, torej tik pred začetkom svetovne vojne. Kmalu ko se je začela svetovna vojna, je moral obleči tudi on vojaško suknjo. Služboval je pri 4. polku cesarskih strelcev v Celovcu. Po dvomesečnem vezbanju je odšel s svojim polkom na rusko fronto. Ze pred bojičnem letu 1914 je bil pri Jaslovem lažje ranjen v nogo in ob tej priliki tudi ujet. Odveden je bil takoj z bolniškim transportom v Sibirijo, in sicer v Tomsk, kjer je ostal v bolnišnici še teden dni, nato je pa prišel. Že po Novem letu, v ujetniški tabor, kjer je ostal kakor tri tedne, nakar je bil oddan v državno pekarno, kjer so pekli kruh za ruske vojake pa tudi za ujetnike. Tu se mu je še primeroma dobro godilo. Na tem mestu je ostal leto in pol, nekako do maja 1916. V tem ujetniškem taboru je bilo zelo veliko ujetnikov, Slovencev bolj malo, pač pa mnogo Čehov in Madžarov. Iz Tomska so jih poslali cel vlak v Tomin, kjer so ostali tri tedne, nato so jih pa odpravili na severni Kavkaz — v Kubansko oblast. Ujetnike so odali v svinčene in cinkove rudnike. Vendar je Pristovnik ostal tukaj samo 2 tedna. Ime tega kraja je že pozabil. Ker ni bil zdrav, so ga odpravili v Batalpašinsk, kjer je prišel zopet v pekarno in sicer civilno. Tudi tukaj se mu je dobro godilo. V tej službi je ostal od julija 1916 do januarja 1918 leta. Medtem časom se je že začela revolucija in s tem tudi novo življenje za ujetnike.

Ob revoluciji

Pristovnik pripoveduje, da so se ob izbruhu revolucije ujetniki zbrali, da bi šli domov. V kubanski oblasti so imeli v rokah oblast kozaki, v staropoljski guberniji pa že boljševiki. Ljudje so jim začeli pripovedovati, da jih bodo boljševiki pustili domov. Res so se ujetniki odpravili v staropoljsko gubernijo, toda prišli so na cilj, so mogli ugotoviti, da ni bilo nič res, kar so jim pripovedovali ljudje. Ker ni bilo nič z boljševiki, so se odpravili domov sami. Prišli so pod Novoruskijskij, od kjer so jih pa zavrnili nazaj v staropoljsko oblast. Tu je končno Pristovnik uvidel, da ne more domov in je sklenil, da pojde delat h kmetom, kar je tudi storil. Takoj je dobil delo pri nekem kmetu, kjer je ostal leto dni in kjer se mu je godilo še precej dobro. Nato je prišla bela armada, ki je ujetnike spravila zopet nazaj v tabor, kjer je ostal Pristovnik 3 mesece in pomagal kot navaden vojaški delavec opravljati razna dela. Ze leta 1919 so pa pustili ujetnike in prav tako tudi Pristovnika zopet h kmetom. Tudi Pristovnik je prišel zopet k nekemu kmetu in ostal pri njem do leta 1921. Kmetje so pred boljševiki veliko pretrpeli, medtem ko ujetniki tega preobrata niso občutili. Pač pa so kmetom pobrali konje, živež itd. Sedaj so odpravljali ujetnike domov boljševiki — toda Pristovnik je zbolel na tifusu in ležal 7 mesecev. Ves čas bolezni je ostal pri istem kmetu, pri katerem je prej delal. Kmet je tudi med boleznijo zanj dobro skrbel. Tudi po prestani bolezni je ostal Pristovnik še nadalje pri istem kmetu prav do zadnjega, ko se je odpravil domov, torej nad 15 let.

Pod boljševiki

Sedaj se je Pristovnik nekako uredil in začel bolj mirno življenje. Od blizu je opazoval in doživljal delo notranjo boljševiško revolucijo. Do leta 1929 so obstojala še velika posestva, takrat pa so začeli pošiljati večje kmete v Sibirijo, posestva pa so prevzeli boljševiki. Tako so delali do l. 1932. To leto se je pa izvršila splošna kolektivizacija. Takrat so mesece oktober, november, december, januar in do 15. februarja pobrali ves živež, in ko je prišla pomlad l. 1933, so v tem kraju ljudje stradali in od lakote pomirali, tako da sta ostala od 7 ljudi družine samo še dva. Pristovnik je dobil hrano od ljudi, ki so vozili rekvirirani živež, seveda za drag denar. Po cesti je bilo videti ljudi, kako so se valjali in umirali od lakote. Za setev je bila potrebno seme država. Cerkve so takrat

vse razrušili, duhovnike pa odgnali v Sibirijo. Lakota je takrat trajala vse leto, v jeseni so pa ljudje umirali zaradi tega, ker so se preveč najedli. Kmet, ki je obdeloval zemljo, je moral oddati skoraj vse državi. Najhujše je bilo pač od leta 1929 do 1932. Vse večje kmete, trgovce, župane, občinske tajnike, duhovnike in cerkvene ključarje so odvedli v Sibirijo. Cerkve so podirali v glavnem od l. 1933 do 1935, podirajo jih pa tudi še sedaj.

Sedaj delajo ljudje samo še na državnih posestvih in zaslužijo na dan 3—5 rubljev, 1 kg srednjega kruha pa stane 1 rubelj 50 kopejk, slabšega 90 kopejk, najboljši kruh pa stane 1 rubelj 80 kopejk.

Zelo veliki, skoraj naravnost neverjetni so davki. Kdor redi kravo, mora oddati letno za davek 270 litrov mleka, ki ga sprejemajo državne mlekarne. Če pa mleka nima, ga mora kupiti. Vsak kolhoz, najemnik drž. posestva, mora plačati na leto davka 27 kg v mesu, vsak kmet, ki ima še svoje posestvo pa 38 kg, za leto 1937 bo pa moral dati 60 kg mesa, pa naj ga dobi kjerkoli hoče. Pristovnik je zadnji čas gojil čebelarstvo. Imel pa je kakih 10 panjev čebel, dalje nekaj panjev od raznih kmetov in do 80 panjev državnih čebel. Posebno zadnji dve leti se je bavil samo s čebelarstvom. Med je prodajal državi po 6—7 rubljev za kg, ljudem pa po 7—8 rubljev in trgovcem po 7 rubljev kilogram. Dal je pa prav za prav vse, kar je zaslužil za davek. Ni bilo dovolj, da je plačal davek samo enkrat, dvakrat na leto. Meni nič, tebi nič je kar na letem dobil nov poziv, naj zopet plača toliko in toliko davka.

Značilno je tudi to, v vasi, kjer je živel Pristovnik, sta bili 2 cerkvi. Eno so že porušili, druga je še ostala. Niso pa imeli več duhovnika, da bi opravljali bogoslužje, ker so bili oba odgnali v Sibirijo. Končno je oblast dovolila, da se sme v vasi zopet naseliti duhovnik, če plačajo vsačani za tri mesece 7000 rubljev. — Če kmet poseje joh sveta s pšenico ali koruzo, mora oddati od pridelka 310 kg državi, ki mu plača za 100 kg 7 ali 8 rubljev. To je izredno velik davek, če pomislimo, da pridelka na joh sveta do 800 kg žita.

Zelo žalostno je tudi v Rusiji stanje s sibirskimi izgnanci. Kdor pride enkrat v Sibirijo, ta je skoraj zanesen smrti. Vrne se le malokdo, mogoče na vsakih 10 samo eden.

Zveza z domovino je bila zelo slaba. Prvi glas je po dolgih letih dobil l. 1928. Nalo še nekaterikrat, toda bolj po redko. Mnogo pisem se je izgubilo, toda več njegovih kakor pa pisem, ki so bila nanj naslovljena iz domovine.

Hrepenenje po domovini.

Na vprašanje, ali živi v Rusiji še več naših ujetnikov, je Pristovnik odgovoril, da ve samo za enega, ki je baže doma nekje od hrvaške meje, ne ve pa, kako se piše. Pač pa pravi, da je v Rusiji še več Nemcev, Madžarov in Turkov. Domov priti je zelo težko, kar pravi ravno Pristovnikov primer.

Po svoji domovini je vedno hrepenel. Posebno je pa začel zopet misliti na svoj rojstni kraj, ko je začel dobivati iz domovine glasove, čeprav so bili bolj redki. Pri tem mu je pomagala največ se-

stra, ki živi kot kuharica v Ratačah. Po dolgih ovinkih se je le posrečilo izposlovati dovoljenje za vrnitev. V Celju je bil na njegovo ime izdan potni list, in sicer že dne 9. avgusta 1934. Potni list je nato romal na naše poslaništvo v Varšavi, od tu je potem končno po velikih ovinkih s posredovanjem Rdečega križa prišel do našega naslovljenca v Staropol. S tem pa še zadeva ni bila rešena. Posebna komisija je nato preiskala, ali ima Pristovnik v redu vse stvari, ali ima plačane vse davke, ali nima še kake kazni in tako dalje. Plačati je moral še prej 500 rubljev davka, preden so ga izpustili. Končno je dobil dne 27. oktobra letos dovoljenje, da lahko odpotuje; za na pot je imel 500 rubljev. Odpeljal se je najprej v Moskvo na Rdeči križ, od tu se je odpeljal proti romunski meji, ker ni imel romunskega vizuma, je moral nazaj v Moskvo, se zopet vrniti z brzovlakom, prestopil dne 12. novembra romunsko, nato pa prešel dne 14. novembra pri Veliki Kikindi v Jugoslavijo, od kjer so ga nato po »šub« privedli v Celje, oziroma na Frankolovo, v njegov rojstni kraj. Ko je odhajal, je imel s seboj 500 rubljev na Rdečem križu v Moskvi bi mu bili dali še 100 frankov, pa so mu že naprej povedali, da ne bo mogel prinesiti čez mejo nobene stvari.

Res je bil na meji zelo strogo preiskam. Pobrali so mu ves denar, ki ga je še imel s seboj, vzeli so mu tudi vse zapiske, ki bi bili zelo zanimivi, tako da je prišel domov popolnoma prazen. Na meji so odrgali s potnega lista še rusko dovoljenje za prestop meje. Zanimivo je tudi, da mu je komisija, ki je preiskovala, ali bi ga pustila domov ali ne, priporočala, naj bi rajši ostal v Rusiji, ker se je že udomačil in je vse preстал, potem pa so mu še rekli, naj preveč ne pripoveduje o razmerah v Rusiji.

Doma

Sedaj je zopet v svojem rojstnem kraju. Iz potez na njegovem obrazu lahko beremo, da je v 22 letih mnogo preстал, videl veliko sveta in se v tujini skoraj postaral. Danes je brez vsakih sredstev. Začel bo novo življenje, nečal se bo s poljedelstvom in posebno še čebelarstvom, kar mu je bilo tudi daleč od doma največje veselje in uteha. Vesel je, da zopet lahko diha sveži zrak in živi pod svobodnim solncem. Končala sva z vprašanjem, ali bi šel še nazaj. Odkimal je in ee nesmišljaj. Saj so s sedanjimi stanjem v Rusiji vsi domačini nezadovoljni. Komunisti so tisti, ki morajo biti: župani, občinski tajniki, učitelji... Preprosti ljudje so to, kar so bili in bodo to tudi ostali. Siti so sedanjega stanja, ker morajo hoditi raztrgani, lačni in morajo prositi kruha, čeprav bi lahko živeli v izobilju. Vsi si želijo vojske, ker upajo, da bo na ta način prišel zopet drug gospodar in da se bodo le z vojsko spremenile sedanje neznozne razmere in bo jim zopet zasijalo solnce proutosti in svobode.

Ziva priča današnjih dni, ki ve več povedati kakor debele knjige. In res pripoveduje Pristovnik sedaj ob dolgih zimskih večerih pozno v noč mladim in starim o svojih doživljajih iz 22-letnega ruskega ujetništva.

Eno leto ptujskega mestnega sveta

Pred dobrim letom — sredi decembra 1935 — je prevzel novoimenovani mestni svet občinske posle v Ptuj, ki si je zadal nalogo v znamenju pomirjenja strankarstva in s složnim sodelovanjem zastopnikov vseh stanov voditi smoteno gospodarsko komunalno politiko. Moram reči, da se je ta cilj na celi črti dosegel, za kar gre v prvi vrsti zasluga poštvovalnosti članom kluba JRZ, ki je šel dvanajset članov, kakor tudi vsem ostalim neopredeljenim članom mestnega sveta, ki so lojalno sodelovali, tako da so bili skoraj vsi sklepi soglasni. Zgolj zastopnik skrajne levice je čutil večnash potrebo, da je oponiral.

Po izglasovanju proračuna za leto 1936-1937, ki je bil z neznačilnimi izpremembami odobren, je šel mestni svet na stvarno delo. V prvi vrsti je treba tukaj omeniti načelno soglasen sklep, s katerim je mesto izročilo upravo Dijaškega doma v roke ob. minoritov. Ne glede na velik etičen in vzgojen pomen tega ukrepa pri gimnazijskem narasčaju, se je občina izognila grozeči nevarnosti deficita pri zavodu, ki je v zadnjem šolskem letu izkazoval obuteben primanjkljaj, tako da bi bila morala ga kriti iz drugih virov, ali pa zavod ukiniti. Število gojencev je a prevzemom po ob. minoritih poskočilo za 100 odstotkov. V tem letu se je tudi izvršila priključitev delov okoliških občin k mestu, kar bo blagodejno vplivalo na gospodarsko in socialno plat priključenih delov, ne da bi se breme zvišala. S priključitvijo je tako izključeno vprašanje, ki se je že desetletja obravnavalo in vedno odlašalo iz raznih neustvarnih ozirov.

Skrb za zaposlitev brezposelnih je bila tudi takorekoč pri vseh sešah na dnevnem redu. Občina je v okviru proračuna in izrednih prispevkov banke uprave izvršila z brezposelnimi preureditev poslojnih mestnih podjetij, regulacijo Grajene v mestnem teritoriju in dobavo gramoza za javne ceste.

V tujekoprometnem oziru je poudariti, da je s sodelovanjem mestnega sveta, ki je dal poštenu erarij na razpolago svoj avtobus, zasigurana avtobusna zveza s Halozami, ki jo z novim proračunskim letom otvori poštna uprava. Ta zveza bo tudi velikega pomena za Halozce, ki so tudi v preteklem letu dobile telefonsko zvezo, ki se bo razširila tudi na Slovenske gorice in Vurberg.

Zimska akcija za pomoč bednim in brezposelnim je imela velik uspeh, tako da so vsi siromaki bili za Božič obdarjeni in da so ostala še sredstva na razpolago, da se bo v šolah revnim otrokom v zimskem času delilo mleko in kruh.

V novem letu pa čakajo mestni svet še težka vprašanja, kakor n. pr. preureditev in razširitev mestnega kopališča, regulacija Dravske ulice, ureditve cest in javne razsvetljave v priključenem delu ozemlja in dr. Pregled na uspešno dovršeno delo v preteklem letu mi daje upanje na uspeh tudi v bodočem letu.

Dr. A. Remeč.

Podružnica „Slovenca“

želi vsem cenj. naročnikom, inserentom in prijateljem

blagoslovljeno novo leto!

Zadnja pot kaplana Jožefa Kuka. Dne 29. t. m. se je vršil pri Sv. Marjeti niže Ptuja pogreb kaplana Jožefa Kuka iz Križniške Komende k cerkvi Sv. Marjeta niže Ptuja. Kako je pokojnik bil priljubljen in spoštovan pri ljudstvu in pri svojih tovariših-duhovnikih, je pokazala izredno velika udeležba faranov; navzočih je bilo 20 duhovnikov. Cerkvene obrede je opravil domači župnik, poslovljeni govor pa je imel ptujski prost. g. Ivan Greif, ki je v globokih in v srce segajočih besedah orisal življenje pokojnika in se končno v ganljivih besedah poslovil od njega. Zemeljske ostanke pokojnika je prevzel arhidijakon iz Konjice, ki je pokojnika spremljal v domačo zemljo v Slov. Konjice, kjer so ga položili k večnemu počitku na pokopališču pri Sv. Ani.

Novo mesto

Podružnica „Slovenca“

želi vsem cenj. naročnikom, inserentom in prijateljem

blagoslovljeno novo leto!

Veselo in uspešno novo leto želi vsem obiskovalcem in cenj. gostom
Hotel Koklič
in restavracija - novo mesto

Jesenice

Podružnica „Slovenca“

želi vsem cenj. naročnikom, inserentom in prijateljem

blagoslovljeno novo leto!

Srečno, zadovoljno novo leto želi vsem c. gostom
M. Mežanova, frizerski salon, Jesenice

Nagrada 10 mesečnih „Slovencev“

razpisujemo 10 izžrebanim reševalcem, ki so pravilno rešili novoletno križanko na strani 13. današnjega »Slovenca«

Voščilo celjskega župana Mihelčiča

Ob nastopu novega leta si stiskajo roke prijatelji in znanci s priškrbljenimi voščili sreče in veselja, ki si ga želijo v bodočem letu.

Prijetna dolžnost mi je, da morem na tem mestu izreči svoje čestitke z enako željo in s trdnim zaupanjem v veselejšo bodočnost. Minulo leto je terjalo od nas polne zavesti in moči ter nas v svojem razburkanem življenju izučilo in naučilo preživeti marsikatero bol. Vendar nismo klonili, ker nam je sedanjost trden temelj srečne bodočnosti.

Po svojih močeh smo preskrbeli za onemogle z novim zavetiščem, zaposlili brezposelne delavce, z gradnjami cest, z regulacijo Savinje in njenih pritokov. Sedanji celjski mestni svet se živo zaveda svojih težavnih in odgovornih nalog, tako v socialnem kot v gospodarskem pogledu, katerih ne more in ne sme pustiti v brezplodnem reševanju.

In sedaj? Vse polno je ostalo še naštetega in nenačetelega dela, ki nam ga nujnost ne dopusti odlagati. Samo tarnanje nad slabimi časi nas ne nasiti in nas ne ozdravi v svoji slabosti. V bodočnost zremo z velikim optimizmom, kajti zavedamo se, da so velike ideje podlaga našega optimizma. In kdor je v toku idej, kdor jim zavestno, s prepričanjem služi, kdor zaupa v Boga in njegovo pomoč, temu se ni treba bati slučajnih neuspehov in razočaranj, ki so tolikokrat združeni s človeškim delom. Ideje gredo svojo pot naprej in zmagujejo.

V tem smislu naj nas spremlja moč duha, iskrenost srca in človekoljubnost tudi v novem letu, ki naj bo vsem in vsakomur srečno in veselo.

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem in se priporoča

Valentin Hladin
CELJE

Podružnica „Slovenca“

želi vsem cenj. naročnikom, inserentom in prijateljem

blagoslovljeno novo leto!

Darovi Vincencijevi konferenci. Za reveže, ozir. kuhinjo Vincencijev konferenci so darovali: veletrgovec g. R. Stermecki 1000 Din (včeraj je vsota po pomoči izpadla), tovarna Metka 200 Din, prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani 2 in pol tona premoga; uslužbenci trdnice Kramer & Mislej v Celju na mesto venca na grob blagopokojne matere g. Misleja 135 Din. Vsem darovalcem izreka odbor Vincencijev konferenci najiskrenejšo zahvalo.

Apostolstvo mož in fantov bo imelo v nedeljo svojo običajno mesečno pobožnost ob pol 7 jutraj. Drabosnjakovo Božično igro bomo videli v nedeljo popoldne v Narodnem domu.

Srečno in veselo novo leto želi

B. Pušnik

Vojnik 4 — Celje, Cankarjeva c. 4

Izdelovanje vseh modnih in sportnih pletenin.

Za manjšinsko predavanje (o položaju Slovencev v Italiji), ki bo v ponedeljek, dne 4. januarja ob 8 zvečer v fantovski sobi v Orlovskem domu, vlada med občinstvom zelo veliko zanimanje.

Poročila sta se v nedeljo, dne 27. decembra l. l. v Celju gospodična Jura Zabukovšek, hčerka g. Maksa Zabukovška, hišnega posestnika in krojaškega mojstra v Celju in g. Intihar Ruda, šef oddelka zrakop. teh. zavoda v Kraljevu, doma iz Kranja. Iskreno čestitamo! (Ker je bilo včerajšnje poročilo pomanjkljivo, objavljamo to novo še enkrat.)

Ko je reševal drugega, se sam ponore je v terek zvečer brezposelni natakar brez noga bivališča Stomol Jakob v Braslovčah, star 36 let skočil na cesti pred neki avto, da reši neko žensko, se je pri tem sam ponorečel. Posrečilo se mu je potegniti žensko izpred avtomobila pri tem pa je njega avto podrl na tla in mu s il desno nogo.

c Plesne frizure 1937 — R. Grobelni k — Celje, Glavni trg, in poleg hotela »Evropac«

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem ter se priporoča
AMERSEK & PLANINSEK
elektro-strojno podjetje in specialna delavnica za varenje
Mariborska cesta 14 — Celje

c Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »SKRJANČEK POJE, 2VRGOLI...« — Ob 10.15 in 14. matineja: »Broadway melodie 1936« — Jutri ob 18.15, 20.30 »SKRJANČEK POJE, 2VRGOLI...« Ob 16 matineja »Broadway melodie 1936«.

Svetovna konjunktura in avtarkija

Letošnje leto nam je končno vendarle prineslo svetovno konjunkturo, četudi šele proti pozni jeseni. Iz največjih in najvažnejših držav na svetu slišimo samo dobre in prijetne novice. V severni Ameriki gospodarsko življenje kar vrela kmetije dobivajo visoke cene za svoje pridelke, tovarne so zaposlene do skrajnosti, trgovina cvete, obrt se popravlja.

Ravno take stvari slišimo iz Anglije. Brezposelnost se zmanjšuje, strokovnih delavcev manjka na vseh koncih in krajih, vse je založeno z naročili za dolgo dobo javni proračuni, predvsem državni, ne izkazujejo primanjkljajev. Pa tudi v deželah nekdanjega zlatega bloka se od dneva do dneva obrača na bolje. Ne tožijo več tako močno ne v Franciji, ne na Nizozemskem, ne v Švici. Podobno se glase poročila iz Nemčije: brezposelnost pada, konsum se dviga, produkcija točile rekorde. Na zaostaja za vsemi temi državami tudi Italija. Torej — svetovna konjunktura!

Izboljšanje

Zakaj in odkod je prišla? Predvsem so povod — seveda v vsaki državi po svoje — očistili kreditni sistem. Kar je bilo nezdružljivo, je šlo v likvidacijo, kar pa je bilo sposobno za življenje, so sanirali z ogromnimi milijardnimi žrtvami. Kdo prešteje milijarde, ki so jih v ta namen žrtvovali Severna Amerika, Nemčija, Francija, Italija, Češkoslovaška. Saj je še celo mala Avstrija žrtvovala za ožravljenje kreditnega sistema preko 10 milijard. Letošnjo pa so se skoraj vse države vrgle na javna dela, ki so jih plačevale po veliki večini s posojili. Severna Amerika je zvišala svojo zadolžitvev tekom 4 let za bajno vsoto 1000 milijard dolarjev (20 milijard dolarjev) in velik del te vsote je bil porabljen za javna dela. Za več kot po 100 milijard dolarjev so tekom iste dobe zvišale svoje dolge vse velike evropske države doli do Italije. Ros je, da je del tega denarja šel v neproduktivne svrhe, kot n. pr. na vojskovanje, a ostalo je vendar še precej za povzdigo gospodarstva. Kar mimogrede se je v tej 4 do 5 letih vrnilo oboroževanje, ki požira od leta do leta več milijard. Je sicer to neproduktivna stvar, toda promet, delo in zaslužek za posameznika pa vendarle ustvarja.

Posegla pa je vmes tudi priroda. Imeli smo par slabih letin, ogromne zaloge iz let 1929—31 so se izčrpale, proizvodnja pa se je počasi prilagodila potrebam potrošnje. Končno ne smemo prezreti še enega pojasa — proizvodnja zlata je rasla od leta do leta in dosegla rekordne višine. Kar pa je bila poleg tega še zlata skrivanja po svetu, je po izvršenih razvednotenjih posameznih veljav začelo počasi in previdno, da skoraj neopaženo, lezti v promet. Zato pa je v državah z urejenimi kreditnimi razmerami dosti denarja po nizki obrestni meri, kar izredno pospešuje investicijsko dejavnost, posebno stavbno gibanje.

V čem se izraža svetovna konjunktura? Cene so se začele dvigati, seveda ne vse in ne povsod enakomerno. Začele so rasti cene deželnih pridelkov, posebno žitu. Pšenica, poseno pa koruza, sta n. pr. v Severni Ameriki dosegli višine, ki o njih pred par leti nihče še misliti ni upal. Cene za živalske in rastlinske maslobo — in teh je dolga vrsta — so začele rasti od dneva do dneva. Mesni izdelki niso zaostajali. Kovine (baker, svinec, cink, kositer, itd.) so rasle v ceni, z njimi vred seveda tudi rude. Kolonijalno blago je postajalo vedno dražje, predvsem kakao. Isti razvoj so doživeli kavič, koža, les, posamezne tekstilne surovine itd. Nasprotno temu pa so le redki deželni pridelki in redke industrijske surovine, ki so ostali še pri starih cenah. So to bolj izjeme, ki potrjujejo pravilo — splošni dvig cen deželnih pridelkov, kolonijalnemu blagu in industrijskim surovinam.

Nezaposlenost je začela padati. Najprej v onih vrstah proizvodnje, ki delajo za domači trg. Precej brezposelnih je šlo v nove industrije, n. pr. v radio-industrijo, veliko jih je dobilo zaslužek pri javnih delih, primeroma najmanj jih je našlo kruh v izvojni proizvodnji, zato pa zelo veliko v panogah, ki delajo za oboroževanje. Dalje je nastalo v premmogih proizvodnjah občutno pomanjkanje strokovnega delavstva. Tožbe o tem se slišijo v Ameriki, Angliji in Franciji. V Nemčiji pa so bili naravnost prisiljeni, da je država porazdelila strokovne delavce na posamezne industrije po njihovi važnosti, kajti drugače bi se lahko pripetilo, da bi manj važna industrija pobrala strokovno delavstvo važnejšim tovarnam.

Tovorni promet raste. Številke o tem priobčuje vsak dan časopisje vseh vrst. Vagonov sicer še ne primanjkuje, zato so pa svetovne luke prenatrpane, tovarnih ladij pa ne moreš več dobiti v prevozne pogodbe, če jih ne plačaš po cenah, ki se bližajo rekordom. Na drugi strani pa so stalne svetovne zaloge najvažnejših vrst blaga padle na tako majhne količine, kot jih ne pomnimo od leta 1920.

Barometer za konjunkturo so seveda tudi borze — blagovne in vrednostne. Na obeh vrstah je življenje, da ga že ne pomnimo od leta 1930 naprej. So pa tega življenja deležne samo svetovne borze v Ameriki in Zapadni Evropi, ostale pa itak ne pomenijo dosti za svetovno konjunkturo, naj jim gre dobro ali slabo. Če hočete še en dokaz za konjunkturo: Amerika in Anglija se resno bojita, da bi se pri njih doma konjunktura ne sprevrnila v divjo spekulacijo z vsemi tistimi slabimi posledicami, ki smo jih doživeli po letu 1929. Premisljajeta, kaj bi se moralo narediti, da se to ne ponovi. Amerika pa bo verjetno še v par mesecih začela praktično preizkušati razne sklepe, kako obvarovati konjunkturo pred divjim spekulativnim mežetjem.

Konjunktura avtarkije

In vendar ta svetovna konjunktura ni taka, kot smo jo do sedaj navajali. Vse dosedanje svetovne konjunktore so bile res konjunktore svetovnega gospodarstva. Posamezna narodna gospodarstva so bila tesno povezana, med seboj odvisna, so poznala skupno usodo. Če je šlo enemu dobro, so to čutila vsa ostala, če je eno prišlo v krizo, ni bilo prazneno vsem drugim. Če se je kje pojavila konjunktura, takoj so tja prigrmili ljudje, kapitali in blago, da izkoristijo ugoden trenutek, če je kje nastopila kriza, so vedeli vsi drugi, da se je tudi oni ne bodo ubranili. Visoko nad vse, da karinskim, trošarin-kimi in veterinarinimi mejami je namreč svetovno gospodarstvo sponelo na sistemu zlate valute. Sisiem zlate valute je povezal med seboj obrobne mere na denarnih in kapitalnih trgih celega sveta, obrobne mere pa niso bile samo barometer za konjunkturo in krize, ampak predvsem regulator vsega gospodarskega življenja. Kadar je bila na primer v Londonu obrestna mera 2—3%, takrat je ves svet računal z dobrih časi, če se je dvignila na 5—6%, so vsi čutili, da je nevarnost krize blizu. Pri tako urejenem svetovnem gospodarstvu je praviloma vsak povod za konjunkturo ali krizo v svetovnem gospodarstvu.

Novi zlati rudniki v Južni Afriki na primer niso povzročili konjunkturo samo v Južni Afriki, ampak po vsem svetu. Polom ameriškega kreditnega sistema začetkom tega stoletja je povzročil krizo v Ameriki in Evropi.

Dandanes je pa drugače. Ideja avtarkije je razbila svetovno gospodarstvo v posamezne drobce, ki se tako krčevito branijo vsake medsebojne povezanosti z uporabo carin, kontingentov, kliringov, deviznih predpisov, izvoznih in uvoznih dovoljenj itd. Da, letos so začeli še vrednost denarja uporabljati kot sredstvo trgovske politike! Ti drobci, dasi močni, so začeli skrbeti vsak po svoje za svojo lastno konjunkturo, pri tem pa so seveda ostali skriti vsak za svojim kitajskim gospodarskim zidom. Amerika je ustvarjala svojo konjunkturo z devalvacijo, z državnim zadolževanjem v zneskih, ki so presegali vse domisleke, s plačanjem omejevanjem poljedelske proizvodnje, z javnimi deli itd., ni pa spremenila svoje trgovske in naseljeniške politike. Anglija je devalvirala, vodila politiko nizke obrestne mere, podpirala stavbno gibanje, izvrševala ogromna javna dela; isti hip pa tudi lezla zmeraj bolj za carinski zid in tudi ne zametala vseh ostalih sredstev za oviranje mednarodnega gospodarskega prometa. Nemčija je postala najsišestji tip avtarkične države, se hote in namenoma odcepila od svetovne gospodarske skupnosti, vse to pa iz nagibov, ki nimajo z gospodarstvom nobene zveze. Istočasno pa je seveda z devalvacijo, če ne formalno devalvacijo, z javnimi deli, z investicijami za oboroževanje, s proizvajanjem različnih prirodnih industrijskih surovin na tvojinski način ustvarila doma enostransko konjunkturo, ki producira neznansko mnogo, toda malo užitega, kakor se pač spodobi gospodarstvu v obsegu in trdnjavi. Tako je namreč pred kratkim imenoval gen. Öhring Nemčijo. Dočim je to, kar je v Ameriki in Angliji, konjunktura z blagostanjem, je to, kar je v Nemčiji, konjunktura brez blagostanja. Dežele zlatega bloka so šle v začetku konjunktura. Italija pa masi vrzeli, ki jih je njenemu gospodarstvu naredila abesinska vojna. Dela ima dosti, toda to ni ne konjunktura, ne blagostanje, ampak popravljanje in urejanje tega, kar je bilo izvršeno zadnjih par let v negospodarske svrhe. Osnovna njena gospodarska misel je pa ostala ista — povsod čim večja avtarkija. Končno je treba radi popolnosti še pripomniti, da se v osrednjih in malih državah ne da povedati nič kaj posebnega: trdilo se so se vsaka za svojo konjunkturo po vzorcu velikih držav, v istem duhu, po istih načelih in z istimi sredstvi.

Sedanja svetovna konjunktura ni torej konjunktura svetovnega gospodarstva, ampak samo vsota različnih delnih konjunktur po posameznih državah, ki imajo sicer slične vzroke, slični potek in slične znake svojega obstoja, ki pa med seboj še dolgo niso tako povezane, kot smo bili tega navajeni v prejšnjih časih. Dvig cen deželnih pridelkov in industrijskih surovin je morda še edini važnejši pojav, ki je vsem tem posameznim konjunkturam skupen. Zato pa je preje vsemogočna vez obrestne mere v sistemu zlate valute sedaj popolnoma odpadla.

In pri nas?

Kaj pa pri nas? Ali bomo doživeli konjunkturo, ali jo morda že imamo? Nekateri jo hočejo kar imeti, vodi jih finančni minister, ki je cel svoj proračun naslonil na začetek nove konjunktura. Verjetno bodo po njegovem zgledu delali tudi vsi ostali, ki bodo sestavljali samoupravne in podobne javne proračune. Kljub temu pa se moramo vendarle vprašati, ali so že dani pogoji za novo konjunkturo pri nas. So in niso.

Razlogi za

So. Javna dela so v precejšnjem razmahu. Letina je bila v splošnem zadovoljiva. Cene so se začele popravljaliti, promet raste, zaposlenost se dviga, dohodki polagoma ležejo navzgor, zunanja trgovina se veča, na borzah pojema mrtvilo, zunanja trgovina kaže lepe napredke, javne finance so postale boljše. Najmodernejši med temi pojavi je gotovo razvoj naše zunanje trgovine. Izvažamo predvsem deželne pridelke in industrijske surovine in poluizdelke. Na tem izvozu sta zainteresirana občutno naš kmet in delavec, saj je pri te vrste blagu težja zelo značilen znak. Na našem izvozu vseh torej blagostanje najsišestjih narodovih plasti. Nič manj ne tehte drugo dejstvo: svetovne cene naših izvoznih predmetov (deželnih pridelkov, industrijskih surovin in poluizdelkov) so za vsako spremembo v gospodarskem razvoju zelo občutljive, občutljivejše kot katerekoli vrste drugo blago. V krizi hitro padajo, v konjunkturi hitro rastejo. Tako je tudi sedaj. Svetovne cene našim najpomembnejšim izvoznim predmetom gredo že nekaj časa skokoma navzgor. Vse skupaj so torej blesteči izgledi za bližnjo bodočnost.

Razlogi proti

In vendar niso. Je namreč še ena dejstva, ki bomo mogoče konjunkturo pri nas močno ovirala, morda pa tudi celo prezagodaj in nenadoma uničila. Naš kreditni sistem je mrtev. Uničila ga je svojevčasna sanjiva teorija o neki »zlati« veljavi in o stabilnosti valute. Krčevito so se merodajni činitelji držali te teorije, čeprav je kupna moč denarja rasla, devizni tečaj pa padel in je gospodarški razvoj na ta način sam po sebi neprenehoma dokazoval zmotnost tega naziranja. Na žalost ta teorija prevladuje še sedaj, četudi »zlate« veljave v starem pomenu besede sedaj sploh ni nikjer več na svetu, in je veljava postala le sredstvo za reguliranje cen v posameznih državah. Pod pritiskom teh zmotnih nazorov se bojimo že 6—8 let, da bo mednarodna vrednost dinarja padla, v resnici pa je po tolikih pretresljajih danes intervaltarini tečaj dinarja 10—15% višji od obeh za svetovno trgovino najvažnejših »zlatih« valut, to je angleškega funta in dolarja. Ti zmotni in sanjavi nazori so pa, kot rečeno, še danes merodajni. Z njimi moramo računati in dosledno tudi zaključiti, da z oživljenjem našega kreditnega sistema ne bo nič. Prave konjunktore si pa brez živega kreditnega organizma niti misliti ne moremo in zato bo naša konjunktura, kolikor je sploh bo, šepava in pomanjkljiva.

Ne smemo dalje pozabiti na to, da z našim državnim kreditom v inozemstvu še zmeraj ni vse v redu. Naši državni efekti, notirajo v Parizu in New Yorku po tečajih, ki njihove nižine ne dosežejo skoleznja nobena druga država. To nam mnogo škoduje na vseh mogočih gospodarskih področjih. Če pa vpoštevamo stroške za anuitetno službo naših inozemskih dolgov, ki v primeri z anuitetno službo v drugih državah gotovo ni obupno veliko, pa poleg tega pomislimo, da so naši inozemski upniki pripravljeni še na marsikatero koncesijo, samo da bi enkrat prišli do pogodbe, ki bi jo dolžnik tudi res izvrševal, potem prav gotovo ni nobenega razloga, zakaj bi se to bolno vprašanje ne rešilo in državni kredit dvignil na višino, ki je vredna

naša država. Dokler tega ne bo, bo naša konjunktura zmeraj tvegana stvar.

Mnogo bo škodovala naši konjunkturi neurenjenost v pogledih naših merodajnih činiteljev na smerice naše zunanje trgovine. Precej pozno smo začeli uvajati v politiko naše zunanje trgovine avtarkična načela. Na vidi pa človek v tem prav nobene smotnosti. Samo dvojce stremjenje je za silo opazljivih: povečati kolikor mogoče izvoz, plačljiv v tako zvanih zlatih veljavah, poleg tega pa še tako porazdeliti zunanjo trgovino, da ne pridemo v preveliko odvisnost od onih zunanjih trgov, ki jih po splošnem mnenju ne čaka v bodočnosti miren in stalen gospodarski razvoj. Obe stremljenji sta dobri, toda hočemo jih uveljaviti brez vsakega načrta, ravnamo se po njih od dnevo do dneva, kakor pač nanese usoda. Posledica bo, da bomo konjunkturo izrabili bolj po sreči kot po pameti. Naša vijugasta devizna politika je najboljši dokaz za to.

Večja nevarnost pa preti naši konjunkturi, v kolikor je ista povezana z našo zunanjo trgovino od druge strani: nekateri naši zunanji trgi so strogo avtarkična gospodarstva. Pri njih odločuje centralna volja, kje, kdaj, koliko, kako dolgo, zakaj in kako se bo kupovalo. Ta centralna volja dela po načrtu na dolga leta in vpoštevava pri svojih sklepih poleg gospodarskih tudi druge okoliščine, posebno politične. Usoda nekaterih naših zunanjih trgov, in ne ravno najmanjših, kot so na primer nemški in laški, je torej odvisna od gospodarskih ciljev in splošne linije dotičnih držav. Nemčija ima na primer svojo štiriletno in v okvir te štiriletnice spada posebno forsiranje trgovine s srednjeevropskimi državami, primanjkuje ji namreč denarja za nakupe v drugih državah. Kaj pa bo takrat, če taka, avtarkična urejena gospodarstva iz kateregakoli

Narodna banka kupuje stare terjatve iz nemškega kliringa. Iz Belgrada poročajo, da je Narodna banka sklenila odkupovati stara nakazila in avize iz nemškega kliringa, in sicer terjatve, nastale pred 1. julijem 1935. Uradni klirinški tečaj je bil sicer 17.60, toda Narodna banka odkupuje ter terjatve, avize po 14.50, klirinške nakaznice pa po 14 din za marko. To bo vršila banka do 31. januarja 1937.

Veliko naraščanje tovarnega prometa. V prvih 11 mesecih leta 1936 je znašalo število natovornih vagonov na naših železnicah 1,384.592, v prvih 11 mesecih 1935 samo 1,348.247, v prvih 11 mesecih 1934 pa 1,291.031. Iz tega je razvidno, da je že v letu 1935 število natovornih vagonov povečalo za 7, letos pa za 3%.

Borza

Dne 31. decembra 1936.

Denar

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 8.19—8.29, na zagrebški na 8.1550—8.2550, na belgrajski pa na 8.15—8.25.

Angleški funt je ostal v Ljubljani neizpremenjen na 238.25 denar, dočim je v Zagrebu popustil na 237.45—238.05, v Belgradu pa je beležil 237.20—238.80.

Grški bini so beležili v Zagrebu in Belgradu 31.15—31.85.

Italijanske lire so nudili v zasebnem kliringu v Zagrebu po 2.49.

Nemški čeki so nadalje popustili v Ljubljani na 12.95—13.15, v Zagrebu na 12.79—12.99, za sredo januarja na 12.80—13, za konec januarja in februarja na 12.85—13.05. V Belgradu so beležili 12.90 blago.

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold	2375.66—2390.26
Berlin 100 mark	1744.02—1757.90
Bruselj 100 belg	730.94—736.—
Curih 100 frankov	996.45—1008.52
London 1 funt	212.66—214.72
Newyork 100 dolarjev	4306.00—4342.32
Pariz 1 frankov	202.49—203.92
Praga 100 kron	151.69—152.79
Trst 100 lir	227.70—230.78

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1,182.230 din.

Promet na belgrajski borzi je znašal 1,742.000 dinarjev.

Curih: Belgrad 10, Pariz 20.325, London 21.37, Newyork 435.25, Bruselj 73.85, Milan 22.925, Amsterdam 238.40, Berlin 175, Dunaj 78.75 (81.25), Stockholm 110.20, Oslo 107.40, Kopenhagen 95.40, Praga 15.225, Varšava 82.20, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Carigrad 3.45, Bukaresta 3.25, Helsingfors 9.425, Buenos Aires 1.32.75.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 85.50—87, agrarni 49—51, vojna škoda promptna 376.50—378, begluške obveznice 68.50—69.50, 8% Blerovo posojilo 86.50—88, 7% Blerovo posojilo 76—77, 7% posojilo Drž. hip. banke 91—92, Trboveljska 220 bl.

Zagreb. Državni papirji. 7% investicijsko posojilo 86—87, agrarni 50—51, vojna škoda promptna 374—377 (378), 1. 2. 377 bl., begluške obveznice 69—69.50, dalm. agrarni 65—65.50 (65), 8% Blerovo posojilo 86.50—87, 7% Blerovo posojilo 76.50 do 77, 7% posojilo Drž. hip. banke 90—91, 7% stab. posojilo 85—86. Delnice: Narodna banka 6900—7100, Priv. agrarna banka 193.50—195, Trboveljska 180—220, Nar. sum. 25 bl., Našice 400 den., Gutmann 50—55, Isis 15 den., Danica 40 den., Osj. livarna 170—190 (180), Osj. sladk. tov. 145—150, Vel. Bečkerc 680—800, Dubrovačka 270—320, Jadranska 360 den., Oceania 240—250 (250).

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 84—85, agrarni 49.50—50.50, vojna škoda promptna 374—374.50 (374), 2. 374—375 (374), begluške obveznice 69.50—69.90 (69.50): 67.25—67.40 (67.25), 8% Blerovo posojilo 85.50—86.50 (86.50), 7% Blerovo posojilo 76—76.50 (76.25), 7% posojilo Drž. hip. banke 92—93, 7% stab. posojilo 81.50—84.75 (84.50). Delnice: Narodna banka 6900—6950 (6920), Priv. agrarna banka 192—194 (193.50).

Dunaj. 31. decembra. Tendence je bila večinoma prijazna in živahna z le malimi izjemami. V kulisi je nekoliko nazadovala edino Trboveljska. Drugič je danes izredno poskočila Alpine, znatno pa tudi Rima in Steg. Madžarski papirji so se popraviili, Češkoslovaški pa so izkazovali miho tendenco. Beležili so: Donavskosavskoajdranska železnica obligacije 74.75, delnice: Narodna banka 176, Donavskosavskoajdranska železnica 18.00, Graz-Köflach 27.75, Steg 31, Siemens-Schuckert 161, Stewag 31.65, Magnesit 98, Trboveljska 27.65, Alpine 41.50, Rima Murany 89.10, Steyr-Daimler-Puch 240, Leykam 42.75 in Semperit 59.

Živina

Sejem za prašiče v Ptaju, dne 30. t. m. je bil radi hude zime slabo založen. Prignali so 81 rilcev, od teh so prodali 34 komadov in je bila kup-

razloga spremene svojo nakupno taktiko in se obrnejo drugam. Čez noč preidejo lahko posamezni naši izvozni predmeti v krizo. To pa še ni edina nevarnost od strani avtarkičnih gospodarstev. Je še druga, opasnejša pa zato težje umiljiva: avtarkična gospodarstva so kupci ogromnega obsega, ki kupujejo tudi blago na mednarodnih trgih v količinah, ki jih privatna trgovina ne zmora. Taka avtarkična gospodarstva se hitro pojavijo kot kupci, zahtevajo v nakup ogromne količine in na ta način ženejo mednarodne cene na kvišku. Zadnje tedne sta se na primer javili na svetovnem trgu Italija in Nemčija kot kupca ogromnih količin deželnih pridelkov, posebno pšenice. Italija je baje kupila v kratkem nad 100.000 vagonov pšenice. Lahko si predstavljamo, kako močno je vse to pognalo vse cene na kvišku. Lahko se pa zgodi tudi narobe: Avtarkična gospodarstva prenehajo kar nategoma kupovati na svetovnih trgih in takrat začnejo cene hitro padati: konjunktura se lahko prelomi, ali pa vsaj nalomi. Avtarkije so na ta način same po sebi velika nevarnost za miren gospodarski potek konjunktura, ker kot en sam reflektant s svojim obsežnim povpraševanjem, pa tudi kot en sam ponudnik s hitro obsežno ponudbo bistveno vplivajo na svetovne cene, dočim je bilo pri prejšnjem sistemu mednarodne trgovine skoraj nemogoče, da bi se vsi reflektanti ali vsi ponudniki javili na en dan.

Zato moramo računati z verjetnostjo, da bo, ko bo prišel čas, sedanje konjunktura zelo hitro konec, ne bo umirala počasi, kot smo tega bili navajeni dosedaj. Kakor hitro bodo avtarkična gospodarstva svoje zaloge napolnila, uredila svojo produkcijo za mirne in vojne čase, zadostila potrebam oboroževanja, takoj se bodo zgubila z mednarodnih trgov in tako povzročila padec cen in prelom konjunktura.

Vse kaže, da tega ravno v letu 1937 ne bomo doživeli. Treba bi bilo zmeraj misliti na to, da nas dogodki ne prehitijo — kot ponavadi.

Ivan Avenek

Čija srednja. Cene svinjam se od zadnjega sejma niso bistveno spremenile in so bile naslednje: Plemenenske svinje 5.25 do 5.50 din, pršutarji 5.50 do 6 din, masne svinje 6.50 do 7 din za kg žive teže.

Trbovlje

Podružnica „Slovenca“

želi vsem cenj. naročnikom, insertom in prijateljem

blagoslovljeno novo leto!

Naznanila

Drugi kraji

— Euharistični kongres na Jugoslavijo v Ljubljani 1935. Velika knjiga (vrednost 160 Din.). 800 toh knjig so dobili velikega srečolova, ki se bo vršil neprekinjeno v nedeljo, dne 17. januarja 1937. Srečje so po 2 Din. Srečolov se vrši v veliki dvorani društva, nega doma v Trbovljah, in sicer kot zaključek velike prireditve a mikotičnim praznovanjem in petjem. Pričetek prireditve ob 8. popoldne, tako da bodo tuili Ljubljani lahko napravili ta dar zlet v Groblje a prvem popoldanskim vlakom in se vrnejo z enim obeh večernih vlakov. Vstop v dvorano prost za vse, ki bodo imeli vsaj eno srečko.

— Preaka 6. januarja ob 8. popoldne na dan sv. Troh kraljev, priredit. Prosvetno društvo v Pruski Meš. kov bodični materiji: Gohavi vitez. Kakor povsod, kjer se je igra vprizorila, vieda za v resnici lupo in prosvetno in čedno zgodbo, tudi med našim ljudstvom vojško zanimanja. Kdo hoče uživati res pravo boščno veselje, naj igre ne zamudi. Vstopnina je običajna.

— Narodnoobrambni sklad Bran-l-bora: Jože Urbančič, trg. a semeni in deželnih pridelkih, Ljubljana, 100 Din. — Commercial Union, zavarovalnica d. d., Ljubljana, 50 Din. — Kolinska tovarna kavnih prinesov, Ljubljana, 50 Din. — Ivan Ogriin, Lavrica pri Ljubljani, 100 Din. — Edvard Škoppek, urar in zlatar, Ljubljana, 30 Din. — Neimenovani 1000 Din. — Darovalcem najpobna hvala! Bran-l-bor — oredni odbor, Ljubljana.

Kranj

Podružnica „Slovenca“

želi vsem cenj. naročnikom, insertom in prijateljem

blagoslovljeno novo leto!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 1. januarja, 9.00 Čas, poročila, spored — 9.15 Vesel. govotat. posravlji (ploček). — 9.45 Vsrski govor (kroj. govp. dr. Gregorij Bokunaj). — 10.00 Prazna 18. ocrava sv. Nikolaja v Ljubljani. — 11.00 Pomeni otrok (ploček). — 11.30 Trije govorci — zvočna slika. — 12.00 Domski zvoiki. (Soliolojaka Kmetki trio in Akademski pevski kvintet). — 12.00 Čas, spored, obvestila. — 16.00 Kmetki ženske lastnosti govore za njmo gospodarsko celo (gospa Franja Brodarjeva). — 16.30 Novoletni posravlji (Radialski orkester). — 17.00 Kmetijska ura — 17.30 Popoldanski koncert Radialskega orkestra s solodvajenjem gosp. Romanca Pa. trovica. — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura: 1937 — letni politični pregled (Belgrad). — 20.00 Koncert vojaške goitbe 40. pp. Triglav. skica. — 21.00 Čas, vreme, poročila, spored. — 21.15 Koncert Radialskega orkestra.

Sobota, 2. januarja, 12.00 Ploček se za ploček kar naprej vrli, veselih in okroglih vsak se veselil — 12.45 Vreme, poročila. — 13.00 Čas, spored, obvestila. — 13.15 Ploček se za ploček kar naprej vrli, veselih in okroglih vsak se veselil — 14.00 Vreme. — 14.30 Delopusti (ploček). — 14.45 Pogovori a poslušalci. — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura. — 19.50 Pregled sporeda. — 20.00 Zunanji politični pregled (gosp. uradnik dr. At. Kulhar). — 20.30 Praska za januar — Pisan večer. Besedilo napisal Ivan Roh, solodvajec člani Radialke igralne družine. — 21.00 Čas, vreme, poročila, spored. — 21.15 Koncert na kromatični harmoniki (gosp. Rudolf Piliš).

Oragi programi

Petek, 1. januarja, Belgrad: 9.50 Včer ploček. — 21.30 Radialski orkester. — Zagreb: 10.00 Koncertni večer. — 21.30 Pločka glasba. — Dunaj: 19.30 Opera. — 21.30 Dunajski melodije. — Trst-Milan: 17.15 Orkestralni koncert. — 21.00 Opera — Mignoni. — Rim-Bari: 16.00 Prazna 18. ocrava sv. Cecilije. — 20.40 Opera. — Praga: 20.30 Ljudski koncert. — 21.15 Četlika filharmonija. — 22.30 Kavarnaška godba. — Varšava: 19.35 Solistični koncert. — Königsberg: 20.00 Mozart-Strauss. — Hamburg: 20.00 Opera — Lovel biserov. — Bratislava: 20.00 Wagnerjev večer. — Köln—

Šport v olimpijskem letu

Pozornost vsega športnega sveta v preteklem letu je bila obrnjena na Garmisch-Partenkirchen in Berlin. V teh krajih so se namreč vršile IV. zimske in IX. letne olimpijske igre. Bile so rekordne priprave, doseženi so bili rekordni uspehi, Nemčija kot prirediteljica zadnje olimpijade, pa tudi v napravah ni prekašala samo drugih narodov, ampak celo samo sebe. Prerokovali smo velike stvari, toda dogodilo se je nekaj, kar se niti slutiti ni dalo: doživeli smo na športnem polju dogodka, ki so presenetili celo največje optimiste.

Ze na predzadnji olimpijadi v Los Angelesu v letu 1932 so trdili nekateri dobri poznavalci športa, da preko mej, ki so jih tam postavili najboljši športniki sveta, ne bo šlo več naprej. Tedaj se je celo trdilo, da se nekaterim rekordom na ameriških tleh zadnjikrat prikloni luč in da se bodo odeslej držali še in še. In v kakšni zmoti so bili oni preroki, nam najbolj jasno dokazuje zadnje srečanje narodov v Berlinu, ki so sestali v rekordnem številu, da se v plemeniti borbi bojujejo za olimpijsko čast. Poglejmo malo, kako je bilo in kakšni uspehi so bili doseženi. Začnimo kar pri

lahki atletiki,

ki tvori jedro vsakih olimpijskih iger in ki jo zaradi tako lepih in tako vsestranskih športnih panog, ki jih vsebuje, po pravici imenujemo tudi kraljico športov. Obenem z olimpijskimi uspehi bomo upoštevali še druge uspehe, ki so bili doseženi na letošnjih lahkoatletskih prireditvah, saj so najtežje povezani z olimpijado, ker so bili doseženi tik pred ali po berlinski olimpijadi po atletiki, ki so sodelovali na njej ali pa so se vsaj pripravljali zanjo. Nič manj kakor

22 novih svetovnih rekordov

je bilo postavljenih v lahki atletiki v preteklem letu in sicer 13 na olimpijskih igrah, 9 pa pred njo ali kasneje. Torej 22 krat je bilo treba popraviti listo svetovnih rekordov, dočim so ji morali v Los Angelesu »samo« 13 krat spremeniti lice. Kljub temu, da je še vedno največji vredni rekord Američana Tarranceja v suvanju krogle, ki jo je zalučal 17,40 m daleč, je rekordni uspeh njegovega rojaka Forresta Townsa v teku čez zapreke na 110 m na tako odlični višini, da mu skoraj ni najti primera. Za omenjeno progo z zaprekami je porabil ta odlični tekalec samo 13,7 sek. Izborjen je dalje nov svetovni rekord v desetorboju in bi se dal edino ta primerjati z omenjenim rezultatom, zlasti še zato, ker mora pokazati desetorbojnik vrhunske sposobnosti v desetih disciplinah.

Pa si oglejmo kako izgledajo novi rekordi in v katerih disciplinah:

400 m: 46,1 Williams (Amerika) 19. junija v Chicagu;

1500 m: 3:47,8 Lovelock (Novi Zeland) 6. avgusta v Berlinu;

2 milj: 8:58,4 Lash (Amerika) 13. junija v Princetownu;

20 km: 1:04,2 Zabala (Argentina) 10. aprila v Monakovem;

110 m, zapreke: 14,1 Forest Towns (Amerika) 19. junija v Chicagu;

skok v višino: 2,07 m Johnson in Albritton (oba Amerika) 12. julija v New Yorku;

troskok: 16 m Tajima (Japonska) 6. avgusta v Berlinu;

štajeta 4×100 m: 39,8 Amerika (Owens, Metcalfe, Draper, Wyckoff) 9. avgusta v Berlinu in desetboj: 7900 točk Morris (Amerika) 7. in 8. avgusta v Berlinu.

110 m zapreke: 13,7 Forest Towns (Amerika) 27. avgusta v Oslu;

800 m: 1:49,7 Cunningham (Amerika) v avgustu v Stockholmu;

2000 m: 5:20,4 Szabo (Madžarska) 4. oktobra v Budimpešti;

3000 m: 8:14,8 Höckert (Finska) 16. septembra v Stockholmu;

2 milj: 8:57,4 Höckert (Finska) 24. septembra v Stockholmu;

7 milj: 34:46,8 Ieo Hollo (Finska) 29. septembra na Finskem;

8 milj: 40:00,2 Ieo Hollo, tudi takrat;

9 milj: 45:13 Ieo Hollo tudi takrat in 15 km: 46:15,4 Ieo Hollo tudi takrat;

4×400 y: 3:10,6 Anglija, 15. avgusta v Londonu;

4×880 y: 7:35,1 Amerika, 15. avgusta v Londonu;

4×1 milj: 17:17,2 Amerika, 15. avgusta v Londonu in kopje: 77,23 m Matti Järvinen, 18. junija v Helsinkih.

In naša lahka atletika?

Če vzamemo lahko atletiko v naši ožji domovini, moramo priznati, da je slovenska lahka atletika lepo napredovala. In to v vsakem pogledu, kvantitativno in kvalitativno. Seniorji se niso držali samo na svoji višini, ampak so podrli nekaj državnih rekordov. Na drugi strani so pa dobili nekateri klubi v svojih juniorjih take naslednike, ki nam jamčijo za boljše uspehe v bodočnosti. Če pa pogledamo na splošno lahkoatletski šport, se ne moremo zadovoljiti z njim. K temu so brez dvoma mnogo pripomogle nezdružne razmere, ki so vladale v zadnjem letu v tej športni organizaciji, poleg tega pa so padli letošnji uspehi pod prejšnji nivo. Z neuspehi na olimpijadi smo začeli, še huje š odudarec so nam zadali Grki v Zagrebu v dvoboju Jugoslavija : Grčija, največji neuspeh smo pa doživeli v Atenah na VII. balkanijadi. Obdržali smo sicer res svoje drugo mesto, toda, če pomislimo, da smo se preje borili z Grki za primate, sedaj smo si pa z največjo težavo komaj priborili drugo mesto, potem moramo priznati, da je bilo preteklo leto za našo vsedržavno lahkoatletiko vse preje kot zadovoljivo. Upajmo, da se bodo razmere v našem lahkoatletskem športu tako uredile, da bomo čez leto dni lahko podali ugodnejšo bilanco.

Zimski šport

je bil v pretečni sezoni pod vtiom velikih borb v Ga-Pa, kjer so se vršile IV. zimske olimpijske igre. Tu lahko zabeležimo vselejše podatke, kajti tudi naši uspehi med najboljšimi narodi sveta so bili povsem zadovoljivi in razveseljivi, kajti z uspehom našega Pračka v alpski kombinaciji smo prav lahko zadovoljni, in še drugačna bi bila slika, ako ne bi imela Heim in Znidar smole. Izborbo smo se odrezali v štafetnem teku na progi 4×10 kilometrov, kjer se je najbolj odlikoval naš Smolej in kjer smo dosegli 10. mesto. Najvneteljša točka tega svetovnega tekmovanja za nas pa je bilo maratonsko smučanje na 50 km, kjer nam je naš odlični zaostopnik, Slovenec Smolej priboril v najhujši konkurenci 10. mesto. Pa ne samo to, on je bil drugi najboljši Srednjevropjec, kar je uspeh, ki ga nismo pričakovali in uspeh, s katerim smo se v tej disciplini močno približali Severnjakom.

Sicer pa so imeli glavno besedo pri zimski olimpijadi tudi tokrat severni narodi: v ekotih je prednjačil znani Birger Pihud, v umetnem drsanju

žensk pa njegova rojakinja Sonja Hennie, pri moških pa je zmagal zopet Dunajčan Karl Schäfer.

V Planici so skakali 101 m

Največji športni dogodek doma so bili skoki na edinstveni mamuteki skakalnici v Planici, ki je dvignila toliko prahu po vsem športnem svetu, zlasti pa pri Norvežanih, ki so svojim skakalcem zadnji trenutek prepovedali skakati, kljub temu, da so bili v Planici. Toda, šlo je tudi brez Norvežanov, kajti Avstrijec Bradl je skočil 101 m in s tem postavil nov svetovni rekord in je on tudi prvi skalelec na svetu, ki je plaval sto metrov s smučmi v zraku. In tudi naši, sicer maloštevilni skakalci so se odlično držali; kajti Novšak je s skokom 89 in pol metra postavil nov jugoslovanski rekord, upamo pa, da letos potege na 100 m. Sicer se bo odeslej imenovala ta nova športna panoga smučsko letenje, za ljudi pa je vseeno ali gledajo »letenje« ali skakanje, želja vseh je samo, da bi bila letos Jugoslavija ona, ki bi potolčila Bradlov rekord. Pa preidimo na tretjo najvažnejšo športno panogo, na

plavanje,

ki se je letos tudi v naši banovini vrtelo v glavnem okrog olimpijade. Na olimpijadi je bil od naših najboljših skalelec Zihlerl, ki se je v težki mednarodni konkurenci odlično odrezal v ekotih z deske. S stopa se še ni mogel uveljaviti pred svetovnimi mojstri. Drugi naš najboljši zaostopnik je bil Wilfan. Na olimpijskih igrah pa je imel športni svet priliko videti svetovno elito v vodi, ki

Hrbtni krawl

je dosegala neverjetne uspehe. Ogorčene borbe na življenje in smrt so se odigravale v plavalnem stadionu in svet še kaj takega ni videl in ga menda zlepa ne bo, kajti prihodnja olimpijada bo na Japonskem, ki je zlasti Evropejcem zelo od rok.

Doma pa je plavalni šport nekoliko zastal, kar zanj ni pravega zanimanja. Res je pomanjkanje plavalnih bazenov, vendar je na drugi strani tudi res, da se celo v krajih, kjer imajo dane vse pogoje, ta lepa in zdrava športna panoga ne more razviti. Veliko hih smo opazili v pretekli sezoni pri naraščanju, ki se je zelo skrdil. Naraščaj je za vsak pokret vitalnega pomena in če ne bomo skrbeli zanj, ne bomo mogli doseči nikdar pravih uspehov in naj se pri seniorjih še tako trudimo. Skrb za plavalni naraščaj naj bo geslo plavalnih organizacij v bodoče sezoni. In končno naj se dotaknem še

telovadbe,

ki je v naši državi najbolj razširjena med vsemi športi, med slovenskim narodom pa najpriljubnejša panoga telesnih vaj sploh. Na berlinski olimpijadi je bil namreč tudi na tem polju dosežen rekord in to v udeležbi, kakor v uspehih. Saj smo se prav pred kratkim doživljali dobo, ko so gotovi krogi vsevprek pripovedovali, da se je telovadba prežvela, da ni več sodobna itd. Najhujši val v tem pogledu je prišel leta 1925 iz Nemčije, kjer se je znašlo v povojnih letih polno propagatorjev moderne telesne kulture, ter so enovali razne sisteme, med katerimi je res nekaj dobrih, večina teh pa je tako preminula, kakor se je pojavila. Danes namreč zopet prevladuje zmerna in pametna struja ne samo v Nemčiji, kjer je telovadba na tako visoki stopnji, temveč povsod tam, kjer so uvideli veliko korist, ki jo ima mladina od telovadnih telesnih vaj.

Berlinska olimpijada je presenetila v tem pogledu celo največje optimiste. To kar so tam izvajali največji mojstri sveta, se ne da popisati. Pa ne samo Nemci, ki so zasedli prvo mesto ter Švircarji, Finci, Čehi, ki so znani kot dobri telovadci, temveč tudi drugi, posebno Japonci, ki so se privikar pojavili v svetovni telovadni tekmi, so izvajali stvari, da je včasih celo ostro sodnikovo oko zastalo.

Bilo je tako, kakor smo dolgo pred olimpijado napovedovali: Nemci in Švircarji se bodo bo-

Premet naprej z droga (Varšek).

Foto I. K.-er.

čili za 1. mesto, v ospredje bodo prišli še Finci in Čehi. Največji uspeh Jugoslavije in edino odlikovanje, ki ga je naša država izvojevala na teh igrah, je dal rezultat telovadca Štuklja, ki si je z drugim mestom na krogih priboril srebrno kolajno. Topot so imele tudi ženske težke vaje, v katerih so pokazale veliko svojo telesno sposobnost. V poljubnih sestavih so pa deloma močno preokorale meje ženske telovadbe in nekatera dekleta so bila preveč »moška«.

V telovadbi je mesto za naš narod in telovadba je ona panoga, ki nam poleg tega, da je najboljše sredstvo za pravo telesno vzgojo, daje največjo garancijo za dobre uspehe na mednarodnih in olimpijskih igrah. Kar je starega, okostenelega in neodobnega je treba izločiti, potem pa vso stvar tako urediti, da jo bo lahko vsakdo, ki ima veselje do nje, nemoteno gojil in naša telovadba bo zopet doživela višino, da bo odločilno posegala v prednje vrste narodov.

Nogomet

je največja rak-rana na našem športnem telesu. Temu seveda ni kriva nogometna igra kot taka, ampak vodstva, in šele v drugi vrsti igralci. Lepo je že dandanes število nogometnih klubov v državi in naši ožji domovini, toda žal se tudi število nezdravih pojavov in izpadkov s podvojenim, potrjenim številom množi. Kam bo to dovedlo, kako se bo stvar končala, je danes težko reči. Brez vsakega idealizma gredo igralci kakor oni, ki jih vodijo čez drn in strn in pri tem niti najmanj ne pomisljajo na pravo vlogo športa. Zato danes ne moremo drugega reči kakor to: dokler bodo v nogometnem športu take razmere, dokler bo tam tako malo idealizma, dokler bo vladal v nogometnih vrstah tak materializem, dotlej ga ne moremo priporočati. Kjerkoli morete, ustanavljajte raje druge sekcije in se izogibajte nogometu dokler morete. Če ga pa imate ali ga zaradi pritiska članstva morate ustanoviti, tedaj pa vaje v železne roke, ki bodo znale napraviti in vzdržati potreben red v nediscipliniranih nogometnih vrstah. Če pogledamo še enkrat na kratko na naš

slovenski šport v preteklem letu

pridemo do zaključka, s katerim se ne moremo zadovoljiti. V eni ali drugi panogi zaznamujemo napredek, v nekaterih (lahkoatletiki) celo prav lep, drugod pa se pojavi pred nami prav žalostna slika. V splošnem imamo še dokaj veliko število plavalcev ali boljše kopalcev in smučarjev veliko, toda resnih in pravih športnikov je prav malo. Saj ni treba, da bi moral vsakdo, ki se bavi s športom tudi tekmovali, saj končno to tudi ni namen športa, toda splošno se opaža, da število tekmovalcev v gotovih športnih panogah, in to zlasti v plavanju in smučanju pada. To je slabo znamenje, ki zahteva temeljite remedure v našem športnem gibanju. Mladina mora biti borbeno, mladina mora imeti pred seboj vedno nek določen cilj in to so v športu ravno tekme — za katerega se mora pripravljati z dolgotrajnim in resnim delom. Če uganja šport tja v en dan, postane brezbržna, lena in neuporabna tudi za svoje poklicno delo. Preveč tava dandanes ta mladina po igriščih po cele ure in popoldneve, mesto, da bi v

Ženski šport na napačni poti

Pod gornjim naslovom je g. dr. Aleksander Hartwich napisal zelo zanimiv članek v dunajskem »Sporttagblatt-u«, katerega zaradi važnosti in aktualnosti ženskega športa podajamo tudi našim čitateljem. Pisec je glede tega povedal to-le:

Kdor se udeležuje 35 let na športnem polju, kakor pisec teh vrstic, ima tudi pravico presoati dosežani razvoj ženskega športa in to tembolj, ker ga je doživel prav od prvega početka. Nekdaj so se ženske udeleževale samo v dresanju, plavanju, tenisu in jahanju. Zena, ki se je tedaj bavila s športom, je bila gotovo osebnost, kajti ni ji bilo lahko odtegniti se družini in družbi ter se posvetiti »neženskem« športu. To se je medtem zelo spremenilo in danes skoraj ne dobimo dekleta, ki se ne bi bavila z enim ali drugim športom. Seveda, ne sme se me pa napačno razumeti: pozdravljam to postopanje iz vsega srca iz moralnega in zdravstvenega stališča. Življenje stavi moderni ženi zahteve, o katerih se nam preje niti sanjalo ni, in borba za življenjski obstoj tudi ženi ni prizanesla, da pa se mora vztrajati in se uveljaviti, pa so ji potrebne telesne vaje, katere poznamo v športu.

Zal pa razvoj ženskega športa ne gre po idealni poti, kar sem prav posebno opazil na zadnji zimski in letni olimpijadi. Zato je potrebno, da

uberemo novo pot,

ker po sedanjem ne moremo več naprej. To velja v prvi vrsti za lahko atletiko. Kakor znano so dali tu ženski razne koncesije, njeni dike in krogle so lažje od moških, proge za teke so krajše in vztrajnostni športi so za ženo izločeni. Da pa to še vseeno ne zadostuje za harmoničen razvoj telesa, kar pričakujemo od športa, so najhujše pokazala razna ženska lahkoatletika tekmovanja. Ne glede naKoubkovo — in še marsikako ime bi se dalo tu omeniti — dosegaajo dekleta pri tekmovanjih marsikdaj izborne uspehe, toda to gre brez izjeme na račun važnih ženskih kvalitativ. Lepota in gracionost eta prepustila svoje mesto sili in vztrajnosti in v posledku tega pride do

Izraza v nasprotnem smislu,

kajti, in to se ne da nikdar dovolj poudariti: pravo poslanstvo in letošnja največji cilj žene je materinstvo. Zato je torej za posamezno dekle kakor za ves narod enako napačno in enako škodljivo, če se vzgajajo pri ženskah moški tipi. Neki slavni ženski zdravnik je nekoč rekel: Mi ne potrebujemo žene s trdo, temveč v elastično muskulaturo, kar bi se po športno reklo ne najhitrejši in najmočnejši, temveč mehko in gibčno.

Na te stvari so že opetovano opozorili športni zdravniki, toda dosedaj brez uspeha. To pride od tega, ker nismo nikdar odkrito priznali, kaj bi se lahko napravilo proti napredujočemu atletiziranjju deklet. Imamo namreč izborna sredstva za dosego resnično harmoničnega telesa pri dekletih. Ta obstoje v tem, da naj bi se

tekme v posameznih panogah odpravile

in se naj bi vršila odeslej le tekmovanja v več panogah. Ne grem tako daleč, kakor Nurmli, ki hoče, da naj bi se iz ženskih športnih panog izločil sploh ekot v daljavo in višino ter tek čez zapreke, temveč sem zato, da se iz sedanjega lahkoatletkega programa obdrže ekotki, teki na kratke proge, tek čez zapreke in metanje kopja, več pa ne. Zraven bi pa dal za dekleta gimnastiko,

Sv. Janex ob Bohinjskem jezeru.

pičlih dveh urah absolvirala par športnih vaj, ki so ji potrebne za krepitev volje in zdravja in končno tudi za tekme.

Je pa iskati v tej brezbržnosti vzroke tudi v prepogostem tekmovanju. To je druga velika hiba v našem športnem življenju. Sicer v tem pogledu tudi drugod po svetu ni boljše, toda če se bomo s tem tolažili ali če bomo po slabem vzorcu drugih narodov hoteli zagovarjati svoje stališče po pogostem tekmovanju, bomo našemu športu zelo, zelo škodovali. Samo pomislimo

kaj je prav za prav športna tekma.

Športna tekma ni nič drugega kakor to, da se prvič preizkusijo uspehi posameznih športnikov ali moštev, drugi pa morajo ti ljudje običajno pred javnostjo pokazati višek svojih telesni sposobnosti, katere so si priborili tekom dolgotrajnega in pridnega dela na športnem polju. Kdor je stal in se stoji v vrstah aktivnih športnikov, kdor se je kdaj pripravil za kako tekmo, ta bo vedel povedati, kaj se pravi pripravljati se za tekmovanje. Kdor torej ve, koliko časa, telesnih in duševnih sil zahteva prava priprava za tekme, ta bo moral ugovarjati preprostemu tekmovanju. Ne smemo se tu premotiti od profesionalcev. To je njihov kruh in zato je njihova briga samo za tekme, vrhunske tekme, ki pa imajo a pravim športom samo toliko skupnega kakor nogometni igra in žoga. In končno so tudi profesionalci samo ljudje, pri katerih gre tudi samo do gotove meje. Zato gledajo, da si v par letih, ko so na višku in dokler jih lahko uporabljajo, toliko pridelajo, da so preskrbljeni za celo življenje.

Šport na široko

mora biti naše geslo v nastopajočem letu. Le tako bomo pravilno delovali na športnem polju in le na tak način bomo pravilno pojmovali športno idejo. Tekme omejiti na minimum, ves športni aparat pa je vpriči za propagando športa in telesne vaje vsega našega naroda. Stare napake odpravljati, novo generacijo vzgajati v pravem športnem duhu in naša športna bilanca se bo od leta do leta popravljala v vsakem pogledu.

I. K.-er.

izvirno objavljeno v reviji v

telovadbo in ritmične vaje in bi morale tekmovati v vseh teh omenjenih panogah, ki bi se tudi ocenjevale kot celota. Da bi bilo to mogoče, razvidimo najbolj iz drugih športnih panog, saj tudi moderna smer telesne vzgoje daje prednost tekmovanju, ki sestoji iz več športnih panog. Izvedljiva bi bila taka spopolnitev sedanjega lahkoatletkega športa, in panoge iz moderne telovadbe lahko služijo tu za vzgled. Potrebno bi seveda bilo na polju gimnastike in ritmične sestavi obvezne vaje, v tekmovanjih bi pa bilo zahtevati še poljubne vaje.

Ta predlog se mi zdi vseskozi izvedljiv, da damo ženskemu športu novo, pravilno smer. Kajti z njo bomo na eni strani omejili ali zadržali pretirani atletski razvoj telesa, na drugi strani bomo pa zavirali pretirano vitko linijo plešak. Dekleta in žene, ki hočejo doseči pri takih mnogobrojnih kake uspehe, morajo napraviti vsestransko in res harmonično telesnovožjno šolo.

Kot športni zdravnik imam še več predlogov, ki bi jih bilo uveljaviti proti sedanjemu načinu ženskega športa. Popolnoma pravilno — kakor sem že preje rekel — smo

vedno odklanjali vztrajnostne športe.

Toda in to mi je naravnost uganka, se še vedno in vedno zahtevajo od plavalc in to celo v njihovi nežni mladosti, vztrajnostno plavanje na dolge proge. Tako imamo na primer razna plavanja preko jez, morskih ožin. Temu morajo klubi in zveze enkrat energično napraviti konec. V smučanju tekmovalni red za dekleta ne pozna teka na dolge proge, kar je vse hvale vredno, toda pustijo pa na drugi strani dekleta, da tekmujejo v smuku na letih progah kakor moški, četudi vsakdo, ki se razume na to, dobro ve, da smuk prav tako popolnoma izrpa tekmovalca kakor tek. Današnje težje in dolge proge za smuk za ženske je treba brezpogojno skrajšati, zlasti bi pa morali posvetiti mnogo več pozornosti slalomu, ki je prav primeren za ženske. Samoočebni se pa razume, da bi morale biti tekme take, da bi morala dekleta vedno tekmovali v smuku in slalomu skupaj.

In končno bi rad zavzel še svoje stališče glede nerazveseljivega pojva najnovejšega datuma, to je glede nogometa za ženske. Tako kot se ta panoga presoja za ženske s športnega stališča, tako ga je treba tudi z zdravniškega stališča brezpogojno odkloniti.

Nogomet v nobenem pogledu ni ženski šport.

Nasprotno pa bi najtolepeje pozdravil razne druge igre z žogami, ki igrajo v moderni telovadbi jako važno vlogo, in katere bi bilo gojiti mnogo bolj kot doslej.

Ženski šport je dosegel danes kvantitativno in kvalitativno visoko stopnjo. In ravno ta ugotovitev dokazuje, da je treba pravega cilja, pravega vodstva ter zdravniškega nadzorstva, ako nečemo škodovati moči in zdravju, ki je za posameznika in za ves narod največjega pomena.

K gornjemu članku nimamo drugega pripomniti kakor to, da se v celoti etrinjamo z njim. Za naše razmere sicer še ne pride v poštev, ker je naš ženski šport popolnoma na tleh in se zaenkrat še nimamo bati pretiravanja. Pač pa je prav, da gledamo takoj v začetku na to, da ga pravilno usmerimo. Ravno sedaj, ko se dela na tem, da se tudi ženski šport pokliče k življenju, bo stvar postala aktualna.

KULTURA

Bilanca slovenskega knjižnega trga v l. 1936

Kakor je že pri nas navada, se ob koncu leta radi oziramo nazaj na delo v preteklem letu, da vidimo, kaj nam je prineslo ter kaj nam je potrebno za bodoče. Tako bilanco bi hoteli podati za letošnji knjižni trg, morda bolj pregled, kakor pa dokončno oceno. Tudi si ne lastim, da je material popoln — nočem podati znanstvene statistike —, dasi sem prepričan, da se mi bo posrečilo podčrtati najvažnejše prinose letošnjega

I. Slovenska publicistika

Sodobnost oblikuje največ dnevnica tiskana beseda, publicistika in žurnalizem. Ni pa mogoče strogo ločiti publicistike od žurnalizma, ki se med seboj prepletata, kajti žurnalizem — časopis — že dolgo tudi pri nas niso več samo zbirka najvažnejših in najnovejših novic, pridobljenih na kolikor mogoče hiter način in objavljenih v čim hitrejšem razdobju, — to vlogo prevzema v svetu zdaj že radio, ki rabi manj tehničnih pripomočkov, kakor časopis —, temveč prevzemajo ti časopisi v svoje predale tudi že čimveč publicističnih aktualnih člankov, ki naj popularizirajo znanstvene pridobitve ter tudi strokovno posegajo v dnevno usmerjevanje narodne kulture. Tako obsegajo naši listi poleg anonimnega in evropsko internacionalnega novičarstva — ki se seveda še vedno bistveni del dnevnika — tudi poročila posameznih odgovornih strokovnjakov — gledaliških, koncertnih, gospodarskih, umetnostnih itd. — ter tako hitreje in uspešneje posegajo v živo sedanost, kakor morda revije, ki so tehtnejše, pa tudi počasnejše. Ne tožijo zaman tudi pri nas, da časopisi prevzemajo vlogo revij.

Po statistiki, ki sem jo napravil na podlagi uradnih zapisov v licejki, smo imeli Slovenci ob začetku letošnjega leta 6 dnevnikov, 26 tednikov, 15 štirinajst-dnevnikov in 117 mesečnikov, torej skupaj 164 števil. Podobna statistika v lanskem Vodnikovem koledarju jih je pokazala 165, pri tem pa še omenila 4 slovenske dnevnike v Ameriki (Obzor, Enakopravnost, Prosveta, Amerikanski Slovenec). Ker je letos en dnevnik pri nas prenehal (Glas naroda), smo imeli Slovenci ob koncu tega leta 5 dnevnikov: »Slovenec«, »Slovenski dom«, »Jutro«, »Slovenski narod« in »Jutro večernik«. Kar se tiče drugih tednikov in štirinajst-dnevnikov, ki jih je nekaj prenehalo (Bojevniki, Ljudska pravica, Akademski glas, itd.), pa so nastali tudi novi (Zbor, 1551, Stara pravda, Slovenska zemlja, Mi Bežigradjci, Brazda, itd.). Dobro statistiko teh sprememb daje »Straža« v viharju z dne 18. nov. 1936. Značilno za to leto pa je, da je nastalo vse polno podeželskih časopisov, tako na Jesenicah »Na mejah«, v Kamniku hodčorovska »Edinost«, v Celju »Zagorski zvonovi«, v Rajhenburgu »Na prijatelje« itd. To je znak, da se podeželje probuja ter da hoče priti tudi ono do glasu v slovenski publicistiki: najznamenitejša ugotovitev v časopisju letošnjega leta.

1. Dnevniki

Kakšnega tipa so naši dnevniki? »Slovenski dom« in iz nasprotnega tabora »Slovenski narod« ter »Večernik« so resda zgolj novičarji, tip repertenzialnih časopisov, ki poročajo v najhitrejšem času senzacionalno napisano najnovejšo vest. To so prave kronike vseh vrst, ki jim ni glavno ideološko usmerjenje bralcev, temveč serviranje novice, zanimivega dogodka. »Toda« »Slovenec« in »Jutro« pa že hočeta po zgledu zapadne evropskih časopisov dajati smer dogodkom, komentirati iz svoje ideologije svetovne dogodke (redni uvodniki) ter vzgajati občinstvo v svojo svetovno naravno smer. Poleg tega pa jim ni samo novičarstvo namen, temveč dajata vedno večji poudarek tudi na publicistiko, na odgovornost člankarjev, na globokjši izraz celokupnih političnih, gospodarskih in kulturnih potreb naroda. Oba sta tipa svetovno nazorno opredeljenih listov, kar daje barvo vsem njihovim člankom.

2. Tedniki in štirinajst-dnevniki

Tedniki so povečini kulturno politična glasila posameznih opredeljenih skupin, oz. glasila posameznih organizacij. Tako je »Domoljub« glasilo Kmečke zveze, »Straža« v viharju radikalne katoliške akademске mladine, »Slovenski gospodar« zastopa koristi kmetstva na Stajerskem, »Prekmurske novice« v Prekmurju, »Delavska pravica« interese delavstva JSZ, »Delavska fronta« katoliških delavcev v Mariboru itd. To so zastopniki lokalnih teženj (>Gorenjec«, »Koroški Slovenec« itd.). Prav tako tudi drugi tedniki, n. pr. »Slovenija«, glasilo skupine slovenskega izobraženstva, zavzemajoče se za popolno kulturno avtonomijo, ter v tem oziru stojimo na isti straži. »Pohode« je glasilo Narodne obrane, koketirajoča z jugoslovanskim fašizmom, »Slovenska zemlja« z mačkovstvom, »1551« glasilo marksističnih akademikov, kakor tudi »Delavska politika«, dočim je »Kmetijski list« glasilo Pučeljevo. Tako so barve naših tednikov, med katerimi so tudi verski listi (Nedelja), ali stanovski (Učiteljski tovariš) ter v resnici strokovni (>Trgovski list«, »Radio-Ljubljana« itd.), kakršni so tudi večinoma vsi naši štirinajst-dnevniki.

3. Mesečniki in četrtletniki

Mesečnikov in kvartalnikov je pri nas zelo veliko (117!) ter jih seveda v takem pregledu ne morem podrobneje opredeljevati. Med njimi so znanstvene revije kakor »Geografski vestnik«, »Bogoslovni vestnik«, »Etnolog«, »Prirodoslovne razprave«, »Časopis za zgodovino in narodopisje«, »Časopis muzejskega društva«, »Zdravniški vestnik«, »Zbornik za umetnostno zgodovino«, »Kronika mest« itd. To so revije, ki stojijo na visoki znanstveni stopnji ter strogo varujejo svojo znanstveno objektivnost ter bi zaslužili — kot ognjišča znanosti — vso podporo naše javnosti. Prav tako je večina drugih mesečnikov gospodarsko strokovnega značaja, določeni samo za specialne stroke, tako n. pr. odlična revija »Plavinski vestnik«, ali da navedem samo nekatere: »Proteus«, »Čebelar«, »Lovec«, »Rejec domačih živali«, »Zivalce«, »Obrtnik«, »Kmetovalec«, »Gasilce«, »Hmeljar«, »Poštare«, »Sadjar«, »Elektrotehniški vestnik«, »Zdravje« itd. Teh strokovnih listov je nad 50 — znak, da ima skoraj vsak stan svoj list! Tudi znak slovenske kulturnosti.

Posebej pa bi označil tiste liste, ki svetovno nazorno živo oblikujejo svojo skupino, kateri so

namenjeni. Tako imamo katoliški za najmlajše zdaj fuzijo Angelika in Lučke z neba v listku »Lučka«, potem »Zamorčica«, »Mladega junaka«. Za večje že »Vrtec«, ki vzdržuje ravnotežje z »Zvonikom«, ki težeje pa z »Razoric« in »Našim rodom«, ki so namenjeni že bolj meščanskošolski mladini ter jim ni nimamo postaviti ničesar nasproti. Za dijake skrbita v dušnopastirskem oziru »Naša zvezda« (za dijake, za dijakinje), »Mi mladi borci«, v umskovzgojnem pa »Mentor«, ki je lahko ponosen na svojo lepo tradicijo. Katoliška dekleta imajo »Vigred«, ki se skuša dvigniti iz nekega sentimentalstva, ki se jo je polakčalo, v stvarni ženski list, kakor ga imajo pripadnice drugega nazora v »Ženskem svetu«. Fantje imajo »Kres«, dočim agraristična Zveza kmetičkih deklet izdaja »Brazdo«. Naši nameščenci pa imajo glasilo »Bodočnost«.

Družinam pa je posvečena revija »Mladika«, ki je res odlično družinsko čtivo ter vsebuje tudi že klene slovenske pripovedne umetnine, s katerimi prehaja že v umetnostne revije. Posebno priznanje zasluži njena umetnostna, slikarska vzgoja. Z njo ne morejo niti od daleč konkurirati nasprotne revije »Žena in dom«, ali »Domači prijatelje«, ki spadata še vedno med lahke liste, ali »Grudac«. Z »Mladiko« pa sem tako že prešel mejo, ki pelje v izrazito literarno publicistiko. Toda prej bi rad na kratko označil še eno panogo najbolj razširjenega slovenskega časopisja: nabožno publicistiko.

4. Nabožno časopisje

Pri tem odstavku bi opozoril bralce na št. 7-8 duhovniške revije »Vzajemnost« iz leta 1934, kjer jih je navedenih verskih in cerkvenih listov ravno 30! To so mesečniki za religiozno življenje, kakor »Bogoljub«, najbolj razširjen slovenski mesečnik, glasilo slovenskih kongregacij, dalje nabožni list jezuitov »Glasnik presvetelega Srca Jezusovega«, frančiškanov »Cvetje z vrlov sv. Frančiška«, lazaristov »Katoliški misijonik«, cistercijanov »Kraljestvo božje«, eden najboljših naših religioznih listov, salezijancev »Salezijanski vestnik« itd. itd. Poleg teh je največ verskih listov podeželskega značaja, glasila raznih far (Kranjski zvon), cerkva in kongregacij itd. V Ljubljani je letos izšla tudi prva številka svetovnega katoliškega

glasila »Regnum Christi«, ki naj postane svetoven list! Pri tem bi opozoril, da je večina teh listov namenjena ljudstvu, dočim inteligenca pogreša resničnega religioznega liturgičnega časopisa, namenjenega njenim potrebam, kajti »Čas« je publicistična revija za vsa pereča vprašanja. »Bogoslovni vestnik« pa je že strokovna revija.

5. Kulturno nazorne in literarno umetniške revije

Med prvimi moramo omeniti znanstveno revijo Leonove družbe »Čas«, ki je prestopilo že trideseto leto, in s katoliškega stališča motri vsa pereča socialna, gospodarska, vzgojna, filozofska, politična, kulturna itd. vprašanja ter jih rešuje za današnji čas, kakor jih na svobodomiselnih straneh rešuje revija »Delo in misel«, glasilo svobodomselnega starešinstva. Tu bi omenil tudi mesečnik »Ljudski oder«, ki hoče naše gledališko udejstvovanje prežeti s katoliškim duhom ter vztrajno išče novih oblik sedanjemu katoliškemu kolektivnemu teatru, seveda ne vedno s posrečenim uspehom. Omenjal bi mesečnike kakor »Književnost« ali »Svoboda«, izrazito marksistični reviji. Literarna revija pa je že »Modra ptica«, dasi dela vsebolj videz irgovskega glasila svoje založnice v takem smislu, kakor v manjšem obsegu za Mohorjevo družbo »Književni glasnik«, ali »Vestnik Jugoslovanske knjižarne«. V Mariboru je Rehar ustanovil svojo revijo »Piramides«, ki naj predstavlja nadstrankarsko, a slovensko usmerjeno udejstvovanje Stojicev, ki pa ni dala pomembnih literarnih plodov.

Pravo lice slovenske književnosti se odraža (poleg Mladice in Modre ptice v treh literarnih listih: v »Domu in svetu«, ki stopa z letošnjim letom v pideseto leto, v »Ljubljanskem zvonu«, ki je še starejši, ter »Sodobnost«, ki se je ločila od Zvona pred štirimi leti. Če se je letos »Ljubljanski zvon« nekako pomladil, se je vendar zlasti v početnih številkah odločno usmeril v marksizem, ki ga z neko vehementno ofenzivo izpoveduje, dočim pa ima tudi smisel za zgodovinsko problematiko. »Sodobnost«, prav tako marksistična revija, dela videz najbolj sveže in aktualne revije, ki se bori proti romantičnemu gledanju na vse probleme, ter zlasti socialne, vsake probleme gleda z nesentimentalno stvarnimi očmi, vendar se njegovi članki najbolj bližajo dnevniškemu slogu. Obe pa je lasten materialistični socializem in umetniški naturalizem. »Dom in svet«, kot katol. revija seveda ne more v naturalizem, ter zato stoji morda današnjemu modnemu času nekako ob strani, je pa zato tembolj potreben, da varuje idealistično duhovnost tudi v današnjem materialističnem valu. On predstavlja sedanjo tragiko religioznega človeka, ter skuša pravi iz te tragike ustvarjati kulturne vrednote iz duha. Med naturalističnimi vrstnicami je glasnik idealističnega človeka, in če morda po mnenju nekaterih nima sedanosti, kakor je bil pred desetimi leti, ima bodočnost. V teh revijah se bolj kakor v samostojnih knjižnih izdajah zrcali pravo stanje slovenske kulture in literature, zato se bomo nanje še povrnili.

II. Knjige

1. Izvirna slovenska književnost

a) pesništvo.

Povsem nove izvirne slovenske pesniške zbirke pravzaprav v tem letu nismo dobili nobene. Najvažnejša pesniška knjiga tega leta je nedvomno »Zbrano delo Otona Župančiča«, ki je izšlo v treh delih v uredništvu J. Vidmarja ter vsebuje vse dosedanje njegove zbirke, pa se bo po potrebi še nadaljevalo. Druga zbirka pa so »Pesmi Pavla Golice«, ki so tudi nekakšna antologija iz prejšnjih del, dasi je v njej nekaj tudi prvkrat objavljenih pesmi. Prav tako je M. Borštnikova samo izbrala delo Vide Jerajeva (izbrano delo), ter ji napisala lepo študijo o njeni človeški osebnosti. Tudi »Prekmurske pesmi Jožeta Baša« so starejše pesmi, ki jih je zbral V. Novak, dasi ta zbirka pomeni odkritje novega in morda enega prvih modernih prekmurskih pesnikov, ki pa je davno umrl. Stoletnika Prešernovega »Krstac« je dala prikožnost grafiku S. Gladniku, da je izdal ep »Krstac per Savizic« v lepi umetni pisavi ter bibliofilski izdaji, kakor je tudi pesnica Lili Novy za to priliko prestavila na nemško šopek njegovih pesmi (Franz Prešeren: Gedichte). Najvidnejši poklon Prešernovemu geniju pa je nova impozantna izdaja njegovih pesmi (Prešeren, I. del: pesmi, pisma), ki jih je uredil in komentiral prof. F. Kidrič. Če imenujem še prevod Lili Novyjeve »Jugoslawische Frauentyriker«, se mi zdi, da sem imenoval vse pesniške zbirke, izišle l. 1936. Kakor vidimo se ni pojavil noben nov pesnik.

Toda s tem še ni rečeno, da to leto ni rodilo pesniških umetnin. Prav v poeziji slutimo neko iskanje in prerjenje ter pogankje nove dobre poezije. Ne samo, da so naši starejši pesniki zopet prijeli za pero (Župančič: Pogovor skozi telefon), da sta Golla (Pesmi) in Gruden dala nekaj značilnih pesmi (Grlica) tudi naši ekspresionisti so začeli iskati v novo smer. Seliškar je ostal morda

še najbolj sebi zvest (Obtožena), dočim je Tone Vodnik pokazal »Pomladno pesniško« in »Mrtvi mi sosed« novo lice svoje poezije. Klopčič je klasično prevajal Heineja (Nemčija) ter napisal nekaj socialnih in otroških pesmi (Uganke), ki spričujejo zgledovanje na Župančiča, ki si ga vidno postavlja za vzor. Tudi Tauferjeva je dala nekaj pristnih ženskih verzov (Magdalena). Kocbek pa je naravnost prodorno segel v življenja zmedo ter se poizkusil v drzno realistični socialni pesmi, kar napoveduje njegovo novo pot, ki bo nedvomno uspešna, če bo znal opisno zaporednost prenikniti s sintezo pesniškega duha. Najvidnejši pesnik tega leta je bil Božo Vodusek s svojimi številnimi soneti, ki ga kažejo kot iskalec omejenih oblik — v nasprotju s Kocbekom —, stvarne, ostre in jasne misli, psiholoških zapletov in samanaliz, odkritosrčnih do nagote. Prav tako je v zaklenjene forme Prešernovega in Vodusekovega soneta stesnil svojo baročno pesem Bogomil Fatur, ki je v tem letu zapel svojo morda najlepšo pesem — ne s sonetom temveč z romantično »Serendadot«. Vodusek in Fatur predstavljata v sedanji slovenski poeziji tisto smer, ki najbolj mika mlade, nastopajoče pesnike: sonet je najbolj priljubljena pesniška oblika, ki lahko pomeni tudi vrtnilec klasični obliki, pa tudi k antičnemu načinu življenja. Med mladimi je prav »Mladika« odkrila nekaj talentov (Žitnik, Vuk, Udovč), »Zvon« pa šeliga, ki se obetajo razviti v neko impresionistično-realistično pesem, ki bo zopet opevala — čute. V pesmi gremo iz idejnih (ekspresionizem, tendenčna poezija) in psiholoških poudarkov (Vodusek) k impresiji Murnovega načina (Vuk, Udovč). Ta pot poezije pa se vidi le iz revij, ne pa iz knjižnih zbirk. Zato tisti, ki je navezan le na zbirke, slovenske pesmi preteklega leta ne more poznati. Morda bo letošnje leto dalo mladim pesnikom priložnost, stopiti tudi v zbirki pred občinstvo? Zeleli bi.

(Dalje v številki za praznik Sv. Treh kraljev.)

V letalu nad Ljubljano

Ljubljana bela ko prt bel —
kaj naj več rečem o Tvoji lepoti?
Nad Té, golobica, sem poletel
kakor na ptičji peroti.

Vzletel visoko sem v solnčni žar:
pod menoj vsa okolica plava,
čuda v oblakih je slikal slikar
tam okrog Triglava.

Imela oči si Tvojih žená,
ki plaho se s potniki ménijo.
Prekrasen julijski dan z neba
sijal je nad vso Slovenijo.

Spešnil moravski pesnik Jaroslav Marcha vzbirki »Spévi na Jugoslavijo« (Spěvy na Jugoslavii, Brno 1936), poslovenil Tine Debeljak.

† P. Peter Lippert

Na kratko smo že omenili, da je pater Peter Lippert, eden največjih sodobnih religioznih pisateljev, umrl tik pred božičnimi prazniki. Umrl je v Locarnu (18. decembra) ter je bil 21. dec. pokopan v Immensee-u, v tem lepem kraju, ki ga je opevalo že toliko nemških pesnikov, daleč od svoje domovine ter svojih sobratov. Toda ali ni zadnja njegova knjiga, ki jo je spisal za letošnji advent, nosila pomenljivega naslova: »Sam in v občestvu« (Einsam und gemeinsam)? Samotno je legel v grob, toda ostal je v zvezi z vsem občestvom živih, ki jim je znal vzbujati tako globoka religiozna videnja, tako tolažeče govoriti »Od duše do duše« (slov. prevod) in odstriti pogled v onostranstvo, kjer smo doma. V zadnjem eseju »Zagotovila« (Sicherungen) v decembrski številki »Stimmen der Zeit« je pisal: »Mi živimo sredi neizmernih globin, nevarnosti in nasprotij; toda na drugem bregu leži naša domovina in mir: tja moramo prispeti!« Zdaj je sam prispel tja, kjer je večni mir in pokoj, kjer gleda svojega Boga iz oblaka v oblake: dopolnil je svoj zemski tek.

Univ. prof. dr. Ad. Donders (Münster) je napisal o njem lep članek v Kölnske Volkszeitung, 28. dec. 1936, iz katerega posnemamo sledeče misli:

Pater Lippert je bil božji človek, popolnoma prežet paulinskega duha, ki se je potopil globoko v božje skrivnosti, ki je vedno videl svojega Boga, povsod delujočega in ki je slutil in šel zvesto tudi za vsimi ugankami in skrivnostmi neskončnega Boga, kakor vidimo v knjigi: »Človek Job govori z Bogom« (Der Mensch Job redet mit Gott). V bistvu je hotel vedno prodreti v smisel, ki ga je izrekel sv. Janez: »Bog je večji kakor naše srce«, ter se je držal besede Ekehardtove: »Ne govorite toliko o Bogu, molčite in molite Gale!« Niso ga vedno pravilno razumevali v tem, da je hotel tudi z dvomi in vprašanji vzbujati le neizmerno spoštovanje pred Nerazumljivim in Neskončnim. Lippert je bil v resnici že v svojem življenju in trpljenju »Bogogledalec«.

P. Lippert je bil tudi »človeški« človek, ne sicer v tem smislu, da bi ljudi iskal ter potreboval družbe, ne, saj se je umaknil v samotjo, ki jo je ljubil nad vse, kakor spričujejo »Pisma iz Engadin« (»Engadin-Briefe«). Dobro je vedel, kaj vse je v človeku, koliko slabosti, neumnosti, uboštva, brezobzirnosti. Toda prav zato pa je tudi spoznal kot malokateri stisko duše ter ji je kot duhovnik hotel pomoči z vsemi sredstvi. Zavedal se je poklica, da se mora žrtvovati samo zanje, zanje izgorovati vsak dan kakor sveča, zanje trpeti. Koliko je deloval v dušnem pastirstvu na svojih mestih tekom 25 let, tako v Berlinu, Münchenu, Rimu, da, celo v mestih, kamor se je zatekal zadnja leta po oddih, ki ga je bil tako potreben.

P. Lippert je bil človek besede. Sicer je sam priznaval, da mu govor le težko gre, toda — po Görresovih besedah: »Genij je marljivost!« — se je p. Lippert neizmerno trudil, da je treniral svoj govor ter ga usposobil do takega učinka, da je zajej vedno vse poslušalce, bodisi da je govoril na prižnicih v cerkvi sv. Bonifacija v Münchenu, ali sv. Hedige v Berlinu, ali pa predaval v predavalnicah in v radiu. Tu je dolgo let imel pridige, ki so se potem pokazale v tisku v lepih knjigah: »Deset zapovedi božjih« (Die Zehn Gebote Gottes), »Prazniki in veselja« (Feste und Freuden), »Čudeži in skrivnosti« (Wunder und Geheimnisse) ter »Služba življenju« (Lebensdienst). Zelo rad je prijel duhovne vaje za duhovnike, pa tudi za laike ter pač nihče ne bo mogel pozabiti njegovih globokih, toplih besed, s katerimi je tako globoko prodiral v največje skrivnosti našega bivanja kot malokdo. To je bilo pravo zajemanje iz božjih globin, razumevanje človeškega srca, dobrot, potrežljivost in ljubezen do človeštva.

Lippert je ljubil Nietzschejevo slikovitost ter njegovo izražanje. »Upam, da ga bom srečal v nebesih,« je večkrat dejal. V Lippertu je bilo mnogo pesnika, imel je živo dožemanje ter možnost živeti se v sočloveka. Kdor bere njegove spise, se ga globoko dojmijo njegova pesniška prispodoba, ki kljub svoji umetniški polnosti ohrani lehkost žive govorne besede.

Njegovo apostolstvo peresa je bilo — redko v današnjem času — apostolstvo pisma, kakor pri Sailerju, Diepenbroeku, Kettelerju. Vsi ti so smatrali pismo za najboljši način dušnega pastirstva: služiti dušam, je bil njihov cilj, ljudi pa z dobro besedo potolažiti in razveseliti, njihovo plačilo. To ljubezen do pisma je delil z Rainerjem Marijo Rilkejem, ki ga je izredno ljubil, in katerega pisma in pesmi so mu zlasti v poslednjih letih prinašala toliko duhovnega veselja.

Pater Lippert je bil mož in — otrok. »Kaj je najtežje za mojstra?« »Napisati otroško knjigo!« je nekoč vprašal in odgovoril. Pri svojem nastopu, tudi pri predavanjih in pridigah je imel nekaj skromnega, sramežljivega. Otroško veselje je bilo njegova srčna zabava: vedno je bil v bližini otrok. Še v zadnji svoji knjigi govori mnogo o otroških igrarh.

Zanimivo pa je to: pravzaprav je bil p. Lippert izolan matematičar in zvezdoslovec. Največ veselja je imel z matematičnimi formulami ter zvezdoslovnimi problemi, katerim je posvečal veliko časa. »Tu imamo v primeri z našim filozofiranjem vendarle vedno veljavne zakone in formule.« Toda prav tako močno, če ne še bolj, je bilo v njem nagnjenje k mistični kontemplaciji, poglobitvi v božje skrivnosti ter v človeško dušo. Ta njegova ljubezen k premišljevanju in poglobljanju v čudežno božjo veličino, se je javljala zlasti v zadnjih njegovih bogoslovskih knjigah »Credo« (5 delov), »Cerkev Kristusova« (Kirche Christi), »Pustolovščina življenja« (Abenteuer des Lebens), »Dvoje vrst ljudi« (Zweierte Menschen); vse dela trajne vrednosti. Pri tem pa je bil vedno kot neusahljiv studenec novih idej in novih dognanj.

Tudi v tem je bil enak R. M. Rilkeju: ni se ponavljal, kar je redkost pri tako obilni žetvi knjig. V Engadinu je hodil vedno z beležnico v pristo naravo, nevedoč, kaj bo napisal vanjo. Tako so nastala njegova »Pisma iz Engadin«. Zadnji njegovi članki v »Stimmen der Zeit« so nosili naslov »Stund um den Tisch herum« ter so bili namenjeni tistim njegovim prijateljem, ki so se zaupali njegovemu duševnemu vodstvu ter so tvorili z njim eno duhovno družino, »Einsam und gemeinsam« so se imenovali, ki so izšli v knjižni zbirki, zadnji njegovi, za letošnji advent.

Kakor blagoslovljen dan žetve je bilo Lippertovo apostolsko delo. Pred Bogom je svojo zemsko delo končal in izpolnil: Zato ga je poklical k Sebi. Samo nekaj ur boleznijo mu je zadostovalo za pravo na smrt. Njegova duša je bila pripravljena, da stopi pred Boga; kajti bila je vedno pri Njem ter je vedno prisluškavajoč in upajoč čakala pred božjimi vrati. Zdaj so se mu odprla. td

Človek in državnik Čangkajšek

Katoliški poglavar budistične države — Žena dveh predsednikov

Kralji in vladarji se morajo večkrat odreči ženski, ki jo ljubijo. Čangkajšek, veliki mož Kitajske, ne izvira iz kake plemiške rodbine, zato se mu ni bilo treba na ničesar ozirati, ko se je poročil. Ni si izbral samo žene, ljubeče soproge, marveč je ta žena tudi njegova sodelavka in iskrena sotrudnica. Čangkajšek bi se bil oženil z njo, čeprav bi bila prav preprosta rodu. To je bil le slučaj, da je gospa Čangkajškova zaeno bci najmočnejših finančnikov Kitajske.

Čangkajšek se poroči z vdovo Sunjatsenovo. Pradedje Čangkajška so bili navadni kmetje, šele njegov oče in oče sta se bavila s trgovino. Ker je oče kmalu po rojstvu Čangkajška umrl, so vzeli premožni sorodniki, trgovci v Ningpoju, otroka k sebi. Dali so ga v vojaško šolo v Paotingu. Kot 17 letni častnik je prišel Čangkajšek na Japonsko in je ondi spoznal Sunjatsena, kasnejšega predsednika republike Kitajske. Od prvega dne dalje je bil vnet pristaš velikega, modernega politika in organizatorja nove Kitajske in se je 1. 1911 z njim vred vrnil na Kitajsko. Sunjatsen je kot kitajski predsednik imenoval 23 letnega Čangkajška za brigadnega poveljnika in čez deset let nato za ravnatelja vojaške akademije v Vampou. Medtem je bil Čangkajšek več let v Moskvi in je izpolnjeval do 1. 1925, ko je Sunjatsen umrl, najvažnejše vojaške dolžnosti v Kitajski, ki so jo venomer pretresali notranji nemiri.

Potom Sunjatsena je Čangkajšek spoznal tudi družino Sung; ena izmed hčera je bila Sunjatsenova žena. Rodbina Sung je dandanes na Kitajskem toliko, kot so bili Rothsildi v Evropi tedaj, ko so bili na višku svoje moči. Sungi imajo v oblasti banko, ki izdaja bankovce za Kitajsko. V rokah te rodbine je ves finančni in gospodarski stroj v tistem delu Kitajske, ki jo Evropa priznava. Neki sin rodbine Sung, 42 letni T. V. Sung, je uspešno dokončal študije na univerzi Harvard v Ameriki in je finančni minister na Kitajskem. Vsi člani rodbine Sung so kristjani. Sunjatsenova žena (iz rodbine Sung), ki je jako, prav evropsko izobražena in zna več jezikov, se je ob strani svojega moža tudi politično izobila. Čangkajšek jo je skrivaj oboževal in obudoval njeno politično in diplomatsko spretnost. Večkrat je vprav ona razvzvala najzapletenejše

politične zagonetke in je pravilno svetovala celo tedaj, ko so si moški zaman belili glavo in niso vedeli, ne kako, ne kam.

Ko je Sunjatsen umiral, ni le imenoval Čangkajška za svojega naslednika, marveč je tudi izrazil željo, naj se poroči z njegovo ženo. Ta želja se je izpolnila: Čangkajšek se je po končani dobi žalovanja oženil z bivšo gospo Sunjatsenovo, ki mu je bila zmeraj v veliko pomoč. Saj je splošno znano, da ima gospa velikanški politični vpliv na sedanjo Kitajsko in da je najboljša svetovalka svojemu možu.

Čangkajšek se dá krtiti.

Pod vplivom svoje žene se je dal Čangkajšek, bivši pripadnik Konfucija, dne 23. oktobra 1930 krtiti. Na vprašanje kitajskega duhovnika je maršal odločno odgovoril: »Hočem postati prvi sin edino zveličavne Cerkve.« Krtili so ga v navzočnosti njegove žene in obeh svakov.

Vest o Čangkajškovem krtu je bila velikega političnega pomena. Prav tedaj je dosegel zmago nad komunisti, ki so na svojem povratku v dolini Jangtee kristjane kar trumoma morili. Krt je bil odločen dokaz protikomunističnega mišljenja Čangkajška, z njim se je pridružil svetovnemu nazarju Evrope. Le v deželi, ki ima tako prastaro kulturo, se more pripetiti, da se ni nihče spotaknil zaradi prestopa poglavarja dežele v katoliško vero, dasei je v deželi 300 milijonov pripadnikov konfucijske, budistične in taviščne poganse vere.

Nikoli ni bil učenec Marksa.

Tudi tedaj, ko je Čangkajšek bival v Moskvi in je 1. 1924 proučeval vojaštvo Sovjetov, se ni pridružil komunističnim idejam. Do 1. 1927 so vsi menili, kakor tudi o Sunjatsenu, da je socialist. Vendar ni bil socializem obeh v nikakrski zvezi z marksizmom, marveč se je le držal naukov Konfucija.

Ko je 1. 1911 postal Sunjatsen predsednik nove kitajske republike, je dejal: »Hočemo ustvariti državo, ki bo last vseh plasti ljudstva, ki jo bo vladal ves narod in kjer bodo mogli vsi do-etojno živeti. Potem bo ljudstvo doseglo tisto blagostanje, ki je državniški ideal Konfucija.« Te besede je 1. 1928 ponovil tudi Čangkajšek, ko je postal predsednik Kitajske.

Spil le štiri ure.

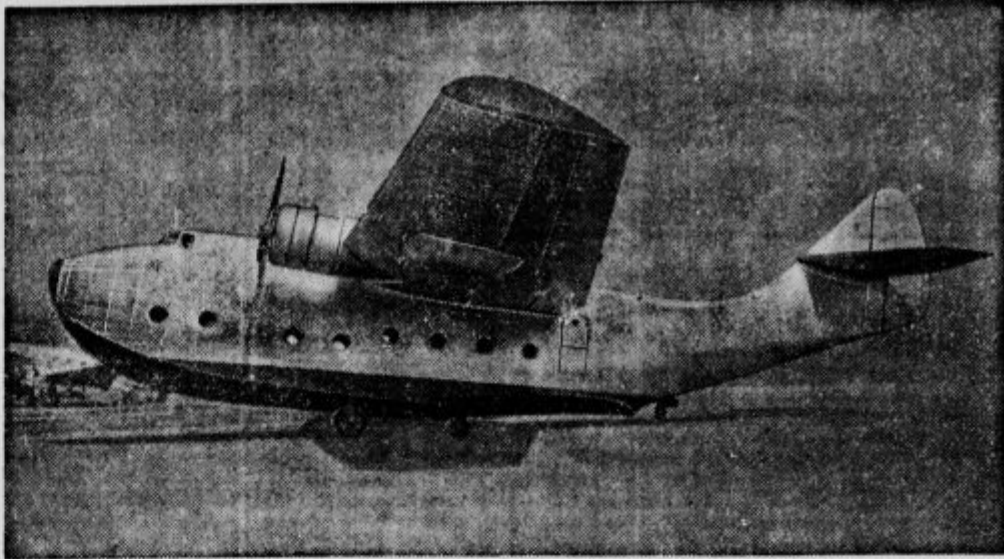
Čangkajšek nima prav ničesar oblastnega v sebi, niti ni dober govornik. Njegovi govori so izredno preprosti. Večkrat postane pri besedah, ko da premišlja, a ko se razvname, govori bolj ognjevit in z močnim glasom. Časih mu nabrekne žile na čelu in tedaj mu vzplamtijo besede. Sicer pa vpliva na okolico s svojo zunanjostjo, s svojo naravno častiljivostjo, a presunljivim pogledom: ves je gospod in gospodar. Živi čim najbolj preprosto. Za vse se osebno zanima; rešuje vsa vprašanja sam in pazi celo na to, ali so hiše in ceste snažne. Njegova najbolj pravilna podoba pa je izražena s tem, če povemo, da spi samo 4 ure in mu je edina zabava: knjiga in glasba.

Grozna bilanca

Francoski list o španskih komunistih

Francoski katoliški list »Croix du Midi« je že večkrat objavil skrbno zbrano snov o boljše-vikih v Španiji in o njih peklenjskih strahotah, ki se porajajo iz besnega sovraštva do katoliške vere. Nedavno poročja, da so boljševiki v Španiji požgali in izropali 20.000 cerkva in samostanov. Ni pa še mogoče določiti števila vseh pomorjenih duhovnikov in redovnic. Neki zaupnik, ki je še nedavno bival v Barceloni in je z letalom ušel iz tega mesta, pravi, da so v Barceloni poklali več ko 1400 duhovnikov. Boljševiki uporabljajo razna zahrbitna sredstva, da poiščejo še duhovnike, ki so se mogoče kam poskrili. Tako pošiljajo mlada dekleta v hiše, kjer menijo, da je kak preoblečen duhovnik. Ta dekleta se delajo, ko da so vsa potrta in žalostna, vzdihujejo in se jokajo in jadikujejo o žalostnih časih, ko je vera onečastjena in ni nobenega duhovnika nikjer, a doma da leži na smrt bolna mati in za božjo voljo prosi duhovnika za poslednjo popotnico. Če se tedaj javi duhovnik, ki ga premolijo te tožbe in prošnje, ga rablji koj pred hišo zgrabijo in prepušijo njegovi usodi. Na duhovnike, ki se skrivajo po gorah, naščujejo dresirane pse ko na zverjad. Kakor pravi dalje francoski list, pa koj za duhovniki pograbijo tiste lajke, o katerih vedo, da so praktični verniki. Bilanco vseh teh nesrečnikov je moči sestaviti le ondi, kamor pridejo Francove čete in kjer osvobodijo deželo iz krvavih krempljev rdečih boljševikov.

Ne smemo prenehati opozarjati svet, pravi list, na dogodke v Španiji, ki so tako strašni, da zaman iščejo enakih v zgodovini sveta. Če je kje še kaj svetovne vesti, tedaj se mora oživeti zdaj in energično poseči v španske grozote. V Španiji niso na prvem mestu kaki večji ali manjši politični uspehi, marveč se tu borijo za najvišjo in najsvetejšo posest človeštva. Tu je borba med krščansko kulturo in anarhističnim barbarstvom boljševizma.

Kakor velika srebrna riba je videti to novo ameriško potniško letalo letalske družbe Douglas Aircraft. Letalo more sprejeti 32 potnikov in je razkošno opremljeno.

Danes nimajo vsi novega leta

Le petina vseh ljudi na svetu obhaja 1. januarja novo leto. Skoraj 800 milijonov ljudi se te noči ni spomnilo novega leta. Navzlic vsemu napredku vendar še nismo tako daleč, da bi vse človeštvo po istem načinu štelo čas.

Gregorijanski koledar, ki se mi ravnamo po njem, izvira od leta 1582. V stoletjih si je ovojil skoraj vse evropske dežele, zdaj celo Rusijo. Vse te dežele obhajajo danes novo leto, le pravoslavni verniki ne, ki se ravna po julijanskem koledarju, ki ima letos leto 6650. A praktično tudi oni obhajajo gregorijansko novo leto. Dvojno novo leto praznujeta Jugoslavija in Romunija in sicer 1. in 14. januarja.

Abesinija, ki je lani in še letos zanimala ves svet, ima svoje novoletne značilnosti. Ondi obhajajo novo leto tako, h kakršnemu plemenu pač pripadajo. Dne 14. januarja bodo načeli letnico 2939; ravna se po kronanju cesarja Menelika I. Drugi bodo stopili v leto 1690; ravna se po tem, kdaj so se Abesinci pokristjanili. (Nekateri pa so slavili lani leto 6. — odkar je bil Hajje Selase nastopil vlado.)

Tudi budisti ne obhajajo danes novega leta. Začetek leta 2531 po Budi bo šele 15. aprila 1937. To časovno štetje imajo še zdaj v Mongoliji in Tibetu. Kitajci pa imajo letos novo leto 16. avgusta. Prihodnje kitajsko leto bo »14. leto 78. kolobarja«.

— Na Japonskem štejejo čas uradno po evropskem koledarju, a ljudstvo obhaja novo leto na dan, ko je nastopila vlada sedanja vladarska družina.

V Italiji štejejo leta seveda po gregorijanskem koledarju, a zaeno dodajo letnico fašizma, torej: 1. januar 1937 XVI.

Judje bodo imeli novo leto šele v jeseni. Letnica 1867 (po razdejanju Jeruzalema), se začena danes, a to priznavajo le mormoni v državi Utah. 2689 let je preteklo od ustanovitve Rima in 464, odkar je izšel prvi tiskani koledar.

Najčudovitejše stoletje časa pa je francoski republikanski koledar. Začel se je 22. septembra 1792, ko je bila proglašena republika. Meseci imajo čudna imena, kakor Vendmiare (od 22. septembra do 21. oktobra), Nivôse, Pluvial, Germinal, Messidor, Thermidor. Republikansko novo leto 145 bodo slavili šele 23. septembra 1937. — Najzanimivejše je pa to, da to časovno štetje ni le zgodovinsko pomembno: vsako leto prejmejo posebne oblasti v Franciji tudi republikanski koledar, ker so podatki tega koledarja merodajni za različne pravne zadeve. Kak zaigrzen republikanec je danes pač slavil »Silvestrovo noč«, a pravo novo leto bo obhajal 11. Nivôza kot 144. leto po obstanku republike.

Sklepanje računov ob koncu leta

Kako jih sklepa:

Lahkomiselnež

Lahkomiselni človek sicer ne ponareja svoje bilance ob koncu leta, saj nima kapitala in nima upnikov, da bi jih preselepl. On sam je jako potrpežljiv upnik in še bolj širokogrudni dolžniki. Njegov način življenja ne more prebiti nikakršne jasnosti in nobenih poštenih števil. On se igračka z ljubeznijo, z uspehi in s smolo, z vsemi vrednotami življenja in spreminja izgubo v dobiček, dobiček v izgubo. S svojo prijetno zunanostjo slepi ljudi in izvablja iz njih, karkoli potrebuje, ne da bi kdaj pomislil na to, da bi bilo treba denar vrniti.

Melanholik

Leto je minilo. Spet eno leto. Sklep: za eno leto sem starejši. Srce mi je težje, lajeje so bolj sivi, čas je bolj hud, radoveden nisem nič, kaj še pride. Ali se sploh izplača živeti? — Melanholik seštevja same uvele liste in te po dvakrat; zelenih pa niti ne vidi.

Pedant

Ob koncu leta je treba vse natančno preudariti in prethitati. Pedant je vreden knjigovodja in ima izvrsten spomin. Vse si zapiše: veselje, žalost in nezgode. V knjigi njegove duše so vpisani prijatelji in sovražniki. Podoben je drevesu, ki si venko leto doda po en kolobar v deblo. Ničesar ne upa, vse hladnokrvno prenaša. Ničesar ga ne pretrese in ne presenet, z dobičkom ali izgubo stopa ponosno in pokoncu v novo leto.

Tisti, ki zna živeti.

Nikoli ne računa, nima ne krivde ne dolgov ne glavnice.

Rešitev redne nagradne križanice

Vodoravno: 2 Sveta noč, blažena noč, 20 ob, 22 Iran, 23 akut, 24. slap, 25 Atos, 26 al, 27 arp, 29 Ararat, 30 Obir, 31 epos, 32 tla, 33 aorta, 35 Anam, 36 grad, 38 del, 39 aj, 40 llok, 42 lre, 44 ahal, 45 eo, 46 kip, 47 las, 48 Dob, 49 aga, 50 N.N., 51 bira, 53 in, 54 pena, 56 koat, 58 kita, 59 me, 60 ASK, 61 ras, 62 zlo, 63 slo, 65 ai, 66 ki, 68 ime, 70 lipa, 72 vez, 73 kap, 74 oče, 75 rja, 90 uk, 91 laž, 92 rog, 93 kepa, 95 Ontario, 102 Vraz, 104 Raba, 105 omela, 107 Kuba, 108 Zlarin, 110 sobar, 111 Velika loka, 112 ortopedika.

Navpično: 1 kosa, 3 vi, 4 era, 5 Tara, 6 Ana, 7 na, 8 Oka, 9 čut, 10 bt, 11 l.a., 12 ali, 13 žara, 14 ep, 15 napajalnik, 16 atom, 17 nos, 18 oa, 19 elad, 21 brod, 26 elak, 28 Prespansko jezero, 31 ena, 32 trog, 34 t.l., 36 glas, 37 otka, 40 lhan, 41 soba, 43 Riti, 45 Sora, 48 Dinareki Kras, 51 bet, 52 ukaz, 54 pi, 55 meso, 57 osla, 59 mati, 64 pivo, 67 aspa, 69 meča, 71 Pajk, 76 Krakov, 78 mrz, 79 riž, 80 Hagara, 82 brema, 84 tu, 85 oko, 87 tobak, 89 Apel, 91 lan, 92 rabi, 94 ali, 96 nk, 97 tul, 98 Abo, 99 rak, 100 iz, 101 ol, 102 vrt, 103 Rio, 104 rod, 106 ak., 108 ar, 110 se.

Izmed onih, ki so križanico pravilno rešili, so bili izžrebani v četrtek, dne 31. dec. ob 3 pop. sledeči izžrebanci:

1. Fr. Robida, Ljubljana, Dolenjska c. 23/l.
2. Fojkar Fran, Puštal 16, p. Skofja Loka.
3. Šušteršič Franc, Rakek.
4. Prof. Milko Jeglič, Ljubljana, Ilirska ul. 27.
5. Tomažin Matej, Trbovlje II.
6. Ferin Franc, Zalag, žel. objekt X., p. Dev. Mar v Polju.
7. Dolane Slavko, trg pom., p. Dol pri Hrastniku.
8. Božo Pleterski, Cerklje ob Krki.
9. Minka Cop, Novo mesto, Križatijska 14.
10. Smolej Franc Vižmarje.

Za prihodnjo pravilno rešitev redne križanice je zopet razpisanih 10 nagrad v obliki enome-sečnega brezplačnega pošiljanja »Slovenca«.

»Kako je svet vendar majhen!«
»O, prosim, saj imamo še večje globuse!«

SMESNICE

Gospodična nahruli soseda: »Vaš pes mi je obleko raztrgal!«
»Ste ga že dražili!«
»Prav nič! Pri klavirju sem sedela in sem pela.«

»No — vidite!«

Goet: »Ali je stol prost?«
Pijanec: »Se ne. A malo počakajte, da se moj prijatelj zvrne pod mizo!«

»Ali misliš, da sem norec?«
»Ne mislim, a človek se lahko moti.«

»Človek božji, kaj se pa tresaš! Ali se še ustre-ljenega leva bojiš?«

Rešitev zlogovnice

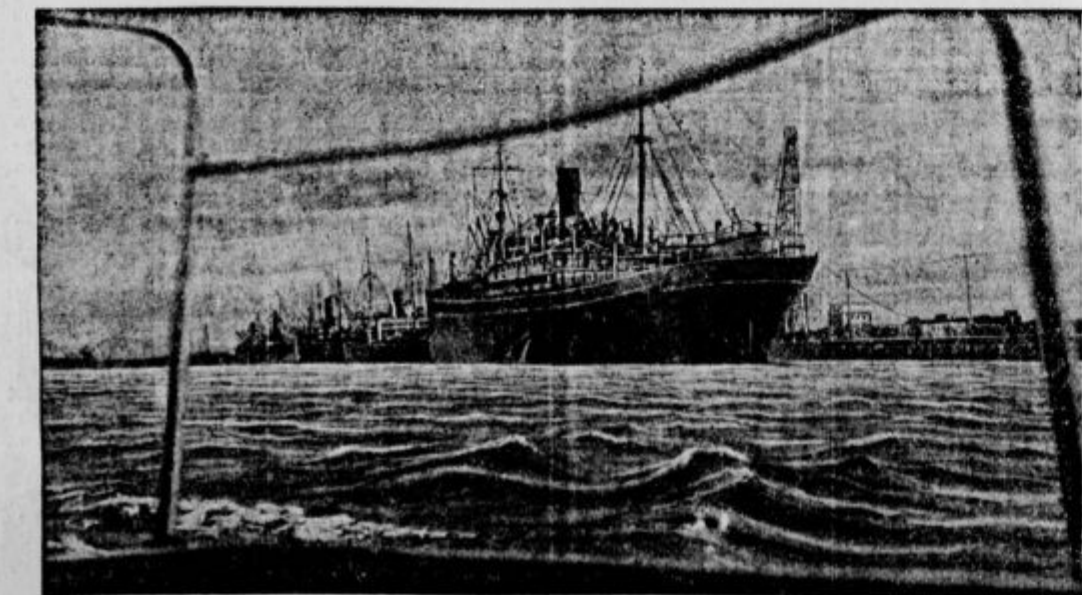
1 dekagram, 2 otava, 3 lira, 4 Zuzemberk, 5 amonijak, 6 Nurni, 7 Njegos, 8 Irtiš, 9 stoletje, 10 Armenija, 11 Maori, 12 Odžaci, 13 Kijev, 14 Amerika, 15 Risan, 16 Vrtača, 17 egoist, 18 Ler-montov, 19 elipsa, 20 vitra, 21 Ahilej, 22 modras, 23 Uroš, 24 Salomon, 25 tožilnik, 26 Apatin, 27 Ninive.

Prve in nato tretje črke, brane zapored, po-vodo:

Dolžan ni samo, kar velewa mu stan, kar more, to moč je storiti dolžan.

Gospa Čangkajškova, žena kitajskega maršala, je odšla sama v Sianfu, da je prosila za svojega moža.

V pristanišču Alicante na Španskem vsak dan pristajajo sovjetske ladje, ki so natovorne z voj-notrebičinami.

NOVOLETNA VOŠČILA Z JESENIC, JAVORNIKA IN BLEDA

JOSIP MIHELAC
splošno krojaštvo
JESENICE

GORJANC IGNACIJ, ml.
parna pekarna
JESENICE

JOŽE KOŠIR
manufaktura, konfekcija
JESENICE

IVAN LEVIČNIK
urar, prodaja ur, zlatnine in srebrnine
KRANJ — JESENICE

J. PUČKO
zaloga živalnih strojev, koles in ostalih delov
Zastopstvo: PHILIPS-RADIO APARATOV
JESENICE - Kralja Petra cesta 12

URBAR VIKTOR
pleskar
JESENICE

POZENEL STANKO
parna pekarna — se nadalje priporoča
JESENICE

KONRAD ROJNIK nasl.
trgovina z mešanim blagom
JESENICE

ROZMAN JUSTI
JESENICE
foto-trgovina - parfumerija

Srečno novo leto želi
Čufer Andrej
Jesenice

IVAN BERNIK
mesar
JESENICE (Gorenjsko)

JAKOB HRIBAR
splošno ključavničarstvo
Jesenice - Industrijska 1

Nikolavčič Anton
kolodvorska trafika
JESENICE

LEKARNA
Mr. Ph. JOŽE ŽABKAR
JESENICE na GORENJSKEM
Oddaja zdravil za bratovsko skladnico
in vse ostale bolniške blaginje.
Velika zaloga tu in inozemskih zdravil.

Ivan Petkoš
lesarstvo
JESENICE
Obrtniška ulica 28

Moderne arhitektonske lesene hiše, weekend
bišice, planinske kočice, ostrešja za hiše, vile,
cerkve, zvonike, gospodarska posopja, mo-
stove, žage, mline ter vsa v stroko spadajoča
dela po lastnih in danih načrtih.
Točna in solidna postrežba.
Zahtevajte informacije. V plačilo se vzamejo
tudi branilne knjižice dobrih denar. zavodov.

ROZMAN ANGELA
strojno platilstvo
Jesenice, Obrtniška ulica 24

SMOLEJ JOŽE
čevljarstvo
Jesenice, Gosposvetska cesta 2.

Gostilna — prevoznništvo
Franc Baloh, Jesenice

JANHUBA FRANC
krojač
Jesenice, Slomškova ulica 8

ZVEZDA IVAN
modno krojaštvo in manufakturna trgovina
JESENICE
Cankarjeva 5

Srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
TOMAŽ KALISNIK
splošno vrtnarstvo
Jesenice, Gosposvetska 33

Želim veselo in srečno novo leto
Za nakup se priporočam
Radoslav Dolinar
Jesenice

Vsem cenj. odevalcem želi
srečno in veselo novo leto
in se še nadalje priporoča

LOJZE KRISTAN
TOVARNA SUKNA, ODEJ IN PLETENIN
ZAPUŽE P. LESCE

Vergles Ivan st.
mesarija
JESENICE, Cankarjeva 6

Hrovat Ignacij
mesar
Jesenice

Regovc Jerica
trgovina z mešanim blagom
Jesenice, Obrtniška ulica 11

Srečno novo leto!

Hotel, kavarna in restavracija
„NOVAK“

PAVEL IN MINKA MAJNIK
JESENICE

I. DELAVSKO
KONZUMNO DRUŠTVO
s svojimi poslovalnicami na
SAVI, JAVORNIKU, DOBRAVI
IN BLEDU
želi svojim članom odjemalcem
SREČNO NOVO LETO

Obenem priporočamo nakup specerije, manu-
fakture, galanterije in posode, katero blago
imamo na zalogi v veliki izbiri. Ob sklepu
bilance popust na blagu rednim plačnikom.
Ne zamudite prilike.
Delež znaša Din 25.—, pristopnina Din 1.—.

Veselo novo leto želimo vsem obiskovalcem
koče »Fanika« pri slapu Peričniku
CUZAR FANI IN KRISTJAN
Jesenice — Mojstrana

Električno podjetje
JOŽE MARKES
Jesenice, Murova 13

Auto-prevoznništvo
Poljšak, Jesenice

BAJZELJ CIRIL
mesar
JESENICE

LEKARNA KOŽELJ
JESENICE

POLJSAK MARIJA
trgovina, gostilna itd.
JESENICE

MIHAEL KOVAČIČ
trgovina z mešanim blagom
JESENICE

Hočevlar Tone
mesar in prekajevalec
JESENICE, nasproti kolodvora

Markež Valentin
gostilna in trgovina
Jesenice, Cankarjeva 11

PAVLIN FRANC
FOTOGRAF
in
ZALOŽNIK PIVE
JESENICE

Klabus Avgust
železnina
Jesenice

Krekovo prosvetno društvo
na Jesenicah

želi svojemu članstvu srečno
in blagoslovljeno novo leto

Brejc Franc
trgovina z manufakturo, bogata izbira
za moške in damske obleke
Jesenice

Janko Bogataj
modna trgovina
Jesenice

JANSA JOŽE
čevljar
Jesenice, Obrtniška ulica 24

Herman Marija in Valentin
gostilna in mesarija
Jesenice
Kralja Petra cesta 20

Belcijan Boštjan
stavbeno podjetje
Komenda - Jesenice

HOTEL in RESTAVRACIJA
PAAR na JESENICAH
vošči vsem cenj. gostom in abonentom srečno
novo leto, se priporoča z izbrano kuhinjo in
vinom direktno od producenta. Mesarija v hiši
in bode tudi naprej kar najbolje postregla ce-
njenim odjemalcem
PAAR FRANC, hotelir

EKSPORTNA SLASČICARNA
PAVLA ARNEŽ
JESENICE
OBRITNIŠKA 2

Dežman Franc
gostilna in mesarija
Slov. Javornik, - Jesenice

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
in se še nadalje priporoča
Anton Mohorič
trgovina s čevlji ročnega izdelka
delavnica Ljubno — trgovini:
Jesenice, Gosposvetska c. 1 in
Ljubljana, Gosposvetska c. 13

Mnogo sreče v novem letu želi vsem svojim
odjemalcem - poslovnim prijateljem in se za
naklonenost v nadalje priporoča

IOŠKO ŠUTAR
trgovina usnja in kož, ter v to stroko
spadajočih predmetov
JESENICE - GORENJSKO

Cenjenim damam naznanjam,
da sem otvorila modni salon
z največjo izbiro modnih klob-
ukov po nizkih cenah.
Sprejemam tudi v popravilo.

Se priporoča
Pintar Rozika
modistinja
Jesenice, Gosposvetska c. 17

VINKO SAVNIK
manufaktura — galanterija
»Peko« čevlji

RADOVLJICA
JESENICE — BLED

Srečno novo leto!

Novak Janko
tovarna pletenin
Radovljica

HRANILNICA IN POSOJILNICA
LJUDSKA KUHINJA

JESENICE
TRGOVINA KREKOV DOM

IZ RAZNIH KRAJEV

KOBAL JERNEJ
vozni in podkovni kovač
SLOV. JAVORNIK 174

Srečno in veselo novo leto želi in se priporoča
IVAN ČERNE, modno krojaštvo
SLOV. JAVORNIK

ŠMID JOŽE
čevljarški mojster
SLOV. JAVORNIK

KRAUP NATALIJA
gostilna
SLOV. JAVORNIK

PAVEL SEDEJ
umetni mlin
SLOV. JAVORNIK, GORENJSKO

Strojno mizarstvo
JOSIP VENGAR
SLOV. JAVORNIK

BERNOT FRIDO
modna trgovina
KOROŠKA BELA — SLOV. JAVORNIK

LUKAN FILIP
mesar
KOROŠKA BELA

GOSPODARSKA ZADRUGA
KOROŠKA BELA

A. JEGLIČ
trgovina in industrija pletenin
LESCE PRI BLEDU

FRANC GRILC
modna in manufakturna trgovina
RADOVLJICA
PODRUŽNICA SLOV. JAVORNIK

Zavrl Matevž
mesarija in gostilna
Slov. Javornik

HOTEL »UNION« BLED
se toplo priporoča vsem cenj. obiskovalcem
ter jim želi blagoslovljeno novo leto
IV. JURETIČ

Vsem cenj. gostom vošči srečno novo leto
gostilničar Avguštin, Radovljica

VIKTOR MRAK
dežnikar
RADOVLJICA

Zaloga ur, zlatnine, srebrnine, optičnih
predmetov, dvokoles, šivalnih strojev itd.
P. ČERNE, Radovljica

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
Slavko Rems
trgovina z mešanim blagom
Radovljica

KMETIJSKA
NABAVNA IN PRODAJNA
ZADRUGA
V RADOVLJICI
R. Z. Z. O. Z.

ANTON WAGNER
barvanje in snaženje oblek
RADOVLJICA

Podružnica Ljubljana
Vošnjakova ul. 4 in Slomškova ul. 23

Veselo in zadovoljno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem

JOŠKO VIDIC
tovarna pletenin in trgovina z galanterijo
in manufakture
V RADOVLJICI

Kunstelj Franc, Bled
trgovina z železnino, kolesi, zimskošportnimi
potrebinami in raznovrstnimi stroji
mehanična delavnica
splošno ključavničarstvo
Zastopstva: SKF kroglični ležaji,
Dürkopp-Torpedo kolesa, elektromotorji

LOVRO PICMAN
vodovodna instalacija — centralna kurjava
Ljubljana, Ilirska ul. 15 Tel. 29-11

Srečno in veselo novo leto
želi vsem
gostilna »PRI GORJANCU«
Šmarno-gorsko sedlo

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
modni salon
Oroslov Slapar
Ljubljana, Šmartinska cesta 8

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
Franc Zajc
veležganjarna
Ljubljana, Zg. Šiška 114

Vsem svojim cenjenim odjemalcem
v celi Dravski banovini želim
prav srečno in uspeha polno
novo leto 1937
in se priporočam za nadaljna cenj. naročila

V. Hmeljak
zastopnik Petronafte k. d.
ZAGREB, LJUBLJANA
Prisojna 3 — Tel. 3946

Z imenom Havliček e d i n o
konec. elektrotehnično podjetje

Havliček Fran
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
Hotel »Soča« dvorišče — Telefon samo 34-21

Gradbeno podjetje
graditelj ROČAK in COMP.
družba z o. z. — TRBOVLJE

A. KOS
trgovina z južnim in domačim sadjem
Na drobno! ter zelenjavo Na veliko!
MARIBOR, Vetrinjska ul. 8

IVAN KOVAČ
umetni mlin
ZREČE
želi vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
srečno in blagoslovljeno novo leto 1937!

CIRIL VRHOVSEK
trgovina z mešanim blagom
Slov. Konjice

Vsem cenjenim odjemalcem želi
SREČNO IN VESELO NOVO LETO trdka
ANDREJ KREGAR IN SINOVA
tovarna pohištva
Št. Vid nad Ljubljano
ter se še nadalje priporoča za cenj. naročila.

Srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
veletrgovina z vinom, žganjem in tvornica
penecnega vina

BRUNO MOSER
Beograd - Zemun, Moserova 1
Telefon: Zemun 40-88

Stalna zaloga »Fruško-gorskega bisera«
Ljubljana — Javno skladišče

Srečno in veselo novo leto!
BEVC ADOLF
stavbeno in umetno mizarstvo
NOVO MESTO, Zagrebska cesta 11

LADI KOŠIČEK
splošno kleparstvo
Novo mesto

JERNEJ SITAR
specijalna delavnica za boljše pohištvo
Šmihel - Novo mesto
nudi Vam najboljše, najsolidnejše in
najmodernejše v vezani in masivni izdelavi

»KERAMIKA«
J. KLEMENČIČ
Novo mesto

Srečno novo leto želi
in se priporoča za obilen obisk staroznana
gostilna »Franc« v Storah, katero sem
prevzela z novim letom
gostilničarka KLUN HELENA
STORE

Gostilna, pension »PRODNIK«
STAHOVICA
Vsem cenj. gostom želimo veselo in srečno
novo leto ter se za nadaljno naklonjenost
priporočamo — Prodnik Viktor

MARTIN GORIŠEK
mestni zidarski mojster
Brežice

Vinko Jeler
trgovina z mešanim blagom
Slivnica pri Mariboru

Hotel Lackner
in
Belokranjske železolarne
Črnomelj

Lesna industrija
»ZORA«
in
VALJČNI MLIN
Črnomelj

Srečno Novo leto 1937
želi vsem svojim klijentom
MESTNA
HRANILNICA
v Črnomlju

IZ SLOVENSКИH GORIC

IVAN PUHLIN
pekarna
Gornja Radgona

R. MARŠ
urar, zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Gornja Radgona, glavni trg - Ljutomer

POSOJILNO DRUŠTVO
za župnijo Sv. Lenart v Slov. gor. in sosedne
župnije Sv. Barbara, Sv. Jurij in Sv. Rupert
registrovana zadruga z neomejenim poročtvom

„SLOVENEČ“
zastopstvo Sv. Ana v Slov. gor.

Zelim novo leto, srečno in polno zadovoljstva
BERNARD POTOCNIK
gostilna »Narodni dom«
SV. LENART V SLOV. GOR.

PETER SENEKAR
trgovina z mešanim blagom
SV. TROJICA V SLOV. GORICAH

Blaženo in zadovoljno novo leto
želi vsem članom in vlagateljem
POSOJILNICA r. z. z n. z.
Sv. Lenart v Slov. goricah

FRANC in ALOJZIJA DOMANJKO
brezalkoholna restavracija in gostilna
SLATINA RADENCI
želi svojim gostom in prijateljem veselo novo leto

Posojilnica
v Gornji Radgoni
registrovana
zadruga z neomejeno zavezo

Joža Hrastelj, trgovec
v Gornji Radgoni, podružnica Sl. Radenci
želi vsem svojim cenj. odjemalcem ter poslovnim prijateljem
srečno in veselo novo leto

Jožef Maršik
zdraviliška restavracija Slatina Radenci
želi vsem cenjenim gostom
veselo novo leto!

Srečno in veselo novo leto
želi vsem odjemalcem in prijateljem

Radenska

Cenjenim naročnikom želi srečno in zadovoljno
NOVO LETO 1937
BATTELINO OTON
podjetje za izdelavo umetnega kamenja
in cementnih izdelkov
LJUBLJANA, Rožna dolina

Svojim cenjenim naročnikom želi mnogo sreče
in zadovoljstva v novem letu 1937
STAVBENIK
BATTELINO VILIBALD
gradbeno podjetje
LJUBLJANA, Rožna dolina

IZ RAZNIH KRAJEV

IVAN KRANJC
mesarija
Št. Ilj v Slov. gor.

Srečno novo leto!

Anton Hrastelj
trgovec

Sv. Lenart v Slov. goricah

Srečno novo leto!

Centrala
občinskih opekarniških
podjetij

v Gornji Radgoni

Veselo novo leto želi

Ivan Bezjak
tovarna bučnega olja
Fram

Srečno novo leto želi

ZADNIKAR JOŽE
mizarstvo

Ljubljana 7
Podmilščakova 22

Srečno in veselo novo leto želi

gostilna KRAMER
TRBOVLJE

Gostilna „Cebav“
ŠT. VID nad LJUBLJANO

želi vsem cenj. gostom, prijateljem
in znancem srečno novo leto

ANICA in FRANJO FRITZ

KAUČIČ A.
mehanična delavnica
Tržaška c. - Glince 4

Srečno novo leto želi

RADIO BIRKE
MESTNI TRG 9

Srečno novo leto!

želi vsem cenj. odjemalcem
in se še v nadalje priporoča

Mlinek
i Šlegr

Zagreb, Masarykova 16

mesnica, lastni proizvod
suhomesnatega blaga, masti
in ala „Praške šunke“

Družinska Pratika

v Ljubljani je prejela v zadnjem tednu
z rešitvami nagradne uganke presenet-
ljivo lepo število voščil za Novo leto,
za katere se tem potom prav topla za-
hvaljuje z željo, da bi bilo novo leto za
vse, posebno pa za reševalce in njih
družine polno sreče in zadovoljstva.

Ker je zaloga pratike le še prav ne-
znatna, svetujemo vsem, ki se še žele
udeležiti nagradne tekme, da si jo pra-
vočasno oskrba.

HOTEL IN RESTAVRACIJA
ŠTRUKEL LJUBLJANA

želi vsem svojim cenjenim
gostom srečno novo leto!

Na razpolago je salon in klubske sobe za razne sestanke
in zborovanja ter druge družinske in družabne slovesnosti

Katoliški
časopis v
vsako hišo

Novoletna nagradna križanica

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17		18						19						20	
21			22				23	24					25		
	26		27	28				29				30			
31					32						33				34
35		36		37		38		39		40		41		42	
	43						45	46			47	48	49		
50	51			52			53		54		55				
56			57				58				59		60	61	
62				63				64			65			66	
67		68		69	70	71		72	73	74		75	76		
77			78					79				80	81		82
83		84			85		86	87		88	89		90	91	
	92			93				94			95	96			
97															

Besede se začno pri številkah, nehaljo pri debelih črtah in pomenijo:

Vodoravno: 2 in 97 novoletno voščilo, 17 mate-
matični izraz, 18 del omare, 19 del pokrajine, 20 ča-
sova členica, 21 del stroja, 22 nasledek slabega
dejstva, 24 tuja beseda za pravoslavlje, 25 kratka
za Katoliško tiskovno društvo, 26 ruska reka,
28 preprosta beseda za redovnico, 29 lekoča voda,
30 nedoločni števniki, 31 kraj pri Veletju, 32 dru-
ga beseda za pomoto, 33 pevski izraz, 35 začetnici
še živečega slovenskega pridigarja, 37 moško krstno
ime, 39 oblika cveta, 41 domača žival, 43 pesniška
oblika, 44 kratka za redovnika, 45 žensko krstno
ime, 47 trgovski izraz, 50 poljski pridelek, 52 ro stna
hiša, 53 dve zaporedni črki iz abecede, 54 druga
beseda za upanje, 55 gozdna rastlina, 56 oblika
osebnega zaimka, 57 znamenje suženjstva, 58 del
dneva, 59 druga beseda za učenje, 61 oblika pomož-
nega glagola, 62 vrsta zemlje, 63 bodeča žival,
64 del rastline, 65 nemški dvoznamnik, 66 vzklík
vesela, 67 žensko krstno ime, 69 moško krstno
ime, 72 lahkoletniška vaja, 75 slovenski učenjak,
77 del naslova, 78 judovski ime, 79 vrsta veira,
81 drobno perje, 83 slovanska prijava, 84 ribiška
priprava, 85 vrsta gleda cev, 87 navadni števniki,
89 po stanje, 91 nikalna členica, 92 japonski den-
ar, 93 dobi nevesta, 94 slaboten človek, 96 poletni
mesec, 97 glej 2 vodoravno.

Navpično: 1 slovnični izraz, 2 kraj pri Kranju
3 vrsta pesništva, 4 kranjska jed, 5 tuja beseda za
napon, 6 druga beseda za priljubljenca, 7 domača
beseda za kritiko, 8 predlog s tožilnikom, 9 predlog
z rodilnikom, 10 izraz pri preji, 11 lepo vedenje,
12 brvaška pokrajina, 13 navadni števniki, 14 vrsta
vozila, 15 pevski izraz, 16 slovenska komedija,
23 napreden človek, 24 tuja beseda za dobo, 27 ev-
ropska država, 30 začetnici še živečega glasbenega
kritika, 31 kraj pri Kranju, 33 domač rokodelce,
34 lepo drevo, 36 druga beseda za vez, 37 domača
slovesnost, 38 del pluga, 40 gozdno drevo, 42 ku-
hinjska zahteva, 41 predlog z mestnikom, 46 moško
krstno ime, 48 lesen zaboj, 49 vzklík začudenja,
51 kraj na ljubljanskem barju, 60 nadležna žuželka,
61 kraj na Gorenjskem, 68 nikalna členica, 69 mi-
zarska potrebščina, 70 del telesa, 71 najvišje ležeča
vas na severni strani Karavank, 72 kratka za sportni,
73 moško krstno ime, 74 del voza, 76 pesniška ob-
lika, 77 kemični izraz, 78 prevozno sredstvo, 80 del
glave, 82 druga beseda za trenutek, 84 druga beseda
za poslanca, 85 sestavina celote, 86 prijavno dolo-
čilo kraja, 87 vinska trta, 88 moško krstno ime,
90 del meseca, 93 kratka za dvojino, 95 vzklík
bolečina.

Kmečko orodje v zlogovnici

Iz zlogov: a, bas, ber, bez, bra, bu, ca, ca, ca, ca, ca,
če, di, ha, i, in, ječ, jer, ka, kre, lo, lo, lo, lo, me,
men, mo, mož, nek, ni, ni, nik, nik, nji, o, o, o, og,
pa, pri, ri, ri, rov, sel, sil, sla, sle, šče, ta, tek, to,
va, vi, zdra — sestavi 20 besed z naslednjim pomenom.
1 lesena posoda, 2 pletena posoda, 3 vrsta vi-
jaka, 4 kosceva priprava, 5 vrsta barve, 6 pletena
posoda, 7 izraz pri preji, 8 vžigalna priprava,
9 vrsta zemlje, 10 del obleke, 11 središče doma,
12 kopaško orodje, 13 vaški prepri, 14 vrsta žita,
15 del hiše, 16 vrsta poganka, 17 kosceva priprava,
18 lesena posoda, 19 vrsta grozdijca, 20 kopaško
orodje.

Če si izbral prave besede, ti začetne črke
vzete iz vsake besede po dve, povedo slovenski
vremenski pregovor.

Številnica

7, 8, 9, 10, 11, 1, 8, 11, 15, 8, 16, 5, 18, 11
18, 11, 15, 11 — 1, 5, 17, 11 — 12, 5, 8, 13 —
1, 8, 11, 15, 5, 18, 5, 14 — 15, 1, 5, 2 —
1, 15, 11, 16, 13, 2 — 12, 9, 3, 11, 4, 18, 13, 6, 11, 2
— 13, 18 — 7, 3, 9, 8, 14, 5, 2

Ključ:

1, 2, 3, 4, 5, 6 — del živalskega telesa,
7, 8, 9, 10, 11 — snov za obliko,
12, 13, 14, 9 — kovinska vez,
15, 9, 16, 5, 17, 13 — živalna potrebščina.
Če nadomestiš številke s praviimi črkami,
dobiš zgoraj novoletno voščilo.

Ali ste že poravnali naročnino?

Znižali smo cene pokromanju

ker smo naš obrat modernizirali in racionalizirali
tako da smo v stanju postreči hitro, solidno in po ceni

ne da bi trpela kvaliteta dela

UNITAS

d. z. o. z.

LJUBLJANA

Celovska cesta 90a

telefon št. 22-19

Barelay:

Rožni venec

Roman.

„Razumem,“ je rekla Jana, „in lahko si mislim, da
vam je ta izkušnja iz otroških let zelo koristila. Toda
vrniva se k najinemu vprašanju, kateri obraz bi bil
najbolj prikladen, da bi ga gledali pri jedi dan za
dnem sebi nasproti. Ali veste, koga so vaši prijatelji
izbrali za to, Dal?“

„Samo nobenih imen če smem prositi,“ je vzklil-
nil Garth. „Upira se mi, da bi vpletali ime tega ali
onega mladega dekleta v najin pogovor.“

„Dobro,“ se je vdala Jana. „To je čustvo, ki ga
razumem in vem ceniti. Tisto izbranko torej ste že
slikali in jo boste, kakor sem slišala, slikali na jesen
še enkrat v naravni velikosti. Mar to ne dokazuje
jasno, da vam ugaja, Dal? Je pa tudi v resnici kar se
da zala, in še odrezava in izvirna kakor druge njene
rojakinje. Ne vem sicer, koliko vam pri tej stvari
velja mnenje vaših prijateljev, a utegne vam biti le
pogodu, če vam povem, da bi bili mi od prvega do
zadnjega z izbiro mlade Američanke prav zadovoljni.“

Garth Dalmaine je pomolčal, potem pa odgovoril
resno:

„Lepo ravnote in dobrotno, da se tako zelo trudite
zame. Ali bi se vam smel hvaležnega izkazati z tem,
da vam poskusim razložiti, v čem leži zame težava?“
Spet je premolknil, nato pa nadaljeval: „Dve ženski
— edini, ki sta mi bili resnično kdaj pri sreči — stojita
zame na višini, s katere ne morem stopiti. Ena je bila
moja rajna mati — druga je stara Marjeta Graeme,

prijateljica in čuvarica mojih otroških let, zdaj moja
gospodinja in oskrbnica za vse. Njena vdana ljubezen
in njen sveti spomin na drago pokojnico mi pomagata,
da ostajam zvest svojemu vzoru. Marjeta stanuje pri
meni na gradu Gleneesh. Kadar prihajam domov, mi
obvisi oko, čim odprem vrata, na stari Marjeti v nje-
nem črnosvilnem predpasniku, belem modreu in vi-
joličastih trakovih na čepici; in potem se mi zazdi,
da sem sedemleten fantek, pa ne morem drugače, ko
da jo objamem in poljubim. Vi, gospodična Cham-
pion, nimate radi, če se vedem kakor majhen deček,
Marjeti je pa zelo povšeči. In tole bi vam rad s tem
pojasnil: Če bi pripeljal tako ali drugačno nevesto na
Gleneesh in jo predstavil Marjeti, se bodo prijazne
stare oči na vso moč trudile, da bodo videle samo
dobro, in zvesto staro srce bo proti njej polno lju-
bezni in vdanosti. Jaz bom pa vedel, da živi v njeni
duši slej ko prej spomin na vzor prave krščanske žen-
skosti, prav tako kakor je vklesan neizbrisno v moji
duši, zato se ne morem in ne smem niti za las od-
daljiti od tega. Verujte mi, gospodična Champion: več
ko enkrat, ko me je prišla izkušnjava, da bi ob zu-
nanji lepoti pustil vnevar bistveno — da bi ob vid-
nem pozabil na nevidno, večno — vedno so se takrat
potopile Marjetine jasne oči v moje, ne da bi se sama
kakorkoli zavedala svojega vpliva name, in zgodilo se
mi je, ko da bi njen glas, ki me je vodil z mladih nog,
začudenno spraševal: „Mar je to žena, ki ste si jo iz-
brali, da stopi na mesto moje rajne ljubljene gospo-
darice? Saj razumem, ako se vam zdi domala smešno,
da me je mogla že sama skrita misel nekdanje varu-
ške o tem ali o onem dekletu, ki me je z lepoto očar-
alo, odvrniti od tega, da bi si izprosil njeno roko.
A ne pozabljajte, da se Marjeti sodba obliči iz spomina

na mojo pokojno mater, Sicer pa izraža Marjeta samo
to, kar čutim sam, ako mi sodbe ne kali strašno ča-
ščenje lepega. Ne da bi Marjeta lepote ne cenila —
nasprotno, nič bi ji ne bilo pogodu, ako bi poročil ne-
lepo dekle; reči hočem le, da se ji oko ne ustavlja na
zunanosti. Ne gleda samo na hitro minljivo, časno,
kar ji kaže pogled, temveč na nevidno, večno, ki je v
duši. Samemu se mi zdi čudno, da vam to tako na-
tanko razlagam, gospodična Champion, tembolj, ker
moram priznati, da se doslej notranje tega niti prav
jasno zavedal nisem.“

Jasno je ta odkritosrčna izpoved, s katero ji je
Garth Dalmaine razodel vso svojo dušo, ganila prav
do srca. Ta, v vseh krogih visoke družbe čislani mož
ji mirne duše priznava, da je njegova stara pestunja
edino žensko bitje, ki mu v življenju nekaj pomeni, in
je njena sodba močna dovolj, da ga odvrča od vsake
nepremišljene poroke. Garth se ji je pokazal v po-
vsem novi luči in razumela ga je na mah, kakor ga
ni bila razumela še nikoli. Za hip ni vedela, kaj naj
mu odgovori, zato je rekla samo preprosto: „Rada bi
poznala vašo staro Marjeto.“

„Tudi jaz bi to rad! Obiščite me na mojem domu;
uverjen sem, da vam bo ugajal. Kaj menite, gospo-
dična Champion, ali ne bi kazalo kdaj v septembru
pridriti majhnega slavlja in povabiti nanj vojvodinjo? Vi
bi prišli tako z vsemi, ki bi jih imeli radi poleg
sebe. Morda bi naprosili tudi lepo Američanko Pav-
lino Lister in njeno teto mos. Parker Baugs; bomo vi-
deli, kaj bo rekla o dekletu naša Marjeta.“

Prišla bom prav iz srca rada,“ je odvrnila Jana.

„Samo povabite nas, vse drugo se bo že uravalo.“
„Prav!“ je vzklilnil Garth veselo. „Toda kaj si
bo mislila Marjeta o gospé Parker Baugs?“

Celoletna naročnina na:
Leposlovje in ljudsko knjižnico 7 vezanih knjig mesečno Din 23-
Zbirko domačih pisateljev 3 vezane knjige mesečno Din 11-
Zbirko mladinskih spisov 4 vezane knjige mesečno Din 9-
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletina vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem vošči srečno in zdravo Novo leto ter se priporoča za obilen poset trvdka

F. M. SCHMITT

Pred Škofijo 2 Ljubljana Lingarjeva 4

* KINO *

TEL. 22-21

UNION

Zabavna opereta pristnega dunajskega humora

Na veselem Dunaju

Magda Schneider, Wolf Albach Retty, Leo Slezak, Adele Sandrock

TEL. 27-30

SLOGA

Najboljša burka sezone! Salve smeja

Kdo nori? (Wer ist wer?)

Hans Moser, Paul Hörbiger v svojih najboljših vlogah

TEL. 21-24

MATICA

MARLENE DIETRICH, GARY COOPER

v filmu romantičnega ljubavnega čara

Hrepenenje

Predstave ob 15, 17, 19, in 21 uri

Službodobe

Pletilce in pletilje

za moške in ženske rokavice, dobre modi, takoj sprejme Sambolec Franjo, Zagreb, Zadarska 42. b

Vzgojiteljica

z dovršenim učiteljskim, s perfektnim znanjem nemščine, k 8 letnemu dečku se sprejme na vstopno, Ponudbe na oglasni oddelci »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 3. (b)

Lesni manipulant

z večletno prakso in dovoljno izobrazbo, po možnosti s znanjem nemščine, se sprejme pri večji industriji. - Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Sposoben« št. 18796. (b)

Rabim služkinjo

v okolici Ljubljane, važno gostilno in kmetijo, starost 14-18 let; plača po dogovoru. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 52. (b)

Izkušen livar

samostojen, za oblikovanje motornih glav, se išče. Nastop takoj. Pism. ponudbe poslati pod 45014 na Publicitas, Zagreb. b

Oskrbnika

samca ali oženjenega, energičnega, ki je zmožen srednje gospodarstvo samostojno voditi - išče Posestvo Majdič, Jarše, p. Domžale. (b)

Trgovski pomočnik

barvne stroke, vojaščin, se takoj sprejme. Vidovdanska 1. (b)

Sedlarski in tapetniški

pomočnik se sprejme, najraje premožen, da bi pozneje prevzel obrt - trgovino s kožami in usnjem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pošten« pod št. 82. (b)

Diplomir. učiteljica

takoj sprejem k otroku radi pravnega pouka za osnovno šolo. Prednost znanje srbohrvaščine v govoru in pisanju, abiturientka, muzikalna. - Stalno zaposlitev dobi letotam takoj poštena, samostojna in perfektna kuharica

Dopise z navedbo osebnih podatkov in zahtevki plačila poslati upravi »Slovenca« pod št. 82. (b)

Vzgojiteljica

omikano, inteligentno, z letnimi spričevili, večjo državnega in nemškega jezika, sprejem k svoji šestletni dečki. Ponudbe s sliko na: Prokurist Klein, Subotica - poštni predal 103. (b)

Službe iščejo

Dekle

s prvovrstnim gospodinjstvom, ki je služila v boljših družinah in zna samostojno dobro kuhati mešansko hrano, želi službo. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru št. 1992. (a)

Bivši trgovec

vošč slovenščine in nemščine v govoru in pisanju, išče službo kjer in kakršnokoli. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Zanesljivo« št. 27. a

Služkinja

vajena kuhinja in poljskega dela išče službo katero lahko takoj nastopi. - Ponudbe upravi »Slovenca« št. 19164. a

2-letni fant-profesijonist

sposoben, zmožen bistrih del in popravil, išče službo hišnika ali karkoli. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kraščanski« št. 56. (a)

Mladenšč

star 23 let, prost vojaščin, z veliko maturo in 1 letom tehnike, išče namestitve. Sprejme vsako službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 55. (a)

Kuharica

z letnimi spričevili, 20 do 40 let stara, ki zna prav dobro kuhati in govoriti hrvaško ali nemško, se takoj sprejme. Plača 400 Din mesečno poleg delavnih oblik. Pogoj: osem dni poskušnje. Posetnica Marija Zwilling - Zdenčina pri Zagrebu. (b)

Čedno natakario

z malo kavčijo, in učenko, katere ima veselje do kuhinje, sprejem. - Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod »400-103. b

Perfektno kuharico

samostojno, zmožno fine kuhe, zdravo, snažno in čedno, sprejem proti dobri plači. - Ponudbe s sliko, navedbo dosedanjih služb, starosti in zahtevno plače upravi »Slovenca« pod »Srednja starost - stalno mesto« št. 80. (b)

Cirkularista

spretnega za rezanje friz - sprejme A. Kane, tovarna parketov, Mengeš.

Šafar za veleposestvo

v bližini Celja, vajen vsakega dela, s večletno prakso, se sprejme. Ponudbe na podružnico Slovenca Celje pod »Sposoben« št. 139. (b)

Pletilja

se takoj sprejme. Vidovdanska 1. (b)

Hlapca k živini

sprejem. Miha Anžič, Dobrunje 57. (b)

Prikojevalko

za pletenine, spretno, popolnoma samostojno, s prakso, sprejme večje pletilno podjetje na Gorenjskem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Modne pletenine« št. 19170. (b)

Stalno prodajalko

dopolnansko, za ljubljanski trg - sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 154. (b)

Zastopnika

za prodajo vedno lidočega predmeta za ljubljanski trg - išče. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 153. (b)

Kuharica

samostojna, poštena in pridna, se sprejme takoj v trgovsko hišo na Gorenjskem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 150. (b)

Pletilni stroj

št. 825 cm - 40 cm, kupim. - Ponudbe: M. O., Lepi pot 15, Ljubljana. (b)

Dekle

poštenih staršev išče mesto učenke trgovine mešanske blaga. - Naslov: Stanka Herman, Smarino ob Dreti. Nastopi takoj.

Vajenca

za parno pekarno v Celju sprejem takoj; starost 14-16 let. - Marine Viktor, parna pekarna v Celju. (v)

15 letno dekle

s 3 razr. osnovne šole se želi izučiti v trgovini s mešanim blagom ali v manufakturi. - Naslov v upravi »Slovenca« št. 59. v

Učenec

iz poštene hiše, s mešč. šolo, se sprejme v trgovino mešan. blaga Ivana Vehovarja, Koprivnica p. Rajhenburgu. (l)

Radio

Štiricevni radioapar

rabilen, se dober, za 350 Din. Popolnoma nov radio, znamke »Saba«, ki je stal 7000 Din, se prodaja za 3500 Din. 6 prevoznih trikotnikov za trgovino, mesarje, peke. Pet silvalnih strojev - poceni napredaj. F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4. i

Krasno gozdno posestvo

45 oralov, v okraju Šoštanj, napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 127. (p)

Stanovanja

ISCEJO:

Enosobno stanovanje išče za februar. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »1937-71. (c)

Uradnik - akademik

brez otrok išče takoj družin. STANOVANJE 3 sob, pritlikin in vrt, bližina Bleiweisova cesta, v I. nadstr. ali višje. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Premeščeni«. (e)

Enosobno stanovanje

se išče v sredini mesta. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ena oseba« 108.

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

mirno in sončno, s vsemi pritlikinami in centralno kurjavo, odda za 1. februar 1937 Penzijski fond advokatske in notarske komore v Ljubljani, Dvorčakova 10. e

Izdelovalnica likerjev, desertnih

vin, sirupov in žganjarna

Rum, konjak, likerji, slivovka, brinjevec, droženka, klekovač

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Specijaliteta: grenčak in vermut

Hlev za štiri konje

s vsemi pritlikinami se odda s 1. februarjem. - Sokolska ulica 15, Prule.

Trgovski lokal

sredi trga, na prometnem kraju, se odda takoj v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 116.

Stara trgovina stekla

porcelana in barv, dobro vpeljana, s stanovanjem, se da ugodno v najem. Lokali so veliki in uporabni za trgovino druge stroke. M. Polak, Ormož.

Delavnica

na dvorišču, 4 x 8.50 m. Mestni trg 9, se takoj odda za mirno obrt. (n)

Trgovina

na zelo prometni točki se takoj odda v najem. Dopise upravi »Slovenca« Maribor pod »Prometna« št. 100. (n)

Lepo vinsko klet

s založnimi, eventualno transportnimi sodi - v Ljubljani - ugodno oddam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 144. (n)

Mlekarno

dobro lidočo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 148. (n)

SOBE

Prazno sobo

s posebnim vhodom, parketirano, oddam v Pražakovi ulici. - Vprašati: firma »Bon-Bon«, Miklošičeva c. 30. (a)

Oddam takoj

dve veliki sončni sobi s separatnim vhodom - za 450 Din. Polzvedbe: Križevniška 11, od 11-12.

Trisobno stanovanje

komfortno, s kopalnico, v Trdinovi ulici 8, se odda za 1. februar. Naslov pri Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2, I. nadstr. (e)

Trisobno stanovanje

sončno in mirno, s centralno kurjavo in pritlikinami, odda za 1. febr. 1937 Penzijski fond advokatske in notarske komore v Ljubljani, Dvorčakova ulica 10. (e)

Trisobno in enosobno

stanovanje oddam. - Zeljarska ulica 11, Mirje.

Vnajem

Rad - na svoje - bi našel točo, kjer je stanovanje. Če pogledaš pri »Slovenca« pa je rešeno upravljanje

Lokal

takoj oddam. Smartineka cesta 6. (n)

Pekarno

oddam v najem v letovskem mestu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Pekarna« P 101. (n)

Mizarstvo

dobro vpeljana, s stroji, se zaradi bolezni da v najem, eventualno sprejme agilnega družabnika. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodnost« št. 19180. (n)

Trgovski lokal

s družinskimi stanovanjem se takoj odda v najem v trgu na zelo prometnem kraju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 126. (n)

Sostanovalca

sprejem s vso oskrbo ali brez. Celovška cesta št. 66. (a)

Sončna soba v Laškem

se odda za ceno 500 Din s vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 19172. (a)

Lepo opremljeno sobo

v sredini mesta takoj oddam boljšemu gospodu ali gospodini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19144. (a)

Opremljene sobe

čiste, elektrika, kolodvorska bližina, poceni. Vprašati upravo »Slovenca« pod št. 141. (a)

Oddam sobi

s posebnim vhodom. Dobro, Karlovska 15. (a)

Glasba

Kontra bas

klavirsko harmoniko in točkala po zelo niski ceni proda Viljem Zubakov, Lož.

Gramofonske plošče

Slovenske pesni, harmonika, plesni in filmski slagerji samo po Din 30.- Vzememo v račun tudi stare plošče

elektroton

PASAŽA NEBOJČNIK

Auto-motor
Če hočete hitro daleč priti, morate avto si kupiti. Vse bi delal rad s motorjem? Glej, jaz s njim že davno orjam!

Autolimuzino
v boljšem stanju takoj ku... Ponudbe na upravo lista pod št. 19080. f

Razno
Smučarski raj — Bohinj! krasno sonce, Boh. Bistrica, hotel »Triglava«, sobe od 10 Din dalje. (r)

Pristno vinsko žganje
100 litrov, zamenjam za slanino. Ponudbe pod »Vinogradnik« št. 131 upravi »Slovenca«. (r)

Štiri leta staro deklico
zdravo, dobro vzgojeno, pridno, bi rad oddal v oskrbo v boljšo meščansko družino. Prosim za dopise upravi »Slovenca« pod značko »Ljubzen do otroka« P 149. (r)

Pohišstvo
Mrtvo je telo brez duše, mrtva brez pohišstva soba, pridi k nam, pogledaj in kuži, pa hvaležen boš do graba.

Pohišstvo
skoraj novo, za samek sobo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 24. (s)

Zivali
Zivali in živalice ti delajo veselje, če nimajš jih, oglasi se, mi spojinimo ti želje.

Dobermane mladiče
čistokrvne — s rodovnikom — proda Hribar v Ljubljani, Malejeva ulica št. 21. (j)

Ilirski ovčar
(šerplaninski) s rodovnikom, najstarejši čuvaj, 11 mesecev star, takoj naprodat po solidni ceni. Sarajevska 9, Ljubljana VII. (j)

Kanarčke
razstavne samce in samice dobite na učiteljski soli, ženski oddelk. Resljova cesta 16, Ljubljana.

Kupimo
Denarja v šepu kot petka! Prav radi bi ti dali ga. Kar radiš nam vse kupimo in vse pošteno plačamo.

Kupimo večje ali manjše količine jelovih in smrekovih hlobov
posekanih ali na panju. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »101« P 18577. (k)

Kože vseh divjačin
kupi Jože Dolenc, krznar, Sv. Petra cesta 19, Ljubljana. (k)

Vosek
kupujem po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na Kovačica »Pekatec« - Ljubljana, VI. (k)

Kože divjačine
kupujem. Lisice, kune, dihurje, zajce itd. Zelenik Valentin, krznarstvo, Maribor, Kopališka ul. k

Star bronast zvon
s težo 30 do 60 kg, 180e uprava Kandijake bolnišnice. (k)

Kože
jazbečeve, kune, lisice, dehorje, veverice, zajce in vse druge vrste kupuje stalno
DAVORIN ZDRAVIČ
Ljubljana
prej Sv. Florijana ulica, zdaj Stari trg, nasproti kavarne Zalaznik.

PREMOG DRVA IN Karbo paketi
pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Špecijsko in delikatesno trgovino s trafikom
v Zagrebu, najprometnejša točka na Illici, med tramvajskimi postajami, dobrodošla, prvotno uvedena, obstoječa nad 40 let, prodamo takoj zaradi naglega smrtnega slučaja, s komplet, opravo in vso zalogo blaga in alkoholnih pijač za 32.000 Din. Prevzeti takoj. Osební ogled preko poslovalnice Pavlekovice - Zagreb, Illica 144, prtlj. levo. (1)

TINCEK IN TONČEK DOMA
244.
Vožnja v gospodskem avtomobilu.

Nekaj časa sta z veseljem in gibčnimi nogami hodila po vijugasti cesti, potem pa sta postala trudna.
»Daleč je še do doma,« je vzdihnil Tonček. »Če bi hotel vsaj kakšen voz ali avtomobil pridržati za nama, da bi se peljala. Jaz sploh ne čutim več nog, tako trde imam od dolgega potovanja.«
Komaj je te besede izrekel, je za njima nekaj zaropotalo. Ozrla sta se in zagledala star, napol polomljen avtomobil, ki je počasi siphel po cesti.
Tinček je hitro privezal na palico svoj robc in začel mahati s njim, da bi opozoril nase neznanega šoferja. To mahanje je pomenilo Stoj!

Neznane v avtomobilu se je dečkov res usmili in ju povabil v svoje »imenitno« vozilo.
»Bogve kako gosposko se sicer ne bova pripeljala domov, boljše je pa še zmerom, če se človek pelje v takile polomljeni škafli, kakor da hodi peš,« je zamodroval Tonček.
Avtomobil je ropotal in poskakoval od tal kakor žoga.
»Danes si bova pa pošteno prerahljala kosti,« je rekel Tinček in utihnil, kakor bi odrezal. Avtomobil je namreč spet tako razigrano poskočil od tal, da bi si bil Tinček kmalu jezik odgriznil...

Celokupnemu usnjarstvu!
Načelnik Zdrženja usnjarjev za Dravsko bavinovino v Ljubljani opozarja, da se vrši
vsakoletna borza
za strogo po usnjarsko konzervirane svinjske kože
dne 7. januarja 1937
od 10. ure dalje v restavraciji hotela »STRUKEL« v Ljubljani. Kupci zainteresirani se vabijo.
Zdrženje usnjarjev.

Mihael Mastnak
posestnik v Hrastju
danes, dne 30. decembra 1936, v 82. letu starosti, po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v Gospodu zaspal.
Pogreb bo 1. januarja 1937 ob osmih iz hiše žalosti v Hrastju na pokopališče sv. Ane na Prevorju.
Prosimo tihega sožalja.
Hrastje, dne 31. decembra 1936.
Zalujoča vdova, otroci in ostalo sorodstvo.

COTY
Kdor pravi: puder COTY, hoče reči: trajna lepota. Jedna od njegovih nians dovršeno harmonira s tonom Vaših oči, Vaših las in Vaše kože. A puder COTY se drži...
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug. Zagreb.

Mihael Urbančič
telesničar v pokoju
Je danes ob pol enajstih mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 2. januarja 1937 ob devetih dopoldne.
Vrhnika, dne 31. decembra 1936.
Justina, soproga.
Mihael, Justina, Rosalija, Stanislav, otroci in ostalo sorodstvo.

Fran Novak
gimnazijski direktor v pokoju
Blagega gospoda pokojnika ohrani občina v hvaležnem spominu.
Mengeš, dne 31. decembra 1936.
Uprava občine Mengeš.

Jurija Čonč
posestnika v Rogaški Slatini
za poklonjene vence in cvetje, se tem potem vsem najtopleje zahvalujemo. Iskreno zahvalo izrekamo č. duhovščini, posebno č. g. nadžupniku Vajdi za v srce segajoči govor, vsem pevcem za ganljive žalostinke, gasilski četi za spremstvo ter vsem, ki so našega dragega pokojnika v tako častnem številu spremili v zadnje domovanje.
Globoko žalujejo:
Regina Čonč, hčerka, Nada Maček, vnukinja.

NANCO
Vsem, ki ste našo
kropili, ji darovali cvetja, ji zapeli v slovo in sočuvstvovali s nami, vsem, ki ste jo spremlili k zadnjemu počitku k vnožju njenih dragih ji planin: vsem iskreni: Bog povrni!
Vrhpolje pri Kamniku, dne 31. decembra 1936.
Rodbina Trobevšek

Ida Teržan roj. Barbič
soproga banovinskega uradnika
se je preselila po težki, dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, v 37. letu starosti, v nebeško kraljestvo.
Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v soboto, dne 2. januarja 1937 ob pol štirih popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 4. januarja 1937 ob sedmih zjutraj v farni cerkvi v Trnovem.
V Ljubljani, dne 31. decembra 1936.
Zalujoči soprogi Ivan, hčerki Tatjana in Vladka, mati Helena Barbič por. Zdrubecky ter ostalo sorodstvo.

Automobilisti! Pri Perdanu Ljubljana, Krekov trg na bencinski črpalki

dobite stalno najboljši avtobencin. Najboljše originalno Pennsylvansko zimsko avtomotorno olje

Selectol arctic

ako hočete v velikem mrazu brez muke, kvarjenja akumulatorja dobro in hitro startati, zahtevajte povsod že dolgo iskano

Selectol oil arctic

Tam dobite še sledeča olja:

Cilindrska za mokro in pregreto paro, strojna transmissijska, vasilinska, pralna olja za stroje, olja za bicikle, šivalne stroje ter

Dieselnafte
Tovotmasti in
mast za automobile
kroglične ležaje
ambrolin ter
olje CC, CW za pogon
in diferencial

v vsaki količini in po najnižjih cenah

Zahtevajte ponudbe

**Če se za radio odločite,
naj bo isti
res odličen!**

IZBIRAJTE:

SABA, KAPSCHE,
SCHAUB, TESLA,
SACHSENWERK,
LORENZ, HIS
MASTERS VOICE

Brezobvezno Vam jih
damo na poizkušnjo!

LJUBLJANA - TEHNIK "J. BANJAI"
MIKLOŠIČEVA 20. TEL. 34-19

Lokomobila

nova, malo rabljena, znamke
Wolf Magdeburg-Buckau 180 PS

naprodaj

Natančne informacije daje
uprava občine Gornja Radgona

Umni kmetovalci in trgovci!

Nadavite si novovrstni **irus milne**.
So patentni nemški izdelki. Z njimi
bodele mleti vse svoje sitne pri-
delke doma. S tem si prihranite
trpljenje, sito, čas in denar. Sijajte
Vam za čiščenje sita za šrotanje
živalim, za mletje vsega sitnega
zrna v poljubno fino moko, kakor
pšenični in pšenični gisa. Za pogon
milna zadostuje vsaka moč ali mo-
tor, ki Vam služi za pogon drugih
gospodarskih strojev. — Vsameto
se tudi hranilne knjižice v račun.
Samoprodaja

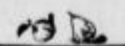
Turnšek Stefan
Poštni predal 85.
Ljubljana - Aleševčeva 24

SADJARJI

ne zamudite ugodne prilike!

Zaradi opustitve drevesnice
prodam več tisoč
visoko- in nizkodebelnih ja-
blanovih in hruškovih dreves
za polovično ceno!

Samo, dokler traja zaloga!

IVAN SAVNIK, KRANJ

Zahvaljujemo se: Našim odjemalcem!

za zaupanje, ki ste nam ga v tem letu
izkazali ter Vam obljubljamo, da Vam
bomo tudi v Novem letu služili še bolje
in še ceneje.

Prijateljem našega dela!

za moralno pomoč in podporo, ki ste
jo izkazali našemu delu pri stremlje-
nju, da stvori blagostanje za nas vse.

Našim dobaviteljem!

za indirektno sodelovanje, s katerim
ste nam pomagali izpolniti našo glav-
no zapoved: Služba odjemalcu. Ob-
ljubljamo Vam, da bomo tudi v bodo-
če z vsemi silami delali za napredek
jugoslovanske industrije.

Našim sodelavcem!

za zvesto in iskreno sodelovanje pri
strokovnjaškem obuvanju jugoslo-
vanskega naroda, za vdano in požrt-
vovalno delo v službi našim odjemal-
cem.

**Vsem Vam najiskrenejša
hvala in srečno**

Novo Leto 1937

Rata

Alojziji Vodnik

Lamnoseška industrija

Ljubljana

pri glavnem kolodvoru

Ustanovljeno leta 1860

Splošni proizvodi iz marmorja
in granita

Ne samo čaj

„Naš čaj“

je najboljša domača
zeliščna krepliva pijača.

NAŠ ČAJ dobite v špec. trgovinah.

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Uprava »Slovenca« Maribor

Koroška cesta 1
Podružnica: Aleksandrova 6

Sprejemajo se oglasi in naročniki lista,
izvršujejo vsi upravni posli in dajejo
pojasnila, ki spadajo v delokrog uprav-
ništva lista.

V naši podružnici na Miklošičevi c.

dobite vsa pojasnila glede inseratov!

Tam lahko plačate tudi naročnino za „Slovenca“

Na dan svetega Stefana je umrl naš zvesti

Jože Martinčič

posestnik na Hohovici št. 3

Deset let je kot delaven odbornik zvesto pomagal naši zadrugi.

Stal je vedno v prvih vrstah katoliških bojnikov.

Bil je kremenit značaj.

Bog mu daj večni pokoj in večna luč naj mu svetli!

Sv. Križ pri Litiji, dne 28. decembra 1936.

Posojilnica in hranilnica pri Sv. Križu pri Litiji

Utrip ljubljanskega življenja v letu 1936

Po desetih ljubljanskih župnijah

Krogotok enega leta se zopet zaključuje in dolžnost ljubljanskega kronista je, da napravi sklepni račun o življenju in smrti glavnega slovenskega mesta. Ti računi niso merilo za ves narod, ker Ljubljana ni kraj, kjer bi se vsi prebivalci tu porajali, tu ostajali in tu umirali, temveč je industrijsko in uradno mesto, ki črpa svoje sile in zdrave moči v glavnem z dežele, samo ob sebi pa je le malo plodovito. Ljubljana je mesto pretežno odraslih ljudi in je tudi število ljudi v visoki starosti sorazmerno v Ljubljani višje kakor kje na deželi, čeprav imamo na kmetih morda posameznike, ki imajo prav visoka leta. Mladih zakonikih parov je v Ljubljani povprečno manj kakor kje drugod in zato ni treba obsojati ljubljanskih števil, češ, da pomenjajo belo kugo. Tudi pozamezne fane v ljubljanskem mestu izkazuje nizko število rojstev in seveda tudi nizko število smrti, zato pa izkazuje ljubljanska bolnišnica s porodnišnico največje število rojstev in znano je da se večina ljubljanskih mater zateka v porodnišnico.

Delo kronista je v zadnjih letih podvojeno. Mesto nekdanjih petih fara, ki jih že opeva v svoji satiri Prešeren in ki so veljale še v povojnih letih, imamo sedaj v veliki Ljubljani osem župnij, eno kuracijo, to je bolnišnico, ki ima lastne matrice, in pa eno duhovnijo, za katero vse kaže, da bo v kratkem spremenjena v pravo župnijo, namreč duhovnijo svete Družine v Mostah. Mesto petih imamo v Ljubljani torej sedaj kar deset župnij.

Stolna župnija

Najbolj imenitna v vsej škofiji in v Ljubljani je seveda stolna župnija, ki jo že dolga leta večje vodi arhižupnik, stolni kanonik dr. Tomaž Klinar. Ta župnija je trgovsko eredišče mesta in ima le malo družinskih stanov. Imela pa je le letos 36 oklicev. Izmed teh parov se je poročilo v župniji 26, od teh pa je bilo spet 12 zunanjih parov. Dva para sta šla iz domače župnije na Brezje k poroki. Med ženini je nosil zastavo tisti, ki mu je bilo 66 let, najmlajši nevesti pa je bilo 19 let. V stolni župniji so bili rojeni letos 4 otroci, to je 3 dečki in 1 deklica, pač pa je bilo v bolnišnici rojenih 14 otrok. Umrlo je doma 15 ljudi, in sicer 5 moških in 10 žensk, od drugod pa jih je bilo v Ljubljano prepeljanih in pokopanih 16 ljudi, trije pa so umrli na prevozu v Ljubljano. Najstarejši v fari, ki je letos umrl, je bil 90 letni Jakob Jaeger, železniški upokojenec, najmlajši mrlič pa je bil 9 letni fantek. V farnih matrikah so zapisani nekaterih nerednih slučajih, kakor smrt zaradi strela v trebuh, carinik Bole se je ponesrečil na avtomobilski vožnji, dalje sta bila dva samomora itd.

Cerkev je letos napredovala in je dobila zanimive evetlike pri oltarjih za mašne knjige. Te evetlike so izdelane po načrtih arhitekta Vurnika. Vincencijeva konferenca je v tej fari letos slavila 60 letnico svojega blagodejnega obstoja. V stolni župniji so imeli po več letih tudi novo mašo, ki jo je daroval g. Franc Soukal.

Franciščanska župnija

Franciščanska župnija se tudi letos ponaša s številnimi porokami. V franciščanski župniji so bili poročeni 203 pari, 21 parov pa se je šlo poročiti izven domače župnije. Seveda niso bili vsi pari, ki so bili poročeni v tej župniji, iz Ljubljane, marveč jih je mnogo prišlo od drugod poročiti se v Ljubljano. Najstarejši ženin, ki se je v franciščanski cerkvi in najbrže sploh v Ljubljani poročil, je bil 84 letni krepki fant od nekega z Notranjskega, ki je vzel krepko 37 letno nevesto. Oba imata pač grunt in tako bo posestvo bolj utrjeno, vsaj tako sta sporazumno ugotovila oba. Drugače pa se poročajo v franciščanski fari mladi pari, precej iz srednjega stanu, ki se zanesejo na svoja jadra za plovbo v bodočnost. Rodilo pa se je v tej župniji 23 otrok, poleg tega pa so matere te župnije porodile v bolnišnici 28 otrok. Umrlo je 72 ljudi doma, 16 pa v bolnišnici, med temi je bilo 25 moških in 35 žensk. Najstarejši mrlič je bil star 84 let, deset pa je bilo takih, ki so dočakali nad 80 let. Razlogi smrti so taki, kakor po vseh ljubljanskih župnijah, po večini starostna ali srčna oslabeleost, poapnežje žil, kap in le v manjši meri jetika, rak, pljučnica in druge bolezni.

Franciščanska župnija je letos napravila velik korak naprej z zgradbo novega konvikta in s prizidkom h kolu. Obenem je bila tudi cerkev umetniško prenovljena po mojstru Sternenu. Delo usmiljenja oo. franciščanov pa je po Ljubljani še tako znano, da ni potrebno se o tem na široko razpisovati. Priporočajo ga dela sama in pa ljudje, ki se vsak dan gnetejo na porti franciščanskega samostana.

Trnovska župnija

Trnovska župnija se je včasih postavljala z dvesto in še več rojstvi. To število je sedaj skopnelo na 45, med temi je 28 fantov in 17 deklet. Med vsemi pa je samo en otrok nezakonski. Vsi drugi Trnovčani, kar jih je letos prišlo na svet, so si za to raje izbrali porodnišnico. Dva dečka v starosti 10 in 8 let pa sta prejela hkrati krst in prvo ev. obhajilo. Neumorni g. Hinko Zirkelbach je bil takoj pripravljen biti dečkomu, ki eta znala dobro odgovarjati krščanski nauk, za botra.

Trnovo je bilo letos kraj srečnega imena. Doživelo je 88 porok. Med ženini se je postavil najbolj tisti, ki je štel 68 pomladi, med nevestami pa je bilo brhko deklet, ki ji je na lich sijalo komaj doživeti 17 let. Na nevesta je bila letos najmlajša v Ljubljani.

V Trnovem samem je doma umrlo 51 ljudi, in sicer 26 moških in 25 žensk. Samo enemu je bilo nad 80 let, pač pa po večini Trnovčani umirajo med 70 in 80 leti. Med mrtvimi je bilo več nerednih slučajev in samomorov. Zanimiv primer je bil tudi, ko se je neka Trnovčanka po muslimanskem obredu poročila nekje na jugu države z nekim muslimanom, svojega otroka pa je dala krestiti po katoliškem obredu.

Naivnejši dogodek v življenju župnije je pač slovo dosedanjega župnika g. Finžgarja, od katerega so se župljani poslovili na ginitiv način. Vsa fara sedaj pričakuje z nestrpnostjo novega župnika g. Cegnarja, ki pride sredi meseca januarja. Posebno važno nalogo ima v tej župniji delo usmiljenja, zakaj v tej župniji je največ bele brezposelnih in zapuščenih družin po vsej Ljubljani in po vsej škofiji. Vincencijeva in Elizabetna konferenca vzorno opravičila svojo težko nalogo. Živahno je tudi delo katoliške prosvete v Trnovem.

Šentjakobska župnija

Ista slika, kakor v trnovski fari, se nudi tudi v šentjakobski, le v nekoliko zmanjšani meri, ker je šentjakobska fara prilično pač nekoliko šibkejša od trnovske. Otrok je bilo krščenih 15, poleg tega pa je bil ponovno krščen še neki odrasli, ki je prestopil iz druge krščanske veroizpovedi. Lep je bil krst v sredini tega meseca, ko se je neki družini porodil 20. otrok ter je nedolžni revni deklici botrovala Nj. Vel. kraljica Marija po svoji zastopnici, dvorni dami ge. Franji Tavčarjevi. Stare farne matrice tudi tu navajajo povprečno letno 190 do 200 otrok, toda sedaj večina otrok šentjakobske fane pride na svet v porodnišnici. Zaradi povprečnega staranja prebivalstva pa je tudi skupno število otrok čedalje manjše. Porok je bilo letos 58, 6 parov se je šlo poročiti drugam. Povečini se poročajo zelo mladi pari, včasih tudi tako, da sta ženin in nevesta brez zasluzka in brezposelna. Toda revni mladi pari zatrjujejo, da imajo prav tako pravico do zakona kakor bogati. Težave imajo s porokami italijanski državljani, ker italijanski ženitbeni zakon vsebuje povsem drugačne določbe kakor naš, in si morajo ženitve željni ljudje preskrbeti dovoljenje svojih oblasti. Kakšnih posebnih starih parov, to se pravi starih ženinov, ni bilo, neveste pa so bile tako in tako vse mlade.

Umrlo je doma 44 ljudi, in sicer točno toliko moških, kolikor žensk. Certina teh je umrla v starosti nad 80 let. Najstarejši je bil 93 letni zaselnik Ivan Mohorč, drugi po starosti pa je bil 92 letni delovodja v pokajo Jožef Štor. Mohorč je bil očitno najstarejši človek, ki je letos v Ljubljani umrl. Na N Triglavu se je ponesrečil mladi Dolhar, na cesti pa je zadela kap duh. svetnika Ažmana.

Šišenska župnija

Šiška je tipičen delavski okraj mesta Ljubljane ter je včasih veljal za nekakšno »republiko«. Odkar so oo. franciščani osnovali v Šiški svojo župnijo, se je versko življenje v tem okraju znatno dvignilo. Čeprav je število letos prejetih obhajil v vseh ljubljanskih župnijah znatno napredovalo ter jih za druge župnije ne omenjamo, vendar moramo na čast šišenski župniji omeniti, da je bilo letos v Šiški prejetih 68.500 obhajil. Cerkev je dobila krasne svetilke, prosvetno življenje se lepo razvija in samostanska dvorana je priča mnogih lepih prireditve. Karitas je tudi v tej župniji zelo razvita in premožnejši Šiškarji radi darujejo, toda potrebe so zelo velike, ker je v Šiški tudi mnogo revščine. Posebno lepo je uspela letošnja božičnica.

Porok je bilo letos v Šiški 69, 6 šišenskih parov se je poročilo drugod, torej skupno 66. Rodilo se je doma 22 otrok, in sicer 12 fantov in 10 deklic, 63 otrok pa je prišlo na svet v porodnišnici, od teh 29 fantov in 34 deklic. Skupno je v Šiški prišlo na svet 85 otrok, to je 41 fantov in 44 punčk. Šišenska dekleta bodo torej še vedno v premoči nad fanti. Umrlo pa je 43. Šiškarjev doma, od teh 19 moških in 24 žena, 25 pa v bolnišnici, od teh 16 moških in 9 žensk. Skupno je umrlo letos 68 Šiškarjev, to je 35 moških in 33 žensk. Najstarejši je bil Anton Stopper, železniški sprevodnik v p., ki je dočkal 90 let.

Župnija na Viču

Najmlajša uvrščena župnija velike Ljubljane je župnija Vič, ki šteje blizu 8000 duš in jo vodi oo. franciščani.

Župnijske matične knjige za leto 1936 nudijo o gibanju prebivalstva sledeče podatke: Za zakon oklicanih je bilo 94 parov, poročenih pa 63, doma 57, drugod pa 8 parov. Najmlajša nevestica je stara komaj 17 let, najstarejši ženin pa 84 let.

Rojenih je bilo doma 47, v bolnišnici pa 100 otrok, skupno 147 rojstev in sicer 78 dečkov in 69 deklic. En ciganček je bil rojen v logu v gozdu.

Mrliška knjiga izkazuje, da je doma umrlo 29 oseb, pokopanih pa je bilo na farnem pokopališču 54 in sicer 27 moških in 27 žensk oseb. Otrok do 2. leta starosti je umrlo samo 9, za kar gre hvala dosti dobro urejeni higijeni. Ena umrla ženska je dosegla 87, dve po 80, en moški pa 81 let starosti. Izmed umrlih sta dve ženski in en moški izvršili samomor.

Versko življenje v župniji je lepo razvito: saj se je v letu 1936 podelilo 77.000 sv. obhajil.

Revščino v župniji skuša lajšati po svojih močeh lepo organizirana Vincencijeva konferenca, ki je tekom leta razdelila živil v vrednosti nad 15 tisoč dinarjev in ki je skupno s šolo priredila božičnico, pri kateri je bilo obdarovanih z obleko ali obuvalom 170 otrok in za katero se je skupno zbralo 14.000 Din.

Župnijsko Mladinsko zavetišče, ki posebno v zimskih mesecih oskrbuje pod svojo streho vsak dan do 100 revnih otrok prav tako v polni meri izvršuje karitativno delo v župniji; vendar pa vsa karitas ni v stanu premagati bede, ki zaradi brezposelnosti gospodari v tolikih družinah. Dejstvo pa je, da je ljudem s praznim želodcem in raztrgano obleko težko uspešno oznanjevati kraljestvo božje.

Župnija sv. Cirila in Metoda Bežigrad

gre pravkar čez kritična leta svoje otroške dobe. Župljani težko dajejo, župnik še težje prosi.

Letos se bo baje pokopališče popolnoma odstranilo. Kaj lepo bi bilo, ko bi tudi naši duševni velikani dobili v cerkvi svoj spomenik. Komunistom je slovenska Matica že postavila tak spomenik. Ob cerkvi bo namreč ostal samo majhen spominček na bivše pokopališče sv. Krištofa. Tu je namreč g. prof. Plečnik predvidel prostor za ta ostanek pokopališča in zarisal v načrte cerkve, da so stene cerkve obložene s spomeniki.

V cerkveno življenje so nekoliko posegle tri nove šole, ki smo jih dobili: osnovna, meščanska in III. državna realna gimnazija, ker je bilo treba za te šole ob nedeljah dobiti čas in prostor za šolske sv. maše.

Krstov je bilo v župniji samo 19, 12 deklic in 7 dečkov; 39 pa v bolnišnici. Porok je bilo 33. Pogrebov je bilo 22, in sicer 11 moških in 11 žensk, med temi trije otroci. Sedem pogrebov je bilo v bolnišnici.

NOVOLETA

*Čez vse, kar je bilo, zdaj črto potegnimo,
čez težke dneve, ki smo v njih živeli,
čez grenke ure, ki smo v njih trpeli,
v bodočnost lepšo verjemimo.*

*Zdaj pozabimo na boleče rane,
solzé obrišimo in z dušo mlado
na pot krenimo z novo nado,
kar je bilo, naj kot spomin ostane.*

Zdravko Ocvirk.

Anonimnost časnikarjev

Poklicni časnikar, ki dnevno dela pri časopisu, ima dva sovražnika: lažnega esteta in pa lažnega moralista, ali boljše rečeno, lažnega demokrata. Lažni esteti se po navadi sklicuje na izreke klasičnih pesnikov iz prejšnjega stoletja, ko so bili časnikarji morda res nevedni in pa nevljudni, lažni moralistični demokrat in svobodomislec pa se sklicuje na kakšnega Kierkegaarda ali drugega splošno pozabljenega filozofa, tudi iz prejšnjega stoletja. Niti lažni esteti, niti lažni demokrat ne moreta razumeti, kaj vse zahteva še najbolj skromno časnikarsko delo od človeka izobrazbe, socialnega čuta in smisla za življenje.

Presenetil me je člančič neke neznane mi gđe. Vlaste Tancigove v zadnji številki akademškega glasila »1551«, o katerem se izraža uredništvo v uvodu, da se mu »zdi načelno pravilno utemeljen«. Mlada avtorica ima očitno malo pojma tako o svobodi tiska, o pristni demokraciji, zlasti pa o bistvu časnikarskega poklica. Zaveza se namreč za to, da bi izginila iz našega časopisja anonimnost, češ, da bi se dvignila morala in pa tudi odgovornost časopisja. List »1551« se navidez zavzema za demokracijo, toda ta zahteva po odpravi anonimnosti časnikarjev je v temeljih nasprotna vsem glavnim zahtevam svobode tiska. V modernih časih je bil prvi, ki je s silo in z zapornim odpravil anonimnost časnikarjev, tudi prvi moderni avtokrat v Evropi, namreč Napoleon III. Napoleon III. je zahteval od časnikarja podpis samo zato, da ima policija lažji pregled, kdo širi razne ideje, ki njemu niso bile všeč. Vsaka protidemokratska vlada zahteva to in znano je, da so se nekateri vplivni činitelji pod vlado generala Zivkovića prav tako zavzemali za odpravo anonimnosti časnikarja. Popolna odprava anonimnosti v časopisju sploh ni možna, niti pod še tako nasilno diktatorsko vlado. Ni mogoče od časnikarja zahtevati, da se podpiše v isti številki pod uvodnik, pod kulturni članek, pod politični telegram, pod kriminalno vest, ali pa pod skromno naznanilo, da je kanarček ušel.

Pri nas in po vsem svetu je časnikar vedno od družbe odvisen človek. Popolnoma neodvisnega človeka sploh ni. Ako pa želi ohraniti čim večjo neodvisnost svoje kritike — in proti tej se očitno bori spoštovano akademsko glasilko — je

zato potrebna anonimnost kot najboljši ščit. Časnikar, ki je bil zadolžen recimo pri Slavenski banki, je imel mnogo manj poguma razkriti mahinacijo v tem zavodu, ker ve, da banka ne bi znesla svoje jeze toliko nad časopisom, kakor nad njim samim. Delavski dopisnik (pri nas imamo mnogo delavskih časopisov in tudi dnevno časopisje je delavstvu mnogo na razpolago), si bo desetkrat premislil, preden bo napadel neznosne razmere v svoji industriji, ako se bo moral podpisati. Pred vojno je v »Slovenec« Štefe razkril v našem javnem življenju mnoge gnile rane, toda ni se mu posrečilo, da bi ostal skrit, ter je pogosto bil na cesti brutalno napaden. Ako bi se pod vsako svojo kritiko podpisal, bil bi še večkrat. In ravno Štefetova kritika je mnogo pripomogla k ozdravljenju teh razmer. Če bi sedaj časnikar s podpisom kritiziral recimo neredno dostavljanje pošte, je izpostavljen brutalnosti vsakega prizadetega. In ako bi časnikar s podpisom napadel neolikost kakšnega društva, si je gotov maščevanja slehernega člana.

Tudi nepodpisani časnikar ni neodgovoren, kakor si misli gđe. Tancigova. Na vsakem listu je podpisan odgovoren urednik in ta odgovarja pred zakonom. Razmere so v resnici dandanes take, da ne sme reči tatu tat, temveč da je samo krade, toda še v tem primeru moraš točno dokazati uro in minuto ter sleherni stvar, ki jo je ukradel. To pa v teku osmih dni! Poklicni časnikar danes niha med svobodo in zapornim ter med visokimi odškodninskimi zahtevami kverulantov, ki komaj čakajo, da jim list kolikaj očita in da ga morejo nato tožiti. Gđe. Tancigova je morda juristka in zato naj si ogleda vložišče ljubljanskega okrožnega sodišča ter naj si da pokazati ogromni kup vložnih tiskovnih tožb.

Ne zaradi gđe. Tancigove, temveč zaradi vseh raznih sličnih moralistov, ponavljam načelo časnikarskega stanu Jugoslavije in vsega demokratičnega sveta: pravica časnikarjev do anonimnosti, (ne dolžnost), je eden izmed temeljev demokratske tiskovne svobode, zahteva po obveznem podpisovanju vseh članov pa je zahteva najskrajnejše reakcionarnosti in tudi sodobnih fašizmov!

C. Kočvar.

Šentpeterska župnija

Šentpeterska župnija je letos dobila novega župnika. Dolgoletni in zaslužni župnik g. Janko Petrič je umrl nenadno dne 11. avgusta v Kostanjevici. Veliko spremstvo župljanov na njegovi zadnji poti v Ljubljani je pokazalo, kako splošno ljubezen je užival Šentpeterska fara pa je dne 8. novembra slovesno sprejela novega župnika g. Alojzija Košmerlja, dotedanjega stolnega vikarja ljubljanskega, ki si je že takoj v prvih dnevih pridobil ljubezen svojih župljanov.

Šentpeterska fara je za enkrat še vedno po prebivalstvu najmočnejša fara v Ljubljani in najbrže tudi v škofiji. Razen nekaterih vasi, ki so ostale zunaj mestnega pomerja, je sedaj skoraj vsa župnija priključena mestu Ljubljani. V župniji je bilo letos krščenih 121 novorojenih otrok, poleg tega pa še neka 11 letna deklica. Porok je bilo 192, 11 parov pa se je šlo iz fane poročiti drugam. Tudi pri St. Petru so imeli najmlajšo nevesto, ki ji je bilo tudi 17 let, prišla pa je iz Prezida. Vzela je ženina, ki mu je bilo 32 let. Najbolj staremu ženinu šentpeterske fane je bilo 72 let.

Umrlo je v šentpeterski fari doma 240 ljudi, in sicer 130 žensk in 110 moških. Mnogo med temi jih je bilo starih nad 80 let, nad 90 let pa železniški kurjač Jurij Jezeršek, ki je dočkal 93 let, ter 91 letni Marija Brinskele in Albertina Suchy. Več mladih ljudi je utonilo v Savi, več se jih je tudi ponesrečilo. V mrtvaških matrikah te župnije pa so zapisane tudi žrtve letalske nesreče pri Hrušici, med temi Slovenci dr. Adolf Korže, Stanislava Kante in Otilija Pivk. Na planinah se je ponesrečil mladi dijak Vid Janša itd. Samomorov ima ta župnija 12.

V tej župniji je od nekdanj bilo zelo razvito prosvetno delo, ki je letos še posebno lepo napredovalo. V župniji deluje tudi več Vincencijevih in Elizabetnih konferenc, ki poživljajo in skrbijo za siromake. Tudi za cerkveno in versko življenje v tej obsejni župniji je dovolj preskrbljeno. Poleg farne cerkve, redovnih cerkev, zavodnih kapelic je v tej župniji tudi ob nedeljah in praznikih v petih vaskih podružnicah redna služba božja. Župna cerkev je bila letos v notranjščini prenovljena, stolpa sta dobila novo streho, ostala cerkev pa čaka še prenovitve v vsej drugi zunanjšini, za kar si je stavil nalogo mladi in energični župnik, kateremu želimo največ uspeha.

Duhovnija sv. Družine v Mostah

obsega bivšo občino Moste s 6500 prebivalci, z naročilom, da se tu čimprej ustanovi samostojna župnija. Gotovo je, da bo v bližnji bodočnosti rešena prošnja za ustanovitev župnije.

Veliko zanimanje je vzbudila cerkvena razstava, ki se je vršila v dneh 28. januarja do 1. julija v prostorih moščanske osnovne šole. Ta razstava je pokazala stanje cerkvenega inventarja, ki je boljše kot pri marsikateri stari farni cerkvi. Skoraj ves inventar so podarile razne slovenske župnije, kolikor ga niso darovali Moščani sami.

Nova cerkev je doživela tudi prvo novo sv. mašo, ki jo je daroval domačin nbovomašnik g. Rudolf Kunej. Še izrednejša slovesnost pa je bila biserna sv. maša priljubljenega gospoda Jožefa Borštnarja, župnika v poklju.

12. avgusta je bil blagoslovljen svet za drugo cerkveno zgradbo, za duhovsko hišo. Duhovska hiša je danes surovo dozidana in bo popolnoma skončana letošnji spomlad.

V tednu od 17. do 25. oktobra so imeli gđ. lazaristi v tukajšnji cerkvi sv. misijon, ki je začel velikanski del moščanske prebivalstva in imel velik blagoslov.

Največji uspeh v tem letu pa je — število sv. obhajil. V lanskem letu je bilo samo v cerkvi sv. Družine 36.000 obhajil, poleg obhajil, ki se prejemajo v cerkvi karmeličank in v kapeli na Kodeljevem. Sv. maše so ob delavnikih redno tri, ob nedeljah štiri. En gospod je premalo. Potrebujepomočnikov-kaplanov. Zato je zadeva samostojne fane nujna.

Od organizacij obstoja v moščanski duhovniji sedaj Marijin vrtec, ki ga vodita gospoda kateheta, g. dr. Žagar za fantke in g. Premrov za deklice. Vincencijeva konferenca obstaja pod imenom: Vincencijeva konferenca Karmelske Matere Božje Selo—Udmat—Moste, ki lepo deluje. V novem letu se bo konferenca razdelila na dve: odsek za Moste in odsek za Kodeljevo. — Živahno deluje Prosvetno društvo. Število udov Mohorjeve družbe se v zadnjih dveh letih zelo hitro dviga.

Tako živi duhovnija, ki hoče čim prej postati župnija in tako s polno močjo skrbeti za to, kar je danes krvava potreba: za zapuščene in zanemarjene duše v ljubljanskem predmestju.

Bolnišnica

ni sicer prava župnija, vendar ima svojo samostojni duhovnijski matični urad že nad 80 let ter vodi svoje rojstne in mrliške matice. Rojstna in mrliška knjiga sta kot angela življenja in smrti, ki se borujeta med seboj za prvenstvo. Do leta 1923 je zmagoval angel smrti, od tega leta dalje pa, ko se je porodnišnica preselila v sedanjo žensko bolnišnico, prevladuje stalno angel življenja, število rojstev visoko nadkriljuje število smrti. Letos je število rojstev doseglo doslej rekordno število 1975, t. j. 56 več kot lani. Toliko jih namreč beleži rojstna knjiga duhovnega urada. Število vseh porodov je pa še večje in je že sredi decembra presegalo število 2000.

Ljubljančanov iz cele nove velike Ljubljane je med temi 672, torej dobra tretjina. Med temi jih je zopet največ iz periferije Ljubljane, torej novih Ljubljančanov, dočim stari Ljubljančani daleč zastajajo. Sploh se zdi, da se je v centru Ljubljane zaredil pogubni črv bele kuge, ki gloda vedno trdovratneje in ogroža tudi že ostale dele sicer še zdravega, rdečega in še polnokrvnega jabolka naše lepe prestolnice.

Število nezakonskih rojstev v bolnišnici sicer počasi, a procentuelno stalno pada. Še pred 50 leti zaznamuje rojstna knjiga v bolnišnici skoro izključno zgolj nezakonska rojstva, a danes jih je le še ena osmina izmed vseh novorojenih. Oni neutemeljeni strah pred bolnišnico je že zdavno izginil in danes posejajo porodnišnico matere-porodnice iz vseh stanov in slojev; saj dobe tam vsestransko zdravniško nego in pomoč, kakor tudi stalno dušno tolažbo.

Umrlo jih je letos v bolnišnici (všete so tu tudi umobolnica, otroška bolnica in Zavetišče sv. Jožeta) skupaj 805, skoro do številke toliko kakor lansko leto. Ljubljančanov je bilo med njimi 298. Največ jih je pobrala jetika, rak ter razne srčne bolezni. Velik odstotek umrlih pade seveda tudi na razne poškodbe. Zaradi šlahtnih tekočin, ki so jih nekateri uživali v samomornem namenu, jih je umrlo 5. — Prav stari ljudje v bolnišnici ne umirajo, ker bolnišnica pač ni kakšna hiralnica za onemogelce. Najstarejši mrlič je bil star 93 let; bila je to ljubljanska mestna uboga Pečnik Marija.

Izjave za razširjenje bolnišnice

Rektor prof. dr. Samec

Potreba po razširitvi ljubljanske bolnišnice je tako jasna, da je vsaka utemeljitev odveč, zlasti spričo dosedanjega dela v tem pravcu.

Kot zastopnik naše univerze morem le pomeniti, da je zgraditev bolnišnice v klinične zavode imperativ popolne univerze in nujna posledica visoke higijenske kulture našega naroda, ki je našla priznanje pri odločilnih osebah Društva narodov.

Potrebo po popolni medicinski fakulteti v Ljubljani in s tem v zvezi po klinični bolnišnici pa izpričuje najbolje dejstvo, da smo imeli medicinsko šolo kot prvi na teritoriju sedanje države že za vlade Napoleona.

Dr. Valentin Meršol

predsednik Zdravniške zbornice:

Vedno poudarjamo važnost higijenske urejenosti prostornih stanovanj za zdravje prebivalstva. Ako to velja za zdrave ljudi, mora še v toliko večji meri veljati za bolnike, katerim je bolnišnica dolžna nadomestiti vzoren dom in nuditi vse pripomočke za uspešno zdravljenje.

Drugod tekmujejo v graditvi čim boljše urejenih bolnišnic. V Obli državnih bolnišnic v Ljubljani pa so razmere zaradi prenapolnenosti od leta do leta slabše. Nešteto krat so zdravniki uradno in komisijsko ugotovili nevarno stanje, opozarjali na težke posledice in uradnim putem prosili za pomoč, žalibog brez uspeha. Sedaj je sila priklopela do vrhunca. Zgraditev nove, moderne bolnišnice v Ljubljani je postala nujna in neodložljiva. Težko bolni, ki morajo v bolnišnici ležati na tleh ali deliti posteljo z drugim bolnikom, zahtevajo pomoči. Dobili jo bomo, ako se bomo zanje zavzeli vsi brez razlike.

Dr. M. Slavič

prorektor univerze:

Po sedemletnih trudih se je začelo graditi zdravilišče za dušo, vseučiliška in narodna knjižnica v Ljubljani, za življenje in zdravje duha ter napredek duhovne kulture. Enako potrebno pa nam je zdravilišče za telo, nova, dovolj velika in potrebna ustrezajoča bolnišnica, za življenje in zdravje telesa ter napredek zdravstvene kulture. Oboje je združeno med seboj po načelu: zdrav duh v zdravem telesu.

Popolna bolnišnica je obenem potrebna za univerzo, da se spremeni nepopolna medicinska fakulteta s petimi semestri v popolno fakulteto z vsem, kar potrebuje najvišji zavod za proučevanje človeškega zdravstva. Brez tega je tudi naša univerza nepopolna, medicinska fakulteta brez življenjske moči in razmaha.

Zopet velik načrt, ki se brez naporov ne bo dal izvesti. Toda strah pred napori, dvom, malodušnost, obup je smrt vsakega velikega dela. Zato pa na plan delavci pogumni, neustrašni, vztrajni, požrtvovalni, z upom zmage svoje za misli! V Ljubljani, na sveti večer 1936.

Prof. dr. Šerko

dekan medicinske fakultete:

Človek res ne ve kaj je nujnejše: ali razmere v ljubljanski državni bolnišnici ali pa dejstvo, da je potrebno toliko javnega hrupa, da se nekaj zgodi, kar se kot nujno mora zgoditi.

Dr. France Kidrič

dekan filozofske fakultete:

V zadnjih letih sem večkrat imel v ljubljanski bolnišnici sorodnike in prijatelje.

Kar sem ob obiskih opazil na lastne oči, me je prepričalo, da v dosedanjem opozarjanju na nevarnosti tamkajšnjih razmer nobena temna barva ni tako prečna.

Vse bolj me je bilo sram, da moremo trpeti te razmere tako dolgo in da se je krepil naš klic za tako novo ljubljansko bolnišnico, ki bi ustrezala vitalnim potrebam prebivalstva in upravičnim znanstvenim zahtevam medicinskih krogov, tako počasi.

Dr. Andrej Gosar

dekan tehnične fakultete:

Vprašanje naše bolnišnice ni morda le vprašanje smotne skrbi za ohranitev življenja zmernih sil v narodu; je tudi vprašanje socialne kulture in pravičnosti, je pravo socialno vprašanje. Saj trpijo zaradi neznosnih, da ne rečem kar nečloveških materialnih razmer v naši bolnišnici predvsem le nepremožni, siromašni delovni sloji, ki si sami doma ne morejo privoščiti primerne zdravniške in bolniške oskrbe in nimajo sredstev, da bi v najtežjih primerih iskali pomoči v dragih sanatorijih. S tega vidika smo dolžni akcijo naše akademske mladine še prav posebno pozdraviti in jo z vsemi močmi podpreti.

Dr. Gerlovič

upravniki bolnišnice za duševne bolezni v Ljubljani:

Bil sem ravnatelj splošne bolnišnice in sem spoznal gorje tistih nesrečnikov, ki jih je bolnišnica zaradi pomanjkanja prostora morala odkloniti ali odpustiti. Videl sem muke in trpljenje tistih bolnikov, ki so bili v premajhnih prostorih nartpani po oddelkih brez udobja, ki ga sedaj običajno nudijo bolnišnice. Zato iz srca pozdravljam vsako akcijo, ki hoče doseči, da bi sleherni poškodovani ali težko bolni, ki trka na vrata bolnišnice in prosi pomoči, našel pogrnjeno posteljo, kamor bi mogel položiti svoje bolno telo.

Samo velikopotezna akcija bo dosegla ta cilj. Potrebna nam je nova bolnišnica s toliko posteljami, kolikor jih je po ustaljeni izkušnji potrebno za prebivalce, ki se zatekajo v ljubljansko bolnišnico. Bolnišnica mora biti tako zgrajena in opremljena, da bo mogla služiti kliničnemu študiju. Študij medicine naj ne bo privilegij imovitejših, ki se morejo z lastnimi sredstvi vzdrževati

v drugih univerzitetnih mestih, ampak mora postati dostopen v domačem kraju vsem, tudi najrevnejšim sinovom našega naroda, ki imajo veselje in nadarjenost.

Prepričan sem, da bo ljubljanska klinika prinesla nezastuten razmah medicinskega znanstvenega delovanja pri Slovencih, kar gotovo ne bo ostalo brez blagodejnega vpliva na zdravstveno stanje naroda.

Škof dr. Gregorij Rožman

Skrb za bolnike je eminentno delo krščanske ljubezni. Cerkev je iz duha Kristusovega, ki je nežno skrb posvečal vsem trpečim, ustanovila prve bolnišnice na svetu. Vedno in še danes velja v Cerkvi delo pri bolnikih za izraz popolne ljubezni, za nekaj, kar presega povprečno krščanstvo, dasi veže zapoved ljubezni vse ljudi.

Ko je državna oblast, preoblikovana in poduhovljena po sto- in stoletni vzgoji krščanstva, prevzela javno skrb za bolnike v svoje roke, je storila samo svojo dolžnost. Namen državne politike mora biti splošna blaginja vseh stanov v državi. Ne more se govoriti o splošni blaginji, če ni preskrbljeno za bolnike vseh vrst, za hiralce in sirote. Predvsem in v prvi vrsti je torej država poklicana, da ustanovi in vzdržuje zadostno velike in zadostno številne bolnišnice. Je to samo pravično in nič več. Če državna oblast pobira davke ter jih državljanji plačujejo, nastane neka tiha pogodba, ki iz naslova pravičnosti zahteva, da se davčni denar uporablja za vse tiste namene, ki tvorijo splošno ljudsko blaginjo. Zalogostno znamenje bi bilo, ako bi bilo treba državno oblast z zasebnimi akcijami k temu šele prigravljati.

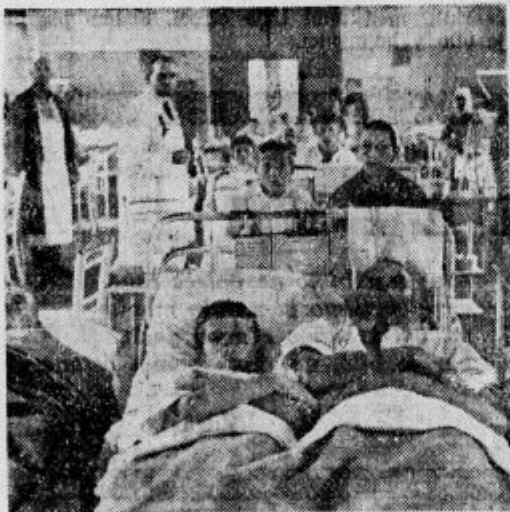
Dasli je skrb za bolnike dolžnost države, izvirajoča iz pravičnosti, ostane vendar za zasebno inicijativo in za udeleževanje ljubezni še mnogo, mnogo prilike. Vsi vemo, da v sedanjih razmerah tudi urejena država ni temu kos. Vsi moramo, vsak po svojih močeh, sodelovati. Na razne načine. N. pr. da vzbujamo splošno zanimanje, ostrimo zavest dolžnosti ljubezni in pravičnosti, da sredstva zbiramo, ki dopolnjujejo državne dotacije itd.

Tako je tudi »Akcija za razširitev bolnišnice« potrebna, prihaja iz duha krščanstva, pa bo prav zaradi tega imela uspeh, če bo iz duha Kristusovega vodena z edinim namenom pomagati našim bolnim bratom in sestram.

Prof. dr. F. K. Lukman

predsednik Prosvetne zveze v Ljubljani:

Skrb za moralno in fizično zdravje slovenskega naroda je naloga, ki mora biti srčna zadeva slehernega Slovenca. Med sredstvi za fizično zdravje ljudstva je moderna, po obsegu in kvaliteti vsem dejanskim potrebam ustrezajoča bolnišnica in klinika nujno potrebna. Moramo jo terjati in z vsem poudarkom terjati, dokler ne bo stala.

Kakšna stiska je s prostorom v ljubljanski bolnišnici, nazorno kaže slika kirurškega oddelka, kjer ležita po dva in dva skupaj na posteljah. Kadar je naval še večji pa morajo položiti celo zaslužne žimnice po tleh.

Franja dr. Tavčarjeva

dvorna dama, za Splošno žensko društvo:

Skrb in delo prav vse slovenske javnosti mora biti usmerjeno v to, da se čim prej zgradi v Ljubljani moderna bolnišnica, ki bo ustrezala vsem zdravstvenim zahtevam ljudstva, a bo prevzela hkrati tudi delo osrednjega zdravstvenega zavoda, klinike za vso Slovenijo.

Slov. kršč. ženska zveza

Slovenska krščanska ženska zveza kot centrala vseh katoliških ženskih društev Slovenije se z vso iskrenostjo pridružuje stremiljenju akcije za razširitev bolnišnice. Prav slovensko žensko, matere in gospodinje čutijo vso težo preobremenitve in prenapolnenosti sedanje bolnišnice, ko pošiljajo svoje najdražje s smelimi upanjem na skorajšnje ozdravljenje v bolnišnico, pa jim ta velikokrat dragih bolnikov niti sprejeti ne more, ali pa jim ne more nuditi tega, kar bi bolniki potrebovali. Toda ne samo sebična želja pomagati svojim najbližjim dragim kliče ženo k tej skupni akciji, ampak tudi skrb za zdravje in ohranitev sedanje in bodočega rodu v slovenskem narodu.

Je pa tudi še to in to mater, ki pošiljajo svoje sinove medicince v tujino, da se tam izobražujejo za svoj bodoči zdravniški poklic, pa jim tujina velikokrat ukrade najboljše, kar imajo — dušno in telesno zdravje. Tudi te matere imajo sveto pravico in dolžnost, da dvignejo svoj glas in javno in glasno povedo, da hočejo svojim sinovom, ki jih študirajo za najtežjimi žrtvami, dati priliko, da se izobražujejo doma. Tudi narodni kapital, majhen morda za posameznika, a velik za mali narod, kakršni Slovenci smo, bi na ta način ostal domovini.

V interesu vsega slovenskega naroda je, da dobi Ljubljana čimprej povečano bolnišnico, še boljše pa popolno kliniko.

Dr. Jure Adlešič

župan ljubljanskega mesta:

Naše mesto pogreša mnogih modernih socialnih naprav. Najbolj občutno pa je pomanjkanje zadostne bolnišnice, kjer bi našli potrebno oskrbo in zdravniško pomoč naši najbednejši, ki morajo iskati zdravja izven domače hiše.

To pomanjkanje je tako kričeče, da se mora zdramiti cel narod in poklicati na pomoč, da se ta veliki socialni nedostatek čimprej odpravi. Pri tem delu moramo biti složni vsi do zadnjega, ker gre za našo skupno narodno stvar, za blagor našega ljudstva, pa tudi za našo narodno čast in ponos, ki nam ne dopušča gledati, kako ležijo naši bolniki po hodnikih in po tleh, kot da niso ljudje.

Zato iskreno pozdravljam plemenito akcijo za zgradbo nove bolnišnice in ji želimo polnega uspeha. Naša dolžnost pa je, da jo podpiramo z vsemi sredstvi.

Dr. Mayer

načelnik sanitetnega oddelka kr. ban. uprave v Ljubljani:

Iz vsega srca pozdravljam akcijo za novo osrednjo slovensko bolnišnico v Ljubljani. Iz svojega večletnega dela kot načelnik oddelka, ki mu je poverjena skrb za zdravstvo, poznam predobro razmere, v katerih žive naše bolnišnice, in vem, da bi mogla le nova bolnišnica v Ljubljani dokončno rešiti to težko vprašanje, ker le taka bolnišnica bi odgovarjala zdravstvenim potrebam in tudi kulturi našega ljudstva. Iskreno želim, da bi to plemenito delo našlo pri merodajnih faktorjih polno razumevanje, da bi že kmalu zrasel v naši Ljubljani nov dom zdravja in zdravniške vede.

Prof. dr. Dolenc

za društvo »Pravniki«:

Sprožili ste akcijo za razširitev ljubljanske bolnišnice. V prvi vrsti se zdi, da zasledujete s tem humanitarne cilje.

Razmere, ki so nastale v stari bolnišnici, zidani za potrebe, obstoječe pred pol stoletjem, so postale nevarne in že davno ne ustrezajo ne zdravstvenim, ne higijenskim zahtevam. Premajhni in prenapolnjeni prostori onemogočajo sploh vsako uspešno zdravljenje.

Toda izkazovanje zdravniške pomoči in nega ni danes samo izraz humanitete, ampak dolžnost vseh tistih, ki jim je skrbeti za javni blagor. Zato naj prodre zahteva, da dobi v bolnišnici vsak pomoč, kdor jo mora tamkaj iskati, in sicer uspešno pomoč. Bolnišnice morajo biti zato na višku zdravstvene znanosti, pa tudi v položaju, da temu primerno poslujejo. Bolnišnica se mora zato zadostno povečati in opremiti z vsemi modernimi pripomočki, da bo izvrševala to nalogo.

Izjavljamo zato, da bomo uresničenje misli, ki ste jo sprožili, vselej in kar najbolj podpirali.

Poudarjamo pri tem javnopravno dolžnost tistih, ki so na krmilu države, da nemudoma pripravijo in tudi resnično izvedejo razširitev bolnišnice v Ljubljani. Samo po sebi se razume, da se razširitev ne sme omejiti na že sedaj obstoječe potrebe, ampak da se je treba pri tem ozirati na potrebe, ki se predvidevajo pokažejo po pričakovanju porasta prebivalstva v teku vsaj ene generacije.

Docent dr. Matko

predsednik Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani:

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani kot stanovska in znanstvena organizacija zdravnikov v naši banovini se v polnem obsegu pridružuje zahtevi celokupne slovenske javnosti po novi klinično urejeni bolnišnici v Ljubljani. Sedanja bolnišnica nikakor niti po obsegu niti po opremiti ne ustreza več splošnim potrebam in zahtevam sodobne medicine. Ta nedostatek ljubljanske bolnišnice prihaja tem bolj v poštev, ker ta ustanova ni namenjena le ozkemu krogu prebivalstva mesta Ljubljane in njene bližnje okolice, marveč prihajajo vanjo bolniki iz vsega slovenskega teritorija, ponajveč s kompliciranimi bolezenskimi pojavi, ki zahtevajo preiskave, katerim so le kos moderno urejeni instituti in laboratoriji.

Naša bolnišnica pa tudi ne ustreza težnjam in potrebam bolniških zdravnikov, zlasti ne našega medicinskega in zdravniškega naraščaja, ker jih zaradi pomanjkanja prepotrebni prostorov: biblioteka, čitalnica, laboratorijev itd. ne nudi zadostne možnosti za vsestransko strokovno izobrazbo in za poglobljeno znanstveno delo.

Prilike in sedanji bolnišnici so nevarne in so takega značaja, da zahtevajo čimprejšnjo odpravo, ker bi sicer utegnile nastati neželjene posledice za splošno zdravstvo naše banovine, zlasti pa za naš zdravniški naraščaj, ki išče pod njenim krovom nadaljnega izpopolnjevanja in usposobljenosti za svoj bodoči poklic.

Iz tega razloga je Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani brezpogojno za ustanovitev nove bolnišnice v Ljubljani, ki naj se uredi po vzoru modernih kliničnih zavodov, ki bo ustrezala vsem potrebam in zahtevam vsestranske izobrazbe našega zdravstva, kakor tudi zdravstvenim potrebam celokupnega slovenskega naroda.

Pleterski

predsednik Društva medicincev v Ljubljani:

V imenu vseh slovenskih medicincev, ki imajo priliko prav od blizu videti grozne razmere v naši bolnišnici, odločno postavljamo zahtevo, da vlada zgradi v Ljubljani novo, moderno, vsem zahtevam medicinske znanosti ustrezajočo bolnišnico in pa zahtevo, da se že vendar enkrat konča z zapostavljanjem slovenskega študenta in da se odpravi iz zakona o univerzah sramotni § 51., ki omejuje ljubljansko medicinsko fakulteto samo na štiri semestre in s tem prišli slovenskega medicince, da se po dveh letih študija poda v tujino, kjer se jih večna s skromnimi sredstvi prav težko priblija

skozi dolg in drag študij. Naj vendar pomislijo merodajni državniki na to, da življenje v pomanjkanju mladega človeka izžrpa tako, da potem, ko sam aktivno poseže v življenje, nima več toliko duševne in telesne sile, kolikor to od njega zahteva njegov težki in odgovorni poklic. In da stojimo takrat, ko nas narod najbolj potrebuje, izžrpani in brez krvi pred velikimi nalogami. — Mislim, da je naša sveta pravica, da imamo popolno medicinsko fakulteto — kliniko — doma, v našem slovenskem kulturnem centru! Kajti v svobodni državi mora biti pravica za vse enaka!

Oton Župančič

predsednik PEN-kluba, Ljubljana:

Čudno, da je treba še naših besed, ko stvar sama tako kriči!

Dr. Jože Pogačnik

urednik Mohorjevih publikacij:

Pač je bolj človeška omejenost kakor pa omanost kriva, da imamo zdravi in preskrbljeni ljudje tako malo srca za bolnike in reveže. Toda sočutje, ki bi ga kljub temu morali imeti s trpinčeni bolniki v naši bolnišnici, bi že davno moral priti v sveti gnev in neutrudno delavnost vseh, da se tem usmiljenja vrednim udom naše družbe omogoči človeško zdravljenje. Ali niso sedanje razmere v ljubljanski bolnišnici udarec v lice nališpani kulturi XX. veka? In če že naš čas krščanski noče biti več, naj bi vsaj svoje toliko poveljevano človekoljubje ne nosil le na jeziku, temveč je kazal v dejanjih.

France Kremžar

predsednik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev:

Prav gotovo je, da je Okrožni urad za zavarovanje delavcev zaradi nevarnih razmer v naših bolnišnicah silno prizadet. Še bolj pa so prizadeti naši ubogi bolniki, kateri so tako nesrečni, da morajo v takih bolnišnicah iskati izgubljeno zdravje. Zato ima socialno zavarovanje utemeljeno pravico biti z dejanskim stanjem nad vse nezadovoljno. V tem smislu se seveda pridružujem izjavam drugih faktorjev, pristavljam pa, da od samih izjav ne bomo zgradili nove bolnišnice. Izjave same so po mojem že kar nepotrebne, ker razmere same dovolj kriče. Treba nam je samo realnega načrta, katerega naj izdelajo poklicani strokovnjaki in katerega bo treba brezpogojno tudi izvesti. Naj bi torej kdo rajši organiziral akcijo, da bi se strokovnjaki vendar že zedinili, nam dali ustrezajoč načrt nove bolnišnice, zraven pa finančni načrt, ki je tudi potreben, če hočemo od koga kaj zahtevati.

Srečko Žumer

predsednik Jugoslovanske strokovne zveze:

Kot predsednik Jugoslovanske strokovne zveze najtopleje pozdravljam delo za novo moderno bolnišnico v Ljubljani. Delavstvo pač najbolj razume to pereče vprašanje, ker je ravno ono navezano edinole na javne bolnišnice v primeru bolezni in zato tudi ono najbolj trpi pod temi žalostnimi razmerami v ljubljanski javni bolnišnici. Ni danes delavca, ki bi se lahko zdravil uspešno doma ali si plačeval svojega zdravnika.

Mislim, da govorim s srca vsakterega slovenskega delavca, če izražam zahtevo na merodajne faktorje, naj takoj prično z delom za novo moderno klinično bolnišnico v Ljubljani, ki naj bo zgrajena in opremljena tako, da bo nudila najmodernejšo zdravniško pomoč vsem tistim tisočim, ki se vanjo zatekajo iskat pomoči in zdravja.

Zveza industrijcev

za dravsko banovino v Ljubljani:

Zveza industrijcev za dravsko banovino smatra, da je definitivna ureditev vprašanja ljubljanske bolnišnice nujna in neodložljiva potreba naroda in države. Krize, v katero je zašla ljubljanska bolnišnica, ne bo možno izlečiti s provizornimi ukrepi. Bolnišnica s tako skromno kapaciteto ne more zadovoljivo izpolnjevati svojega namena in tudi nima prilike in možnosti, da bi se znanstveno razvila in opravljala več kakor funkcijo zasilnega lazareta.

Zato smatra Zveza industrijcev, da je zgraditev moderne centralne klinične bolnišnice v zvezi s popolno medicinsko fakulteto, ki bo omogočila temeljito znanstveno izobrazbo in zanesljivo delo, potreba, ki je nujna za slovenski narod in za ugled države in ki je ne bo več mogoče odlagati.

Slomškova družba v Ljubljani

Podpisana organizacija katoliškega učiteljstva v Sloveniji »Slomškova družba« se v polni meri pridružuje stremiljenju in prizadevanjem »Akcije za razširitev ljubljanske bolnišnice«. Prepogosto se dogaja, da morajo ljudje z raznimi boleznimi, ki bi potrebovali nege in oskrbe dobro urejene bolnišnice, se zdraviti doma ali pridejo v prenapolnjeno bolnišnico, kjer zdravniki in strežniško osebje ne more posvečati dovolj pažnje pri negovanju teh bolnikov.

Ljubljana kot univerzitetno mesto nujno potrebuje veliko bolnišnico, najboljše kliniko, ki bi nudila slovenskim medicincem možnost, da študirajo doma in se posvetijo tudi v svojem bodočem delu svoji ožji domovini...

Dr. Žirovnik Janko

predsednik Odvetniške zbornice:

Splošna bolnišnica v Ljubljani je v sedanjem stanju popolnoma nezadostna, ker ni več v pravem razmerju s številom prebivalstva na ozemlju njene okolice. Razširjenje bolnišnice je zato nujna življenjska potreba vsega prebivalstva, posebno revnih slojev.

Taka bolnišnica bo vrhu tega služila razvoju naše univerze in s tem dvigu naše narodne kulture. Vašemu idealnemu pokretu želim popoln uspeh.

SREČNO NOVO LETO ŽELE SLEDEČE LJUBLJANSKE TVRDKE:

VRABEC ALOJZIJ
splošno kleparstvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip 41

Srečno novo leto!

želi vsem cenjenim naročnikom ter se priporoča

Pogačnik Matko

knjigovoznica in galanterijska delavnica

LJUBLJANA, Kongresni trg 12

MAR. VOLK-KOŠMERL

Prvo jugoslovansko izdelovanje drož

Ljubljana - Telefon 3312

Leopold Rijavec, Ljubljana

krojaški mojster, Miklošičeva cesta 7

želi srečno novo leto cenjenim naročnikom in se priporoča za nadaljno naklonjenost

Vsem cenj. damam in gospodom se za izkazano zaupanje in poset zahvaljuje ter se za nadaljno naklonjenost priporoča

brivski in damski česalni salon

Gjrd Aleksander

Ljubljana, Kongresni trg št. 6

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem

IVAN TOME, čevljarški mojster
LJUBLJANA

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom
»FAJMOSTER« GOSTILNA

Ljubljana M. Anžič

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. odjemalcem in prijateljem

Martin in Ivanka Rozman
mesarija

Ljubljana, Šolski drevored

Blagoslovljeno in srečno novo leto želi
Aleksander Götzl

Ljubljana, Tyrševa cesta 17
(poleg kavarne »Evropa«)

OKVIRJI: najmoderneje oblike, izdelovanje lesenih lestencev, (lustr), vsakovrstna pozlačenja in popravila. Popravila in naprava oltarjev

M. REMIC

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana VII, Celovška 85

FANI KACIČ

gostilna »Pri rari« in trgovina s kurivom

Ljubljana, Sp. Šiška

Srečno novo leto želi

IVAN SIMONČIČ

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana VII, Celovška cesta 63

Gostilna KREGAR

Štepanja vps

želi srečno in veselo novo leto

Srečno in zadovoljnost v novem letu želim cenj. prijateljem in odjemalcem zahvaljujoč se za dosedanje naklonjenost, ter se tudi za naprej priporočam

ANTON KOSTA

modno krojaštvo

Ljubljana, Pražakova ulica 3

Obilo sreče v novem letu želi vsem cenjenim gostom

ANTON IN JERICA ŽIČKAR

Ljubljana

Gostilna »PERLES«

VIKTOR KLEŠNIK, sedlar, jermenar in torbar
Ljubljana, Poljanska cesta 49

FRANC DOLNICA

mesar

Ljubljana, Šolski drevored

FR. in TONČKA ANŽIČ

mesarija

Ljubljana

Hradeckega cesta — Šolski drevored

FRANC ANŽIČ

mesar

Ljubljana

MATKO SOKLIČ

trgovina in gostilna

Pred konjušnico št. 4

Trnovo in Hrenova ulica 19

Srečno in veselo novo leto

IVANKA VRHUNC

trgovina s kurivom

Ljubljana, Bohoričeva ul. 25

Srečno novo leto

želi

Jakob in Ana Petrič, mesarija

Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Telefon 37-48

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

A. DRUSKOVIČ-ILAVNIK

trgovina z mešanim blagom in brivnica

LJUBLJANA-MOSTE

Val. Vodnikova ulica 14

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

JOŠKO STANOVNIK, Moste

špec. trgovina — Predovičeva ulica št. 18

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom

GOSTILNA »PRI FIGOVCU«

LJUBLJANA

Srečno novo leto želi

J. VILHAR

urar in trgovec z zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti

Ljubljana, Sv. Petra cesta 36

Krojaški atelje za uniformo in civil

ALOJZ VRBINC

Ljubljana, Vidovdanska cesta 20

JOSIP MEZNARČIČ

pekerija

LJUBLJANA, Tržaška cesta 4

Srečno novo leto želi

»TEHNIK« J. BANJAI

LJUBLJANA

Miklošičeva 20

Srečno novo leto 1937

želi svojim cenjenim gostom in prijateljem

KAVARNA »EVROPA«

V LJUBLJANI

ANTON IN TEREZIJA TONEJC

Ivan Srebot

čevljarški mojster

Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 15

Srečno novo leto želi tvrdka

FRANC JAGER

tapetnistvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 17

IVAN BERNIK

tovarna žaluzij, okenskih rolet in zaves

LJUBLJANA

Linhartova ulica 8

Anton Merhar

pletarska delavnica

Ljubljana, Sv. Petra cesta 22

Veselo in blagoslovljeno novo leto želim vsem svojim cenj. naročnikom

VIKTOR ŽVEGLJ

obobilkarstvo, pleskarstvo in orkoslkarstvo

LJUBLJANA

Cojzova c. 1

Potočnik Jože

izdelovatelj lesenih stopnic

Sp. Šiška — Jernejeva cesta 19 — Ljubljana VII.

Trgovina z delikatesami in špecerijo

Rudolf Mlakar

Šiška, Jernejeva 35

želi svojim cenj. odjemalcem

srečno in veselo novo leto

Srečno in veselo novo leto vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želi

Ivan N. Adamič

prva kranjska vrvarna

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31

Maribor, Vetrinjska ul. 20

Celje, Kralja Petra c. 33

Kamnik, Šutna 4

ALOJZIJ BRECELNIK

mesar in prekajevalec

Ljubljana VII, Celovška c. 93

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in se priporoča

BAHAR LEOPOLD

trgovina z usnjem in čevljarškimi potrebčinami

LJUBLJANA, Jernejeva c. 18

JOSIP MAGUŠAR

pekarna

LJUBLJANA, Dolenjska c. 48

Veselo in srečno novo leto želi

Alojz Lombard

modni salon za dame in gospode

Ljubljana VII, Celovška c. 53

KOŠAK MILAN

mesarija

Moste, Pokopališka 35

Srečno novo leto

želi tvrdka

IVAN KREGAR

pasar in srebrar

Izdelovanje vseh kovinskih predmetov in kromiranje

LJUBLJANA, Zrinjskega cesta 3

Veselo in srečno novo leto želi vsem obiskovalcem

Joško Kunavar

gostilna pri Perdanu

SAVLJE-JEZICA 29

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. naročnikom

Ivan Wostner Edvard

vodov. instal. MOSTE sploš. klepar

Zaloška cesta 21

DOLENC VINKO in ŠTEFANIJA

mesarija

MOSTE - KODELJEVO - ZELENJA JAMA

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim gostom in prijateljem

HELENA RAZPOTNIK in sin RAJKO

gostilna »Pri Martinu« na Viču

Srečno novo leto

želi

TEODOR KORN

klepar, krovec in inštalater

Ljubljana, Poljanska cesta 8

Srečno novo leto

želi svojim cenjenim gostom

gostilna pri »KOLOVRATARJU«

Ljubljana, Pred škofijo 14

Srečno novo leto želi

FRAN in MARIJA NOVLJAN

mesarija in prekajevalec

Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Srečno novo leto želi veletrgovina

galanterije in pletenin

Osvald Dobeic

Ljubljana, Pred škofijo 15

Delikatesna trgovina

IV. BUZZOLINI

Ljubljana, Lingarjeva ulica

Srečno novo leto

želi

BUFET PRI »TROMOSTOVJU«

SUNARA, Cankarjevo nabr. 3

Mesarija

IVANA ZUPANČIČ

Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Srečno novo leto želi tvrdka

IVAN PENGOV

kiparstvo

Ljubljana, Kolodvorska ul. 20

Gustav Erklavec

trgovina z deželnimi pridelki in kislim zeljem

Ljubljana, Povšetova 10

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. gostom in odjemalcem

gostilna in trgovina

Vladislava Novaka dediči

Vič pri Ljubljani

Srečno in zadovoljno novo leto

1937

želi cenjenim odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost

Karl Prelog - Ljubljana

trgovina volne, bombaža in galanterije

Na debelo: Gosposka ulica št. 3

Na drobno: Stari trg št. 12 in Židovska ulica št. 4

Veselo novo leto želi

lekarna dr. G. Piccoli

Ljubljana, nasproti »Neboitičnika«

Juvelir in zlatar

LUDOVIK ČERNE

Ljubljana, Wolfova ulica 5

SIMNOVEC AL.

želi srečno in veselo novo leto vsem svojim naročnikom, prijateljem in znancem

Modna krojačnica

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 25

Svojim cenjenim gostom želi v srečno in veselo novo leto

IGNACIJ in HELENA BANKO

gostilna pri »Nacetu«

LJUBLJANA, Kette-Murnova c. (Šmartinska c.)

Srečno novo leto 1937

želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

Fran Dolinar, Ljubljana

parna pekarna in slaščičarna

Poljanska cesta 19 in Pred škofijo 11

IMPORT

Josip Bergman

EXPORT

parna topilnica loja — industrija črev
Ljubljana, Poljanska cesta štev. 85, 87

Tel. št. 20-61 — Št. ček. zavoda 11.100 — Tek. rač. pri Ljublj. Kred. banki

Srečno novo leto vsem cenjenim naročnikom želi

Franc Rebernik, Ljubljana

pleskarstvo in ličarstvo — Komenskega ul. 22, tel. 3177

SVOJIM CENJENIM GOSTOM

prav srečno novo
leto 1937**Restavracija 6 „Pri šestici“**
REZI ZALAZNIK

AVGUST KOBILICA

tapetnik in dekorater

Ljubljana, Tyrševa cesta 36

Srečno novo leto želi

RUDOLF RADOVAN, tapetnik

Ljubljana, Mestni trg

Srečno novo leto 1937

želi vsem trgovcem, obrtnikom,
industrijalcem trdka

»GROM«

carinsko-posredniški in špedicijski biro
LJUBLJANA

Srečno in

veselo novo leto želi

vsem svojim cenjenim gostom
Martin Bujas, Ljubljana

lastnik vinotoča — Prešernova 5

Veselo in srečno novo leto želi
modna trgovina**T. Eger**

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2

Srečno novo leto želi

Terezija Marinko

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana, Prisojna ulica 7

Srečno in veselo novo leto želi

svojim cenjenim odjemalcem

Singer šivalni stroji d.d.
Ljubljana

Srečno novo leto želi

PARFUMERIJA STRMOLI

Ljubljana

Pod Trančo štev. 1

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi vsem cenj. naročnikom

STONE MALGAJ

družba z o. z.

stavbeni, pohištveni pleskar in ličar, sobo- in črkoslikar

LJUBLJANA

Gospodarska c. 16 (pri Levu)

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

J. ROZMAN

izdelava in eksport pristnih kranjskih klobas

LJUBLJANA — Tel. 27-66 — Sv. Petra c. 83

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. strankam

znancem in prijateljem

VOJSKA STANE

pleskar, sobo- in črkoslikar

Cerkvena ulica 11, Ljubljana

Veselo novo leto!

L. Mikuš, Ljubljana, Mestni trg 15

Na veliko! — DEŽNIKI — Na malo!

Ustanovljeno leta 1839

Kavarna »CENTRAL« in vinotoč

ANA MIHOLIC

Ljubljana, Sv. Petra nasip

želi srečno in veselo novo leto 1937

JOSIP REBEK

ključavničar

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 7

IVAN ZUPANČIČ

izdelovatelj metla

Ljubljana, Kersnikova ulica št. 3

Srečno in veselo novo leto 1937

A. & E. Skabernè**ANTON MENCINGER**

špecerijaska trgovina

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 42

Srečno in veselo novo leto 1937 želi

F. Ostreljč, Ljubljana, Vegova ul. 12

trgovina mešanega blaga

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. naročnikom in gostom

BRICELJ IVAN, Ljubljana, Tyrševa cesta 15

Telefon 33-07

pleskar, ličar, sobo- in črkoslikar ter
gostilničar v Štepanji vasi na Planinarju

Veselo in srečno novo leto

želi

Franc Posavec, Ljubljana

pekarna in slaščičarna, Karlovška c. 30

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica

vsem cenj. odjemalcem blagoslovljeno
novo leto

Srečno, blagoslovljeno novo leto

vsem cenjenim odjemalcem želi

Janežič Josipina, Ljubljana

mlekarna — Poljanska cesta 3

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj.
odjemalcem in prijateljem ter se priporoča
za nadaljno naklonjenost trdka**Josip Šolar in I. Wagner**

trgovina s čevlji

Ljubljana, pri Zmajskem mostu

G. Besednik in drugtrgovina in izdelovalnica kirurških
in ortopedičnih pripomočkov in
sanitetnega materiala

LJUBLJANA — Prešernova ul. 5

Srečno in veselo novo leto želi cenjenim
naročnikom in odjemalcem**Jos. Rojina, Ljubljana**konfekcija - modno krojaštvo
špecialna delavnica poklicnih oblačil

Srečno novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem

veletrgovina usnja**Brata Moskovič, Ljubljana**Priporoča svojo veliko zalogo
spodnjega in gornjega usnja po najnižjih
dnevnik cenah. Vse strojarske maščobe,
fištran in degrass kakor strojila (ekstrakti)
ter usnjarske kemikalije stalno na zalogi.

Telefon 25-15

LEGAT

SPECERIJA DELIKATESE

ZAJUTRKOVALNICA

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 28

The Rex Co.

Ljubljana - Telefon 2268

Srečno

in uspeha polno leto

cenjenim odjemalcem in trgovskim prijateljem

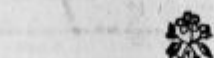
Ant. Krisper, Ljubljana

Mestni trg

Srečno novo leto!

Ivan Kapeli, Ljubljana VII

bakrarstvo in kotlarstvo

**JUGOSLOVANSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI****Tvrška Drago Schwab**

LJUBLJANA, Aleksandrova 7

Rafko Koretič

Ljubljana, Aleksandrova c. 4

Palača »Viktorija«

Špecerija, delikatese, lastna pražarna
za kavo. — Telefon 28-51

Srečno in veselo novo leto želi

SRŠEN CIRILZavod za snajenje oken in parketov
LJUBLJANA, Židovska steza 3

Srečno in veselo novo leto želi trdka

ANTON KOZINAmatematično-mehanična delavnica
LJUBLJANA, Šmartinska c. 8**Joško Zajc**

LJUBLJANA, POLEG TROMOSTOVJA

Srečno in veselo novo leto želim
FRANC in IVANKA KEBER
trgovina in mesarja
SMARTNO, MOSTE

Veselo novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
MARIJA RIHAR OSTERŠEK,
mlekarna
Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

Lekarna Leustek
Ljubljana, Resljeva cesta 1

Kavarna Prešeren
Ljubljana, Sv. Petra nasip
Karol in Poldi Polajnar

A. PINTAR
trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom
Ljubljana, Gosposvetska cesta 14

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim gostom
Sokolov Joško in Metka
Ljubljana, Pred Škofijo št. 18

Ivana Gorše, Ljubljana
restavracija »Novi svet«
Gosposvetska cesta 14

Srečno novo leto 1937 želi
Strgulec Pavel
izdelovatelj železnih postelj in posteljnih mrež
Ljubljana

FRAN REPIČ
sodarsko podjetje
LJUBLJANA

GORŠE ANGELA
trgovina s čevlji
Ljubljana, Stari trg 15

OSVALD PENGOV
trgovina — gostilna
Ljubljana, Karlovska cesta

A. KAJFEŽ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

Podboršek Anton
mesar in prekajevalec
Ljubljana
Linhartova 4 — Podruž.: Staničeva 8

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem in se priporoča trdka
PRAZNIK IVAN, splošno mizarstvo
Ljubljana Zavrti 9

Srečno in veselo novo leto
Krojaški salon **IGNAC REŠETIČ**
Ljubljana, Masarykova c. 14
Palača »Grafika«

Srečno in veselo novo leto želim
JOŠKO in VIKI JAGODIČ,
mesarija
Kodeljevo, Zadruga 8 Zaloška c. 3

ALOJZ in ALOJZIJA JESIĆ
mesar in prekajevalec
LJUBLJANA, Zavrti št. 6
in Šolski drevored — stojnica

Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. strankam in se priporoča za nadaljna naročila
TRAMPUŠ VIKTOR
stavbeno mizarstvo. — Dravije 125

Oprešnik Ivan
OKI jajčne domače testenine
Ljubljana — Šiška 232

Srečno novo leto!
Kavarna „Tabor“
Matija Karba

Anton Marinč
parna pekarna
Ljubljana, Tyrševa cesta 58

»**SLAVIJA**«
JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA BANKA
V LJUBLJANI

želi vsem svojim prijateljem

srečno novo leto 1937

ter se priporoča tudi v bodoče za
zaupanje in naklonjenost

»SLAVIJA« zavaruje: proti požaru, vlom, razbitju stekla, zakoniti dolžnosti jamstva, nezgodi, toči, transportnim škodam, poškodovanju avtomobilov; sprejema vsakovrstna življenjska zavarovanja po najugodnejših kombinacijah.

GENERALNO RAVNATELJSTVO V LJUBLJANI, GOSPOSKA ULICA 12
telefon 21-76 22-76

PODRUŽNICE IN EKSPOZITURE:

Begrad, Celje, Maribor, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Skopje, Split in Zagreb. Zastopstva v vseh krajih. Naši zastopniki Vam predložijo pogoje in proračune vseh vrst zavarovanj brezplačno

*Srečno in veselo
novo leto 1937*

*

*

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE
PREJ K. T. D.**

ČRTALNICA IN TVORNICA
POSLOVNIH KNJIG

LJUBLJANA
KOPITARJEVA ulica št. 6, II. nadstr.

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
Antonija Gutnik
mesarija in prekajevalnica
Glince, Tržaška cesta 5

Srečno in veselo novo leto vsem
cenjenim odjemalcem želim
Milko in Marija Slamič
mesarija
Ljubljana, Jegličeva 10

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim odjemalcem in prijateljem
JOSIP LEVANIČ
vinogradnik — veletrgovina
LJUBLJANA VII, Lepodvorska 14

Srečno in blagoslovljeno novo leto
želi in se priporoča
Vižintin Ivan
mestni zidarski mojster v Ljubljani
Močnikova ulica 13
Telefon št. 3777

Ivan in Frančiška Javornik
mesar in prekajevalec
Ljubljana, Domobranska c. 7
Šolski drevored

Podružnice: Telefon
Wolfova ul. 12 } 27-03
Miklošičeva c. 17 } 31-57
želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in prijateljem
srečno novo leto.

Srečno, veselo in blagoslovljeno
novo leto želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in prijateljem ter
se priporoča

JOSIP MUSAR - mesar in prekajevalec

LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 61 - Tel. 32-40
Celovška cesta 43 - Tel. 20-33

Stavbno in umetno mizarstvo
A. Rojina & Ko.

Ljubljana
Slomškova ulica - Kolodvorska ulica

Srečno in veselo novo leto želi
Peter Angelo
družba z o. z.
Ljubljana, Frančiškanska ulica 4.

Srečno novo leto želi svojim cenjenim
odjemalcem
Simon Kunčič
izdelovalec soda-vode ter prodaja drv
in premoga
Ljubljana, Sv. Petra c. 45

PIO RADONIČ
veletrgovina vina in žganja
Ljubljana, Stara pot št. 9

Veselo in srečno novo leto želi
gostilna pri »Korelnu«
»Na - Na«

Česalni salon za dame
ERNA FETTICH-FRANKHEIM
Ljubljana, Kongresni trg 19

Foto-materijal
Janko Pogačnik
Ljubljana, Tyrševa c. 20

Srečno, uspehov polno novo leto želi
ANTON BARTOL
trgovina s kurivom
Ljubljana, Tyrševa 46

Srečno in veselo novo leto želi cenjenim
naročnikom

Albina Bogataj
salon perila
Ljubljana, Gradišče 13

Srečno in veselo novo leto želim svojim
odjemalcem in gostom
MARINSEK IVAN in Marija
gostilna in mesarija, Ljubljana, Prečna ul. 6

Srečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
in se priporoča še v nadalje
Robert Goli, Ljubljana
Selenburgova ul. 3

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
ter se toplo priporoča
Andrej Dolinar
parna pekarna
Bohoričeva 1 in vogal Šmartinske c.

Veselo in srečno novo leto želim
vsem našim gostom in odjemalcem
gostilna »Kovačeva«
M. T. Gorjanc
Tomačevo

Srečno novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem
A. Gastraun
trgovina
dežnikov in solčnikov (lastni izdelki)
Ljubljana, Prešernova ulica 42

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
K. Zevnik
mesarija
Ljubljana VII, Tyrševa c. 41

Srečno in veselo novo leto želim svojim
cenjenim odjemalcem in prijateljem
FRANC in LIZI JAGODIČ
mesarija
Korunova ul. 5 Šolski drevored

»**RIO**«

Automatični buffet d. z o. z.
Ljubljana, Selenburgova 4
Telefon 28-63 Telefon 28-63

Srečno novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem trvdka
D. Cebin
prodaja premoga, drv in koksa
Ljubljana, Wolfova ulica 1

Srečno novo leto
želi vsem cenjenim gostom
Duma vd. Stošič
gostilna pri »KMETU«
Gospodsvetska cesta 8

Srečno in veselo novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem
Ivana in Anton Ponikvar
mesar
Ljubljana, Vodnikov trg

Prva slovenska
Zidarska zadruga
r. z. z. o. z.
LJUBLJANA, Tržaška cesta 2
Telefon 28-81

Ivan Sajovic
splošno čevljarstvo in specialist za
ortopedična obuvala
Ljubljana, Novi trg 4

Srečno in veselo novo leto
želi prečastiti duhovščini in ostalim
cenj. naročnikom

Avzug Mence
pasar
Ljubljana, Medvedova 7

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem trvdka
L. KNEZ — Ljubljana

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem trvdka
Bogdan Žilič
Tyrševa cesta 11

Srečno novo leto želi
MATIJA in LIZI STERLE
krčmar
Ižanska 202 (pri lškem mostu)

Srečno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
Cvetličarna „Split“

Veletrgovina žganja
Emerik Zelinka
Ljubljana VII.

želi vsem cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto 1937!

Gostilni
**„Ljubljanski dvor“
in „Gajev hram“**
znani po svojih dobrih kuhinjah in
prvovrstnih vinih, želi svojim cenj. gostom
srečno novo leto!
MATEJ in MINA ČEPIC

Srečno novo leto želi
svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
Lekarna Ustar

Veselo novo leto želi
Jos. R. Puh
LJUBLJANA, Gradaška ulica 22

Obilo sreče v novem letu 1937 želi

Battelino Angelo

pooblaščen stavbenik in sodno
zapriseženi izvedenec

Izvršuje vsa gradbena in v to stroko spa-
dajoča dela, kot železobetonske, pod- in na-
talne zgradbe, kakor tudi vsa cementna in
umetno kamnoseška dela. Nadalje se pri-
poroča tudi za izvršitev vseh tehničnih del
kakor načrtov, proračunov, statičnih ra-
čunov, izvedeniških mnenj itd. — Pisarna
v Ljubljani VII, Aljaževa ulica 35
Telefon 33-39

Srečno in veselo novo leto
želi svojim odjemalcem elektrotehnično podjetje
Bogataj Ivan
LJUBLJANA, Kongresni trg 19
(poleg nunske cerkve)

Vsem cenj. gostom in odjemalcem
želi srečno in veselo novo leto
Leopold Zupančič
posestnik in gostilničar
Ljubljana Jegličeva 15

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
PETER STEPIČ
Lastnik MIRKO STEPIČ — restavracija in veletrgovina z vinom
LJUBLJANA, Tržna ulica

VESELO NOVO LETO
želi vsem strankam, prijateljem in znancem
GRADBENO IN TESARSKO PODJETJE
Anton Maurič
poobl. graditelj in sodni izvedenec v Ljubljani
Pisarna v lastni trinadstropni hiši na Tyrševi cesti št. 55
Telefon 33-82
Priporoča se tudi v novem letu za naklonjenost
in mnogoštevilni obisk

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem
in poslovnim prijateljem ter se za nadaljno naklonjenost
priporoča
MIRKO BERVAR
specerijska trgovina
LJUBLJANA, Vodovodna cesta

Svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
srečno in veselo novo leto
Medić-Zankl
lastnik Franjo Medić,
tovarne olja, lakov in barv
Ljubljana, Medvode, Domžale, Maribor

Vsem svojim poslovnim prijateljem in znancem
želi srečno in veselo novo leto
Ivan Bricej
pooblaščen graditelj
Ljubljana, Slomškova ul. 19, tel. 25-27

Gradbeno podjetje in tehnična pisarna
za vse vrste visokih in nizkih zgradb.
Izvršuje stanovanjske in trgovske hiše,
industrijske zgradbe, popravila in ada-
ptacije v priznani solidni kakovosti
po najnižjih cenah. Strokovni posveti
brezplačni.

Srečno novo leto želi
FRANC ZUPANČIČ
ortopedična delavnica
Smartinska cesta 6

Srečno in veselo novo leto želi
svojim odjemalcem
Anton Smole
železolivarna
Dobrova - Ljubljana

Veselo in srečno novo leto 1937 želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem in
prijateljem

Filip Bizjak
krznarstvo

Ljubljana, Kongresni trg 8

Srečno novo leto!

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ
delikatesa in špecerija
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Srečno in zadovoljno novo leto
želim vsem svojim cenj. odjemalcem
Anica Lukman
špecerija in koloniale
Stari trg 30

Ivan Vrbinc, Ljubljana

pleskarstvo in soboslikarstvo — Kolodvorska ulica 23

Srečno novo leto
1937

želi
vsem cenjenim odje-
malcem in konzu-
mentom našega piva,
špirita in kvasa

Pivovarna »UNION«
d. d.
Ljubljana

IVAN KLEŠNIK
trgovina z mešanim blagom in gostilna
Središka ulica 12
MOSTE PRI LJUBLJANI
želi svojim cenjenim odjemalcem in gostom
srečno in veselo novo leto

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem
LOJZKA in TONE KEBER
mesarija
Bohoričeva 4
Udmat, Društvena ul. 21

Veselo novo leto želi cenj. odjemalcem
in se priporoča
ANA SUHADOBNIK
trgovina z mešanim blagom, mlekarstvo in trafika
LJUBLJANA
Vodovodna c. 39
Poljanska c. 70

Mizarstvo Venturini Ludvik
Uršičev str. 50 — Barje
želi vsem svojim naročnikom
srečno novo leto

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem in
se priporoča trvdka
IOS. ERZIN
LJUBLJANA, Janežičeva cesta št. 13
TELEFON ŠT. 37-14

Tel. 28-26 **Josip Stupica** Tel. 28-26
Autoguma »Pirelli«
Ljubljana, Slomškova ulica št. 6
Trgovina avtomobilov, vozov in konjskih oprem.
Ličanje avtomobilov, ke'as in strojev po ame-
riškem brigadnem sistemu, ognjeno ličanje, ta-
petništvo avtomobilov ter izvrševanje vseh v
to stroko spadajočih del po konkurenčnih cenah.
BENCIN — OLJE **AVTOGARAŽA**

Veselo novo leto
želi vsem strankam, prijateljem
in znancem
Miroslav Zupan
pooblaščen graditelj, stavbenik
Ljubljana
Gospodsvetska c. 10
Vošnjakova ul. 6
Telefon št. 2103

ANTON BARTOL
trgovina s kurivom in lesom
Tyrševa cesta 46

Srečno novo leto želi
JERNEJ LOŽAR, modno krojaštvo
nasl. **VINKO POVŠE**
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 20

Prva produktivna zadruga
tesarskih mojstrov
r. z. z. o. z.
Tel. 36-47 v LJUBLJANI Tel. 36-47
želi vsem cenj. strankam in poslov. prijateljem
SREČNO NOVO LETO
in se priporoča za vsa v tesarsko stroko spa-
dajoča dela.

Prav veselo in srečno novo leto
želi vsem znanim
Josephina Viktoria
Zipkin
Ljubljana in Gornji Grad

JUGOSLOVANSKA
KNJIGARNA
LJUBLJANA

o
vsem svojim cenjenim
naročnikom in poslovnim
prijateljem

o
uspehov polno,
srečno
novo leto

SREČNO NOVO LETO ŽELE SLEDEČE MARIBORSKE TVRDKE:

JOSIP SULIČ
trgovina s čevlji lastnih in tvorniških izdelkov
MARIBOR
Aleksandrova cesta 30

DRAGOTIN CUTIČ, vdova
puškar in trgovina s strelivom
Maribor, Slovenska ul. 18

Veselo in srečno novo leto želi vsem odjemalcem
BEZJAK IVAN, sedlar
Maribor, Cvetlična ulica 33

F. SCHÖBER
Magdalenska parna pekarna
Maribor, Kralja Petra trg 2

GUSTAV BERNHARD
trgovina s steklom in porcelanom
MARIBOR
Aleksandrova cesta 17

GRADBENO PODJETJE
FRANJO VRABL
MARIBOR
RADVANJSKA CESTA 24

KAGER MARIJA
specerija, galanterija, posoda, nogavice
MARIBOR
Državna cesta 24

Srečno novo leto želi
GUSTAV MESICEK splošno sedlarstvo
in tapetništvo ter izdelovanje konjskih plah
Tržaška cesta 1, Pobrežje, MARIBOR

DOGŠA JOSIP
čevljarški mojster
Maribor, Tržaška cesta 3

IV. KOVAČ
trgovina s specerijo in dež. pridelki
zaloga kvasa in diaslada
MARIBOR
Frankopanska ulica 15

Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem
GENZKER LUDOVIK
luksus pekarna
Maribor, Meljska cesta 23

FRANC REICHER
modni atelje
Maribor, Tržaška cesta 18

Prva parna pekarna
MULEC HENRIK
Obrežna cesta 1
Studenci pri Mariboru

H. Egger
sedlarstvo, jermenarstvo in torbarstvo
Gosposka ulica 13
Telefon 2615

Radio Maribor
r. z. z. o. z.
Glavni trg 1, vogal-drž most

„Transport“
mednarodni prevoz
Maribor, Aleksandrova c. 57

Veletrgovina z vinom
Pugel & Rossmann
Maribor

Derenčin Stanko
strojno in stavbeno ključavničarstvo
avto, enično varenje, izdelovanje blagaj
in avtogeničnih aparatov
Maribor, Židovska ulica 4

„Expedi“
Mednarodna špedicija, družba z o. z.
MARIBOR
Cankarjeva ulica 26

Srečno novo leto!

Rudolf Kiftmann
mestni stavbenik
MARIBOR
Meljska cesta 25

Ivan Sojč
kipar in pozlatař
MARIBOR
Razlagova ulica 22

Leopoldina Leben-Eigl
damski česalni salon
MARIBOR
Gosposka ulica 28

Franc in Marija Zemljič
Hotel »OREL«
Maribor, Grajski trg

Nerada bi se poslovila od leta 1936, ne da bi se vsem cenjenim odjemalcem najpriznanejši zahvalila za nama v tako veliki meri izkazano zaupanje. Prosiva tudi v novem letu za cenjeno naklonjenost z najboljšimi željami za obilo sreče v letu 1937.

Jaš & Lesjak
Maribor, Ulica X. oktobra št. 2

Restavracija pri Glavni pošti
TEREZIJA PAVLIČ, gostilničarka
MARIBOR, Stolna ulica 10

Kaučič Josipina
trgovina z mešanim blagom
Maribor, Tržaška cesta 2

Maks Jančer
restavracija »Pri zamorcu«
Maribor, Gosposka ulica

Franc Cverlin
krojaštvo in konfekcija
Maribor, Gosposka ul. 32

„Kristal“ d. d.
tovarna ogledal in brušenega stekla
Centrala: Maribor, Koroška cesta 32
Telefon interurban 2132
podružnica: Ljubljana, Tyrševa cesta 14
Telefon interurban 3075

Gostilna „Male Benetke“
JOSIPINA DABRINGER
Maribor, Pristan št. 13

Leopold Gusel
Maribor

Račič Ivana
restavracija Gambrinus
Maribor, Gregorčičeva ul. 29
Gostilna pri »Lipi« Radvanje

BABIČ LEO
izdelovanje vsakovrstnih čevljev
ter v to stroko spadajoča popravila
Maribor, Stolna ulica 4

Justin Gustinčič
mehanična delavnica, trgovina koles
in prodaja rabljenih strojev in železa
Tattenbachova ul. 14, Maribor

Ida Stickler
kavarna »Central«
MARIBOR
Gosposka ulica

Inž. arh Jelenec & inž. Šlajmer
gradbeno podjetje in tehnična pisarna
d. z. o. z.
MARIBOR
Vrazova ulica 11
Telefon 2212

I. HERIČGO jun.
lončar, pečar in keramičar
Maribor, Koroška c. 15

Veselo in srčno novo leto želi
MUNDA ALOJZIJ
splošno mizarstvo ter zaloga krat
Maribor, Taborska ulica 2

A. Sprager
elektrotehnično podjetje
MARIBOR, Vetrinjska 14

Dolček & Marini
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ul. 27

Parna pekarna
JOSIP ČEBOKLI
Maribor, Glavni trg 9

Srečno in veselo novo leto želi
GOSTILNA PESEK
Zg. Radvanje pri Mariboru

Srečno novo leto želim vsem čitateljem »Slovenca«
MARIJA in ANTON GLAS
buffet in parna pekarna
Krpanova ul. 19 - Studenci pri Mariboru

GOSTILNA ŠUNKO
Zg. Radvanje pri Mariboru

MESARIČ MATIJA
krojaški mojster
Maribor, Praprotnikova 6, Krčevina

ADALBERT GUSEL
veležnarija
izdelovanje ikerjev in sadnih sokov
Maribor, Aleksandrova cesta

Srečno, veselo novo leto želi
GOSTILNA BALON
Pobrežje pri Mariboru

A. JAKAC
čevljarna
Maribor, Slovenska 24

VILJEM HEINZ
knjižarna in papirnica
Maribor

Gostilna »Menzinger«
MARIJA in FRANC ROBINSEK
Pristan 1 Maribor

„Cvetlični dom“
IVAN JEMEC
Maribor

Prav srečno in veselo novo leto želi
Klanjšek Franjo
trgovina z manufakturno, usnjem in specerijo
Maribor, Glavni trg

Srečno novo leto!
Mišoš Oset
Maribor

Ernst Zelenka
zaloga pohištva in tapetnik
obl. zaprisežen strokovnjak
Maribor, Ulica 10. oktobra 5

Manufaktura „Sava“
MARIBOR
Koroška cesta 9

Jos. Tscheligi
pivovarna in žganjarna
Maribor, Koroška cesta 2

Srečno in veselo novo leto
vošči članom in našemu poslovnemu občinstvu
Hranilnica in posojilnica
r. z. z. o. z.
družstva katoliških mojstrov
v Mariboru

Kruh „Turist“
Glavna zaloga
A. FEIERTAG
pekarna
MARIBOR
Betnavska
Telefon 28-24
Podružnice:
Ulica X. oktobra
št. 5,
Glavni trg 14,
trgovina
Skaza
Telefon 28-24

FIDLER JERNEJ
mesar in prekaževalec
Glavni trg, stojnica
Podružnica: Gosposka, vogal Gregorčičeve

ALBERT VICEL
trgovina s kuhinjsko posodo
Maribor, Gosposka ulica 5 in gostilna
»Rotovž« na Rotovškem trgu

Podravska industrija
sadnih izdelkov
Maribor, Trubarjeva 9

Ing. Pipan in Živic ml.
gradbeno podjetje
Maribor
Telefon 22-77 Smetanova 33

Štefan Pavešič
gostilna in mesarija
v KAMNICI pri MARIBORU
ter mesarija v Mariboru,
stojnica na Glavnem trgu

Anton Požar
vrtinarstvo Pobrežje in
cvetličarna Maribor
Gosposka ulica

Srečno novo leto!
Herman Omelko
trgovina z mešanim blagom
Maribor, Aškerčeva ulica

Srečno novo leto!
Anton Tavčar
tovarna mesnatih izdelkov
Maribor, Jurčičeva ulica

Usnjarna FRANC GREIF
MARIBOR, Kralja Petra trg 2

RAMSAK JOSIP
sodar
MARIBOR, Meljska cesta 10

Veletrgovina s sirovinami,
prevoz tovara in autotaksa
IVAN SLUGA, Maribor
Tržaška c. 22 — Telefon 22-72

ZAKRAJSEK ANKA
damski česalni salon
Maribor, Stolna 1

Lojze Lisjak
Restavracija »UNION«
Maribor, Aleksandrova c. 3

MAKS PUCHER
modna trgovina
Maribor, Gosposka ulica 19

ŠTERBAL MARTIN
tapetnik in torbar
Maribor, Meljska cesta 2

FRANC FILIPIČ
pečar
Maribor, Mlinska ulica 31

JOSIP KAGER
izdeluje dragulje in zlatnino
Maribor, Miklošičeva ul. 4

SREČKO PIHLAR
manufaktura
Maribor, Gosposka ulica 5

SEMKO KRZNO
P. SEMKO, krznar in izdelovatelj čepic
Maribor, Gosposka ulica 37

Produktivna zadruga krojačev
r. z. z. o. z.
Maribor, Ruška cesta 5

IVO STAUDINGER
pohištveno in stavbeno mizarstvo
Maribor, Mlinska 17

FERDO BABIČ
ključavničar
Maribor, Židovska ulica 4

KONRAD MIHELIČ
krojaški atelje
Maribor, Glavni trg 23

STAUBER MATEVŽ
stružarski mojster
Aleksandr, 16 MARIBOR Cvetlična ul. 9

IVAN DEŽMAN
steklarstvo
Maribor, Vrbanova ul. 2

VILIBALD USSAR
splošna čistilnica
MARIBOR

JOSIP TICHY I DR.
elektrotehnično podjetje, inštalacije,
trgovina svetilk, želi cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto

Marija Horvat
gostilničarka
Maribor, Frankopanova 7

Hermann Wögerer
Veleklavnica — Tovarna klobas,
mesnih izdelkov, masti in konzerv
Maribor

GUSTAV MESIČEK
sedlarstvo
Maribor, Tržaška c. 1 — Vogel Nasipna ul.

HERMAN HÖFER
trgovina z muzikalijami
Maribor, Gosposka ul. 46

Modna trgovina »LIA«
A. TISCHLER
Maribor, Aleksandrova c. 19

KNEZ FRANC
brivski in damski salon
Maribor, Sodna 9

FELIKS SKRABL
manufakturna trgovina
Maribor, Gosposka ulica 11

Modna trgovina
ANTON PAŠ
Maribor, Slovenska ulica 4

HOINIG FRANC
tvorniška zaloga nogavic, pletenin in tkanin
MARIBOR
Aleksandrova cesta 24

MARTINZ & STRAUSS
MARIBOR

JOS. KARLO
izdelovanje usnjate galanterije
Maribor, Trg Svobode 6

EMAN. ILICH
slasčičar
Maribor, Slovenska ulica 6 in Meljska 2

BRANKO SUČEVIČ
MARIBOR
Slovenska ulica št. 8 — Telefon 21-53
trgovina parfumerije in
kemo-tehnični izdelki

»GRADIVO« D. Z. O. Z.
PREJE C. PICKEL
MARIBOR
KOROŠČEVA ULICA 39

KLEINDIENST & POSCH
MARIBOR
Aleksandrova 44
Uvoz nemških izdelkov najbolje kakovosti

FRANC ERBUS
trgovina z mešanim blagom
MARIBOR
Meljska cesta 9

Eksportna hiša »LUNA«
lastnik A. PRISTERNIK
Maribor, Glavni trg 24
Galanterija, drobnarije — Pletenine
iz lastne pletarne

M. VRHUNC - MARIBOR
MAJSTROVA UL. 17 TELEFON 24-36
Trgovina s specerijo in delikateso, glavna
zaloga kvasa in ogljikove kisline, zaloga
slada in malčne moke za pekarije, trgovina
s premožem in drvmi na debelo in drobno

FRANC WEILER
SPECIJALNA PARFUMERIJA
MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 29

DROGERIJA IVAN PEČAR
SPECIJALNA FOTOTRGOVINA,
KOZMETIK, PARFUMERIJA
MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 11

MAKS USSAR
kleparstvo in inštalacija
MARIBOR
Gregorčičeva ulica

Franjo Majer
modna in manufakturna trgovina
Maribor, Glavni trg 9

IVAN ŽIVIC
GRADBENO PODJETJE
MARIBOR
SMETANOVA ULICA 33 - TEL. 22-77

HOTEL »MERAN«
L. FRIEDL
MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA

Franč Filipič
mesarija
Maribor, Jurčičeva ulica 8

Josip Karničnik
Maribor
Glavni trg 11

»SVILA«
MARIBOR
Gosposka ulica 34

FRANC TRAVISAN
trgovina specerijskega in kolonijalnega blaga,
deželnih pridelkov in perutnine
Maribor, Stolna ulica 4

Koter Štefan
umetno mizarstvo
Maribor, Mlinska 29

Ernest Gert
medičar in svečar
Maribor, Gosposka ul. 13

Franc Kormann
nasl. Karol Ragg
Maribor, Gosposka ulica 3

Mariborska okolica

Srečno novo leto želim vsem cenjenim
obiskovalcem gostilne
Marica Šarh
Kolodvor Ruše

Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem
JOŠKO KNIFIČ
trgovec — RUŠE

Srečno novo leto želim vsem cenj. odjemalcem
KAC IVAN, mesar
Ruše

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem
JURSE ERVIN
lesna trgovina, Ruše

Srečno in veselo novo leto želi
ČRNKO ZOFIJA
gostilničarka v Rušah

ZLENDER HEDVIKA
trgovina z mešanim blagom
Bistrica pri Rušah

Vsem cenjenim konzumentom
voščim srečno in veselo novo leto
FURLAN JOSIP, Hoče
krojač in organist

Srečno in veselo novo leto želim
JANKO in EFKA REČNIK
trgovina z mešanim blagom in gostilna
Hoče pri Mariboru

Srečno in veselo novo leto
želi svojim odjemalcem
FRANC RAZBORNİK, trgovec
Hoče

Veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
Josip Lebe
trgovec in gostilničar
Reka — Hoče

Št. Ilj v Slov. goricah

Karol Swaty
trgovec

Št. Ilj v Slov. gor.

Hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z
neomejeno zavezo pri
Št. Ilju v Slovenskih goricah

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem ter
se priporoča tudi vnaprej za cenj. naročila

JOSIP BAUMAN

veležganjarna, izdelovalnica ruma,
konjaka, likerjev in sadnih sokov

Št. Ilj pri Mariboru

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem

MOTOROIL

družba z o. z.

Maribor, Kralja Petra trg 4.

Najlažji čisti in mešani bencin, vodenočisti petrolej,
avtoolje atlantic 100 % pensilvansko, strojna in cilin-
drska olja ter vse vrste masti. — Bencinske črpalke:
v Mariboru, Košakih, Ptuj in Celju.

PUTNIK

Oficijelna potovalna pisarna in konces. menjalnica
Tujsko-prometne zveze za bivšo Mariborsko oblast

Vozne karte za vse države sveta po originalnih cenah! Nakup
in prodaja vseh VALUT po najugodnejših kurzi! ZAHTEVAJTE
PROSPEKTE priljubljenih PUTNIKOVIH izletov z najmodernejšim,
udobnim avtokarom, ter pavšal. potovanj na morje za l. 1937!

MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 35
(Hotel »Meran« — Telefon 21-22)

Podružnice:

Maribor gl. kol., Celje, Ptuj, Št. Ilj, Gornja Radgona, Dravograd,
Rogaška Slatina (sezonska)

Wretzl Ana
mesarija
Hoče

Visočnik Franc
gostilničar
Sp. Hoče št. 7.

Anton Vodenik
trgovina z meš. blagom
Hoče pri Mariboru

ALOJZ PEKLAR
gradbeno in krovsko
pod etje
MARIBOR
Tomšičeva ulica 28

IZ PRLEKIJE

Ljudska hranilnica in posojilnica registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ormožu	JAKOB HABJANIČ krojaštvo — ORMOŽ	SADRAVEC PETER mlin in žaga ORMOŽ	Srečno in veselo novo leto želi ORMOŠKA OPEKARNA družba z o. z. ORMOŽ Trgovina EMIL BLAGOVIČ ORMOŽ SCHMIDLECHNER FRIDRIK kolesa, šivalni stroji in mehanična delavnica ORMOŽ
	Stavbna tvrdka Marko Štuhec Ormož	VERBNIK TEODOR kolesa, šivalni stroji, radio aparati, pisalni stroji, vsi nadomestni deli in popravljalnica LJUTOMER	
Kletarsko društvo in kletarska gostilna vpisana zadruga z omejeno zavezo v Ormožu	Dragan Kovačič urar in zlatar Ormož	Rihard Havlas mesar in prekaževalec podružnica Središče Ormož	Štefan Brodar vinske kleti — vinogradništvo Ormož Telefon interurban 12
	RIHARD WREGG gostilna — sobe za tujce — mesnica Ljutomer		
	Hotel, restavracija ALOJZ ZAVRATNIK Ljutomer		

Veletrgovina <i>Ludvik Kuharič</i> Ormož		FRANJO TROP krojaštvo ORMOŽ	IZ MURSKÉ SOBOTE	
KNJIGARNA PANONIJA LJUTOMER	OKRAJNA POSOJILNICA registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUTOMERU	Kmečka posojilnica r. z. z n. z. v Murški Soboti	Manufakturna trgovina na drobno in debelo BRATA ŠIFTAR IN HAHN Murska Sobota	
OKREPČEVALNICA VINARSKE ZADRUGE v Ljutomeru			Brezalkoholna restavracija HORVAT JOSIP MURSKA SOBOTA	
Hotel F. SERŠEN Ljutomer			Tovarna perila CVETIČ JANEZ MURSKA SOBOTA	
KNJIGARNA JANKO SUŠEC GORNJA RADGONA — LJUTOMER			Restavracija in kavarna FAFLIK ALOJZ Murska Sobota	
Franc Seršen veletrgovina Ljutomer			Trgovina oblek WEISS ŽIGA MURSKA SOBOTA	
	Venčeslav Vilar trgovina železnine Ljutomer	Manufakturna trgovina KR. HIRSCHL in SINOVA Murska Sobota	Srečno novo leto! TOVARNA MESNIH IZDELKOV <i>Josip Benko</i> MURSKA SOBOTA	
	FRANC WIRTH trgovina s steklom, porcelanom in barvami LJUTOMER		Srečno novo leto!	
	RUDOLF PUŠENJAK trgovina z mešanim blagom Ljutomer - Podružnica: Jeruzalemska cesta		IZ SLOVENSKE BISTRICE	
			Lepo premoženje si lahko ustvarite, če nalagate	

IZ KONJIC

Ivan Jevšenak krojač Slov. Konjice	Šantl Ivan urar Slov. Konjice	Anton Nunčič čevljarstvo Slov. Konjice	Anica Otorepec trgovina Slov. Konjice	Nove vloge so vedno na razpolago.	
Lekarna pri »MARIJI POMAGAJ« v Konjicah Mr. Ph. V. PRORAZIL		HASENBÜCHEL trgovina z usnjem Slov. Konjice	Ropin Karol trgovina Slov. Bistrica	Anton Penič trgovina z mešanim blagom Slov. Bistrica	POSOJILNICA v Slov. Bistrici želi vsem čitateljem Slovenca srečno, veselo novo leto
TURK JOZE elektroinstalater mehanična delavnica Slov. Konjice 45		FRANC HRASTNIK lesna industrija Slovenske Konjice	Josip Pelko urar Slov. Bistrica	Anton Marinšek zaloga čevljev lastnega in tovarniškega izdelka Slov. Bistrica	
ULČNIK ANTON čevljarstvo Slovenske Konjice		MARTIN ŠUMER trgovina z manufakturo, špecerijo, železnino in deželnimi pridelki Slovenske Konjice	Franc Vavpotič pekarna Slov. Bistrica	Rihard Conradi trgovina z meš. blagom Slov. Bistrica	ROZA PECRIK trgovina z mešanim blagom Slovenska Bistrica
Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča		Srečno novo leto želim vsem svojim cenjenim odjemalcem	FRANJO KAC trgovina z mešanim blagom Slovenska Bistrica		LEKARNA PRI SV. JERNEJU ustanovljena leta 1614 Mr. Pharm. Mondini Branislav Slovenska Bistrica
BOBNAR FRANC manufaktura in špecerija Slov. Konjice		REBERNAK FRIDERIK Glavna pekarna Zreče podružnica Sl. Konjice	MIHAEL RASTEIGER mesar in gostilničar Slovenska Bistrica		ALOJZ LAZNIK sedlar in tapetnik Slov. Bistrica
ANTON VALENČAK trgovina mešanega blaga Slov. Konjice		ŠTEFAN FILIPITSCH gostilna in mesarija Konjice	Konc. gradbeno podjetje FRANC HAMERSAK Slovenska Bistrica		VIKTOR MAČEK trgovina s špecerijo, železnino in manufakturo Slovenska Bistrica
		G. PRIBIL urar Slov. Konjice			

IZ TRŽIČA

*Ušnjarska in čevljarska
zadruga*

„RUNO“

registrovana zadruga z o. z.

Tržič

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem cenjenim odjemalcem
Karol Koželj - Tržič
edina in največja zaloga raznih
filcev in plišev ter vseh vrst ostalih
čevljarskih potrebščin

PERKO JOŽE in MINKA
gostilna in mesarija
TRŽIČ

BOCAK JELICA
trgovina z ročnimi deli, sviterji i. t. d.
TRŽIČ

GODNOV JANKO
mesar in prekajevalec
TRŽIČ, Ljubeljska cesta 20

KOLAR FRANC
vrtinar in izdelovatelj vencev
TRŽIČ

STANKO STARMAN
mehanična delavnica, avtotaksi
specijalna popravila šivalnih strojev
TRŽIČ

**STRANSKY
PAVLA**
trgovina z manufak-
turnim blagom
(tov. zaloga platna
in bombaža)
TRŽIČ

**STRANSKY
RUDOLF**
športna trgovina
(na zalogi vsi
zimsko - športni
predmeti)
TRŽIČ

Košir Vinko
trgovina in gostilna
Bistrica - Tržič

ZUPAN HUBERT
sedlar in avtotaksi
TRŽIČ - BISTRICA

RUDOLF in IVANA FEMC
želita vsem cenjenim odjemalcem in gostom
SREČNO IN VESELO NOVO LETO
Gostilna pri »Luzarju« - Tržič

SREČNO NOVO LETO
želi vsem obiskovalcem ter se nadalje priporoča
FRANCKA BABIČ - TRŽIČ
GOSTILNA PRI »LOJZKU«

SREČNO NOVO LETO
želita cenj. odjemalcem ter se v nadalje priporočata
FR. in TONČKA ZAPLOTNIK
gostilna in trgovina usnja
»KRIZE pri TRŽIČU«

KONRAD MEHLE
izdelovanje ortopedičnih in vseh vrst
športnih in modnih čevljev
TRŽIČ

BRATA MARKIČ
ključavničarstvo
TRŽIČ

F. Šrámek
inštalater, klepar in kotlar
v Tržiču

ANA ŽAGAR
HOTEL »LJUBELJ«
TRŽIČ

JOSEF RUDOLF
brivec — TRŽIČ

FRANC HLADNIK
sedlar, jermenar in izdelovatelj stremen za smuči
TRŽIČ

LEOPOLD VALJAVEC
modno krojaštvo
Tržič, Blejska cesta 7

Srečno novo leto želi cenj. naročnikom
ter se nadalje priporoča
JEŽEK MARJAN, Tržič
slikar in pleskar

VARSEK FRANC
konec, mestni zidarski mojster
Tržič

FRANC GODNOV
mesar
Tržič

BLAŽ JEGLIČ
mesar in prekajevalec
Tržič

VINKO VILFAN
pekarija
TRŽIČ

A. PERNE
glavna zaloga tobaka
Tržič

JOŽE KOVAČ
avtopodjetje
Tržič

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
r. z. z o. z. v Ljubljani
Prodajalna Tržič

Srečno in veselo novo leto želi vsem
VIKTOR RABIČ, urar, TRŽIČ
ter se najtopleje priporoča za cenj. nadaljnjo
naklonjenost

IVANKA ELSNER
HOTEL »POSTA«
Tržič

GORIČAN PEPI
avtopodjetje
Tržič

MIHAEL GODNOV
brivski in frizerski salon
Tržič

FRANC in TINCA POLJANC
restavracija
Sebenje pri Tržiču

Brivski in česalni salon
»ANGELI«
Tržič

ENGELSBERGER IVANA
trgovina kuhinjske posode in mešanega blaga
TRŽIČ, Glavni trg 25, dvorišče

ROTAR IVAN
zidarsko podjetje
Tržič

DOLHAR JOŽEF
mesar in prekajevalec
TRŽIČ

MARTIN SLAPAR
čevljarski mojster
Tržič

VERDIR JANEZ
mesar in izdelovalec vseh vrst mesnih izdelkov
Tržič, Tel. št. 1

ROMIH MARTIN
pekarna
Tržič, Glavni trg 5

INDIHAR VIKTOR
trgovina z mešanim blagom in steklarstvo
Tržič

D. FRANKO
manufakturna, galanterijska in modna trgovina
Tržič

ANA SUSTER
šivilija
Tržič, Glavni trg 17

ANA DORNIK
trgovina z mešanim blagom
Tržič

ANDREJ KRISTAN
urar
Tržič

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. obiskovalcem
JOŽEF KAVČIČ, gostilna, TRŽIČ

JOŽE KRALJ
krojač
Tržič

POLANC FRANC st.
vzvarna, žimopreja, žaganje drv, avto-taksa
Tržič, Blejska cesta 5

JANC FRANC, krojaštvo
Tržič, Gorenjsko

Srečno novo leto želi vsem obiskovalcem
ter se v nadalje priporoča
Slaščičarna »JEFTO«
Tržič

Srečno in veselo novo leto
želim vsem svojim odjemalcem
Ješe Anton
prodaja usnja, čevljarskih potrebščin
in izdelovanje čevljev
Tržič

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi
Vladimir Pernuš
avtopodjetje
Tržič

SREČNO NOVO LETO ŽELI
Anton Belhar, Tržič
mesar in prekajevalec
in se cenjenim odjemalcem v nadalje udano priporoča

IZ KRANJA

*Srečno in blagoslovljeno novo leto
1937*

HRANILNICA in POSOJILNICA
v Kranju, Ljudski dom

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

J. KNIFIC
tovarna za žimo
Stražišče pri Kranju

Srečno novo leto želi
JOSIP ČERNELIČ
manufakturna
Velika izbira! — Najnižje cene!
KRANJ (Poleg hotela »Stara pošta«)

Srečno novo leto!
M. KOKL
manufakturna trgovina
KRANJ

Janko Rant
špecerijska trgovina na drobno in debelo
Kranj
Brzjav RANT — Telefon 65

Franc Gorjanc
trgovina z deželnimi pridelki
Kranj

Srečno novo leto!

Masterl Vilko
predilnica za žimo

Stražišče pri Kranju

Srečno novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem
**Kmetijska okrajna
zadruga**
Kranj

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

SCHILING DRAGO
konces. elektrotehnično podjetje
Kranj

»KOVINA« družba z o. z.
trgovina z železnino v Kranju

VRTNARSTVO
SUŠNIK
KRANJSrečno »Novo leto«
želi trafika
Kerč - KranjHINKO iz Kranja
modna trgovina — klobuki
poleg farne cerkve
vam želi
SREČNO NOVO LETOALOJZ SMOLEJ
kleparstvo in vodovodne napeljave
KRANJTONEJC VIKTOR
tapetnik
KRANJSrečno novo leto
želi trgovina z usnjem
RUDOLF RAKOVČ, KranjŠINK FRANC
silaščičarna
KRANJTiskarna »KOLEKTOR«
ALBIN POGAČNIK
Stražišče pri Kranju

DOMŽALE, KAMNIK IN OKOLICA

Srečno novo leto želi svojim prijateljem
AHČIN FRANC
splošno krojaštvo
DOMŽALEDRAGOTIN HROVAT
izdelovatelj oltarjev, podob in krišev, poln
DomžaleSrečno novo leto želi turtka
VOJSKA FRANC
splošno pleskarstvo
DomžaleVeselo in srečno novo leto želim
svojim cenj. odjemalcem
Ludvik Flerin
mesar
DomžaleVeselo in srečno novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem
FRANC KONČAN
splošno ključavničarstvo
DOMŽALESrečno in veselo novo leto želi
Anton Müller
trgovina z vinom
DomžaleSrečno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem
ter se najvdaneje zahvaljujem za
naklonjenost in bodem tudi v novem
letu nudil najboljšo mlinske izdelke
IVAN KURALT
valjni mlin
DOMŽALEBRULC FRANC
gostilničar pri »ZLATI RIBI«
KranjVsem odjemalcem želi srečno,
veselo in blagoslovljeno novo leto
Jurij Pollak
strojno mizarstvo
KRANJSrečno in veselo novo leto želi
Franc Strniša
trgovina čevljev
KranjSrečno in blagoslovljeno novo leto
želi svojim cenj. naročnikom
Anton Kos
mizarstvoKranj-Klanc
Priporočam se za nadaljno naklonjenostBATISTIČ R.
nakupovanje vsakovrstnih surovih kož
Stražišče pri KranjuHRANILNICA
IN POSOJILNICA
V SENCURJUVeselo in srečno novo leto želi vsem
svojim odjemalcem
VINKO FLERIN
žaga, mlin za izdelavo ješprenja, ješprenčka
ter ajdove in ržene moke
Ihan pri DomžalahSrečno novo leto želi svojim gostom
in odjemalcem
JERNEJ GRAD
gostilna in vinska trgovina
DRAGOMELJ-DOMŽALESrečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
JOSIP SENICA
veletrgovina
DOMŽALE, podr. SNEBERJEVeselo in srečno novo leto
ANTON STERGAR
trgovec
KAMNIKHranilnica in posojilnica
Kamnik - ŠutnaSrečno in veselo novo leto želi vsem
svojim odjemalcem
GOLOB ALOJZIJ
izdel. vinskega in špiritnega kisa
MengešSrečno novo leto!
NASTRAN IN DRUG
družba z o. z.
veletrgovina mlevskih izdelkov
pošta RADOMLJE
žel. postaja Jarše-Mengeš

IZ ŠKOFJE LOKE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
IVAN AUGUSTIN
ŠKOFJA LOKASrečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim naročnikom
JOZE JAMNIK, mizar
Škofja Loka 5Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
T. F. PODOBNIKAR pekarna
Škofja LokaSrečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim gostom ter se priporoča
ZIHERL MATEVŽ, gostilničar
Škofja LokaVeselo in srečno novo leto želi
RUPAR JANEZ, Škofja Loka
ključavničarstvo in vodna inštalacijaSrečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
Šubic Anton
strojar
Škofja LokaSrečno novo leto želim vsem svojim
cenjenim odjemalcem in odjemalcemJoško Veber
trgovina z lesom, ogljem in deželnimi
pridelki — Zaloga cementa
Škofja Loka (pri kolodvoru)
Telefon interurban 9Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenjenim naročnikom
Peternelj Jože
strojno mizarstvo
Škofja LokaSrečno novo leto!
M. Hafner
gostilna in trgovina z lesom
ŠKOFJA LOKA

Rajhenburg, Brežice, Krško

Svojim cenj. strankam
želi srečno novo leto
PAIDASCH GUSTAV
frizer za dame in gospode
BrežiceSrečno novo leto želi
svojim odjemalcem
ANTON UMEK
Brežice ob SaviMnogo sreče in zadovoljstva v letu 1937
vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
želiMiško Žmavc
trgovec v RAJHENBURGUANTON ČATER
izdelovanje
vsakovrstnih čevljev
BREŽICE št. 106Lovrenc Slivnik
pekarna
BrežicePREDANIČ ADOLF
ključavničar in mehanik
BREŽICEMinka Lebar
trgovina s klobuki
BrežiceSrečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim gostom
KORENT, BrežiceVsem članom in vlagateljem
srečno novo leto želi
Ljudska posojilnica BrežiceSrečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim gostom in odjemalcem ter se za
nadaljnjo naklonjenost priporočaDeržič Karl, Brežice
gostilničar in mesarI Pinterič, Brežice
trgovina galanterije, šivalnih strojev in
koles ter dnevna razprodaja »Slovenca«Srečno novo leto!
Franc Lipej nasledniki
veletrgovina
BrežiceSrečno novo leto!
Franc Matheis-ovi nasl.
Löschnigg & Schmidt
Brežice ob SaviSrečno in veselo novo leto želi
vsem svojim odjemalcem in naročnikom
Anton Varšek
elektro inštalatersko in strojno
ključavničarsko podjetje
DOMŽALE, Taborska c. 25Srečno novo leto želi svojim
odjemalcem
Lojze Kanc
tvornica kvasa
MengešSrečno novo leto!
Iosip Holý
diplomirani lasničar, frizer za dame in gospode
Brežice Podr. Rog. SlatinaSrečnejše novo leto
vsem gostom in odjemalcem želi
FRANC VRANETIČ, Rajhenburg
gostilna in pekarnaSrečno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem in dajalcem
Ludovik Kržišnik
trgovina z usnjem in čevljarskimi
potrebščinami
Nakup in prodaja vseh vrst surovih kož
RAJHENBURGFranc Rostohar
trafika
Rajhenburg ob SaviSrečno in veselo novo leto želi
JANKO STRUBELJ
urar in trgovec
KRŠKOSrečno novo leto želi vsem strankam
DIMC JOŠKO
modno krojaštvo
KrškoSrečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
FANI KRIEGER - DOLINSEK
sodavičarstvo
Krško 72JOS. KRIVEC
KRŠKO ob SAVISrečno novo leto
EDO IVANUS
Trgovina z mešaním blagom
KRŠKOSrečno in veselo Novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem - tiskarna
BR. RUMPRET v Krškem

NOVOLETNA VOŠČILA IZ CELJA

Jos. Kirbiš

parna strojna pekarna in celjska
tovarna kvasa in sladov

Priporočam svoje izdelke, posebno pa sladoke
(slad v kockah), proti kašlju in hripavosti

Celje

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem in se priporoča

JOSIP JAGODIČ
specerija in železnina

Gubčeva ul. - CELJE - Glavni trg

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. strankam in se priporoča

RAFAEL SALMIČ
urar in zlatar

CELJE (Narodni dom)

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in prijateljem

ANTON FAZARINC
CELJE

VESELO IN SREČNO NOVO LETO
vsem svojim cenj. odjemalcem in strankam

PEKARNA VOŠNJAK
(lastnica J. Kovačič)

CELJE - Kralja Petra cesta

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim obiskovalcem
in se priporoča

ANTON ROBEK
GOSTILNA »BRANIBOR«

Celje - Kralja Petra cesta

MAKS ZABUKOŠEK
modna krojačnica

CELJE
Cankarjeva ulica

F. S. LUKAS
liker, brandy, rum, žganje
malinovec na veliko

CELJE

Franč Kerin
splošno mizarstvo

Celje, Klavna ulica 1

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem

MARTIN OREHOVC

krznarski mojster in izdelovatelj raznih čepic

Celje, Gosposka 14

Srečno novo leto

želi

„PERSIL“

d. z o. z.

Celje

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim cenjenim strankam

DOBRAVC MIHAEL
slikarsko in pleskarsko podjetje

CELJE - GLAVNI TRG 15

**KINO
METROPOL**
CELJE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim strankam

**PREKAJEVALNICA
LUDVIK JUNGER**
CELJE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi

GOLOB KAREL
CELJE - GABERJE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
F. KÖNIG

Norimberško galanterijsko-igračarsko,
drobnarijsko in pleteno blago - veletrgovina

CELJE

Gledališki frizer za dame in gospode

R. GROBELNIK
CELJE

Centrala: Glavni trg 17

Filiala: »Hygiea« poleg hotela Evropa
Trajna ondulacija itd. Pedikura.

Srečno in veselo novo leto želi

KAVARNA »EVROPA«
(lastnica Helena Krušič)

CELJE - KRALJA PETRA CESTA

Hubertus

CELJSKA MILARNA d. z o. z.

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

srečno novo leto

in se priporoča za odjem
»HUBERTUS« terpinovega mila
in pralnega praška »PERION«

SLUGA PAVLA
TRGOVINA ROČNIH DEL

CELJE

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam

FRANČ PLEVAČAK
čevljarstvo

Celje, Gosposka ulica 9

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim cenjenim strankam

MIHAEL KRAJNC
klepar

Celje - Aškerčeva 9

Srečno in veselo novo leto želi

Pavla Naprudnik
gostilna in trgovina

Celje - Lava 4

SREČNO NOVO LETO
želi

IVAN REBEK
TOVARNA TEHTNIC

CELJE

**HOTEL
„EVROPA“**
V CELJU

želi svojim cenjenim gostom

*veselo in srečno
novo leto*

VODIČAR JANKO

mizarstvo

Celje - Dečkov trg 6

Brata Rode & Martinčič
CELJE

Tiskarna, knjigovoznica
Izdelovanje gumijastih štampiljk

VESELO IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem svojim cenj. strankam in se priporoča

BERNHARD GLOBOČNIK

stavbeno in umetno ključavničarstvo

CELJE - GUBČEVA ULICA

Veselo novo leto želi

Hotel „Pošta“
CELJE

ALOJZ DROFENIK
konfekcijska trgovina

CELJE, Kralja Petra cesta 11

*Srečno
in veselo
novo leto*

želi

**podružnica
»Slovenca«**
Celje

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
vsem svojim obiskovalcem

KAVARNA »MERKUR«
CELJE

Ulica dr. Gregorja Žerjava 11

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam

MATEVŽ ZADRAVEC
pekarna

Celje, Gosposka ulica 3

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim strankam

Alojzij Plankl
urar

Celje, dr. Žerjavova ulica 3

Veselo in srečno novo leto želi

M. Jošt
mlin

Celje - Medlog

SREČNO NOVO LETO
želi svojim cenjenim odjemalcem

E. ZDOLŠEK

trgovina z mešanim blagom
SV. JURIJ ob JUŽ. ZEL.

Srečno novo leto!

**Mestna
hranilnica
v Celju**

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

IVAN RAVNIKAR

trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom
ter barvami

CELJE - Kralja Petra cesta

Priporoča se
trgovina premoga, kokea in drv

FRANJO KALAN
CELJE

Svojim cenjenim odjemalcem želim
v novem letu mnogo sreče in se priporočam

IVAN MASTNAK
konfekcijska in manufakturna trgovina
ter izdelovalnica oblek

Celje - Kralja Petra cesta 15

FRANČ STRUPI
VELETRGOVINA S STEKLOM
IN PORCELANOM

CELJE
PREŠERNOVA UL. 4

VEKOSLAV BORNŠEK
trgovina s specerijskim in kolonijalnim blagom

CELJE

Prešernova ulica 8

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi svojim cenjenim odjemalcem

IVAN MARTINCIC
trgovina z mešanim blagom

CELJE

Mariborska cesta 7

Srečno novo leto želi
FRANJO DOLŽAN
galanterijsko in stavbno kleparstvo
koncesionirani vodovodni instalater

CELJE

Za Kresijo

VESELO IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem cenj. odjemalcem in se priporoča

JOSIP PLEVAČAK
čevljarški mojster

CELJE - Kralja Petra cesta 28

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim cenj. odjemalcem in se priporoča

ŠTEFAN TURK
mesar

Prešernova ul. - CELJE - Sp. Hudinja

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem

ANTON PETEK

manufakturna in modna trgovina

Celje, Prešernova ulica, Dečkov trg

Srečno novo leto
želi vsem svojim gostom in se priporoča

Restavracija **»BELI VOL«**

Fani Lebič, Celje
Kralja Petra cesta 9

**GRADBENA TVRDKA
FRANJO NERAD**
CELJE

**Slomškova
tiskovna zadruga
v Celju**

OBILO SREČE V NOvem LETU
1937

želi svojim cenjenim odjemalcem
manufakturna in modna veletrgovina

FRANČ DOBOVIČNIK
CELJE

industrija prešitih odev in perila

*Srečno novo leto
želi*

**Foto
IVAN KVAS**
CELJE
Dečkov trg

LJUDSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

v CELJU

želi vsem svojim klientom
in poslovnim prijateljem
blagoslovljeno in
uspehov bogato novo leto!

MOHORJEVA TISKARNA

R. Z. Z. O. Z.

v CELJU

KNJIGARNA KNJIGOVEZNICA

Anton Hofbauer

trgovina z usnjem in čevljarškimi
potrebščinami ter gonilnim jermenjem

»Fenix«

izdelovanje aktovk, damskih torbic,
kovčkov in ostalih usnatih izdelkov

Celje, Gosposka ulica 6

MATIJA ESIH

MESARSKI MOJSTER

CELJE - Breg

ŠALEŠKA DOLINA

Veselo novo leto želi in se priporoča
IVAN KOČEVAR - avtotaksi
SOSTANJ

IVAN SENICA
trgovec - SOSTANJ

ANTON ČEBUL
čevljarstvo
SOSTANJ

GOSTILNA CEROVŠEK
SOSTANJ

Vsem odjemalcem srečno in veselo novo leto želi
JOSIP KOZLEVČAR
mesarija in prekajevalnica
SOSTANJ

IVAN GRUBER
trgovina mešanega blaga
SOSTANJ

Srečno novo leto 1937 vsem strankam
NEMEC VENCEŠLAV
modno krojaštvo - SOSTANJ

Franc Woschnagg & sinovi
d. d.
tovarna usnja
SOSTANJ

AVGUST MLAKER
mesar - SOSTANJ

JANKO ŠMIGOVČ
klobučar - SOSTANJ

Srečno novo leto!
**GOLOGRANC
KONRAD**
mestni stavbenik
CELJE

Srečno novo leto!
Vinko Kukovec
stavbno podjetje, tesarski mojster
trgovina z lesom in parna žaga
Celje - Lava

Anton Lečnik
ure, zlato, srebro, optika
Celje

Srečno in veselo
novo leto
želi
**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE**
podružnica v Celju

I. R. KUNST
mesarija in gostilna
SOSTANJ

FRANJO GREBENŠEK
splošno čevljarstvo
SOSTANJ

ANTON ČOK
trgovina in gostilna
DRUZMIRJE-SOSTANJ

I. MRAVLJAK-RAJŠTER
trgovina mešanega blaga in gostilna
SOSTANJ

Veselo novo leto želi in se priporoča
VIKTOR JEŽOVNIK
mesar - SOSTANJ

Srečno novo leto želi in se priporoča
JOSIP OBU - VELENJE
krojaški mojster

I. K. DETICEK
trgovina z mešanim blagom, lesom in gostilna
PESJE-VELENJE

Srečno novo leto želi
vsem odjemalcem in se priporoča
RUDOLF MAJCEN - mizarstvo
VELENJE

FRANC REDNAK
pečarski in lončarski mojster
VELENJE

Veselo novo leto
A. R. POCAJT
čevljarstvo in točilnica Šaleška klet
VELENJE

Veselo novo leto
ANTON VALENCÁK - trgovina
MARIJA VALENCÁK - gostilna
Velenje

JOZE PIBERNIK
mesar in prekajevalec
VELENJE

Veselo novo leto in se priporoča
MELANSEK MIHAEL - gostilna
PESJE-VELENJE

HINKO MAREN
trgovina mešanega blaga in gostilna
PESJE pri VELENJU

Veselo novo leto 1937
vsem svojim odjemalcem želi
GOSTILNA PRI ŽUPNI C. RKVI
Šmartno pri Velenju

ŠTEFAN SEVER
cementni izdelki - SOSTANJ

VIRBNIK FRANC
modno in konfekcijsko krojaštvo
SOSTANJ

STANE STRAUS
brivski salon za dame in gospode
SOSTANJ, Kralja Petra trg 6

I. K. PIRMANSEK
trgovina z usnjem in foto-atelje
SOSTANJ

Veselo novo leto vsem prijateljem radia
SZABO ŠTEFAN
SOSTANJ

ALOJZ LENART
brivski salon za dame in gospode
Šostanj, Prešernov trg 11

IZ SAVINJSKE DOLINE

Priporoča se Vam v novem letu
ŠVAJGER AVGUST, mehanik in ključavničar
Braslovče

Srečno, veselo novo leto želi in se priporoča
PIRC FRANC, mizar
Parižlje - Braslovče

Veselo novo leto želi
MAROVT JOSKO, sodarstvo
Braslovče

Srečno in veselo novo leto želi
ter se priporoča častiti duhovščini
in vsem svojim naročnikom trdka
Ivan Cesar, Mozirje
vdova po akad. podob. in pozlatarju

Trdka Maks Cukala
Sv. Jurij ob Taboru
želi svojim številnim odjemalcem
v trgovini z mešanim blagom in vsem
hmeljarjem dravske banovine
veselo in srečno novo leto

Srečno in veselo novo leto želi trdka
Karol Strahovnik
stavbeno in poh. števno, strojno
mizarstvo, zaloga pohištva in mrtv. krst
Žalec

Gostilna in letovišče Logar
v Logarjevi dolini, p. Solčava

želi vsem svojim cenj. in dragim prijateljem in obiskovalcem
prav veselo in srečno polno novo leto. - Za obilni obisk se
zahvaljuje in se vsem letoviščarjem Logarjeve doline toplo pri-
poroča tudi za bodoče

»Slovenec«
v vsako
hišo!

IZ SLOVENJGRADCA

FRANC ZEMLJIČ
tobačna trafika, prodaja smodnika
Slovenjgradec

FRANC MIKEC in MARIJA
trgovina usnja in vina
Slovenjgradec

MLEKARSKA ZADRUGA
za Slovenjgradec in okolico
v Slovenjgradu
registrovana zadruga z omejeno zavezo

V. M. ROZMAN
trgovina z mešanim blagom
Slovenjgradec

VEKOSLAV VYBORNÝ
česalno-brivski salon za dame in gospode
parfumerija
Slovenjgradec

Erich Günther
svečarna
Slovenjgradec

Franjo Cajnko
trgovina in restavracija
Slovenjgradec

Ivan Šilih
pekarna
Slovenjgradec

ANTON LAVRE
trgovec
Slovenjgradec

Franc X. Pototschnig
tovarna usnja
Slovenjgradec

KLOBASA & SMOLČNIK
Slovenjgradec
Trgovina: manufaktura, železnina, galanterija,
specerija, kolonijalno blago, steklo porcelan,
slike, okvirji
Zaloga: portland cementa, petroleja, bencina,
koruze, moke itd
Nakup in prodaja vseh vrst deželnih pridelkov

Okrajna
hranilnica
Slovenjgradec

IZ TRBOVELJ

Drobež Alojzij
čevljarstvo
Trbovlje II

Kovač Drago
mesar
Trbovlje

Jakob Kerle
damski frizer in brivec
Trbovlje I

Peter Adlešič
krojaštvo za gospode
in dame
Trbovlje I

BRICELJ HERMAN
krojaštvo za gospode in dame
Trbovlje

STEGER DRAGO in JULJANA
gostilna pri Slovenski materi
Trbovlje

GRENKO FRANC
parna pekarna
Trbovlje II

GERMADNIK FRANJO
nagrobni spomeniki in cementni izdelki
Trbovlje II

KMET FRANC in JOSIPINA
gostilna Tratnik
Trbovlje

TAUSEL IVAN
Bencin, laki, čopiči, šipe, ogledala,
vse slikarske in mizarske potrebsčine
Trbovlje

SLOSER FRANC
splošno krojaštvo
Trbovlje

DOLANC JOZE
autopodjetje
Trbovlje II

KLENOVŠEK RAJKO in MARIJA
kleparstvo in gostilna
Trbovlje

MEDVEŠEK ANTON
zaloga manufakture, konfekcija,
modno krojaštvo za dame in gospode
Trbovlje I

SKERBIC MILOŠ
manufakturna trgovina
Trbovlje II

GUČEK FRANC
ključavničar in konc. vodovodni instalater
Trbovlje

TRATNIK ALBIN
mesarija
Trbovlje II

FILIP HENRIK
poslovodja „Bate“
Trbovlje

FRIDO KVAS
zastopstvo radio aparatov, šivalnih in pisalnih
strojev, motornih vozil ter koles
Trbovlje

LOGAR AMALIJA
Hrastnik

KLUN ZOFKA
gostilna
Trbovlje

SLAVKO BIRTIČ
mesarija in gostilna
Hrastnik

HUTAR MAKŠ
brivski salon
Trbovlje

ADOLF SEVNŠEK, krojač
Dol pri Hrastniku

BERGER JOZE
gostilna
Trbovlje

KMETIJSKA ZADRUGA
r. z. z. o. z.
Dol pri Hrastniku

FORTE JOZE
mesarija
Loke Trbovlje

„Društveni dom“
Trbovlje

I. delavsko konzumno društvo
r. z. z. o. z.
v Ljubljani

Prodajalna Trbovlje-Vode

KRANER IVAN
gostilna Klek
Trbovlje II

I. delavsko konzumno društvo
r. z. z. o. z.
v Ljubljani
Prodajalna: Trbovlje II

Srečno novo leto!

Hauk Jože
podjetje
Trbovlje

Srečno novo leto!

Zvočni kino „Delavski dom“
Trbovlje

Mayerling — Pred maturo — Boheme
— Garcia — Ulična muzika — Otrok
sreče — Tarzan — Maryša — Marta
— Pat in Patachon — Hči upornika
— Kar hočeš — Moja pesem — moje
življenje — Med dvem zastavama —
Čarobni zvoki — Fedora — Revoluci-
jonarna svatba — Indijski nagrobni
spomenik — Njegov najboljši prijatelj

Gasilska župa
sreza Laško

z vsemi četami želi vsem dobrotnikom
sreče polno novo leto

Kmečko-delavska
hranilnica in posojilnica
v Trbovljah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Zadružna knjigarna
registrov. zadruga z omejeno zavezo
v Trbovljah

IZ PTUJA

FRANC NEDOG
modna trgovina
Ptuj

ARNUS IGNAC
trgovina z mešanim blagom
Ptuj

KOSTANJEVEC ALOJZ
manufakturna zaloga
Ptuj

ROBERT ROSENFELD
trgovina z mešanim blagom
Ptuj

VESENJAK STANKO
prevoznništvo z osebnimi in tov. avtomobili
Ptuj, Miklošičeva 4

FIJAN RUDOLF
mesar in prekajevalec
Ptuj, Hrvatski trg

DEUTSCHBAUER OTMAR
avtotaksi
Ptuj

FRANC BREZOVNIK
trgovina, mineralna olja, bencinska postaja
Minoritski trg, Ptuj

IGNAC VAUDA
trgov. in umet. vrtnarstvo, cvetličarna Miklošičeva
Ptuj

ALEKSANDER RAJH
krojač
Budina pri Ptuj

FRANC PINTARIČ
mesarska stojnica
Ptuj, Tyršev trg

ZUPANČIČ MARIJA
gostilna in prenočišče
Ptuj

IVAN VINCEKOVIČ
umetno trgov. vrtnarstvo, cvetličarna Tyršev trg
Ptuj, Ljutomerska c. 14

FRANC HOINIG, Ptuj
trgovina s kratko robo, obleenino; damsko in
moško modno blago, konfekcija in zaloga čevljev

ALBRECHT VILJEM
parna pekarna
PTUJ

ALOJZ ZORČIČ
umetni lin in oljarna
Breg pri Ptuj

ADOLF SELLINSCHEGG
trgovina z mešanim blagom
Ptuj

ALOJZ ZORČIČ
trgovina z moko, otrobi in zrnjem
v Ptuj

FRIZERSKI SALON HIGIENA
za dame in gospode
Ptuj, Prešernova 4

FRANC KRAVINA
trgovina z lesom in gostilna
Ptuj

RIBISEL ALBIN
pekarna
Prešernova, Ptuj

RUDOLF HAVELKA
manufakturna trgovina
Ptuj

J. R. KRUPAN
Elektrotehnično podjetje in trgovina z Radio
Ptuj, Prešernova ulica

„Foto-Sport“ ERVIN URSCHITZ
parfumerija, fotomanufakture, šport. potrebsčine
PTUJ - Panonska ulica 2

ČUČEK ŠTEFAN
mesarija in trgovina s kuhinjskimi izdelki
Ptuj

MAHORIC MARGARETA
manufakturna trgovina
PTUJ

RUDOLF TONEJC - PTUJ
Trgovina z mineralnimi izdelki, olje, bencin
petrolej, barve itd. IN AVTOPREVOZNISTVO

AL. PINOSA
urar, juvelir in optik
PTUJ

GRUBER MARTIN
trgovina z mešanim blagom
BREG PRI PTUJU

R. I. PETEK
trgovina s steklom in porcelanom
PTUJ

JERICA CIANI
trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki
Breg pri Ptuj

GREIFONER JOSIP
modno čevljarstvo
PTUJ

V. KODELLA IN DRUG
pekarna
Ptuj

EDUARD RASTEIGER
obl. kon. instal. vodovodov
Ptuj, Aškerčeva ulica 12

MARTIN VRABL
manufakturna in modna trgovina
Ptuj, Srbski trg 8

LEOPOLD STERN
trg. z lesom, stavb. materialom in premožom
PTUJ

MR. PH. RUDOLF MOLITOR
lekarnar
PTUJ, Prešernova ul.

IVAN CVIKL
manufakturna trgovina
PTUJ

Anton Brenčič
trgovina z železnino. Zaloga orožja in municije
Ptuj

Franjo Vrabl
trgovina z železnino
Ptuj

JULIJ ŽILAVEC
mesarija
Ptuj

SNOJ & URBANČIČ
veletrgovina z galanterijo in konfekcija perila
PTUJ

HINKO KREFT
trgovina z mešanim blagom
in deželnimi pridelki
PTUJ

ZADRUŽNA ELEKTRARNA
za Ptuj, Breg in okolico
V PTUJU
r. z. z. o. z.

Poločnik Martin
izletniška gostilna
Brstje pri Ptuj

LJUDEVIT MURKO
strojno mizarstvo
PTUJ

FRANC URBAN
mesar in prekajevalec
PTUJ

IZ NOVEGA MESTA IN OKOLICE

Srečno in veselo novo leto želi
svojim odjemalcem trdka

GRILC & CO.

Novo mesto Kralja Petra trg 17

J. Verbič

čevljar in reklamni zastopnik

Novo mesto, Dilačeva ul. 3

Konces. mestni zidarSKI mojster

Okroglič Avguštin

Novo mesto, Seidlova c. 7

Knaflič & Mirtič

ključavničarstvo in vodovodne inštalacije

Novo mesto - Kandija

Ljudmila Picek

trgovina

Florjanov trg

Prosvetni dom

Srečno novo leto!

Specerijska in galanterijska
trgovina

Altonz Oblak

Voščim vsem svojim odjemalcem
srečno in veselo novo leto!

Gazvoda Jože

splošno mizarstvo

Gotna vas - Novo mesto

Priporoča se za nadaljna naročila

Srečno novo leto!

JOSIP WINDISCHER

hotelir in mesar

Kandija - Novo mesto

Veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem ter strankam in se še nadalje
priporoča dežnikarstvo in trgovina z
igračami (lastni izdelki)

Franc Kurt

KOŠIR LUDOVIK

kolodvorski restavrater

NOVOMESTO

Srečno novo leto!

Abolnar Ivanka in Stanislav

strojno pletenje in trgovina z mešanim blagom

Šent Lovrenc na Dolenjskem

Šetinc Lado

modni salon za dame in gospode,
se zahvaljuje ter tudi v nadalje toplo
priporoča. Splošno znani najboljši kroj,
z solidno in točno postrežbo

Novo mesto

TRGOVINA

FRANJO KASTELIC

NOVO MESTO - KANDIJA

Srečno novo leto!

Anton Koncilija

mesar in prekajevalec

Novo mesto

ter se cenjenemu občinstvu priporoča

NOVOBOR

splošna industrijska d. d.

LJUBLJANA — NOVO MESTO

želi vsem cenjenim naročnikom

srečno in veselo novo leto

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo

Podružnica Novo mesto

GVIDO DOLENC

fototele

Novo mesto

ANTON TRAVIZAN

BRŠLIN - NOVO MESTO

Podružnica Ponikve

PRINC EVGEN

slikar

Šmihel - Novo mesto

Zelim, da bi domovi v novem letu bili topli
in prikupni vseh, ki so in še bodo mizararske
izdelke naročili pri

MAKŠE IVANU v Mirni peči

VIKTOR SONC

akviziter Vzajemne zavarovalnice

Novo mesto, Prešernova 23

Produktivna čevljarska zadruga

v Črnomlju

želi vsem cen. odjemalcem srečno novo leto!

J. PICEK

trgovina z železnino in specerijo

Novo mesto

Srečno novo leto želim vsem svojim
cenj. obiskovalcem brivskega in
damskega salona, ter se priporočam
za nadaljni cenj. obisk

IVAN SVETEC

Trgovina

Mirko Medvešek

Žužemberk

želi srečno in veselo novo leto

vsem svojim odjemalcem!

Trgovina in gostilna

Pavel Klemenc

Črnomelj

JANKO PAPEŽ

splošno kleparstvo

ČRNOMELJ

želi vsem svojim naročnikom

srečno in veselo novo leto!

Srečno in veselo novo leto želi

zidarSKO podjetje

RATAJ FRANJO

Novo mesto

FRANC KOŠIR

elektropodjetje

NOVO MESTO

HOTEL METROPOL

ALOJZIJ POLAJNAR

želi vsem svojim cenjenim gostom

srečno novo leto!

»BATA«

poslovodja **I. MARTISEK**

Ljubljanska cesta

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

srečno novo leto!

Veselo in srečno novo leto želi

vsem obiskovalcem in cenj. gostom

HOTEL KOKLIČ

NOVO MESTO Restavrater: Lipče Kavčič

DOLOP

dolenjska opekarniška komanditna družba

Prečna (p. Novo mesto)

Telefon: Novo mesto 27 — Prodajna pisarna
v Ljubljani: Novobor, Tavčarjeva ul. 13, telefon
št. 20-52

Zidaki: polni, votli, fasadni. — Strešniki vseh
vrst. — Radikalna opaka za tovarniške dim-
nike po meri itd.

želi cenj. odjemalcem srečno novo leto

Podružnica „Slovenca“

Novo mesto

JOSIP in MARIJA RIFL

gostilna

PREVALJE

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

POSLOVALNICA CRNA

Srečno novo leto vsem cenj. strankam

LEOPOLD RAZDEVSEK, krojaštvo

PREVALJE

Srečno novo leto želi vsem cenj. gostom

JERICA EGGER, gostilna AHATZ

PREVALJE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

želi vsem cenjenim odjemalcem

PEČARNIK IVAN, pekarna

PREVALJE

Marenberg

TERNIK FRANC

modno kroj što

Marenberg

BRATUŠA ALOJZ, vdova

brivsko - frizerski salon

Marenberg

Hugo Langeršek

trgovina z mešanim blagom

in zaloga „TIVAR“ oblek

Marenberg

Renčelj Franc

oblastveno konc. vodni instalater

in splošno kleparstvo

Marenberg

Srečno novo leto!

Brudermann Alojz

gostilna in mesarija

Marenberg

Srečno novo leto!

Bobovnik Vinko

Marenberg

Splošno čevljarstvo za dame in gospode
po meri. Izdeluje vsa v to stroko spadajoča
dela in sprejema popravila. — Vse vrste
čevljev domačega izdelka stalno v zalogi.
Cene zmerne! Postrežba točna!

„Metla“ trgovsko industrijska družba z o. z. Novo mesto

IZ ZAGORJA IN OKOLICE

Vodopivec Vinko krojač Zagorje ob Savi	Razpotnik Alojz krojač Izlake pri Zagorju	Karol Thellian brivec Zagorje	Kos Ivan čevljar Zagorje ob Savi
FRANJO HERING brivec Zagorje ob Savi		MLEKARSKA ZADRUGA IZLAKE PRI ZAGORJU	
BARLIC JANKO in ANGELA mesarija in gostilna TOPLICE — ZAGORJE		Srečno in veselo novo leto želi FRANC ROZINA parna pekarna Zagorje ob Savi	
ANTON DRNOVSEK trgovina in gostilna SKLENDROVEC — ZAGORJE		Srečno in veselo novo leto želita ALOJZ in JUSTI KITZ parna pekarna in trgovina z mešarim blagom Zagorje ob Savi	
RUDOLF KORBAR gostilna in prenočišče na postaji ZAGORJE ob Savi		MENDUŠIČ VINKO GOSTILNIČAR — „JAVNA KUHINJA“ ZAGORJE OB SAVI	
MILKA in TONE MEDVED mesarija in gostilna pri »Grčarju« ZAGORJE ob Savi		Müller Viktor trgovec Zagorje ob Savi	
DOLANC LEOPOLD mesar in prekaževalec ZAGORJE		Koprivc Mirko gostilničar Zagorje ob Savi	
HRASTELJ IVAN gostilničar ZAGORJE		Blaž in Amalija Križanec gostilna in mesarija Zagorje ob Savi	
JURIJ KOLČAN trgovina z mešanim blagom OREHOVICA - IZLAKE pri ZAGORJU ob Savi		Košenina Melhior gostilna in trgovina Zagorje	
LJUDSKA STAVBNA ZADRUGA ZAGORJE		Srečno in veselo novo leto želita vsem KOŠIR ŠTEFAN in Rezika mesarija Zagorje ob Savi	
LJUDSKA GOSPODARSKA ZADRUGA ZAGORJE OB SAVI		JANKO in PAVLA INO mesarija in prekaževalnica Zagorje ob Savi	
BAZEL TINCA strojno pletenje Zagorje ob Savi			
Srečno novo leto!			
Ljudska hranilnica in posojilnica Zagorje ob Savi			

DEV. Marija v Polju

Karl in Francka Mercina gostilna in trgovina Zg. Kašelj, D. M. v Polju	Terezija Savšek restavracija pri postajališču Dev. Mar. v Polju	Dejak Ivanka trgovina Dev. Mar. v Polju	Vodiškar Ivan trgovec s kolesi Zg. Zadobrova 13
IVAN LIPAH mesarija Zg. Kašelj 75, podr. Dev. Mar. v Polju 86		Milka in Zdravko Novak trgovina Sp. Kašelj	
Vsem cenj. gostom srečno in veselo novo leto STANKO PODBEVSEK brivski in damski salon Dev. Mar. v Polju 10		Srečno novo leto želi Tomšič Franc mizarstvo Zg. Kašelj - Dev. Mar. v Polju	
Srečno in veselo novo leto želita Franc in Helena Rode mesarija Dev. Mar. v Polju Ljubljana, Šolski drevored		Srečno novo leto želi KLEŠNIK IVAN gostilna in trgovina Zg. Kašelj	
Srečno novo leto želi Lojze Gabršek krojaštvo Vevče 32, p. Dev. Mar. v Polju		Blagoslovljeno novo leto želi J. Krenos trgovina z mešanim blagom, deželnimi pridelki in parna pekarna Zalog - Dev. Marija v Polju	
		Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem MIRKO ROME mehanič (gostilna Kuhar) Dev. Mar. v Polju 29	
Srečno in veselo novo leto želi Dimnik Jakob mesar in gostilničar Dev. Marija v Polju		PATERNOSTER IVAN mesar Zalog, Dev. Mar. v Polju	
		Srečno in veselo novo leto želi VREČAR FRANC splošno krojaštvo Dev. Mar. v Polju 64	

OSTALA LJUBLJANSKA OKOLICA

FRANC PRAPROTNIK strojno mizarstvo Ljubljana VII, Aleševčeva ul. 37	Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem Valentin Povšin splošno krojaštvo in izdelovanje usnenih suknjičev Črnuče 26 pri Ljubljani
F. J. SUSTERSIČ gostilna »Slepi Janez« Št. Vid nad Ljubljano	Srečno in veselo novo leto želi trdka Jožef Žagar mizar DRAVLJE
Gostilna pri „Urbančku“ Stožice 29 vošči vsem svojim cenjenim gostom srečno in veselo novo leto	Vsem cenjenim odjemalcem želi srečno in veselo novo leto trdka „Dvoslada“ D. M. v Polju 83
Vesele praznike in srečno novo leto želim vsem svojim odjemalcem ROTAR MARTIN, Črnuče 26 mehanič, zalog koles in rezervnih delov	Srečno in veselo novo leto želi ALOZIJA BREGAR, Domžale strojno pletenje ter se priporoča za nadaljni obisk
Srečno novo leto vsem cenjenim odjemalcem želi Ivan Habič, Vrhnika	Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem Roza Snoj, trgovina JEŽICA 56
Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem Ivan Smole in sin mizarstvo Tacen pod Šmarno goro	Srečno in veselo novo leto želi ROŽNIK ANTON, Dobrunje 90 podkovni in vozni kovač
Srečno in veselo novo leto želiva vsem svojim cenjenim odjemalcem HUDNIK FRANC in FRANCKA mesarija, JEŽICA 15 podružnica Stožice in se obenem priporoča za nadaljno naklonjenost	FRANC in IVANA DERMATJA gostilničar in mesar Bizovik 24 — Zadvor
Srečno novo leto želi svojim gostom Marjeta Vilfan gostilna pri »Alešu« Ježica št. 40	Srečno novo leto želi RUDOLF BABNIK, Bizovik 55 gostilničar in trgovec
Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem FRANC ZALAZNIK tapetnik in dekorater ST. VID nad LJUBLJANO ter se priporoča za nadaljna naročila, katera bom izvršil točno, solidno in po nizki ceni	Srečno novo leto želi M. JANČAR trgov. z meš. blagom in pekarna Zadvoj 67 - Dobrunje
Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim cenj. naročnikom in naročnicam. Zahvaljujem se za obilo zaupanje v preteklem letu. Prosim da mi cenjeni in častiti odjemalci ohranijo dosedanje zaupanje, kajti tudi v bodoče se bom potrudil, da bom vsakemu točno, solidno in kar najceneje postregel	Srečno novo leto želi ALOJZ JANEŽIČ, krojač Bizovik - Dobrunje
Ivan Vrhovec krojač Št. Vid nad Ljubljano	Veselo in srečno novo leto želi svojim gostom GASPERLIN CIRIL, Zadvoj gostilna »FRISKOVC«
ANA GRUM gostilničarka Studenec št. 9	Vsem spoštovanim odjemalcem želim ob vstopu v novo leto obilo sreče in božjega blagoslova Terezija Černe trgovina z mešanim blagom in parna pekarna Dobrunje
Vsem prijateljem, prijateljicam, odjemalkam in odjemalcem in prihajajočim gostom, ki obiščejo mojo gostilno želim srečno novo leto Janežič Valentin trgovina z vinom, žganimi pijačami in likerji, malinovec, mineralna voda Pšata p. Dol pri Ljubljani	NANUT ANDREJ čevljar Bizovik 118 - Dobrunje
Srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem Alojz Tršan vinska trgovina, lasten vinograd Tacen pod Šmarno goro	Srečno novo leto želi GASPER GOLOB kovač Zadvoj 35, Dobrunje
„Slovenca“ v vsako hišo!	